

**T.C.
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI**

**30 NUMARALI KASTAMONU ŞER'İYYE
SİCİLİNİN TRANSKRİPSİYONU VE
DEĞERLENDİRİLMESİ
(H.1124-1141/M.1712- 1728)**

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

HURİ ALOĞLU

DANIŞMAN

DOÇ. DR. ERCAN ÇELEBİ

KASTAMONU 2019

T.C.
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI

**30 NUMARALI KASTAMONU ŞER'İYYE
SİCİLİNİN
TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ
(H. 1124-1141 / M. 1712-1728)
(YÜKSEK LİSANS TEZİ)**

HURİ ALOĞLU

DANIŞMAN

DOÇ. DR. ERCAN ÇELEBİ

KASTAMONU 2019

T.C.
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI
TARİH BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS

30 NUMARALI KASTAMONU ŞER'İYYE SİCİLİNİN
TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ
(H. 1124-1141 / M. 1712-1728)

HURİ ALOĞLU

Danışman	Doç. Dr. ERCAN ÇELEBİ
Jüri Üyesi	Dr. Öğr. Üyesi Sibel KUNDAKÇI
Jüri Üyesi	Dr.Öğr. Üyesi Recep BÜYÜKTOLU

TEZ ONAYI

Huri ALOĞLU tarafından hazırlanan " **30 Numaralı Şer'iyye Sicili Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi** " adlı tez çalışması aşağıdaki jüri üyeleri önünde savunulmuş ve oy birliği / oy çokluğu ile **Kastamonu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı**'nda **YÜKSEK LİSANS / DOKTORA TEZİ** olarak kabul edilmiştir.

Jüri Başkanı Dr. Öğr.Üyesi Recep
BÜYÜKTOLU
Çankırı Karatekin Üniversitesi.

Jüri Üyesi Doç.Dr.Ercan ÇELEBİ
(Danışman) Kastamonu Üniversitesi

Jüri Üyesi Dr.Öğr.Üyesi Sibel KUNDAKÇI
Kastamonu Üniversitesi

17/06/2019

Enstitü Müdürü

Prof.Dr. Cevdet YAKUPOĞLU

Dr. Öğr. Üyesi Sevdâ ÖZKATAŞOĞLU
Enstitü Müdür Yardımcısı

TAAHHÜTNAME

Tez içindeki bütün belgelerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada bana ait olmayan her türlü ifade ve bilginin kaynağına eksiksiz olarak atıf yapıldığını bildirir ve taahhüt ederim.

İmza**Huri Aloğlu**

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

30 NUMARALI KASTAMONU ŞER'İYYE SİCİLİNİN
(H. 1124-1141 / M. 1712-1728)
TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ

Huri ALOĞLU
Kastamonu Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Tarih Anabilim Dalı
Tarih Bilim Dalı

Danışman: Doç. Dr. Ercan ÇELEBİ

1124-1141 (Miladi 1712-1728) tarihleri arasında tutulan mahkeme kayıtları mevcuttur. O dönemde Kastamonu, Sancak Beyliği durumundadır. Belirtilen süreler dâhilinde Şark Seferleri gerçekleşmiş bu seferlerde halkın durumu, toplanılan vergiler, yapılan yolsuzluklar, bunların tespiti ve giderilmesi hususunda gereği yapılmıştır. Halkın arasında sosyal hayatta çıkan anlaşmazlıklar da mahkemelere başvurularak çözüme kavuşturulmuştur. Çalışılan sicil ve belirtilen dönem aralığında Kastamonu Sancağında görevli önemli isimler, Mültezimler, Mutasarrıflar, Kadı ve Ayanlar, Müderrisler; Kastamonu nahiye ve köyleri, kazalar, mahalleleri, o dönemde hizmet veren vakıflar, toplanılan vergiler gibi Kastamonu kent tarihine ışık tutacak önemli bilgilere ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kastamonu Sancağı, Osmanlıda Hukuk, Mahkeme, Şer'iyye Sicili

2019, 206 sayfa

ABSTRACT

Master Thesis

TRANSCRIPTION AND ANALYZES OF KASTAMONU SHARIA RECORD

NO: 30

(A.H.1124-1141/A.D.1712-1728)

Huri ALOĞLU

Kastamonu University
Institute Of Social Sciences
Department of History
Department of History

Supervisor: Doç.Dr. Ercan ÇELEBİ

There are court records held between H1124-1141/ M 1712-1725. At that time Kastamonu is in the state of Sanjak. Orient Expeditions took place within the specified date, in this case, the situation of the public, the collected taxes, the corription, the determination and removal of these requirements has been made. Disputes in the social life among the public were also resolved in court. During the period of study and the specified period, important names in the Sanjak of Kastamonu, taxmans, sufis, kadi and landed proprietor in ottoman empire, mudarrises, Kastamonu's districts and villages, districts and neighborhoods, foundations serving in that period, collected taxes will shed light on the history of caste, which marked the period ,was determined.

Key Words: The Sanjak of Kastamonu, Law in Ottoman, Court, Record of Sharia.

2019, 206 pages

ÖNSÖZ

Bu çalışmada 30 numaralı Kastamonu Şer'iyye Sicili'nin transkripsiyon ve bir değerlendirilmesinin yapılması düşünülmüştür. Tez üç bölümden oluşmaktadır. İlk bölümünde konu hakkında temel bilgiler verilmiştir. İkinci bölümde 30 numaralı Şer'iyye Sicili'nin transkripsiyon ve içeriğinde ne olduğu ve nelerden bahsedildiğine dair özet bilgi verilmiştir. Üçüncü bölüm ise sicilin değerlendirildiği bölümdür.

Sicil 117 sayfa ve 66 varaktan ibaret olup Hicri 1124-1141/Miladi 1112-1728 yılları arasını kapsamaktadır. Tez içerisinde toplam 123 belge vardır. 13 boş sayfa tespit edilmiştir. 35. belgeden 45. belgeye geçilmiş, 95. belgeden 106. belgeye geçilmiş, 113. belgeden 117. Belgeye geçilmiş ve aralarında sayı atlamaları olmuştur. Bu belgeler sade ve anlaşılır bir dilde okunaklı bir yazı ile yazılmıştır. Bazı yerleri silik gibi olup okunmasını zorlaştırmıştır. Okunamayan kelimeler (...) biçiminde gösterilmiş, emin olunmayan kelimeler için (?) işareti konulmuştur. Tezde bulunan metinlerin orijinal numaraları bulunmaktadır. Ancak bu numaralar iki veya üç bölümden oluşmuş, bu bölümlere karşılık olması için 1, 2, 3 diye numara verilmiştir. Örneğin sayfa 1 bölüm 1 yani 1,1; sayfa 2 bölüm 3 yani 2,3 gibi numaralarla anlaşılması ve sıra takibi daha kolay hale getirilmiştir.

Yapılan bu çalışmada katkılarından dolayı danışmanım ve değerli hocam Ercan ÇELEBİ'ye, çevirmede desteğini esirgemeyen Fazıl ÇİFÇİ'ye, değerli mesai arkadaşlarıma ve sınıf arkadaşşıma teşekkürü bir borç bilirim.

Huri ALOĞLU

Kastamonu, Haziran, 2019

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	v
ABSTRACT.....	vi
ÖNSÖZ	vii
İÇİNDEKİLER	viii
GİRİŞ	1
I. BÖLÜM.....	4
1. ŞER’İYYE SİCİLLERİ.....	4
1.1. Tanımı ve Genel Bilgiler	4
1.2.Şer’iyye Sicillerinin Önemi.....	6
1.3. Şer’iyye Sicillerinde Yer Alan Belge Çeşitleri.....	8
1.3.1. Hüccetler (Senedât-ı Şer’iyye) ve Özellikleri.....	8
1.3.2. İ’lâmlar ve Özellikleri.....	9
1.3.3. Ma’ruzlar	10
1.3.4. Müraseleler	10
1.3.5. Başka Makamlardan Gönderilen Belgeler.....	10
1.3.5.1. <i>Fermanlar</i>	10
1.3.5.2. <i>Berâtlar</i>	11
1.3.5.3. <i>Buyurulduklar</i>	12
II. BÖLÜM.....	15
2. 30 NUMARALI KASTAMONU ŞER’İYYE SİCİLİ	15
2.1. BELGE ÖZETLERİ.....	15
2.2. TRANSKRİPSİYON	35
III. BÖLÜM	178
3. DEĞERLENDİRME	178
3.1. Askeri Durum.....	178
3.1.1. Şark Seferleri (H.1136-1141/M.1723-1727).....	178
3.1.2. Silah Aletleri	178
3.2.İdari Durum.....	179
3.2.1. İdari Görevliler.....	179
3.2.2 Sancak, Kaza ve Divanlar	181

3.2.3. Merkez Mahalleler	182
3.2.4. Nahiye ve Köyler	184
3.2.4.1. <i>Kuzyaka nahiyesine bağlı köyler</i>	185
3.2.4.2. <i>Akkaya nahiyesine bağlı köyler</i>	185
3.3. Sosyal ve İktisadi Durum	186
3.3.1. Mimari Eserler	186
3.3.1.1. <i>Tekke, türbe, han, hamam ve camii'ler</i>	186
3.3.2. İbrahim Müteferrika.....	187
3.3.3. Vakıflar	187
3.3.4. Meslek, Unvan ve Lakaplar	188
3.3.5. Soy ve Sülaleler	189
3.3.6. Hayvan İsimleri.....	190
3.3.7. Pazarda Alım-Satımı Yapılan Malzemeler	190
3.3.8. Gıda Maddeleri	191
3.3.8.1. <i>Unlu mamuller (Taife-i habbazân)</i>	191
3.3.8.2. <i>Et ürünleri (Taife-i kasabân)</i>	192
3.3.8.3. <i>Bakkal malzemeleri (Taife-i bakkalan)</i>	193
3.3.9. Pamuklu ürünler (Taife-i pembeciyân).....	193
3.3.10. Demirciler (Taife-i demirciyan).....	194
3.3.11. Nalçacı esnafı (Nalçacıyân)	194
3.3.12. Ev Eşyaları.....	194
3.3.13. Giyecek İsimleri.....	195
3.3.14. Mahkemede Alınan Harçlar.....	196
3.3.15. Para Birimleri ve Ağırlık Birimleri.....	196
SONUÇ	197
KAYNAKLAR	200
EKLER.....	202
1.30 Numaralı Kastamonu Şer'iyeye Sicili'nden Örnekler	202
ÖZGEÇMİŞ	206

KISALTMALAR

a.g.e	: Adı geçen eser
a.g.m.	: Adı geçen makale
A.Ü.D.T.C.F.	:Ankara Üniversitesi Dil, Tarih, Coğrafya Fakültesi
B.	: Belge
C.	: Cilt
D.I.A.	:Diyanet İslam Ansiklopedisi
H.	: Hicri
KŞS.	: Kastamonu Şer’iyye Sicili
M.	: Milâdi
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
No	: Numara
S.	: Sayı
s.	: Sayfa
T.C.	: Türkiye Cumhuriyeti
TDV	:Türkiye Diyanet İşleri Vakfı
vb.	: Ve benzeri

GİRİŞ

Türklerin Kastamonu'yu hangi tarihte fethettiği tam olarak bilinmemektedir.¹1071 Malazgirt Savaşı'ndan sonra Anadolu'nun büyük bir kısmı ve dolayısıyla Kastamonu da Türklerin hâkimiyetine girmeye başlamıştır.²Selçuklu Devleti'nin fetih politikası anlayışına göre Kastamonu'yu da içine alan, Bizans'a karşı gaza faaliyetlerinde "Uç" beyliği görevi gören Çobanoğulları ve onun ardılları olan Türkmen Beyliklerinin siyasi faaliyetleri bu yörenin fethi için büyük önem taşımaktadır.³Anadolu Selçuklu hükümdarı Süleymanşah zamanında Kastamonu'nun ilk fethi gerçekleşmiştir. Bu hükümdarın komutanı olarak görünen Karategin, Orta Anadolu'dan başlayarak günümüzdeki adıyla Çankırı, Kastamonu ve Sinop'u Bizanslıların elinden almıştır.⁴ Emir Karategin'in 1084lü yıllarda kısa zaman da olsa Kastamonu ve çevresinde hâkimiyet sürdüğü bilinmektedir. Daha sonra Kastamonu Bizans hâkimiyetine girmiş, İmparator Aleksios Komnenos zamanında ise Danişmentliler tarafından ele geçirilmiştir. Bunun sonucunda uzun yıllar devam edecek olanTürk-Bizans mücadelesi başlamıştır.⁵

1084 yılında alınan Kastamonu ve çevresi bir süre Danişmentli-Selçuklu ile Danişmentli Bizans arasında mücadelelere sahne olmuş, XIII. yüzyıllarda Selçuklu hanedanından Hüsameddin Çoban tarafından ele geçirilmiştir.⁶ Bu hâkimiyet yaklaşık bir asır sürmüş, IV. yüzyılda Kastamonu ve Sinop civarında kurulan Candaroğulları Beyliği'nin Çobanoğulları topraklarını ilhak etmesiyle son bulmuştur.⁷Bundan sonra Candaroğulları Beyliği bölgedeki bütün merkezleri tek tek

¹İlhan Şahin, "Kastamonu", **Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi**, C. 24, İstanbul 2001, s. 585.

²Besim Darkot, "Kastamonu", **Milli Eğitim Bakanlığı İslâm Ansiklopedisi**, C. 6, MEB Basımevi, İstanbul 1993, s. 400-401.

³Cevdet Yakupoğlu, **Kuzeybatı Anadolu'nun Sosyo-Ekonomik Tarihi (XIII-XV. Yüzyıllar)**, Gazi Kitabevi, Ankara 2009, s. 15.

⁴Refik Turan, **Selçuklular Döneminde Kastamonu**, Türk Tarihinde ve Kültüründe Kastamonu Tebliğler (19-21 Ekim 1988), Ayyıldız Matbaası, Ankara 1989, s. 2.

⁵Şahin, *agm*, s. 585

⁶Ahmet Kankal, **Türkmen'in Kâidesi Kastamonu (XV-XVIII. Yüzyıllar Arasında Şehir Hayatı)**, Zafer Matbaası, Ankara 2004, s. 2.

⁷Şahin, *agm*, s. 585.

ele geçirerek Kastamonu'yu da topraklarına katarak I.Süleyman Paşa döneminde bu şehri beyliğin başkenti yapmıştır.⁸

Kötürüm Bayezid dönemine kadar Candaroğulları Beyliği ve Osmanlılar arasındaki ilişkilere dair net bir kaynak bulunamamaktadır. Bilgiler daha çok Kötürüm Bayezid ve sonraki dönemlere aittir.⁹ Kötürüm Bayezid'in hâkim olduğu dönem, Osmanlı Beyliği ile ilişkilerin yoğun olduğu dönem olmuştur. Kötürüm Bayezid ve oğulları arasında çıkan taht kavgasında I.Murad, Osmanlı ordusuyla beraber Kötürüm Bayezid'in oğlu Süleyman'ı babasının üzerine yollamıştır. Bu savaşta mağlup olan Kötürüm Bayezid Sinop'a çekilmiştir. Kastamonu'yu topraklarına katan Süleyman Paşa, Osmanlı Beyliği'nde hükümdarlığını ilan ederek ikiye ayrılan beyliğin merkezlerinden birini Sinop, diğerini ise Kastamonu yapmıştır. Daha sonra I.Murad beyliğin Kastamonu kanadını Osmanlı topraklarına katmıştır. Ancak Kastamonu halkı Süleyman Paşa yönünde harekete geçmiş, bunun üzerine burayı ona bırakmıştır.

Yıldırım Bayezid döneminde Süleyman Paşa, Osmanlı Devleti'ne karşı Kadı Burhaneddin ve Karamanoğulları beylikleriyle beraber hareket etmiştir. Bunun sonucunda Yıldırım Bayezid, Kastamonu üzerine yürümüştür. Yıldırım Bayezid büyük bir ordu ile Candaroğulları topraklarına girerek beyliğin Kastamonu şubesini Osmanlı topraklarına katmıştır (1392).1402 Ankara Savaşı'ndan sonra Timur, Kastamonu'yu Sinop şubesinin başında bulunan İsfendiyar Bey'e vermiştir. Çelebi Mehmet döneminde Osmanlılar, Candaroğulları ile taht mücadelesinden yararlanarak İsfendiyar Bey'e karşı oğlu Kasım Bey'i desteklemişler, böylece birçok kez Kastamonu ve çevresine hâkim olmuşlardır.¹⁰

Fatih Sultan Mehmet döneminde 1459'dan itibaren Kuzey Anadolu seferleri sırasında 1460-1461 yılları arasında Kastamonu ve Sinop alınmış, bu bölgelerdeki

⁸ Kankal, age, s. 2.

⁹ Yaşar Yücel, "*Kastamonu'nun İlk Fethine Kadar Osmanlı-Candar Münasebetleri(1361-1392)*", **Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Tarih Bölümü Tarih Araştırmaları Dergisi**, C. 1, Sayı: 1, Ankara 1963, s. 133

¹⁰ Şahin, *agm*, s. 586.

hâkimiyet kesinleşmiştir. Daha sonra 1461 yılında ise Anadolu Eyaleti'ne bağlı bir sancak durumuna gelmiştir.¹¹

Kastamonu ve çevresi, Osmanlı hâkimiyetine girdikten sonra uzun bir müddet sükunet içinde geçmiştir. Ardından XVI. yüzyıldan itibaren çeşitli ayaklanmalar çıkmış, XVII. yüzyıla gelindiğinde ise Anadolu'yu sarsan Celâli İsyanları zuhur etmiş ve bu isyanlardan Kastamonu'da nasibini almıştır. XVIII yy' da ise yangın ve depremlere maruz kalmış, 1832-1833 yıllarında Tahmiscioğlu adıyla bir ayaklanma çıkmıştır. Tımarlı sipahilerden olduğu bilinen Tahmiscioğlu, topladığı adamları ile birlikte şehri ele geçirmiştir. Mısır Valisi Mehmet Ali Paşa'nın da teşviki olduğu bu isyan fazla büyümeden bastırılmış ve Tahmiscioğlu kaçmıştır.

Tanzimat Fermanı'nın ilanı ile gerçekleştirilen idari yenilikler sonucunda 1841'de Bolu vilayetinde yer alan Kastamonu, 1846'da yapılan idâri reformlarla eyalet haline getirilmiştir. Bu eyaletin Kastamonu da dâhil olmak üzere Kocaeli, Bolu, Viranşehir ve Sinop olmak üzere beş sancağı bulunmaktadır. 1867 yılında çıkarılan Vilayet Nizamnamesi'ne göre vilayet olan Kastamonu'nun sancaklarına, 1894'te Bolu, Sinop ve Çankırı da eklenmiştir. 1914'te Kastamonu vilayeti merkez Kastamonu, Çankırı ve Sinop sancaklarından oluşmuştur. Cumhuriyet döneminde ise il merkezi olmuştur.¹²

¹¹ Kankal, *age*, s. 3.

¹² Şahin, *agm*, s. 586-588

I. BÖLÜM

1. ŞER'İYYE SİCİLLERİ

1.1. Tanımı ve Genel Bilgiler

Şer'iyye sicilleri Osmanlı Tarihi araştırmaları için önemli kaynaklar arasındadır ve çok önemli bilgiler ihtiva etmektedir. Şer'iyye Sicilleri kadıların merkezle yapılan resmî yazışmaları, halkın istekleri ve şikâyetleri, çıkarılan fermanlar, bulunduğu yere ait sosyal ve iktisadî hayata dair mahkeme kararlarını içeren belgelerdir. Osmanlı Devletinin teşkilât yapısı ve müesseseleri, bu belgeler sayesinde daha iyi anlaşılabilir. Bu belgeler, dönemin hâkimi sayılan “*kadılar*” tarafından tutulur, ayrıca kadılar, kazaların idarî, adlî ve belediye işlerinden de sorumlu olurlardı. Birçok işi bir arada yürüten kadıların tuttukları tutanakları sayesinde hem görevli oldukları kazanın hem de o dönemin bilgileri gün yüzüne çıkarılabilmektedir.¹³ Buradan da yola çıkarak Şer'iyye Sicilleri Osmanlı Devleti'nin merkez teşkilatından ziyade, taşra teşkilâtı hakkında bilgiler içeren önemli kaynaklardandır. Hem şehir hem bölge tarihinin yazılmasında mutlaka bakılması gereken belgelerdir.

Şer'iyye Sicilleri'nin üç başlık altında değerlendirilmesi gerekir. Birincisi “*mahdar*” kavramıdır. Sözlük anlamıyla huzur ve hazır olmak anlamlarına gelir. Terim anlamıyla ise iki manada değerlendirilebilir. Birincisi hukukî davaları içerir, bir diğeri ise; mahkeme de bulunan çavuş ve subaşı gibi kişilerin belgenin doğruluğuna dair tanıklık ettikleri imzalı belgeler anlamıyla da karşımıza çıkmaktadır. Şer'iyye Sicilleri'nde bu ikinci anlamıyla daha çok kullanılmıştır.¹⁴ İkinci kavram ise “*sicil*”dir. Sözlük anlamıyla okumak ve kaydetmek anlamına gelmekte; terim olarak ise, insanlarla ilgili bütün hukukî olayları kadıların verdikleri tutanakları ilgilendiren çeşitli yazılı kayıtları içeren defterlere Şer'iyye Sicilleri, Mahkeme Defterleri veya Sicillât Defteri denmektedir.¹⁵ Üçüncü kavram ise “*sakk*”tır. Sözlük anlamıyla hüccet, berat gibi yazılı belge anlamlarını içerir. Terim anlamıyla ise Şer'iyye Defterleri'nin yazılmasında takip edilen yazım usûlüne “*Sakk-ı Şer'i*” denildiğini

¹³ Halil İnalcık, “*Osmanlı Tarihi Hakkında Mühim Bir Kaynak*”, A.Ü.D.T.C.F. Dergisi, C. 1, (Şubat) Ankara 1943, s. 96.

¹⁴ Ahmet Akgündüz, Şer'iyye Sicilleri, TDAV, C. I, İstanbul, 1998, s. 17.

¹⁵ Akgündüz, *agm*, s.17.

görmekteyiz.¹⁶ Buradan yola çıkarak Şer'iyye Sicili'nde geçen kelimelerin anlamlarından da anlaşılacağı gibi, Şer'i Mahkemelerde görülen her türlü davalarla ilgili tutanaklar sicillere işlenerek, üst makamlardan da kadıya bildirilen ferman, buyuruldu vb. kayıtlar sicillerde bulunmaktadır.

Şer'iyye Sicilleri Türk kültür tarihinin önemli ve temel kaynaklarından olup, bu sicillerde Osmanlı Devleti'nin askerî, iktisadî, idarî, hukukî ve sosyal hayatı hakkında bize önemli bilgiler sunmaktadır.¹⁷ Şer'iyye Sicilleri XV. asırdan XX. asra kadar ki zaman diliminde Türk tarihi, kültürü, iktisadî, siyasî, sosyal, hukukî alanlarda ana kaynak bakımından ilk sırada yer almaktadır. Eski kaynaklara bakıldığında Hristiyanların kilise kayıtları, Çinlilerin sülâle tarihleri ne kadar önemliyse, bize ait olan mahkeme kararlarını içeren Şer'iyye Sicilleri de o kadar önemli ve daha güvenlidir.¹⁸

Şer'iyye Sicilleri, hukuk tarihinin de vazgeçilmez kaynakları arasındadır. Osmanlı Devletinde bu siciller sayesinde dil, din, ırk farkı gözetmeden İslâm hukukunun uygulandığı görülmektedir. Osmanlı Devleti'nin siyasî, idarî ve sosyal tarihini ortaya koyabilmek için halkın şikâyet ve isteklerini, resmî yazışmaları, ferman ve hükümleri, mahkeme kararlarını içeren bu sicillere mutlaka bakılması gerekir.¹⁹

Şer'iyye Sicilleri Osmanlı Devletinin iktisadî tarihine de ışık tutan birinci elden ana kaynak hükmündedir.²⁰ Bu belgeler sayesinde Anadolu halkının yetiştirdiği tarım ürünleri devlete ödedikleri vergiler, geçim kaynakları, meslekler, devletin memurlara ödediği maaşlar gibi bütün ekonomik hususlar hakkında bilgi edinilmektedir.

¹⁶ Akgündüz, *agm*, s.18.

¹⁷ Ali Aktan, **Osmanlı Paleografyası ve Siyasi Yazışmalar**, Osmanlılar İlim ve İrfan Vakfı, İstanbul, 1995, s.175.

¹⁸ Akgündüz, *agm*, s.11.

¹⁹ Akgündüz, *agm*, s.12.

²⁰ Akgündüz, *agm*, s.15.

1.2. Şer'iyye Sicillerinin Önemi

Şer'iyye Sicilleri Osmanlı tarihine birinci elden kaynaklık edip, kadıların merkezle yaptığı resmî yazışmaları, halkın sosyal ve ekonomik hayatını yansıtan mahkeme kararlarını, şikâyet ve isteklerini içerir. Kazaskerler, Şeyhülislam ve Sadrazamlar gibi büyük devlet adamlarının hayat hikâyelerini, mahalle isimleri, önemli tarihî olayları ve tarihi şahsiyetleri bütün ayrıntılarıyla araştırmacılara sunarak genel tarihe katkıda bulunmaktadır. Şer'iyye Sicilleri idarî (kaza, sancak, eyalet, beylerbeyliği, sancakbeyliği, kethüdalık vb.) ve adlî (kadılık, naiplik, mübaşirlik, muhızrlık vb.) müesseselerin hem idarî yapısını hem de işlevlerini inceleme açısından önemli kaynaklardır. Sosyal ve iktisadî kuruluşlar, harp tarihi, askeri konular, Türk halkının aile yapısı, ticarî ve sosyal yapısı gibi konular da sicillerde yer almaktadır. Osmanlı ordusu sefere çıktığı zaman hem askerî anlamda hem de erzak olarak ihtiyaçlarını Anadolu ve Rumeli'den sağlamıştır. Sefer öncesi hazırlıklarla ilgili beylerbeyi ve sancak beylerine yazılı emirler gönderilmiş, ayrıca askerîye ile ilgili (kürekçi, at, gemi, gıda maddeleri, cephanes vb.) ihtiyaçların karşılanması için de kadılara yazılı emirler verilmiştir. Bu emirler içerisinde yer alan savaşla ilgili bilgiler, kısaca savaşın kime ve hangi amaçla açıldığı belirtilir ve şeyhülislamın bu konuyla ilgili fetvası hatırlatılırdı.

Kısacası dört yüz yetmiş küsur yıllık harp tarihimizi bütün ana hatlarıyla Şer'iyye Sicilleri'nin genellikle sonlarında yer alan ve kadılara yazılan yazılı emirlerden öğrenmekteyiz.²¹ Ayrıca Osmanlı ordusuna ait pek çok veriler bu sicillerde bulunmaktadır. Sefer hazırlıkları hakkında beylerbeyi ve sancak beylerine yazılı emirler verildiği gibi aynı şekilde kadılara da ordunun ihtiyacı olan yiyecekleri, gemi, at araba, cephanes vb. gereksinimlerin karşılanması için yazılı emirler gönderilmiştir.²²

Tarih araştırmalarında önemli bir yeri olan “*Şer'iyye Sicilleri*” nde bulunan belgeler şunlardır:

1. Merkezden gönderilen her konudaki ferman, berat ve mektupların suretleri,

²¹ Akgündüz, *agm*, s.16.

²² Akgündüz, *agm*, s.12-16.

2. Ümera denilen mahalli yöneticilerin (vali, mutasarrıf ve mütesellim gibi) çeşitli konularda, sancak veya şehrin problemlerini çözmek için yayınladıkları buyrultular ile bunların icraatlarını gösterir kayıtlar,
3. Kadıların (naiblerin) çeşitli konularda merkeze gönderdikleri ilâmlar ile şehir yönetiminde kişi ya da kurumlar arasında doğan anlaşmazlıkları çözümlmek için verdikleri hüccetler,
4. Şehrin mahalle listeleri, dini ve sosyal kurumların bakım ve onarımları, buralarda kullanılan inşaat malzemelerinin çeşit ve fiyatları ile ilgili vesikalar,
5. Şehrin nüfusunu, nüfusun dinî ve ırkî yönden ayrımını, bu nüfusun zaman zaman maruz kaldığı salgın hastalık ile doğal afetleri anlatan belgeler,
6. Evlenme, boşanma, kız kaçırma, mehir bağlama, alım, satım, mukavele ve kefalet senetleri, hırsızlık, kalpazanlık, yaralama ve öldürme ile ilgili kayıtlar,
7. Şehirdeki esnaf grupları, bunların meslekleri ile ürettikleri malların çeşitleri, çarşı ve pazarlarda satılan malların narh listeleri usta ve ırgat yevmiyeleri,
- 8.Sancak ve şehir halkından toplanan vergi miktarları, bu vergilerin toplanmasında kullanılan avâriz-hânesi ile ilgili listeler,
9. Altın ve para meseleleri ile çeşitli eşya fiyatlarını gösteren kayıtlar,
10. Ölen kişilerin mesleği ile mal varlığını gösteren tereke kayıtları,
11. Bu konuların dışında, mahkeme tarafından önemli görülüp de sicillere geçirilen çok çeşitli konuları kapsayan belgeler de yer almaktadır.²³

²³ Rıfat Özdemir, **XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Ankara**, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınlar, Ankara, 1986, s.17-18; Rıfat Özdemir, “Şer’iyye Sicillerinin Toplu Kataloğuna Doğru”, **Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler**, C.I, S.1, Elazığ, 1987, s.192.

1.3. Şer'iyye Sicillerinde Yer Alan Belge Çeşitleri

Şer'iyye Sicilleri'ndeki belge çeşitleri iki gruba ayrılır. Birincisi: kadıların bizzat yazdıkları belgelerdir. Ayrıca bunlar Şer'iyye Sicilleri'nin % 90' ını içermektedir. Beş kısımdan oluşmaktadır: Hücet, İ'lâm, Ma'ruzlar, Mürâseleler ve diğer belgelerdir.

1.3.1. Hücetler (Senedât-ı Şer'iyye) ve Özellikleri

Hücet'in sözlük anlamı delil, senet, vesika ve bir eylemin sabit olduğuna vesile olan şeydir.²⁴

Osmanlı hukukuna baktığımızda Hücet, iki anlamda karşımıza çıkmaktadır. Birincisi; şahitlik, yemin veya yeminden vazgeçme gibi bir davayı ispat eden hukukî delillerdir. İkincisi; Şer'iyye Sicilleri'ndeki anlamıdır. Kadının kararlarını içermeyen, taraflardan birinin açıkça söylediklerini ve diğerinin bu söylemlerini onayladığı, belgenin üst tarafında bunu düzenleyen kadının mühür ve imzasının bulunduğu yazılı belgeye denir.²⁵ Ayrıca hücetlerde vasiyet, borç, kira, alım-satım, kefalet, irsaliye vb. konular da yer almaktadır.

Hücet çeşitleri şunlardır: Sulh hücceti, İkrar hücceti, Satış hücceti, Kira hücceti, Vasiyet hücceti, Vekâlet hücceti, Feragat hüccetidir.

Hücetlerin İ'lâmlardan farkı şudur: Hücetlerde herhangi bir karar bulunmaz ve sadece şer'i mahkemelerin günümüzdeki noterler gibi hukuki durumu düzenlemeleridir. Ama bazen hücetlerin hüküm sayılabilecek şekilde düzenlenip karşımıza çıktığı görülmektedir.

²⁴ Ferit Devellioğlu, **Osmanlıca-Türkçe Lûgat**, Yayına Haz. Aydın Sami Güneyçal, Aydın Kitabevi Yay., Ankara 1999, s.388.

²⁵ Akgündüz, *agm*, s.21.

1.3.2. İ'lâmlar ve Özellikleri

Sözlükte bildirmek anlamındadır.²⁶ Terim olarak ise şer'i bir hükmü bildiren ve altında kararı veren kadının imza ve hükmünü taşıyan belgedir. İ'lâm belgesi; davacının iddiasını, davalının bu iddia karşısındaki cevabını, iddianın dayandığı delilleri, davalının itirazı varsa sebeplerini, son kısımda ise verilen kararı ve kararın gerekçelerini bize sunar.

İ'lâm belgelerini diğer şer'i kayıtlarından ayıran en önemli özellik, hâkimin verdiği kararı içermesidir.²⁷ Her i'lâm belgesi kadının kararını içerir.

Şer'i mahkemelerde düzenlenen i'lâmın şu özellikleri taşıması gerekir:

- a. Kadının imza ve mührü alt tarafta yer alır. (Hüccetlerde tam tersidir.) İmza kadının kendi eliyle yazdığı isim ve künyeden ibaretken mühür ise kadının kendisi ve babasının ismi; bazen de kısa bir dua cümlesinden oluşur.
- b. Tarafların ve dava yerinin belli bir şema içerisinde tanıtılması gerekir.
- c. Davacının iddiası (dava konusu) içerir.
- d. Davalının cevabını ve varsa itirazlarını içerir.
- e. Delilleri yani kararın gerekçelerini içerir.
- f. Kadının hükmünü içerir.
- g. Tarih Arapça ya yazıyla ya da bugünkü tarih atma şekillerine benzer halde belirtilir.
- h. Hüccetlerde olduğu gibi sonda Şühûdü'l-hâl başlığı altında şahitler listesinin verilmesi şart değildir.

²⁶ Devellioğlu, age, s.426.

²⁷ Akgündüz, *agm*, s.39.

1.3.3. Ma'ruzlar

Ma'ruz; arz edilen şey, arz olunmuş, arz olunan demektir.²⁸ Kadı tarafından kaleme alındığı halde onun kararını içermez. Hüccet gibi hukukî bir durumun tespiti açısından yazılı delil olarak kabul edilmez ve sadece kadının idarî bir durumu bildirdiği yazılı kayıtlar veya halkın kadıya, icra makamına yazdığı şikâyet dilekçeleri de diyebiliriz. Kısacası; astın üste yazdığı bir isteği veya bir durumun arzını bildirdiği yazılı belge ve kayıtlar diyebiliriz.

1.3.4. Müraseleler

Arapça mektuplaşmak demektir. Kadılar tarafından bir konu için yazılan resmî yazılardır.²⁹ Şer'iyeye Sicilleri'nde yer alan ve kadının kendisine denk veya aşağı rütbedeki kişi veya makamlara yazdığı belgelere denir.

1.3.5. Başka Makamlardan Gönderilen Belgeler

Şer'iyeye Sicilleri'ne sadece kadının yazdığı belgeler değil, kadılara gönderilen ferman, berât, buyurulduklar, mektup vb. de yazılmıştır.

Padişah'tan gelen belgeleri iki gruba ayırıp inceleyebiliriz. Birincisi, padişahın uzlaşının olmadığı bir olayda görüşünü kadıya bildirmesi, diğeri ise ticaret beratı gibi benzer konulara ilişkin kaleme alınan ferman, berat ve nişanlardır. Bu belgeler sicile bazen baş tarafa bazen ters olarak sona bazen de ortaya kaydedilerek yazılırdı.

1.3.5.1. Fermanlar

Sözlükte emir, irade, buyruk, padişah tarafından verilen yazılı emir olmakla birlikte Farsça buyurmak, emretmek mastarından türetilmiştir.³⁰ Terim olarak ise belirli bir kişiye ya da grupla veya bir konuyla ilgili olan fermanlar uygulanmak üzere bir topluluğa sınıfa ya da sorumlu bir görevliye gönderilen emirlerdir. Ayrıca üçüncü

²⁸ Devellioğlu, age, s.512; Akgündüz, *agm*, s. 37.

²⁹ Devellioğlu, age, s. 732.

³⁰ İ.Hakkı Uzunçarşılı, "Ferman", *DİA*, C.IV; MEB Yay., İstanbul 1979, s.571.

şahısları da bağlayan yaptırımli emirlerdir. Genellikle kadılara gönderilen fermanlarda tevkî ifadesi kullanılmaktadır.³¹

Paşakapısı veya Divan-ı Hümâyûn'da divanlarda alınan kararlara uygun olarak yazılan ve üzerinde tuğra bulunan padişah emirlerinin “*ferman*” kavramıyla karşımıza çıktığını görmekteyiz. Ayrıca ferman ile eş anlamlı olan emir ve hüküm çeşitli terkipler şeklinde kullanıldığı da bilinmektedir.

Fermanların büyük çoğunluğu beylerbeyi, kadı gibi görevlilerin mektup yoluyla isteğini veya halktan birinin halini dilekçe ile bildirmesi üzerine konunun divanda görüşülüp bir karara bağlanması sonucunda hazırlanırdı. Ferman metnini incelediğimizde fermanın muhatabı olan kişinin unvanıyla (elkâb) ile başladığını görürüz. Unvandan sonra mutlaka dua rûknü olur. Duadan sonraki kısım, fermanın yazılma sebebidir. Buna nakil/iblâğ denilir. Fakat dua ile nakil kısmını bağlayan “tevkî-i refi’-i hümâyûn vâsıl olucak ma’lûm ola ki” ibaresi yer alır. Daha sonra konuya geçilip fermanların nakil kısmına girişteb “sen” zamiri kullanılır. Fermanın yazılmasına neden olan olaydan kısaca bahsedildikten sonra bu konuda verilen emre geçilir. Tekit/tehdit kısmından sonra olan tarih kısmının başında genellikle “tahrîren fi” ya da “hurrire fi” ibaresi yer alır. Tarih daima yazı ile gün, ay, yıl sırasına göre Arapça olarak yazılır. Ferman kelimesi belgelerde yalın halde değil, sürekli olarak, emrin padişaha ait olduğunu, onun hükmüne ve kuvvetine cihanın boyun eğdiğini, çok yüce ve itaat edilmesinin zorunluğu olduğunu belirten övücü ve yüceltici sıfatlarla birlikte kullanılmıştır. Fermanla eş anlamlı olarak kullanılan emir ve hüküm için de benzeri sıfatlar kullanılmıştır.³²

1.3.5.2. *Berâtlar*

Rütbe, makam ve imtiyaz fermanı gibi anlamları olan Arapça asıllı bir kelimedir. Tarih terimi olarak bir göreve atama, maaş bağlanması, rütbe, dirlik verilmesi, herhangi bir ayrıcalık tanınması, maden işletmek, tuz çıkarılması ve tekeli, gümrük ve kapanlar, sabun, mum, pirinç, susam gibi zorunlu ihtiyaç maddelerinin tekelinin ve satışının verilmesi padişahın genel olarak berât-ı hümâyûn denilen tuğralı ruhsat

³¹ Ahmet Akgündüz, *Osmanlı Kanunnameleri, Türkler*, Yeni Türkiye Yayınları, C.10, Ankara 2002, s.48.

³² Mübahat Kütükoğlu, “*Ferman*”, *DİA*, c.12, s. 400.

belgesi ile gerçekleşirdi. Berât sadece tuğranın sahibi olan padişahın yönetimi süresince geçerlidir.³³ Osmanlı belgelerinde berâta; biti, berât-ı şerif, nişan, nişân-ı şerif, hüküm, misâl de denilmektedir.

Bazen aynı belgenin bir yerinde nişan, diğeri bir yerinde berât kavramlarının da kullanıldığını da görmekteyiz.³⁴

Berâtların hangi amaçla verildiğı açıklandığı gibi beyleybeyilik, tımar, iltizam, imâmet, vazife, muafiyet berâtı gibi türü de gösterilmiştir. Ayrıca berât; yabancı devlet konsoloslarının Osmanlı topraklarındaki vazifelerinin kabul edildiğini belirtmek üzere Eflâk ve Boğdan voyvodaları, Kırım hanları tayinlerinde, Osmanlı tebâsı olup Avrupa tüccarı ve Hayriye tüccarı adıyla özel statüde ticaret yapacak olanlara da verilir.

Berât belgesini incelediğimizde altında padişahın tuğrasının bulunduğunu görmekteyiz. Bütün belgelerde kısa veya uzun bir dua kısmı ile başlamaktadır. Belgenin berât olduğı bundan sonraki “nişân-ı şerîf-i âlişân...” veya “sebeb-i tahrîr-i tevkî-i...” sözleriyle başlayan ve az çok farklılık gösteren şekillere devam eden kalıp sözlerden kolayca anlaşılabilir. “Emir-hüküm” kısmına geçilmeden önce genellikle “bu/iş bu berât-ı hümayunu verdim ve buyurdum ki” ibaresi de bize belgenin berât olduğunu gösterir. Berâtın verilebilmesi için ilk müracaat ya bizzat berât isteyen kişinin arzuhalı veya belli bir seviyedeki bir görevlinin isteğıyle gerçekleşmektedir.³⁵

1.3.5.3. *Buyuruldular*

Kadırlara, sadrazamlar tarafından bazı konuları hatırlatmak için gönderdikleri yazılı emirlerdir. Küçük bir makamdan büyük bir makama ya da bir kişi tarafından resmi bir makama sunulan emir mahiyetinde yazılan bir belgedir. Buyuruldularda da her görevli için kullanılacak unvan (elkâb) ayrı ayrı tespit edilmiştir. Bu belgelerde genellikle telhis, i’lâm, arz gibi hangi tür belge ya da kayda dayanılarak buyurulduğı

³³ Mübahat Kütükoğlu, “*Berât*”, TDV İslâm Ansiklopedisi, C.5, İstanbul 1992, S.472-473.

³⁴ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, “*Berât*”, MEB İslâm Ansiklopedisi, C.2, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul 1979, s. 523.

³⁵ Kütükoğlu, *agm*, s.472-473.

da “telhis mûcebince” veya “arz ve derkenarı mûcebince” şeklinde belirtilir. Bundan sonra yapılacak şey yazılıp, buyuruldu kelimesi konularak tarih atılır.

XVII. yüzyıla kadar yazılış ve şekil bakımından merkezde yazılanlara benzeyen bu belgelerde unvandan sonra “inhâ olunur ki” veya “ba’de’t-tahiyye (ba’de’s-selâm) inhâ olunur ki” kalıp sözleri kullanılır. Kullanıldığı belgeye adını veren buyuruldu kelimesi açık ve okunaklı bir şekilde yazılırken zamanla okunması mümkün olmayan bir şekilde karşımıza gelmektedir. Onun içindir ki bu kalıplaşmış şekli “emrimdir” diye okuyanlar da olmuştur. Ayrıca bütün buyuruldularda divanî yazı kullanılmıştır.³⁶

³⁶ Mübahat Kütükoğlu, “Buyruldu” TDV İslâm Ansiklopedisi, C.6, İstanbul 1992, s.478-480.

30 Numaralı Şer'iyye Sicili'nde Yer Alan Belgelerin Türlerine Göre Tasnifi

Belge Türü	Belge Sayısı	Belge Numaraları
İlâm	31	KŞS.2/2, 4/2, 5/1, 6/1, (6,2)(7,1)(9,1)(11,1)(11,2)(12,1) (13,1)(14,1)(15,1)(16,1)(17,2)(19,1)(19,2)(21,2)(22,1)(24,1)(24,2)(27,1) (28,1)(32,1)(32,2)(35,2)(92,1)(93,1)(109,1)(109,2)(117,2)
Ferman	33	KŞS.(48,1)(50,1)(52,1)(55)(56)(57,1)(58,1)(58,2)(60,1) (60,2)(61,1)(62,2)(63,1)(64,1)(65,1)(66,1)(68,1)(71,2) (72,1)(74,1)(75,1)(76,1)(77,1)(79,1)(80,1)(80,2)(83,1) (85,2)(86,2)(89,2)(90,1)(91,1)(95)
Berât	14	KŞS.(51,1)(51,2)(54,1)(54,2)(59,1)(73,1)(84,1)(84,2)(86,1) (87,1)(88,2)(89,1)(92,2)(94,2)
Buyuruldu	3	KŞS.(79,2)(81,1)(85,1)
Mektup	7	KŞS.(50,2)(57,2)(67,1)(70,2)(71,1)(88,1)(94,1)
Hüccet	2	KŞS.(71,2)(86,1)

II. BÖLÜM

2. 30 NUMARALI KASTAMONU ŞER'İYYE SİCİLİ

2.1. BELGE ÖZETLERİ

İlk sicil bir başka sicilin son bölümü olup değerlendirme imkânı yoktur.

1-1

Kastamonu Sorgun Kazası Budak Köyü'nden Mustafa, adı geçen kaza halkından Seyyid Halil Çelebi aleyhine kendisini döverek bir dişini kırdığı iddiasıyla dava açmıştır. Davalı Halil Çelebi iddiayı reddetmekle beraber kendisine yemin teklif ettiğinde yemin edememiş ve suçu sabit görülmüştür.

1-2

Kastamonu Gökdere Mahallesi'nden Saliha isimli kadın Mergüze Kazası Görpe Köyü'nden Hasan Ağa'ya adıgeçen mahalledeki evini 90 kuruşa satarak on kuruşunu alıp 80 kuruşunu neması mahallenin masraflarına harcanmak ve ölünceye kadar kendisine bakmak şartıyla adıgeçen Hasan Ağa'ya bağışlamıştır.

2-1

Kastamonu Çatakviran Köyünden Mustafa Kızı Kamile Hanım Hacıhamza Mahallesi'ndeki evini içindeki eşyası ve hayvanları ile beraber kızı Aişe'ye hibe etmiştir.

2-2

Kastamonu Göl kazası Ârız Köyü'nden Hasan Kızı Kaya Hanım Honsalar Mahallesi'ndeki bir evi ile Ârız Köyü'ndeki ev, samanlık ve ambar, kuruluk ve kızkardeşi Kezban ile ortak tarla ve bahçelerdeki hisselerini Mehmet Oğlu Mehmet isimli şahsa satışına dair mahkeme ilamıdır.

3-1

Kastamonu Topçuzâde Mahallesi'nden Hüseyin Oğlu Abdurrahman ve amcasının evlatları Emine, Rabia, Hüseyin ve Mehmet isimli şahıslar, İstanbul'da vefat eden murisleri Hocaşırzâde Mustafa Efendi'den intikal eden Kastamonu Çarşısında Haffaflar Sokağı'nda bulunan iki kapılı eskici dükkânını Hacıhamza Mahallesi halkından Hacı Mustafa Oğlu Mehmet'e 138 kuruşa satmışlar, şayet başka mirasçı çıkar ise onun hakkını da kendileri tazmin edeceklerini taahhüt etmişlerdir.

4-1

Kastamonu Sorgun Kazası naibi (kadı vekili) olan Ahizâde Mehmet Efendi'ye adigeçen kazanın Sofular Köyü'ndeki bir keşif esnasında hakaret edildiğine dair görülen mahkemenin ilamıdır.

Keşif esnasında aynı köyden dava ile alakası olmayan çiftlik sahibi Mehmet adlı şahıs, Naib Mehmet Efendi'ye “bre asılacak, bre dilenci sen nesin, senden ne olacak, senin hükmünden ne olacak? Sözleriyle hakarete bulunmuştur. Duruşmada davalının sözlerini inkar etmesi üzerine dinlenen şahitlerin davacının iddiasını doğrulamaları ve davacının elindeki fetva gereğince davalı aleyhine hüküm verilmiştir.

4-2

1136 senesinde vâki olan Şark Seferi esnasında cephane ve harb levazımatı taşınmak üzere Durağan Kazası köylerinden toplanan mekkârî katırlarının tedariki ve naklinde görevli kaza ayanlarının haklarındaki yolsuzluk iddiaları üzerine görülen davaya ait mahkeme ilamıdır.

Duruşma esnasında davalılar katırları tedarik ederek görevlilere teslim ettiklerini, hesaplarının görüldüğünü ve şayet daha sonra zimmetleri çıkarsa bunu da tazmin edeceklerini taahhüt ederek aklanmışlardır.

5-1

1136 senesinde vâki olan Şark Seferi esnasında cephane ve harb levazımatı taşınmak üzere Yörükân-ı Araç Kazası köylerinden toplanan mekkârî katırlarının tedariki ve naklinde görevli kaza ayanlarının haklarındaki yolsuzluk iddiaları üzerine görülen davaya ait mahkeme ilamıdır.

Duruşma esnasında kaza ayanından Halil Ağa, Kayabaşı İbrahim Ağa, Bayezidoğlu Seyyid İbrahim Ağa ve diğer davalılar katırları tedarik ederek görevlilere teslim ettiklerini, hesaplarının görüldüğünü ve şayet daha sonra zimmetleri çıkarsa bunu da tazmin edeceklerini taahhüt ederek aklanmışlardır.

6-1

1136 senesinde vâki olan Şark Seferi esnasında cephane ve harb levazımatı taşınmak üzere Araç Kazası köylerinden toplanan mekkârî katırlarının tedariki ve naklinde görevli kaza ayanından Mekkârîbaşı Kadı İbrahim Efendi hakkındaki yolsuzluk iddiaları üzerine görülen davaya ait mahkeme ilamıdır.

Duruşma esnasında Kadı İbrahim Efendi katırları tedarik ederek görevlilere teslim ettiğini, hesaplarının görüldüğünü ve şayet daha sonra zimmeti çıkarsa bunu da tazmin edeceğini taahhüt ederek aklanmıştır.

6-2

1136 senesinde vâki olan Şark Seferi esnasında cephan ve harb levazımatı taşınmak üzere Devrekânî Kazası köylerinden toplanan mekkârî katırlarının tedariki ve naklinde görevli kaza ayanından Mekkârîbaşı Zaim İsa Ağa ve Recep Beşe ve diğ er Zaim Mehmet Ağa ve Ma'rufzâde Mustafa Çelebi ve Kadioğlu Mehmet ve Aluççuoğlu Mustafa hakkındaki yolsuzluk iddiaları üzerine görülen davaya ait mahkeme ilamıdır.

Duruşma esnasında davalılar katırları tedarik ederek görevlilere teslim ettiklerini, hesaplarının görüldüğünü ve şayet daha sonra zimmetleri çıkarsa bunu da tazmin edeceklerini taahhüt ederek aklanmışlardır.

7-1

1136 senesinde vâki olan Şark Seferi esnasında cephan ve harb levazımatı taşınmak üzere Zarı Kazası köylerinden toplanan mekkârî katırlarının tedariki ve naklinde görevli kaza ayanından Mekkârîbaşı Çorbacı Mehmet Ağa ve İsabeyzâde İbrahim Ağa ve Küçükzâde Ali Ağa ve diğ erleri hakkındaki yolsuzluk iddiaları üzerine görülen davaya ait mahkeme ilamıdır.

Duruşma esnasında davalılar katırları tedarik ederek görevlilere teslim ettiklerini, hesaplarının görüldüğünü ve şayet daha sonra zimmetleri çıkarsa bunu da tazmin edeceklerini taahhüt ederek aklanmışlardır.

8-1

1136 senesinde vâki olan Şark Seferi esnasında cephan ve harb levazımatı taşınmak üzere Daday Kazası köylerinden toplanan mekkârî katırlarının tedariki ve naklinde görevli kaza ayanından Mekkârîbaşı Ahmet Ağa ve İsmail Bey ve Eğriyüz Abdurrahman Kethüda ve diğ erleri hakkındaki yolsuzluk iddiaları üzerine görülen davaya ait mahkeme ilamıdır.

Duruşma esnasında davalılar katırları tedarik ederek görevlilere teslim ettiklerini, hesaplarının görüldüğünü ve şayet daha sonra zimmetleri çıkarsa bunu da tazmin edeceklerini taahhüt ederek aklanmışlardır.

9-1

1136 senesinde vâki olan Şark Seferi esnasında cephan ve harb levazımatı taşınmak üzere Boyalı Kazası köylerinden toplanan mekkârî katırlarının tedariki ve naklinde görevli kaza ayanından Hasankadızâde Mehmet Ağa ve Es-Seyyid Mustafa Ağa ve diğ erleri hakkındaki yolsuzluk iddiaları üzerine görülen davaya ait mahkeme ilamıdır.

Duruşma esnasında davalılar katırları tedarik ederek görevlilere teslim ettiklerini, hesaplarının görüldüğünü ve şayet daha sonra zimmetleri çıkarsa bunu da tazmin edeceklerini taahhüt ederek aklanmışlardır.

10-1

1136 senesinde vâki olan Şark Seferi esnasında cephane ve harb levazımatı taşınmak üzere Boyalı Kazası köylerinden toplanan mekkârî katırlarının tedariki ve naklinde görevli kaza a'yanından Çavuşzâde Ahmet Ağa ve Hasan Efendi ve Himmet Bey ve İsmail Bey ve El-Hâc Halil ve diğerleri hakkındaki yolsuzluk iddiaları üzerine görülen davaya ait mahkeme ilamıdır.

Duruşma esnasında davalılar katırları tedarik ederek görevlilere teslim ettiklerini, hesaplarının görüldüğünü ve şayet daha sonra zimmetleri çıkarsa bunu da tazmin edeceklerini taahhüt ederek aklanmışlardır.

11-1

1136 senesinde vâki olan Şark Seferi esnasında cephane ve harb levazımatı taşınmak üzere Eflâni Kazası köylerinden toplanan mekkârî katırlarının tedariki ve naklinde görevli kaza a'yanından El-Hâc Mehmet Ağa bin Mehmet hakkındaki yolsuzluk iddiaları üzerine görülen davaya ait mahkeme ilamıdır.

Duruşma esnasında davalı katırları tedarik ederek görevlilere teslim ettiğini, hesaplarının görüldüğünü ve şayet daha sonra zimmeti çıkarsa bunu da tazmin edeceğini taahhüt ederek aklanmıştır.

11-2

1136 senesinde vâki olan Şark Seferi esnasında cephane ve harb levazımatı taşınmak üzere Eflâni Kazası köylerinden toplanan mekkârî katırlarının tedariki ve naklinde görevli kaza a'yanından Çavuşoğlu Osman Bey hakkındaki yolsuzluk iddiaları üzerine görülen davaya ait mahkeme ilamıdır.

Duruşma esnasında davalı katırları tedarik ederek görevlilere teslim ettiğini, hesaplarının görüldüğünü ve şayet daha sonra zimmeti çıkarsa bunu da tazmin edeceğini taahhüt ederek aklanmıştır.

12-1

Kastamonu Bürme Köyü'nden Ali Beşe, müvekkili olan Mustafa Bey adına vekâleten adıgeçen köy sınırları dâhilinde Küplüözü Çayı üzerindeki Aydınbeyoğlu

13-1

Kastamonu İsmailbey Mahallesi'nden Cerrah Oruç Beşe'nin İran Seferinden döndükten sonra vefat eden kardeşi Ahmet Bey'in mirasçıları aleyhine açtığı davanın ilamıdır.

Davacı, kardeşinin kızı Nesli'nin vasiyesi olan annesi Havva hanım aleyhine açtığı davada, şehir yakınındaki Çay Medresesi vakfından olan araziyi vakıf mütevellisinin bilgisi dahilinde daha önceden Nesli'den satın aldığını ancak şimdi Nesli'nin vasiyesi Havva'nın araziyi kullanmasına engel olduğunu iddia ederek men edilmesini talep etmiştir.

14-1

Kastamonu Merkezinde bulunan Hoca Hayreddin ve Sitti Hatun vakfından Çiftehamam demekle bilinen hamamın tamiri için vakıf mütevellisi İstanbul'da ikamet eden Müderris Muhyizâde Abdurrahman Efendi'nin mahkemeden karar verilmesi ve keşif özeti düzenlenmesi talebine dair ilamdır.

Mahkemeden tayin edilen inşaat komisyonu tarafından keşif yapılarak hamamın 3316 kuruş 8 sümün sarfedilerek tamir olunabileceğine dair rapor mahkemeye sunulmuştur.

15-1

Kastamonu Kuzyaka Nahiyesi Türkeli Divanı ahalisinden iken vefat eden Hacı Abdülkadir Bey'in veraset ilamı ve mirasçıları olan eşi, oğulları ve kızları arasında taksim edilen mal varlığının dökümüne dair ilamdır.

Taksim edilen mal varlığı arasında evler, samanlık, kuruluk, şehir merkezinde bir dükkan, hayvanlar bir cariyeden başka evanî nühasiye (bakır mutfak eşyası), zümbür (arı) kovanları, buğday, siyez, arpa gernik gibi tahıllar ve bunların saklanması için bir herkil bulunmaktadır.

Mahkeme ilamı ve taksimat için teçhiz ve tekfin masrafından başka kısmet resmi, çukadâriye, huddâmiye ve kâtibiye adıyla vergiler tahsil edildiği görülmektedir.

16-1

1136 senesinde vâki olan Şark Seferi esnasında cephaneye ve harb levazımatı taşınmak üzere Çiğlene Kazası köylerinden toplanan mekkârî katırlarının tedariki ve naklinde görevli kaza a'yanından Baba Yusuf Ağa ve Paşa Ağa lakaplı Feyzullah Ağa hakkındaki yolsuzluk iddiaları üzerine görülen davaya ait mahkeme ilamıdır.

Duruşma esnasında davalılar katırları tedarik ederek görevlilere teslim ettiklerini, hesaplarının görüldüğünü ve şayet daha sonra zimmetleri çıkarsa bunu da tazmin edeceklerini taahhüt ederek aklanmışlardır.

17-1

Kastamonu Akmescit Mahallesi'nden Mustafa Kızı Ayşe ile eşi Ahmet oğlu Mehmet arasındaki boşanma davasıdır. Boşanma davası kızı Ayşe adına vekili babası Bayram tarafından açılmıştır.

Ayşe aralarında geçimsizlik olduğu gerekçesiyle mehirlerinden ve kanunen eşi tarafından tedarik edilmesi gereken meünet-i süknâsından (geçici mesken hakkından) da vazgeçmektedir.

17-2

Kastamonu Ahlat Köyü'nden Ramazan Kızı Fati isimli kadın vefat eden oğlundan intikal eden saraycık Divanı Dere Köyü'ndeki emlak, değirmen ve arazilerini hatip Mustafa Halife'ye 74 kuruşa sattığına dair mahkeme kararıdır.

18-1

Kastamonu Kırkçeşme Mahallesi'nden Dökmeci Hacı Ali'nin İsmail Bey Mahallesi'nden Şeyh Mehmet ile sahte para (zevlete) bastıklarına dair davanın sicilidir. Adıgeçenler sahte para basarak piyasaya arz etmişlerdir. Mahkeme esnasında Şeyh Mehmet'in firarda olduğu anlaşılmaktadır.

18-2

Bir önceki sicilde bahsi geçen sahte paraları piyasaya arz ederken yakalanan Devrekâni Yazılıhisar Köyü'nden Hüseyin Oğlu Mehmet'in davasıdır.

19-1

İsmailbey Vakfı Mütevellisi Şeyh Mehmet'in kanuna aykırı olarak cami etrafındaki vakıf arsaya kendi adına ev yaptığından dolayı mahalle halkını şikayeti üzerine yapılan keşif ve görülen davanın ilamıdır.

19-2

Kastamonu Saraçlar Mahallesi ahalisinden iken vefat eden Hasan Ağa'nın torunları İbrahim ve Ayşe'nin malları ve diğer haklarının korunması amacıyla nineleri hatice'nin vasiye tayini hakkında mahkeme kararıdır.

20-1

Kastamonu Bedirgazi Mahallesinden Şa'ban Oğlu Mustafa Beşe adlı kişinin Hüseyinçelebi Mahallesi'nden Şiranî Hüseyin bey Oğlu Seyyid Osman tarafından bıçaklanarak öldürülmesi üzerine hamzaağa Mahallesi Hendektepe Mevkiinde icra edilen keşfe dair mahkeme ilamıdır.

21-1

Kastamonu Cebail Mahallesi'nden Şerife Havva isimli kadının boşandığı eşi Helvacı Hasan Beşe'den mihirden kalan alacak hakkını talebine dair davanın ilamıdır. Hasan Beşe dava konusu alacak hakkında daha önceden muslihûn-i müslimîn (arabulucular) vasıtasıyla anlaştıklarını beyan ederek eski eşinin talebine itiraz etmiştir.

21-2

1137 senesinde İran Vilayeti'nin Urdubad Mevkii'nde Kızılbaş Muharebesinde şehit olan Sinop'un Dânepirinç Köyü ve çevresindeki timarın sahibi Mehmet Sipahinin sahipsiz kalan timarı mahsulünün birkaç el değıştirmesi sonucunda mahsulu satılanlar arasında varılan uzlaşmanın tesciline dair mahkeme ilamıdır.

22-1

İsfendiyar Bey Mahallesi ahalisinden iken vefat eden Müderris hasan Lütü Efendi'nin küçük kızları Şerife ve Fatıma'nın haklarının korunmaları hususunda belde Müftüsü seyyidler zümresinden Ali Efendi'nin vasi tayini hakkında mahkeme kararıdır.

22-2

Kastamonu Beyçelebi Mahallesi'nden Çadırcı Mehmet adlı kişi borcu karşılığında Seyyid Hacı Mehmet Ağa'ya evini satmış ancak daha sonra tekrar başkasına satmak isteyince evin yeni sahibinin mâni olduğu iddiasıyla dava açmıştır. Yapılan duruşma ve dinlenen şahitlerin ifadesi sonucunda Çadırcı Mehmet'in talebinin yersiz olduğuna hükmedilmiştir.

23-1

Kastamonu Göl Kazası Subaşı Köyü'nden Zeliha isimli kadın daha önce boşandığı Muıtab Ahmet'ten mehir karşılığında alacağı olduğu yolunda dava açmış ancak aralarına giren muslihûn (arabulucular) vasıtasıyla belli bir miktar karşılığı anlaşmışlar ve anlaşmayı mahkemeye tescil ettirmişlerdir.

24-1

Kastamonu Cebail Mahallesi sükkânından Berber Ahmet Çelebi'nin Göl Kazası sakinelerinden Mehmet Ağa Kızı Fatma'ya Merkez Sofular Mahallesiindeki evini satışına dair mahkeme ilamıdır.

24-2

Kastamonu Topçuoğlu Mahallesi'nden Nalbant Mustafa Beşe'nin Ahmet oğlu Mehmet'e adıgeçen mahalledeki evini satışına dair mahkeme ilamıdır.

25-1

Kastamonu Cebrail Mahallesi'nden Hacı Mehmet Bey ile kardeşi Kasp Mehmet arasında bir hane ve miras davasıdır. Hacı Mehmet babalarından intikal etmiş olan iki evden de hisse iddia etmesi üzerine görülen davada evlerden birisinin veraset taksimi esnasında Kasap Mehmet'in hissesine ayrıldığı yolunda şahitlerin ifadesi ve fetva gereğince Hacı Mehmet'in iddiası reddedilmiştir.

26-1

Kastamonu Beyçelebi Mahallesi ahalisinden iken vefat eden Abdurrahman Kızı Çerkes'in veraseti eşi Mehmet ile akrabası diğer Mehmet'e intikal ettikten sonra eşi Mehmet mal varlığının tamamına el koymuştur. Akrabası olan diğer Mehmet hakkını talep ettiğinde davalı Mehmet, eşinin vefatından önce bütün mallarını satarak bir ev satın aldığını ve bu evi de kayınbabası Yusuf'a hibe ettiğini ve dolayısıyla eşinin malından hiçbirşey kalmadığını iddia ederek talebi inkar ettiğinde dinlenen şahitlerin bunun gerçek olmadığını ifade etmeleri üzerine eşinden intikal eden mallar mevcut ise aynından değil ise bedelinden davacı Mehmet'in hissesinin verilmesine hükmedilmiştir.

27-1

Malatya Kazası ahalisinden olup tütün ticareti için geldiği Kastamonu'dan dönerken Çankırı-Merzifon yolunda Daşan Dağı Mevkiinde vefat eden Duhancı Hacı Hüseyin Beşe'nin alacaklıları üzerindeki parası ve tütünü Beytülmal (hazine) emanetine alınmak üzere tesbit edildiğine dair mahkeme ilamıdır.

28-1

Kastamonu Pire Mahallesi'nden Müderris Hafız Mustafa Efendi'nin Taşköprü Taşköprü Kazası Akçavak Nahiyesi'nin Beysibey Köyü'ndeki emlak ve arazisini kardeşi Ahmet ve eşi Zeliha'ya sattığına dair mahkeme ilamıdır.

28-2

Küpciğez Mahallesi'nden Halil Kızı Rabia eşi Mehmet'in beş sene evvel başka bir diyara giderken nafaka vesair ihtiyaçlarını görüvermeye adigeçen Mehmet Ali Çelebi'yi vekil etmişti. Mehmet Ali Çelebi taahhüdünü yerine getirmemektedir diyerek yine adigeçen mahalleden Mehmet Ali Çelebi aleyhinde dava açmıştır. Mehmet Ali Çelebi cevabında, vekaleti ikrar etmekle beraber davacının eşi Mehmet giderken eşi davacı Rabia beni boşa diyerek ısrar ettiğini, eşinin de şayet üç aya kadar gelmezsem boş ol dedeğini ve aradan beş sene geçtiği halde dönmediğini belirterek Rabia'nın boş olduğunu ve bu yüzden vekaletini yerine getirmediğini beyan etmiştir.

Dinlenen şahitlerin de aynı yönde ifade vermeleri üzerine Rabia'nın talebi reddedilmiştir.

29-1

Kastamonu Hacıhamza Mahallesi'nden Nasuh Dede, vefat eden eşi Saime'nin mirasından onun ortağı olan kardeşinin oğlu Ali ile aralarında miras hususunda hiçbir alacağı kalmadığını beyan ettiğine dair mahkeme ilamıdır.

30-1

Kastamonu Ârız Mahallesi'nden iken vefat eden Mustafa Kızı Saime'nin mirasçısı kardeşinin oğlu Ali'ye intikal eden malvarlığının dökümüdür.

31-1

Kastamonu Boğaz Köyü sakinlerinden bir grup, aynı köy halkından Zülfikar Bey Oğlu Halil'in herkes gibi devlete vermesi gereken avâız ve nüzül tekâlifini (vergisini) vermediği iddiasıyla şikayet etmeleri üzerine dinlenen udül ihrar (sözüne güvenilir) şahitler dinlenerek Halil'in vergilerini vermesi gerektiği karara bağlanmıştır.

31-

Kastamonu Küpciğez Mahallesi'nden Emin Ağa oğullarından Ivaz Oğlu Hasan, Yorgi Oğlu Kostatil adlı gayri Müslim şahsa Ârız Mahallesi'ndeki üst katı iki oda, alt katı bir oda ve sofayı müştemil evini 200 kuruşa satmıştır.

Satıcı Hasan, evini sattığını belirttikten sonra, bundan sonra bu ev, Kostatil'in mülküdür, keyfe mâyeşâ ve yahtâr “nasıl isterse o şekilde kullanabilir” ifadesini sözlerine eklemiştir.

32-1

Borcundan dolayı hapis olan Anteroğlu lakaplı Hüseyin'in iflas etmiş olup mal nâmına hiçbir şeyinin kalmamış olduğu nedeniyle hapiste bulunmasının hiçbir işe yaramayacağını belirterek kendisini istenildiği zaman mahkemeye getirmek şartıyla kefil olan eşraftan bir grup insanın kefaletiyle serbest bırakılmasına karar verildiğine dair mahkeme kararıdır.

32-2

Alacamescit Mahallesi'nden Ahmet Halife ve müteveffa kardeşi Abdullah'ın eşi Kerime arasındaki anlaşmazlığa konu arsa üzerinde yapılan keşif ve verilen karara dair ilamdır.

Davalı ve davacının ikamet ettikleri aynı arsa üzerindeki iki evin arasında yeralan ve anayola çıkan kısmı daha önceden yol olarak kullanan davacı, davalının engel olduğunu iddia ederek yolun kullanılmasına izin verilmesini talep etmiş, şahitlerin ifadeleri üzerine lehine karar verilmiştir.

33-1

Alacamescit Mahallesi'nden iken vefat eden Hüseyin Oğlu Hacı Şaban'ın veraseti annesi Aişe, eşleri Aişe ve Hatice, kardeşi Hasan Çelebi, oğlu kızkardeşi Havva'ya münhasır olduğu anlaşıldıktan sonra vereseler arasında taksim edilen mal varlığının dökümüdür.

34-1

Kastamonu Merkezinde, Nasrullah Kadı Camii vakfından olup vali ve mütesellimlerin kira ile ikamet ettikleri sarayın kirasının artırılması hususunda görülen davanın adigeçen sarayda yapılan duruşmanın kararıdır.

Vakıf mütevellisi, mevcut kira bedelinin masrafları karşılamadığı gerekçesiyle kiranın artırılması talebinde bulunmuş, Mütesellim İbrahim Ağa talebe itiraz etmiş ise de şehrin ilerigelenlerinden müteşekkil şahitler grubunun ifadeleri doğrultusunda kiranın artırılmasına karar verilmiştir.

35-1

Kastamonu Ârız Mahallesi'nden Âkil Mehmet, nalbant Ali Beşe'ye adigeçen mahalledeki nalbant dükkanı ve bir miktar arsasını 92 kuruş nakit ve bir doru at karşılığında satmıştır.

Satıcı Âkil Mehmet, dükkanı sattığını belirttikten sonra, bundan sonra bu dükkan, Ali Beşe'nin mülküdür, keyfe mâyeşâ ve yahtâr “nasıl isterse o şekilde kullanabilir” ifadesini sözlerine eklemiştir.

35-2

Kastamonu Gökdere Mahallesi'nden Hacı Mehmet'in, bir kısım ev eşyasını damadı Hacı Ahmet'e hibe ettiğine dair mahkeme ilamıdır.

45

1136 senesinde vâki olan Şark Seferi öncesi ve esnasında Kastamonu ve havalisinden mühimmat taşıma işlerinde kullanılmak üzere beşyüz baş mekkârî katırı tedarikinde görevli mekkârîbaşlarının bazı yolsuzlukları hakkında yapılan şikayetler üzerine araştırma ve soruşturma yapılması emriyle ferman sâdır olmuş, ilgililer mahkemeye celb edilerek muhasebeleri görülmüş ancak mekkârîbaşları baskı yaparak veya rüşvet vererek konuyu kapatmışlar, saraydan gönderilen görevliler de yeterli inceleme yapmadan rapor düzenlemişlerdir.

Saraya uzanan şikayetlerin artması üzerine yeni bir ferman gönderilerek yeniden detaylı bir soruşturma yapılması emredilmiştir. Fermanda konunun üç yıllık safhaları özetlenerek görevli ve sorumluların daha dikkatli olması tenbih edilmiştir.

48-1

Bir önceki sicilde yer alan fermanı te'kit eder surette Bolu, Kastamonu, Ankara ve Çankırı kadılarına, voyvodalarına ve saraydan görevlendirilen mübaşire hitaben sâdır olan fermanıdır.

50-1

Şark Seferi esnasında mekkârî katırları tedariki hususunda görevlendirilen şahıslardan Eligüzeloğlu İbrahim Ağa'nın katırlar için devlet tarafından takdir edilen ücreti düzgün ödemediğinden başka halka zulüm ettiği konusunda meydana gelen şikâyetlerin soruşturulmasına dair fermanıdır.

50-2

Mekkârî katırları hakkında soruşturma yapmak üzere görevlendirilen mübaşirin görevini savsakladığı gerekçesiyle azl edilip yerine Başsilahşör Ömer Ağa'nın görevlendirildiğine dair mektuptur.

51-1

Kastamonu Küpçiğez Mahallesi'nin avarız ve nüzül vergileri için vakfolunan nakit para vakfının mütevelliliğine (yönetimine) Müezzîn Ali Halifenin tayin edildiğine dair tevliyet beratıdır.

51-2

Kastamonu Sinan Bey Camii kayyımının kendi rızasıyla görevini Ahmet Halife'ye devrettiğine dair kayyımlık beratıdır.

52-1

Hane başına her yıl tahsil olunan 1141 senesi bedel-i nüzül vergisinin tahsil edilerek muhasebe defterlerinin gönderilmesi emrini hâvi fermanıdır.

Verginin tahsili için Küre-i Nühas Emini Mehmet Ağa görevlendirilmiş ve adigeçen mahkemede halkın huzurunda fermanı okunduktan sonra kendisine verilen mahalle ve köylere taksim edilmiş olan muhasebe defterini alarak görevine başlamıştır.

Muhasebe defterinde hangi mahalle ve köyden ne kadar vergi tahsil edileceği liste halinde yazılıdır.

54-1

Haremeyn-i Şerifeyn (Mekke-Medine) Efkaından Kastamonu'da vâki Sultan Bayezid-i Veli'nin yaptırmış olduğu Kapan Hanı demekle bilinen ticaret hanında vakfiye gereğince Peygamberimizin (sa) ruhu için hergün Kur'an-ı Kerimden bir cüz

okuyan hafızlardan birisinin vefat etmesi üzerine yerine Mustafa isimli hafızın atanması talebi üzerine verilen cüzhan beratıdır.

54-2

Kastamonu'da Sinan Bey Camii'nde ücretini Fatma Hatun vakfından almak üzere cüzhan beratıdır.

55

Taşköprü Akçavak ve Yavunç çaylarında ıslanan kendir demetlerinden birer kuruş vergi talep edildiği hâlbuki bu köylerin arazisi Sultan Bayezid-i Veli vakfından olup vergilerini bu vakfa verdikleri ve başka vergi vermemeleri gerektiği halde bu vergiden dolayı halkın mağdur olduğu hususundaki şikâyetler üzerine vakıftan başka vergi alınarak köylülerin rencide edilmemesi konusunda fermanıdır.

56

Şark Seferi esnasında katır tedarik etmek üzere görevlendirilen mekkâribaşlarından bazılarının vefat ettiği, bazılarının da firar ettiği ancak bunların yedlerinde hazine tarafından verilmiş katır ücreti bulunduğundan bu paraların tahsil edilip hazineye teslimi hususunda fermanıdır.

57-1

1140 senesi cebelû bedeliyesi (vergisi) tahsilinde görevli olan Eligüzeloğlu Mehmet zimmetinde kalan meblağın tahsili hakkında sâdır olan fermanıdır.

57-2

Kastamonu ve Ankara sancaklarından 1500 baş mekkârî katırını tedarik ederek yerine ulaştıran Eligüzelzâde İbrahim Ağa'nın bu hizmeti karşılığında mükafatlandırılması ve kendisine iyi muamelede bulunulması hususunda Bağdat Muhafızı Ahmet Paşa tarafından kastamonu'daki paşaya gönderilen mektuptur.

58-1

Acem esirlerinin satılmak üzere İstanbul'a getirilmemesi ve diğer yerlerde satılması hakkında Kastamonu Kadısına hitaben sâdır olan fermanıdır.

58-2

Tersane-i Âmire kalyonları ve diğer gemiler (sefain) ihtiyacı için lazım olan kerestenin İstanbul'a gönderilip tersane mahzenine teslim edilerek tesellüm belgelerinin alınması emrini ihtiva eden fermanıdır.

59-1

Kastamonu’da Şeyh Şucaeddin vakfından ücret almak üzere Şeyh Şa’bân-ı Veli tekkesinde serzâkiran olan Mustafa’nın hac yolunda vefat etmesi üzerine yerine Ahmet Halife’nin atanmasına dair berattır.

60-1

İstanbul’dan Canik ve Fatsa’ya gidecek, Tokat’tan İstanbul’a gelecek olan katırların sevki ile görevli harbendelere yol güzergahlarında destek olunması ve güzenliklerinin sağlanması için adıgeçen güzergahlarda görevli kadılar, kethüdayerleri, yeniçeri serdarları ve vilayet a’yanlarına hitaben sâdır olan fermanıdır.

60-2

Dîn-i mübîn ve şeriat-ı metînin hizmetinde bulunan kadı ve naiblerin ücretleri için kâfi miktarda gelir tahsis edilmiş iken bazı cahil naibler ve hırsına kapılan kadılar tarafından kanunlara aykırı olarak bazı vergi ve cezalar uydurulmak suretiyle halka zulüm edildiği duyulması üzerine bu gibi kanuna aykırı uygulamaların ortadan kaldırılması ve bunlara müsaade edilmemesine dair kadılar ve diğer yetkililere hitaben sâdır olan fermanıdır.

Fermana, “bundan sonra muktezasıyla amel olunmaktan zerre kadar müsamaha ve müsaaheleniz ve sermû hilafına vaz’ ve hareketiniz haber alınmak lazım gelirse bir türlü özür ve bahaneniz ısgâ olunmayub eşed ikâb ile muaheze ve muateb olacağınızı mukarrer ve muhakkak bilüb ona göre encâm-ı kârı mülâhaza ile müteyakkızâne hareket ve hilafına cesarettten bigayet tevakki ve mücanebet eyleyesiz.” Şeklinde ikaz ifadeleriyle son verilmiştir.

61-1

Baş tarafına, “Mucibince amel oluna” diye gereğinin mutlaka ifa edilmesi te’kidi ile başlayan ferman bir önceki fermanın detaylı ve te’kid edici surette tekrarıdır.

62-1

Üsküdar’dan Anadolu’nun sol kolu nihayetine kadar olan yerlerde yaşayan halkın şikayeti üzerine buralarda görevli müteferrika ve çavuş gibi devlet görevlilerinin tamamının hiçbirisi geri kalmamak üzere sorgu için bayram günü İstanbul’a celbedilmelerini hâvi kadılara hitaben sâdır olan fermanıdır.

62-2

Mekkâribaşı Eligüzelzâde Hacı İbrahim Ağa’nın Şark Seferi sırasında zimmetinde kalan yedi bin kuruşun tahsil edilerek makbuzuyla beraber hazineye teslim edilmesi için sâdır olan fermanıdır.

63-1

Boyabat Kazası a'yânından Şark Seferi sırasında mekkâribaşların zimmetlerine geçirdikleri paraların tespit edilerek sorumlulardan tahsil edilerek makbuzuyla beraber hazineye teslim edilmesi için sâdır olan fermanıdır.

64-1

Kastamonu Çiğlene, Sorgun, Araç, Daday, Güney, Devrekani kazaları a'yânından Şark Seferi sırasında mekkâribaşların zimmetlerine geçirdikleri paraların tespit edilerek sorumlulardan tahsil edilerek makbuzuyla beraber hazineye teslim edilmesi için sâdır olan fermanıdır.

65-1

Mekkâribaşı Mütesellim Halil Ağa'nın Şark Seferi sırasında zimmetine geçirdiği paranın tahsil edilerek makbuzuyla beraber hazineye teslim edilmesi için sâdır olan fermanıdır.

66-1

Mekkâribaşlardan Semurkaş Şa'ban Ağa ve Menteşoğlu Mustafa Beşe'nin Şark Seferi sırasında zimmetlerine geçirdikleri paranın tahsil edilerek makbuzuyla beraber hazineye teslim edilmesi için sâdır olan fermanıdır.

67-1

Kastamonu ve çevresinde bulunan yeniçeriler üzerine Taşkapılı Mehmet Ağa'nın kethüdayeri (âmir) olarak tayin edildiğine dair Dergâh-ı Âlî'den gönderilen mektuptur.

68-1

Kütahya'da ikamet eden Anadolu Valisi olan Vezir Mustafa Paşa'nın ücreti olmak üzere 1141 senesinde imdâd-ı hazeriye ve imdâd-ı seferiye adıyla toplanması gereken iki kısım vergi hakkı bulunmakta olup paşa halen seferde bulunmasına rağmen halka karşı merhametinden dolayı imdâd-ı seferiyesinden vazgeçmiş olup sadece imdâd-ı hazeriyenin birinci taksidinin toplanmasını emreden fermanıdır.

Vergiye toplamak üzere görevlendirilen Küre Emini Mehmet Ağa'nın tahsildarı Mustafa Ağa'ya Kastamonu Mahkemesinde ahali ve vilayet görevlilerinin huzurunda tahsil defteri takdim edilmiştir. Defterde kazalara ve Kastamonu merkez köylerine isabet eden vergi miktarı tasnif edilmiştir. 70-1

Şark Seferi için toplanan mekkârî ücretlerinden zamanında tahsil edilemeyen ücretlerin tahsili için görevlendirilen Silahşör Ömer Ağa'nın Daday Kazası dahilindeki alacakların tahsiline dair pusuladır.

70-2

Kastamonu Voyvodalığına tayin edilen Kapıcıbaşı Mustafa Ağa'nın İdriszâde İbrahim Ağa'yı mütesellim tayin ederek Kastamonu'ya gönderdiğine dair mütesellimlik mektubudur.

71-1

Sultan Bayezid-i Velî'nin Amasya'da inşâ ettirdiği cami ve imarethanesine vakfetmiş olduğu Kastamonu Kuşkara ve Geymene köylerinin öşrünü toplayıp yerine ulaştırmak üzere Haremeyn-i Şerifeyn evkafı tarafından görevlendirilen Osman Çelebi ve Osman Ağa'nın görevlendirme mektubudur.

71-2

Kastamonu'da Göllüviran Köyü dâhilinde bulunan gölde çevre köylerinin araba ile getirerek ısladığı kendir demetlerinden vergi alınmadığından bahisle daha önceden Kastamonu, Kilis ve Kuzey Irak'taki Doha mıntıkasında zeamet arazileri bulunan Müteferrika İbrahim 'in zeametine ilave edilmesine dair fermandır.

Fermana konu olan Müteferrika İbrahim, gayrı Müslim iken esir edildikten sonra Müslüman olup devlet hizmetinde paşalığa kadar yükselmiş olan ve Osmanlı ülkesinde ilk matbaayı kuran Ahmet Oğlu İbrahim Müteferrika'dır. Zeametın verildiği bu fermanda İbrahim Müteferrika'nın buradaki unvanı "Subaşı"dır.

İbrahim Müteferrika'ya tahsis edilen zeametlerin bulunduğu köylerden Irak sınırı

72-1

Bir önceki fermanın tescil ve te'kidi niteliğinde fermandır.

73-1

Kastamonu Mahkemesinde Muhzırbaşı olarak görevli bulunan Mustafa'nın hac yolunda vefatı üzerine yerine Muharrem'in atanma beratıdır.

74-1

Şark Seferi öncesinde Kastamonu'dan tedarik edilmesi fermanla emrolunan 450 adet katır ve elli adet devenin ücretlerinin katır ve deve sahiplerine tamamen eda edilmeyip bir kısmının bazı görevliler tarafından zimmete geçirildiği, yenildiği (ekl ve belğ edildiği), bazı hesapların saklandığı anlaşıldığından sorumluların bulunup gereğinin yerine getirilmesi emrini içeren fermandır.

75-1

Şark Seferi öncesinde tedarik edilmesi fermanla emrolunan 150 adet katır ile ilgili olarak Ahmet Bey zimmetinde tespit edilen akçelerin tazmini hakkında fermandır.

76-1

Şark Seferi öncesinde tedarik edilmesi fermanla emrolunan katır tedariki ve diğer tahsilâtlar hususunda sâbık mütesellim İbrahim Ağa ve diğerlerinin yolsuzluklarının araştırılması ve sonuca bağlanması hakkında fermanıdır.

77-1

Şark Seferi öncesinde tedarik edilmesi fermanla emrolunan katır tedariki ve diğer tahsilâtlar hususunda Eligüzelzâde İbrahim Ağa, Yahya Ağa ve diğerlerinin yolsuzluklarının araştırılması ve sonuca bağlanması hakkında fermanıdır.

79-1

Anadolu Valisi Damat İbrahim Paşa'nın imdâd-ı hazeriye vergisinin tahsiline dair ferman.

79-2

Hoca Refail ve Hoca İysak ve Hoca Baroh isimli Yahudilerin, Abdurrahman isimli şahısta alacakları olduğu ve adigeçenin İstanbul'da bulunduğundan davanın orada görülmesi talepleri üzerine bir mübaşir görevlendirildiğine dair emirnamedir.

80-1

Kütahya valisi İbrahim Paşa'nın Mütesellimi Mustafa Ağa'nın hakkı olan imdâd-ı hazeriye vergisinin tahsiline dair fermanıdır.

80-2

İstabl-ı Âmire için lazım olan on katar elli re's katırın ücretinin Kastamonu avâriz malından ödenmesi ferman olunmuş iken bu hususa özel ödeme emri olmadığından tahsildarın ödememesi üzerine gelen fermanıdır.

Fermanda katırların sevki için görevlendirilen mübaşir Receb'in ulaştığında tamamı seçilmiş ve güçlü kuvvetli (güzide ve tûvânen) olmak üzere elli adet katırın ücreti ödendikten sonra adigeçen görevliye teslim edilmesi emredilmektedir.

81-1

Bir önceki fermana konu katırların görevli Recep Ağa'ya bir an önce teslim edilmesi konusunda Kastamonu Mutasarrıfı İbrahim Paşa'nın buyrultusudur.

82-1

Önceki ferman ve buyrultuya konu olan katırların kazalara taksimini gösteren defterdir ki her kazaya kaç katır düştüğü adet olarak belirtilmiştir.

83-1

Yukarıda bahsi geçen katırların acele olarak gönderilmesini âmir te'kid fermanıdır.

Fermanın sonuna Kastamonu Merkez Kazasına isabet eden yedi adet katırın ücreti ve masrafları olan toplam 450 kuruş'un Kastamonu Mutesellimi İbrahim Ağa'dan ödünç alınarak ödendiği şerh düşülmüştür.

84-1

Kastamonu'da ücretini Frenkşah Cemaleddin Vakfından almak üzere cüzhanlık beratıdır.

84-2

Kastamonu'da ücretini Frenkşah Cemaleddin Vakfından almak üzere pazartesi ve Perşembe günleri Kur'an-ı Kerimden birer cüz okunmak suretiyle cüzhanlık beratıdır.

85-1

Anadolu Eyaleti Valisi Damat Mustafa Paşa'nın kaymakamı Osman Paşa tarafından Kastamonu civarında yol kesmek, fakir ve fukaranın malını gasbetmek suretiyle eşkıyalık edenlerin yakalanıp cezalarının verilmesi hususunda buyrultusudur.

85-2

Mergüze Kazası'nın Akçakilise Köyü2nden bazıları, komşu Sarıkavak Köyü'nden hatırlı ve itibarlı birkaç kişinin kendi gelirlerini az, bunların gelirlerini çok göstererek fazla vergi yüklemeleri hususunda şikayette bulunmaları üzerine konunun incelenerek gereğinin icrası hususunda fermanıdır.

86-1

Kastamonu Sancağı Alaybeyisi Mehmet Bey'in mektubu üzerine Geyikli ve çevresi tımarı sahibinin el çekmesi sonucunda boşta kalan tımarın orta boylu ela gözlü açık kaşlı Sadullah Oğlu İbrahim'e tevcih edildiğine dair tevcih beratıdır.

86-2

Müteferrika Bîzebân Mehmet Ağa'nın mültezimi Mustafa Ağa'nın halka zulüm etmesi üzerine azl edilerek yerine Hacı Mehmet'in mültezim tayin edildiği ancak Mustafa Ağa yanına aldığı Kadıncıkoğlu Mustafa Ağa demekle ma'ruf şahıs ile bir olup kırk elli atlı ile basarak Hacı Mehmet'in iki adamını öldürüp reâyâ fukarasına "beni şikayet ettiniz diye her birine türlü türlü zulüm ve eziyet ve ben sağ iken bir ferde zeameti zabt ettirmem, kırk elli kese mâlimi bu uğurda sarf ederim" diye tecavüze devam ettiğinin bildirilmesi üzerine adıgeçen Mustafa Ağa'nın divan-ı hümayunda yargılanmak üzere İstanbul'a gönderilmesine dair fermanıdır.

87-1

Kastamonu’da Sinan Bey vakfının tevliyet (yönetici) değişikliğine dair berattır.

88-1

Kastamonu civarında ikamet eden yeniçeriler üzerine Kastamonulu Mehmet Şaban adlı yeniçerinin kethüdayeri tayin edildiğine dair mektuptur.

88-2

Kastamonu’da Ahi Şorve Zaviyesi’nin tevliyet (yönetici) değişikliğine dair berattır.

89-1

Atabeygazi Camiinin Müezzini Derviş Ali’nin kendi rızasıyla görevini damadı Molla Mehmet’e devrettiğine dair berattır.

89-2

Kastamonu kazalarından 1142 senesi avarız ve bedel-i muavenet vergilerinin tahsili hakkında fermandır.

90-1

İnebolu Kazası köyleri arazilerinin şikayeti üzerine bunların toprağının Sultan Bayezid-i Velî’nin Amasya’da inşa ettirdiği cami ve imaretine vakıf olduğundan ayrıca bir vergi istenilerek rencide edilmemeleri hakkında fermandır.

91-1

Kütahya Valisi Mustafa Paşa’nın 1142 senesi ücreti olarak Kastamonu vilayetinden tahsil edilmesi gereken imdâd-ı hazeriye vergisinin tahsiline dair fermandır.

92-1

Mustafa Paşa’nın 1142 senesi ücreti olarak Kastamonu vilayetinden tahsil edilmesi gereken imdâd-ı hazeriye vergisinin müfredat defterinin tahsildara teslim edildiğine dair mahkeme ilamıdır.

92-2

Kastamonu Sancağı’na bağlı Boyabat Kazası’nın Kızılcaviran ve çevresi köyleri timarının sahibi olan Mehmet Tebriz ve İran seferlerine katılmadığı için timarı elinden alınıp orta boylu, açık kaşlı ve ela gözlü Mehmet’e tevcih edildiğine dair timar beratıdır.

93-1

Mutasarrıf İbrahim Paşa'nın ücreti olmak üzere Kastamonu'dan iki taksitte tahsil edilmesi mutad olan verginin ilk taksidini mübeyyin defterin tahsildara teslim edildiğine dair mahkeme ilamıdır.

94-1

Kastamonu ve çevresinde ikamet eden yeniçerilerin üzerine yevmiye kırkbeş akçe ulufe ile Mehmet Ahmet isimli yeniçerinin kethüdayeri tayin edildiğine dair Dergâhîli mektubudur.

94-2

Kastamonu'da ücretini Zahide Hatun vakfından almak üzere Mustafa Halife'nin mütevellilik beratıdır.

95

Kastamonu'da Bayındır ve Akçaköy köyleri halkı köylerinde bulunan sipahilerin kendilerine tahsis edilen vergilerden başka zorla kendi icat ettikleri vergileri topladıkları, vergi toplamak için atlı adamlarıyla gelip zulüm ve eziyet ettikleri yolundaki şikâyetleri üzerine bu duruma çözüm bulunmasını emreden fermanıdır.

106

Kastamonu'ya 1141 senesinde görevli gönderilen devlet memurlarının görev yerlerine gidip gelebilmeleri için lazım olan rehber, binek hayvanları, yiyecek ve harcırahları için hazineden ödenen ücretleri gösterir listedir.

108-1

Bir önceki listede bulunmayan ve Şehirkethüdası değişikliği nedeniyle yeniden düzenlenen liste olup İstabl-ı Âmireye acilen gönderilen katırların ücretlerinin Mütesellim İbrahim Ağa'dan borç alındığı da şerh edilmiştir.

109-1

Kastamonu'ya gelen devlet memurları ve ulaklar için hazır bulundurulan menzil bargirleri (beygirleri) ücretleri ve bunların görevlilerin hizmetine verilme hususuna dair mahkeme ilamıdır.

109-2

Topçuzâde Mahallesi ahalisinden Sâki Hüseyin Bey'in Karaçomak Köyü ahalisinden Şaban Oğlu Ahmet nezdindeki alacağının arabulucular (muslihûn) vasıtasıyla anlaşarak tahsil edildiğini tescil eden mahkeme kararıdır.

109-3

İstabl-ı Âmire'ye giden katırların tedarikinde hariç tutulan kazaların listesidir.

112-1

1141 senesinde Kastamonu pazarında faaliyet gösteren esnaf sınıfının satışlarında uygulayacakları fiyat sınırlamasını gösteren narh cetvelidir.

Cetvelde esnaf Habbazân (fırıncılar ve börekçiler); Kasabân (kasaplar); Bakkalân (bakkallar, gıda maddeleri satıcıları), Helvacıyân (helvacılar); Pembeciyân (pamuk ve tekstil işiyle uğraşanlar); Demirciyân (demirciler ve hırdavatçılar) ve Nalçacıyân (nalçacılar) olarak sınıflandırılmış ve malzemelerin azami satış fiyatları tespit edilmiştir.

Listede ekmek cinsi için Farsça “nân”, fırıncılar için “habbazân”, et için Arapça “lahm”, koyun için Arapça “ğanem”, yağ ve pamuk için Farsça “ruğan” ve “pembe” isimleri kullanılmıştır.

Şehirde bulunan kasaplara et tedarik edecek olan tacirler mahkeme huzurunda her türlü hava ve yol şartlarında ihtiyaç olan canlı hayvanı tedarik etmeyi taahhüt etmektedirler.

117-1

Atabeygazi Mahallesi'nden Mehmet Bey isimli şahsın, ihtiyar babası Mustafa'nın akıl hastası olduğundan dolayı bunun elinden bir kaza çıkması durumunda kendisinin ve başka birisinin mes'ul tutulamayacağını mahkemeye tescil ettirdiğine dair karardır.

117-2

Halife Mahallesi'nden Hacı Ahmet Kızı Fatma'nın daha önce boşandığı Mustafa Oğlu Ömer ile yeniden evlenmeye karar verdiklerin bildirerek nikah akdine izin talebi ve talebinin kabul edildiğine dair mahkeme ilamıdır.

117-3

Mütesellim İsmail Ağa'nın kölesi Ivaz'a günlük yirmibeş akçe nafaka verilmesine dair karardır.

2.2. TRANSKRİPSİYON

Mezbûr İbrahim vicaheten ve şifaheten tasdik ve tahkik edicek mâ hüve'l-vâki bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'r-râbii min şehri Cemaziyel'ûlâ sene ihdâ ve erbain ve miete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Kasaboğlu Ali Beşe an Mahalle-i Honsalar; Seyyid Mehmet Çelebi bin Ali; Temürcü Hoşâbî

Ali Beşe ve gayrühüm.

1-Medine-i Kastamonî civarında vâki Sorgun Kazası'na tâbi Budak nam karye sükkânından işbu râfie'l-kitab Mustafa bin el-Hâc Hasan nam kimesne Medine-i mezburede meclis-i şer'i şerif-i enverde yine kaza-i mezbûr sükkânından Dabanzâde demekle ma'ruf es-Seyyid Halil Çelebi bin es-Seyyid Süleyman Efendi nam kimesneyi zubâtî marifetiyle ihzar ve mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelam edüb tarih-i kitaptan bir gün mukaddem işbu mezbûr es-Seyyid Halil Çelebi sakın olduğu hariciye odasında sen benim hizmetkârımı idlâl etmişsin deyü bigayrı hakkın asa-i kebir ile her azam darb-ı şedid ile darb ve kara bere ettiğinden maada omca ile dahi yüzüme darb ve ol darbdan müteessiren yüzümün sağ tarafından bir alt dişimi ihraç eylemiştir. Sual olunup takrîri tahrir ve mucibi icra olunmak matlubumdur dedikte gıbbe's-sual ve akibü'l-inkâr müddei mezburdan müddeasına mutabık beyyine talep olundukta etyân-ı beyyineden ızhar-i acz ile istihlaf etmeğin filhakika tarih-i kitaptan bir gün mukaddem mezbûr es-Seyyid Halil Çelebi sakın olduğu hariciye odasında sen benim hizmetkârımı idlâl etmişsin deyü bigayrı hakkın asa-i kebir ile müddei mezbûr Mustafa'nın her azasına darb-ı şedid ile darb ve kara bere ettiğinden maada omca ile dahi müddei mezbûrun yüzüme darb ve ol darbdan müteessiren yüzünün sağ tarafından bir alt dişini ihraç etmediğine mezbûr es-Seyyid Halil Çelebi'ye yemin teklif olundukta merkûm es-Seyyid Halil Çelebi yeminden nükûl etmeğin mucibiyle mâ vakaa bi't-taleb ketb olundu. Fi'lyevmi't-tâsii aşere min Cemaziyelevvel sene ihdâ ve erbain ve miete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

... Oğlu Abdülbâki; İbrahim Ağa bin Hasan; Seyyid Mahmut Çelebi bin Ahmet; Es-Seyyid Şa'ban Çelebi çavuş-i Nakib Efendi ve gayrühüm.

2- Medine-i Kastamonî mahallâtından Gökdere Mahallesi sakinelerinden Saliha binti Mehmet nam hatun tarafından zikri âti bey' ve hibeyi ikrara vekil olduğu zât-i mezbureyi marifet-i şer'îye ile arifan olan Halil Dede bin Mahmut ve Ahmet Çelebi bin Mehmet nam kimesneler şehadetleriyle sabit olup sübût-i vekâletine hükm-i şer'î lâhik olan Kıbrısîzâde el-Hâc Ahmet efendi bin el-Hâc Mehmet nam kimesne meclis-i şer'î hatîr-i lâzimi't-tevkirde Medine-i mezbure civarında vâki Mergüze Kazası'na tâbi Görpe nam karye sükkânından işbu râfie'l-kitab Hasan Ağa bin İbrahim Ağa nam kimesne mahzarında bilve kale ikrar ve takrîr-i kelim edüb müvekkilem mezbure Saliha zikri âti bey' ve hibenin sudûrüne değin yedimde mülk ve hakkım olan mahalle-i mezburede vâki etraf-ı erbaası tarikiâm ile mahdud ve mümtaz bir miktar havluyu müstemil bir bab tahtânî ve bir bab fevkânî menzilimi tarafeynden icab ve kabulü hâvi bey'-i bâi-i sahih-i şer'î ile doksan kuruş semen mukabelesinde mezbûr Hasan Ağa'ya bey' ve teslim ol dahi ber veçhi muharrer iştira ve tesellüm ve kabz ve kabul eylediğinden sonra semeni olan meblağ-i merkûm doksan kuruşun on kuruşunu mezbûr Hasan Ağa yedinden tamamen ahz ve kabz ve mahalle-i mezburenin avarız ve nüzülüne murabahası sarf olunmak üzere vakıf mütevellisine teslim ve meblağ-i bâki seksen kuruş ile iki köhne yemenî döşek ve dört

2

adet köhne yemenî yastık ve iki köhne yemenî yorgan ve altı adet yemenî köhne minder ve bir köhne velençe ve bir köhne Yanbolu kebesi ve bir köhne kilim ve iki tencere ve üç adet sâhan ve bir tâbe ve bir keçemi dahi hıyn-i vefatıma değin beni infak ve iksâ etmek üzere mezbûr Hasan Ağa'ya hibe ve teslim ve temlik, ol dahi ber veçhi muharrer meclis-i hibede inhâb ve temellük ve kabz ve kabul eyledi. Fî mâ ba'd menzil-i mahdud-i mezkûr müşteri mezbûr Hasan Ağa'nın mülk-i müşterası ve semeni olan meblağ-i mezkurdan bâki seksen kuruş ile mârüz-zikir eşya mâl-i mevhubu olup alakam kalmadı, keyfe mâ yeşâ-i ve yahtâr mutasarrıf olsun dedi.

Fi'lyevmi's-sâdisi ve'l-işrîn fi şehri Cemaziyel'ûlâ sene ihdâ ve erbain ve miete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Şeyh Mekkârî Derviş Mustafa bin Pîrî; El-Hâc Ahmet bin Recep Beşe; El-Hâc Ahmet Bey bin İbrahim: İmam-ı mahalle Mustafa Efendi; Durmazoğlu Halil Beşe ve gayrühüm.

1- Medine-i Kastamonî muzâfâtından Çatakviran Divanı sakinelerinden olup zâtı tarif-i şer'i ile ma'rufe olan Kamile binti Mustafa nam hatun meclis-i şer'i hatîr-i lâzimi't-tevkirde Medine-i mezbure mahallâtından Hacıhamza Mahallesi sakinelerinden bâise'l-vesika Aişe binti el-Hâc Abdülkadir Bey nam hatun tarafından ikrar-i câizzikri tasdike vekil olduğu zât-i mezbureyi marifet-i şer'îye ile arifan olan oğlu Mustafa bin Hacı Mehmet ve el-Hâc Ali Çelebi bin el-Hâc Şa'ban nam kimesneler şهادetleriyle sabit ve sübût-i vekâletlerine hükm-i şer'i lâhik olan zevc-i mezkûr el-Hâc Mehmet bin Habib nam kimesne mahzarında ikrar ve takrîr-i kelim edüb zikri âti hibenin sudûrüne değin yedimde hakkım olan beş kuruş kıymetli bir sim kuşak ve bir kuruş kıymetli bir çift çerhî küpe ve on kuruş kıymetli malağı ile bir re's camus ineği ve sekiz kuruş kıymetli iki re's karasığır ineği ve altı kuruş kıymetli on kil hinta ve üç kuruş kıymetli beş kil arpa ve üç kuruş kıymetli beş kil gernik ve onbeş kuruş kıymetli onbeş top çadır ve üç kuruş kıymetli dört top bez ve üç kuruş kıymetli üç adet köhne yemenî yorgan ve iki kuruş kıymetli yemenî iki köhne döşek ve bir kuruş kıymetli üç adet köhne yemenî yastık ile kendi mâlim olan nakit yüz kuruşu mevâni-i hibeden ârî hibe-i sahiha-i şer'îye ile kızım müvekkile-i mezbûre Aişe'ye hibe ve teslim ve temlik, ol dahi meclis-i hibede inhâb ve temellük ve kabz ve kabul eyledi. Fî mâ ba'd salifü'z-zikir eşya ile nukûd-i merkûm kızım müvekkile-i mezbûrenin mâl-i mevhubesi olup alakam kalmadı dedikte gıbbe't-tasdiki's-şer'i mâ hüve'l vâki bi't-taleb ketb olundu. Fi'lyevmi's-sâdisi ve'l-işrîne min şehri Cemaziyel'ûlâ sene ihdâ ve erbain ve miete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

Umdetü'l-va'âz Şeyh El-Hâc Ali Efendi bin İbrahim Ağa; Muallim Hüseyin Efendi bin Abdurrahman Efendi; Hafız İbrahim bin el-Hâc Hüseyin; Hafız Ahmet bin el- Hâc Şa'ban; Hafız Hasan Çelebi bin el-Hâc Ali; Bayraktar Mehmet Ağa bin Hüseyin; Mustafa Çelebi bin Ahmet; Ali Çelebi bin el-Hâc Ömer; Mustafa Dede bin Recep ve gayrühüm.

2- Medine-i Kastamonî civarında vâki Göl Kazası'na tâbi Ârız nam karye sakinelerinden olup zâtı tarif-i şer'i ile ma'rufe olan Kaya binti Hasan nam hatun meclis-i şer'i kavim-i vâcibi't-tekrimde Medine-i mezbure mahallatından Honsalar Mahallesi sükkanından işbu râfie'l-kitab Mehmet Efendi bin Mehmet Ağa nam kimesne mahzarında ikrar ve takrîr-i kelim edüb bundan akdem vefat eden zevcim Recep bin Ömer Ağa'dan müntakıl mülk-i mevrusem olup karye-i mezburda vâki inde'l-ahali ve'l-cîran malumete'l-hudut, İsmail nam kimesne ile müşterek nısıf anbar ve nısıf menzil ve bir bab samanhane ve iki kıt'a bağçe ve bir kurulukta olan sümün ve oğlumdan müntakıl sülüs hisse-i şâyiam ile babamdan müntakıl iki kıt'a bağçeden liebeveyn

3

kızkarındaşım Kezban nam hatun ile müşterek olduğum nısıf hisse-i şâyiamı tarafeynden icab ve kabulü hâvi bey'-i bâti sahih-i şer'i ile yirmi kuruşa müşteri mezbûr Mehmet Efendi'ye bey' ve teslim ol dahi ber veçhi muharrer işтира ve tesellüm ve kabz ve kabul ettikten sonra yine babamdan müntakıl bihakkı tapu sahib-i arzdan tefviz ve hâlâ zabt ve tasarrufumda olanmalumetü'l-hudut beş kıt'a tarlalarımın dahi hakk-ı tasarrufunu otuz kuruş bedel mukabelesinde bâ izn-i sahib-i arz yine merkûm Mehmet Efendi'ye ferağ ve tefviz, ol dahi ba'de't-tefevvüz velkabil semen ve bedel-i meblağeyn-i merkumeynden müçtemi olan elli kuruşu dahi bir Mushaf-ı şerif ile bir kara kılıç ıvaz mukabelesinde mezbûr Mehmet Efendi'ye “hibetü'd-deyn muhikkun aleyhi ed-deynü tesuuhhün fî gayri kabul” fehvası üzere hibe-i sahiha-i şer'iyeye ile hibe eylediğimde ol dahi hibe-i merkumeyi kabul edip fî mâ ba'd emlâk-i mezburda olan hisselerim ile arazi-i müteferrika mezbûr Mehmet Efendi'nin mülk-i müşterası ve mütefevvizidir ve meblağ-i mezkûr ber veçhi muharrer mülk-i mevhûbu olmuştur. Keyfe mâ yeşâ-i ve yahtâr mutasarrıf

olsun dedikte gıbbe't-tasdiki's-şer'i mâ hüve'l vâki bi't-taleb ketb olundu. Fi'lyevmi'r-râbi ve'l-işrine min Cemaziyel'ûlâ lisene ihdâ ve erbain ve miete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Nalbant Hüseyin; Mehmet bin Ahmet; Haffaf Mustafa; Ömer bin İbrahim Kethüda el-Hâc Ahmet Ağa ve gayrühüm.

1- Medine-i Kastamonî mahallâtından Topçuzâde Mahallesi sükkanından olup kendi asıl ve liebeveyn kızkarındaşı Emine binti Hüseyin ve ammisî kızî Rabia binti Hasan ve diğêr ammisî kızları Fatıma ve Alime binteyni el-Hâc Ahmet nam kimesneye vekil olduğu mezburâtın zatlarını marifet-i şer'îye ile arıfan olan Mehmet bin Hasan ve Mustafa Beşe bin el-Hâc Ahmet bin Mahmut nam kimesneler şehadetleriyle sabit olan Abdurrahman bin elmezbûr Hüseyin nam kimesne ile diğêr ammisî oğlu Mehmet bin Hasan nam kimesne asaleten meclis-i şer'î hatîr-i lâzimi't- tevkirde Hacıhamza Mahallesi sükânından işbu râfi'e'l-kitab Mehmet bin el-Hâc Mustafa ve Ahmet bin Mahmut nam kimesneler mahzarlarında her biri asaleten ve vekaleten ikrar ve takrîr-i kelam edüb bundan akdem Mahmiye-i İstanbul'da vefat eden murisimiz Hocaşırzâde Mustafa Efendi'den müntakıl mülk-i mevrusumuz olup ber veçhi iştirak mutasarrıf olduğumuz Medine-i mezbure esvâkından Haffaflar Sûkunda vâki bir taraftan Halil Bey dükkanına ve bir taraftan Çakaloğlu kahvehanesine ve taraf-ı râbîi tarikâm ile mahdud ve mümtaz iki kepenk eskici dükkanımızı tarafeynden icab ve kabulü hâvi bey'-i bâi-i sahih-i şer'î ile yüz otuzsekiz kuruşa mezburan Mehmet ve Ahmet'e her birimiz asaleten ve vekaleten bey' ve teslim edip mezburan dahi ber veçhi iştirak iştırâ ve tesellüm ve kabz ve alâ kaderi hasisen beynimizde taksim edip fî mâ ba'd dükân-i mahdud-i mezkûr mezburan Mehmet ve Ahmet'in mülk-i müşteraları olmuştur. Eğer âher kimesne tarafından müstehik zuhur ederse () her birimiz zâminleriz dediklerinde gıbbe't- tasdiki's-şer'î mâ hüve'l vâki bi't-taleb ketb olundu. Fi'lyevmi't-tâsîi min Cemaziyel'âhir lisene ihdâ ve erbain ve miete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Seyyid Mehmet Çelebi bin Mustafa; Hasan Dede bin Mehmet; Üstad Mehmet bin Recep; Halil bin Mahmut; El-Hâc Ahmet bin Hüseyin; Köse Mustafa bin Hüseyin; Kavukçu Osman bin Abdî ve gayrühüm.

1- Medine-i Kastamonî civarında vâki Sorgun Kazası'nda nâibi'ş-şer'i olan Ahizâde demekle ma'ruf Mehmet Efendi işbu râfia'l-kitab Hüseyin Efendi bin Mehmet Efendi medine-i mezburede meclis-i şer'i hatîr-i lâzimi't-tevkirde Hamzaağa Mahallesi ahalisinden olup kaza-i mezburda Sofular nam karyede çiftliğe mutasarrıf olan Mehmet bin Hafız Şa'ban nam kimesne mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kalam edüb tarih-i kitaptan bir gün mukaddem Sofular Karyesi mülhakatından Pazarbaşı nam karyede dava görür iken mezbur Mehmet'in davada alakası olmadığından maada hıyn-i hükümette bre asılacak, bre dilenci sen nesin, senden ne olacak, senin hükmünden ne olacak? deyü bana şetm etmekle yedime verilen fetva-i şerif mucibince sual olunup icra ve keyfiyeti ahali-i mahallesinden tefahhus olunmak matlubumdur dedikte gıbbe's-sual ve akibü'l-inkâr müddei mezbur Hüseyin Efendi'den ber veçhi muharrer müddeasına beyyine talep olundukta udül ihrar rical-i müsliminden Pîrî Mehmet bin El-Hâc Abdi ve Şeyh Mehmet bin Mehmet Bey nam kimesneler liecli'ş-şehade meclis-i şer'a hâzırân olup istişhad olunduklarında filhakika tarih-i kitaptan bir gün mukaddem müddei mezbur Hüseyin Efendi ile işbu mezbûr Hafizoğlu Mehmet ve kaza-i mezbura tabi Pazarbaşı nam karyede dava görür iken ve davada dahi alakası olmamakla bre asılacak, bre dilenci sen nesin, senden ne olacak, senin hükmünden ne olacak deyü hıyn-i hükümette şetm eyledi. Biz bu hususa bu vecih üzere şahitleriz, şehadet dahi ederiz deyü her biri eda- i şehadet-i şer'ie eylediklerinde gıbbe riayet-i merasimi'l kabul şehadetleri makbul olduktan sonra mezbur Mehmet'in keyfiyet-i ahvali dahi bi't-talep ahali-i mahallesinden sual olundukta mahalle-i mezbure ahalisinden Recep Çelebi bin Hasan ve Haffaf Yiğitbaşı Ahmet Çelebi ve diğer Yiğitbaşı Mehmet Çelebi bin Abdullah ve Mehmet bin Abdi ve Ahmet bin Mustafa ve sairleri liecli'l-ihbar meclis-i şer'a hâzırân olup eseri'l-istihbar "filhakika işbu mezbûr Hafizoğlu Mehmet kendi halinde olmayup bî-ırz ve bî-edeb eşirrâdan yaramaz kimesnedir. Herkes kendüden mütezzi ve müteneffirdir" deyü sû-i halini alâ tariki'ş-şehade haber verdiklerinden sonra naib mezkûr Hüseyin Efendi ibraz eylediği fetva-i şerifenin mazmun-i münifinde, "Zeyd naib bir hususu şer' ile hükmettikte Amr Zeyd'e "bre asılacak, bre dilenci, sen nesin, senden ne olacak, senin hükmünden ne olacak? dese Amr'a ne lazım olur? Cevab-i bâ sevabında, "Ta'zîr-i şedid ve tecdid-i iman ve nikâh lazım

olur” deyü buyurulmağın ber mu’ceb-i fetva-i şerife ta’zir olunup mâ vakaa bi’t-taleb ketb olundu. Fi’lyevmi’r-râbii aşere fî şehri Cemaziyelahir lisene ihdâ ve erbain ve miete ve elf.

Şuhûdü’l-hâl: Umdetü’l-kuzât Tabanzâde Seyyid Ali Efendi; Zübdetü’l-kuzât Mücrimzâde Mustafa Efendi; Fahrü’l-kuzât diğêr Ali Efendi bin Seyyid El-Hâc Ali: Zahrü’l-kuzât Müfti-i belde Mehmet Efendi; Aracî Ali Efendi; Müezzîn Molla Ali bin Hasan; Es-Seyyid Musa Çelebi bin Es-Seyyid Musa Efendi; Mehmet Çelebi bin Abdülkadir ve gayrühüm.

2- Kastamonî Sancağı’nda vâki Durağan Kazası sükkanından, ayan-ı kazadan Ali Efendi bin Şa’ban ve Mustafa Ağa bin Hacı Mehmet ve Mehmet Bey bin Hacı Şa’ban nam kimesneler Medine-i Kastamonî’de meclis-i şer’i şerif-i enverde Şark seferi zuhurundan in’ikad ve sulh ü salaha gelince Kastamonî Sancağı’nda vâki *kazalardan mekkârî ihraç olunan mekkârî davaları hususu için bâferman-ı âlî* teftişine memur sersilahşoran-ı hazreti sadrı âlî iftiharü’l-emacid ve’l-ekârim Ömer Ağa tarafından ikrâr-ı câi’l-beyanı tasdike vekil-i müseccelleri olan Mehmet Efendi bin El-Hâc Mustafa mahzarında her biri ikrar ve takrir-i kelim edip bin yüz otuzaltı senesinde dergâh-ı âlî gedikli ağalarından Hasan Ağa ve Abdullah Ağa mübaşeretleriyle sancak-ı mezbur kazalarından ihraç olunan dörtyüz re’s mekkârî katırlarından kaza-i mezbura sekiz re’s katır isabet etmekle kefaletimiz hasebiyle mahal-i memurelerde eda-i hizmet etmek üzere harbendeye teslim ve bin yüz otuzyedî senesinde dahi Bakkal Osman

5

re’s davar ve iki re’s bend bargiri isabet etmekle yine mahal-i memurîde eda-i hizmet etmek üzere harbendeye teslim ve otuzsekiz senesinde dahi anahtar ağası diğêr Osman Ağa mübaşeretıyla kezaîk sancak-ı mezbur kazalarından ihraç olunan davarlardan kaza-i mezbure isabet eden dokuz re’s davaları dahi sermekkârî Osman Ağa ve Menteşeoğlu Mustafa beşe marifetleriyle harbendeye teslim ve otuzdokuz senesinde dahi Süleyman Ağa mübaşeretıyla sancak-ı mezbur kazalarından ihraç olunan davarlardan kaza-i mezbura isabet eden dokuz re’s katır ve bargir ve iki re’s

bend bargirini dahi sermekkârî El-Hâc İbrahim Ağa marifetiyle harbendeye teslim olunmuştu lakin zikr olunan davarları ve mekkâricileri ağa-i mumailayhim teftiş eylediklerinde otuzdokuz senesinde kazamıza isabet eden dokuz re's katır ve bargir ve bend bargirlerini ahz ve ita esnasında marifet-i şer' ile hesabı görölüp ba'de'l- hesap altmış kuruş ezâatımız zuhur edip ber mantuk-i emr-i âlî bizden tahsili lazım gelmemekle meblağ-i merkum altmış kuruşu mîrî için ağa-i mumailayhim mübaşeretlerine binaen teslim ve onlar dahi mîrî için ahz ve kabz etmeleriyle husus-i mezbur için ağa-i mumailayhim tarafından bir akçe ve bir habbemiz alınmayıp ve taraf-ı mîrî için ağa-i mumailayhim mübaşeretleri hasebiyle teslim eylediğimiz altmış kuruşu fî mâ ba'd reâyâdan mutalebe edersek mîrîye beşyüz kuruş nezzimiz olsun dediklerinde gibbe't-tasdiki's-şer'i mâ hüve'l vâki bi't-taleb ketb olundu. Fi'lyevmi's-sâmini aşere min Cemaziyel'âhir lisene ihdâ ve erbain ve miete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Hasançavuşzâde İbrahim Ağa; Sohta Hüseyin Ağa; Mustafa Bey bin Mustafa Mehmet Çelebi bin Ahmet ve gayrühüm.

1- Kastamonî Sancağı'nda vâki Yörükân-ı Araç Kazası sükkânından, kaza a'yanından Halil Ağa bin Ali Ağa ve Kayabaşıoğlu demekle ma'ruf İbrahim Ağa bin İbrahim ve Bayezidoğlu demekle ma'ruf Es-seyyid İbrahim Ağa nam kimesneler Medine-i Kastamonî'de meclis-i şer'i hatîr-i lâzimi't-tevkirde Şark Seferi zuhurundan in'ikad-ı sulh ü salaha gelince Kastamonî Sancağı'nda vâki kazalardan ihraç olunan mekkârî davarları hususu için bâferman-ı âlî teftişine memur olan sersilahşoran-ı hazreti sadrı âlî iftiharü'l-emacid ve'l-ekârim Ömer Ağa taraflarından ikrâr-ı âti'l-beyanı tasdike vekil-i müseccelleri olan Mehmet Efendi bin El-Hâc Mustafa mahzarında her biri ikrar ve takrir-i kalam edip bin yüz otuzaltı senesinde dergâh-ı âlî gedikli ağalarından Hasan Ağa ve Abdullah Ağa mübaşeretleriyle sancak-ı mezbur kazalarından ihraç olunan dörtyüz re's mekkârî katırlarından kaza-i mezbura altı re's katır isabet etmekle ol miktar davarları mahal-i memurelerde eda-i hizmet etmek üzere harbendelere teslim ve bin yüz otuzyedi senesinde dahi Bakkal Osman Ağa mübaşeretiyle sancak-i mezbur kazalarından ihraç olunan davarlardan kaza-i mezbure Küre-i Hadîd Kazası'yla man beş re's katır ve bir re's bend davarı isabet etmekle yine mahal-i mezburda eda-i hizmet etmek üzere harbendeye teslim ve otuzsekiz senesinde dahi anahtar ağası diğer Osman Ağa mübaşeretiyle kezalik

sancak-i mezbur kazalarından ihraç olunan davarlardan kaza-i mezbura isabet eden yedi re's davar ve bir buçuk bend bargirini dahi Sermekkârî El-Hâc İbrahim Ağa marifetiyle harbendeye teslim olunmuştu lakin zikr olunan davarları ve mekkâricileri ağa-i mumaileyhim teftiş eylediklerinde otuzaltı ve otuzyedi ve otuzsekiz senelerinde kaza-i mezburun davarlarını ahz ve ita ve tekml etmek esnasında marifet-i şer'i ile ba'del hesap ikiyüzelli kuruş ezâatımız zuhur edip meblağ-i merkum ikiyüzelli kuruşun ber mantuk-i emr-i âlî bizden tahsili lazım gelmemekle ve meblağ-i merkum ikiyüz kuruş mübaşir mumaileyh Ömer Ağa'ya mûmzi ve mahtum temessük ile taraf-ı mîrî için deynimiz olup bundan maada bizden bir akçe ve bir habbe mutalebe ve ahz olunmayıp ve taraf-ı mîrî için zimmetimizde edası iktiza eden meblağ-i mezkur ikiyüzelli kuruşu kendi mâlimizden verilüp kazamız reâyâsından mutalebe edersek mîrîye beşyüz kuruş dahi nezrimiz olsun dediklerinde gıbbe't-tasdiki's-şer'i mâ hüve'l vâki bi't-taleb ketb olundu. Fi'lyevmi's-sâmini aşere min Cemaziyel'âhir lisene ihdâ ve erbain ve miete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Umdetü'l-kuzât İbrahim Efendi; Zübdetü'l-kuzât Tabanzâde Es- Seyyid Ali Efendi; Mehmet Ağa Destşirinzâde; Ahmet Çelebi bin Mustafa ve gayrühüm.

6

1- Liva-i Kastamonî'de vâki Araç Kazası sükkânından, kaza a'yanından umdetü'l-kuzât İbrahim Efendi bin El-Hâc Abdullah Medine-i Kastamonî'de meclis-i şer'i hatîr-i lâzimi't-tevkirde Şark Seferi zuhurundan in'ikad sulh ü salaha gelince Kastamonî Sancağı'nda vâki kazalardan ihraç olunan mekkârî davarları hususu için bâferman-ı âlî teftişine memur olan sersilahşoran-ı hazreti sadrı âlî iftiharü'l-emacid ve'l-ekârim Ömer Ağa tarafından ikrâr-ı câi'l-beyanı tasdike vekil-i müseccelleri olan Mehmet Efendi bin El-Hâc Mustafa mahzarında ikrar ve takrir-i kelim edip bin yüz otuzaltı senesinde dergâh-ı âlî gedikli ağalarından Hasan Ağa ve Abdullah Ağa mübaşeretleriyle sancak-ı mezbur kazalarından ihraç olunan dört yüz re's mekkârî katırlarından kaza-i mezbura oniki re's katır isabet etmekle zikr olunan davarları mahal-i memurelerde eda-i hizmet etmek üzere harbendeye teslim ve bin yüz otuzyedi senesinde dahi Bakkal Osman Ağa mübaşeretleriyle sancak-i mezbur

kazalarından ihraç olunan davarlardan ber mu'cebi defter kaza-i mezbure sekiz re's mekkârî davarı isabet etmekle yine mahall-i memurede eda-i hizmet etmek üzere kefaletimiz hasebiyle harbendeye teslim ve otuzsekiz senesinde dahi anahtar ağası diğer Osman Ağa mübaşeretiyle kezalik sancak-i mezbur kazalarından ihraç olunan davarlardan kaza-i mezbura oniki re's davar isabet etmekle zikr olunan davarları dahi Sermekkârî El-Hâc İbrahim Ağa marifetiyle harbendeye teslim olunmuştu lakin zikr olunan davarları ve mekkârîcileri ağa-i mumaileyh mübaşeretleri hasebiyle teftiş ve marifeti şer' ile hesabı görüldükte zikr olunan davarları biz ahz ve ita eylediğimiz ecilden mekhariciye otuzyedi senesinde ücret-i mekkâriyesine kefaletimiz ile ve ahz ve ita esnasında ezâatımızla zimmetimizde beşyüzelli kuruş ba'del hesap zahir ve nümayan olup benden tahsili lazım gelmekle meblağ-i mezkur beşyüzelli kuruşu taraf-ı mîrîye eda etmek üzere bâ temessük ağa-i mumaileyhe bâ fermân-ı âlî mübaşeretlerine binaen zimmetimde edası lazım deynim olup fî mâ ba'd meblağ-i merkum beşyüzelli kuruşu ağa-i mumaileyhe kendi mâlimden eda eylediğimde reâyâdan talep edersem mîrîye beşyüz kuruş nezrim olsun dedikte gıbbe't-tasdiki's-şer'i mâ hüve'l vâki bi't-taleb ketb olundu. Fî evasıt-i Cemaziyel'âhir lisene ihdâ ve erbain ve miete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mefharü'l-kuzât Ahmet Efendi Çetinzâde; Mefharü'l-ulema İbrahim Efendi Müfti; Nakib Seyyid Ali Efendi; Fahrü'l-akrân Taşkapılı Mehmet Ağa; Benli Mehmet Ağa bin Abdülbaki Ağa; Müzdecizâde Ahmet Ağa; Biraderi Mustafa Beşe; İsmail Ağa Zaim ve gayrühüm.

2- Kastamonî Sancağı'nda vâki Devrekânî Kazası sükkânından olup kaza-i mezbur a'yanından Zaim İsa Ağa bin Mehmet Ağa ve Recep Beşe ve diğer Zaim Mehmet Ağa bin Mehmet ve Ma'rufzâde Mustafa Çelebi bin Hasan Beşe ve Kadioğlu Mehmet ve Aluççuoğlu Mustafa ve Halil beşe bin Mehmet nam kimesneler meclis-i şer'i şerif-i enverde Şark Seferi zuhurundan in'ikad-ı sulh ü salaha gelince Kastamonî Sancağı'nda vâki kazalardan ihraç olunan mekkârî davarları hususu için bâferman-ı âlî teftişine memur olan sersilahşoran-ı hazreti sadrı âlî iftiharü'l-ematicid ve'l-ekârim Ömer Ağa tarafından ikrâr-ı câi'l-beyanı tasdike vekil-i müseccelleri olan Mehmet Efendi bin El-Hâc Mustafa mahzarında ikrar ve takrir-i kelim edip bin yüz otuzaltı senesinde dergâh-ı âlî gedikli ağalarından Hasan Ağa ve Abdullah Ağa

mübaşeretleriyle sancak-ı mezbur kazalarından ihraç olunan dörtyüz re's mekkârî katırlarından kaza-i mezbura dokuz re's mekkârî katırı isabet etmekle mahal-i memurelerde eda-i hizmet etmek üzere ol miktar davarların ücret-i mekkârîleri harbendelere teslim ve otuzyedi senesinde dahi dergâh-ı âlî gediklilerinden Bakkal Osman Ağa

7

mübaşeretiyle sancak-i mezbur kazalarından ihraç olunan davarlardan kaza-i mezbura otuz re's davar isabet etmekle mahall-i memura hizmet etmek üzere kefaletimiz hasebiyle harbendelere teslim ve otuzsekiz senesinde dahi anahtar ağası diğer Osman Ağa mübaşeretiyle kezalik sancak-i mezbur kazalarından ihraç olunan davarlardan kaza-i mezbura isabet eden onüç re's davarları Sermekkârî Osman Ağa ve Menteşeoğlu Mustafa Beşe marifetleriyle harbendeye teslim ve otuzdokuz senesinde dahi Süleyman Ağa mübaşeretiyle sancak-i mezbur kazalarından ihraç olunan davarlardan kaza-i mezbura isabet eden kezalik onüç re's katır ve bend bargirlerini Sermekkârî El-Hâc İbrahim Ağa marifetiyle harbendeye teslim olunmuştu lakin ağa-i mumaileyh zikr olunan davarları ve ücret-i mekkârî ve kiracıları bâferman-ı âlî teftiş ve marifeti şer' ile hesabı görülerek kaza-i mezburun ol miktar davarlarını ahz ve ita ve tekml esnasında dörtyüzelli kuruş etlâf ve ezâatımız zuhur edip meblağ-i mezburun ber mantuk-i emr-i âlî bizden tahsili lazım gelmemekle meblağ-i mezkur dörtyüzelli kuruş memhur temessükümüz nâtık olduğu vech üzere mîrî için kendi mâlimizden eda etmek üzere deynimiz olup bundan maada bizden bir akçe ve bir habbe mutalebe ve ahz olunmayıp meblağ-i mezkur dörtyüzelli kuruşu kendi mâlimizden ba'de'l-eda reâyâyâ tevzi ve mutalebe edersek mîrîye beşyüz kuruş nezrimiz olsun dediklerinden sonra kaza-i mezburun bin yüz otuzyedi senesinde mekkâricileri olan Himmetoğlu Hasan ve Hacımehmetoğlu Ahmet ve Alibeşe bin Mehmet ve Hüseyinbeşe bin Bayram ve Yeniçerioğlu diğer Ahmet nam mekkârîler dahi meclis-i şer'i enverde mezbur Mehmet Efendi mahzarında her biri ikrar ve takrir-i kelim edip sene-i mezburede makbuzumuz olan ücret-i mekkârîyi Ağa-i mumaileyh teftiş ve marifet-i şer'i ile hesap ve bizden itmâm-i hizmet ettiğimize senet talep eyledikte ibrazından aciz olduğumuzdan ba'de'l-hesap ücret-i mekkârîden zimmetimizde dörtyüzelli kuruş olduğu zahir ve nümayan ve ber

mantuk-i emr-i âlişan bizlerden tahsili mîrî için lazım gelmemekle meblağ-i merkum dörtyüzelli kuruş kendi mâlimizden mîrîye edası lazım deynimizdir. Fî mâ ba'd biz dahi reâyâdan bir tarik ile mutalebe sevdasında olur isek mîrîye bizim dahi beşyüz kuruş nezzimiz olsun dediklerinde gıbbe't-tasdiki'ş-şer'i mâ hüve'l vâki bi't-taleb ketb olundu. Fi'lyevmi's-sâmini aşere min Cemaziyel'âhir lisene ihdâ ve erbain ve miete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Çavuşzâde Hacı Mehmet Ağa; Biraderi Hacı Mehmet Ağa; Hafız Mehmet Ağa bin Hüseyin; İbrahim Beşe bin Hüseyin ve gayrühüm.

1- Kastamonî Sancağı'nda vâki Zarı Kazası sükkânından, kaza a'yanından Çorbacızâde demekle ma'ruf Mehmet Ağa ve İsabeyzâde demekle ma'ruf İbrahim Ağa ve biraderi Ahmet Ağa ve Es-Seyyid Ahmet Ağa bin İnayetullah ve Küçüksipahizâde demekle ma'ruf Ali Ağa ve Hüseyin Efendi bin Abdürrezzak Medine-i Kastamonî'de meclis-i şer'i şerif-i enverde Şark Seferi zuhurundan in'ikad-ı sulh ü salaha gelince Kastamonî Sancağı'nda vâki kazalardan ihraç olunan mekkârî davarları hususu için bâferman-ı âlî teftişine memur olan sersilahşoran-ı hazreti sadrı âlî iftiharü'l-ematicid ve'l-ekârim Ömer Ağa tarafından ikrâr-ı câi'l-beyanı tasdike vekil-i müseccelleri olan Mehmet Efendi bin El-Hâc Mustafa mahzarında ikrar ve takrir-i kelim edip bin yüz otuzaltı senesinde dergâh-ı âlî gedikli ağalarından Hasan Ağa ve Abdullah Ağa mübaşeretleriyle sancak-ı mezbur kazalarından ihraç olunan dörtyüz re's mekkârî katırlarından kaza-i mezbura isabet eden sekiz re's mekkârî davarlarının icap eden ücret-i mekkârileri harbendelere teslim ve otuzyedî senesinde dahi dergâh-ı âlî gediklilerinden Bakkal Osman Ağa mahall-i memurede eda-i hizmet etmek üzere harbendeye teslim ve bin yüz otuzyedî senesinde dahi Bakkal Osman Ağa mübaşeretleriyle sancak-i mezbur kazalarından ihraç olunan davarlardan kaza-i mezbura isabet eden

8

on re's davarları mahall-i memurede eda-i hizmet etmek üzere vekaletimiz hasebiyle harbendeye teslim ve otuzsekiz senesinde dahi Anahtar Ağası Diğer Osman Ağa mübaşeretleriyle sancak-i mezbur kazalarından ihraç olunan davarları kaza-i mezbura

isabet eden yedi re's katır ve iki re's bargiri dahi mahall-i memurede eda-i hizmet etmek üzere Sermekkârî Osman Ağa ve Menteşeoğlu Mustafa Beşe marifetleriyle harbendeye teslim ve otuzdokuz senesinde dahi Süleyman Ağa mübaşeretiyle sancak-ı mezbur kazalarından ihraç olunan katır ve bargirlerden kaza-i mezbura isabet eden dokuz re's davar ve iki re's bend bargiri isabet etmekle Sermekkârî El- Hâc İbrahim Ağa marifetiyle mahall-i memurede eda-i hizmet etmek üzere harbendeye teslim olunmuştu lakin zikr olunan davarların ve mekkârîci ücret-i mekkârîyi ağa-i mumaileyh teftiş ve marifeti şer' ile hesap olundukta zikr olunan davarları tekml mühimmatıyla sinîn-i mezkûrînde ahz ve ita esnasında beynimizde dört yüzelli kuruş ezâatımız zuhur edip meblağ-i mezkurun ber mantuk-i emr-i âlî bizden tahsili zimmetimizde zuhurundan nâşi lazım gelmekle meblağ-i mezkur taraf- ı mîrîye kendi mâlimizden verdiğimiz mümzi ve mahtum temessük mucibince zimmetimiz ve edası lazım deynimiz olup bundan maada bizden bir akçe ve bir habbe mutalebe ve ahz olunmayıp meblağ-i mezkur dört yüzelli kuruşu kazamız reâyâsından mutalebe edersek mîrîye beş yüz kuruş nezrimiz olsun dediklerinde gıbbe't-tasdiki's-şer'i mâ hüve'l vâki bi't-taleb ketb olundu. Fi'lyevmi's-sâmini aşere min Cemaziyel'âhir lisene ihdâ ve erbain ve miete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Neyzenzâde Mehmet Ağa; El-Hâc Mehmet Ağa bin El-Hâc Hasan; Ahmet Ağa bin Osman Ağa; Simurkaş Osman Ağa ve gayrühüm.

1. Liva-i Kastamonî'de vâki Daday Kazası sükkânından, kaza a'yanından Ahmet Ağabin Mehmet ve İsmail Bey bin Murtaza ve Eğriyüz demekle ma'ruf Abdurrahman Kethüda bin Mustafa Medine-i Kastamonî'de meclis-i şer'i şerif-i enverde Şark Seferi zuhurundan in'ikad-ı sulh ü salaha gelince Kastamonî Sancağı'nda vâki kazalardan ihraç olunan mekkârî davarları hususu için bâferman-ı âlî teftişine memur olan sersilahşoran-ı hazreti sadrı âlî iftiharü'l-emacid ve'l-ekârim Ömer Ağa tarafından ikrâr-ı câi'l-beyanı tasdike vekil-i müseccelleri olan Mehmet Efendi bin El-Hâc Mustafa mahzarında her biri ikrar ve takrir-i kelim edip bin yüz otuzaltı senesinde dergâh-ı âlî gedikli ağalarından Hasan Ağa ve Abdullah Ağa mübaşeretleriyle sancak-ı mezbur kazalarından ihraç olunan dört yüz re's mekkârî katırlarından kaza-i mezbura sekiz re's mekkârî katırı isabet etmekle mahall-i memurede eda-i hizmet etmek üzere ücret-i mekkârîleri de harbendeye teslim ve bin

yüz otuzyedi senesinde dahi Bakkal Osman Ağa mübaşeretıyla sancak-i mezbur kazalarından ihraç olunan davarlardan kaza-i mezbure isabet eden beş re's katır ve bir bend bargiri mahall-i memurede eda-i hizmet etmek üzere harbendelere kefaletimiz hasebiyle teslim ve otuzsekiz senesinde anahtar ağası diğer Osman Ağa mübaşeretıyla sancak-i mezbur kazalarından ihraç olunan davarlardan kaza-i mezbura isabet eden dokuz re's davarları dahi Sermekkârî Osman Ağa ve Menteşeoğlu Mustafa Beşe marifetiyle keزالik mahall-i memurede eda-i hizmet etmek üzere harbendeye teslim ve otuzdokuz senesinde Süleyman Ağa mübaşeretıyla sancak-ı mezbûr kazalarından ihraç olunan katır ve bargirlerden kaza-i mezbûra isabet eden dokuz re's katır ve bargir ve iki re's bend bargirlerini Sermekkârî El-Hâc İbrahim Ağa marifetiyle

9

harbendeye teslim olunmuştu lakin zikr olunan davarları ve mekkârîcileri ve taraf-ı mîrîden tayin olunan ücret-i mekkârîyi ağa-i mumaileyh teftiş ve marifeti şer' ile hesap olundukta ol miktar davarları mühimmatıyla teknil ve ahz ve ita esnasında yediyüzelli kuruş ezâatımız zuhur edip bizden mîrî için tahsili lazım gelmekle meblağ-i mezkur yediyüzelli kuruşu verdiğimiz deyn temessükü nâtık olduğu üzere derûn-i temessükte mezkûrû'l-esami olan kimesneler ile mîrî için zimmetimizde edası lazım deynimiz olup bundan maada bizden bir türlü bahane ile bir akçe ve bir habbe ahz ve kabz mutalebe olunmayup ve mîrîye deynimiz olan meblağ-i mezkuru reâyâdan talep edersek mîrîye beşyüz kuruş nezrimiz olsun dediklerinde gıbbe't- tasdiki's-şer'i mâ hüve'l vâki bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yemi's-sâmini aşere fî Cemaziyel'âhir lisene ihdâ ve erbain ve miete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Neyzenzâde Mehmet Ağa; Çorbacızâde Mehmet Ağa; Ahmet Halife bin Mustafa; Mehmet Bey bin İbrahim ve gayrühüm.

2 Liva-i Kastamonî'de vâki Göl Kazası sükkânından, kaza a'yanından Hasankadıızâde demekle ma'ruf Mehmet Ağa bin Mustafa Ağa ve Es-Seyyid Mustafa Ağa bin Ahmet Ağa ve El-Hâc Ali Efendi bin Mahmut Medine-i Kastamonî'de meclis-i şer'i şerif-i enverde Şark Seferi zuhurundan in'ikad-ı sulh ü salaha gelince

Kastamonî Sancağı'nda vâki kazalardan ihraç olunan mekkârî davaları hususu için bâferman-ı âlî teftişine memur olan sersilahşoran-ı hazreti sadrı âlî iftiharü'l-emacid ve'l-ekârim Ömer Ağa tarafından ikrâr-ı câi'l-beyanı tasdike vekil-i müseccelleri olan Mehmet Efendi bin El-Hâc Mustafa mahzarında her biri ikrar ve takrir-i kelim edip bin yüz otuzaltı senesinde dergâh-ı âlî gedikli ağalarından Hasan Ağa ve Abdullah Ağa mübaşeretleriyle sancak-ı mezbur kazalarından ihraç olunan dört yüz re's mekkârî katırlarından kaza-i mezbura sekiz re's mekkârî katırı isabet etmekle ol miktar davaların ücret-i mekkârîleri de mahall-i memurede eda-i hizmet etmek üzere harbendeye teslim ve bin yüz otuzaltı senesinde dahi Bakkal Osman Ağa mübaşeretleriyle sancak-i mezbur kazalarından ihraç olunan davarlardan kaza-i mezbura isabet eden beş re's katır ve bir re's bend bargirini dahi mahall-i memurede eda-i hizmet etmek üzere kefaletimiz hasebiyle harbendeye teslim ve otuzsekiz senesinde dahi anahtar ağası diğer Osman Ağa mübaşeretleriyle keza sancak-i mezbur kazalarından ihraç olunan davarlardan kaza-i mezbura isabet eden dokuz re's davaları dahi Sermekkârî Osman Ağa ve Menteşeoğlu Mustafa Beşe marifetiyle harbendeye mahall-i memurede eda-i hizmet etmek üzere teslim ve otuzdokuz senesinde Süleyman Ağa mübaşeretleriyle sancak-ı mezbûr kazalarından ihraç olunan katır ve bargirlerden kaza-i mezbûra isabet eden dokuz re's katır ve bargir ve iki re's bend bargiri Sermekkârî El-Hâc İbrahim Ağa marifetiyle harbendeye teslim olunmuştu lakin zikr olunan davaları ve mekkârîyi ağa-i mumaileyh teftiş eylediklerinde marifeti şer' ile ba'del-hesap kaza-i mezburun davaları mühimmatıyla ahz ve ita esnasında yediyüzelli kuruş ezâatımız zuhur edip meblağ-i merkûm yediyüzelli kuruşun bermantuk-i emr-i âlî bizden tahsili lazım gelmekle meblağ-i mezkûr verdiğimiz mûmzi ve mahtum deyn temessükü mucibince mîrî için zimmetimizde kendi mâlimizden deynimiz olup ve bizden sair bahane ile bir akçe ve bir habbe mutalebe ve ahz olunmayup meblağ-i mezkûru reâyâyâ tevzi ve mutalebe edersek mîrîye beşyüz kuruş nezzimiz olsun dediklerinde gıbbe't-tasdiki's-şer'i mâ hüve'l vâki bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yemi's-sâbii aşere min Cemaziyel'âhir lisene ihdâ ve erbain ve miete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Yüzbaşı Mehmet Ağa Eyübzâde; Mehmet Ağa bin Mustafa Ağa; Hasan Ağa bin Mustafa; Es-seyyid Ahmet Çelebi bin Mehmet ve gayrühüm.

1- Kastamonî Sancağı'nda vâki Boyalı Kazası sükkânından, kaza a'yanından Çavuşzâde demekle ma'ruf Ahmet Ağa bin Süleyman Ağa ve Hasan Efendi bin Veliyyüddin ve Himmet Bey bin Mehmet ve İsmail Bey bin Hacı Ahmet ve El-Hâc Halil bin satılmış ve Abdioğlu Mahmut ve Şa'ban beşe bin Abdi ve Osmanoğlu Ahmet ve Ali bin El-Hâc İsmail ve Feyzullahoğlu Mehmet ve El-Hâc Mehmet bin Maden ve Palazoğlu Mustafa bin İlyas ve Mehmet bin Recep ve Hatipoğlu İbrahim bey ve Hüseyin bin Ali ve Boyacıoğlu Mustafa Bey bin Musa Bey ve Veliyyüddin bin Abdülkerim ve Mustafa bin Mehmet ve Kadioğlu Ahmet Bey ve Kırıkoglu demekle ma'ruf Ali Bey bin İbrahim Bey nam kimesneler Medine-i Kastamonî'de meclis-i şer'i şerif-i enverde Şark Seferi zuhurundan in'ikad-ı sulh ü salaha gelinceye dek Bolu ve Kastamonî ve Ankara ve Kengiri Sancaklarında vâki kazalardan ihraç olunan mekkârî davarları hususu için bâferman-ı âlî teftişine memur olan sersilahşoran-ı hazreti sadrı âlî iftiharü'l-emacid ve'l-ekârim Ömer Ağa tarafından ikrâr-ı câi'l-beyanı tasdike vekil-i müseccelleri olan Mehmet Efendi bin El-Hâc Mustafa mahzarında ikrar ve takrir-i kelim edip bin yüz otuzaltı senesinde dergâh-ı âlî gedikli ağalarından Hasan Ağa ve Abdullah Ağa mübaşeretleriyle sancak-ı mezbur kazalarından ihraç olunan dört yüz re's mekkârî katırlarından kaza-i mezbura dokuz re's mekkârî katırı isabet etmekle zikr olunan katırların ücret-i mekkârîleri mahall-i memurede eda-i hizmet etmek üzere harbendeye teslim ve bin yüz otuz yedi senesinde dahi Bakkal Osman Ağa mübaşeretleriyle sancak-i mezbur kazalarından ihraç olunan davarlardan kaza-i mezbura isabet eden oniki re's mekkârî katırlarını kefaletimiz hasebiyle mahall-i memurede eda-i hizmet etmek üzere harbendeye teslim ve otuz yedi senesinde dahi Anahtar Ağası Diğer Osman Ağa mübaşeretleriyle kaza-i mezbura isabet eden on üç re's davarları dahi mahall-i memurede eda-i hizmet etmek üzere Sermekkârî Osman Ağa ve Menteşeoğlu Mustafa Beşe marifetleriyle harbendeye teslim ve bin yüz otuz dokuz senesinde dahi Süleyman Ağa mübaşeretleriyle kezaîk sancak-i mezbur kazalarından ihraç olunan davarlardan kaza-i mezbura isabet eden on üç re's katır ve bargir ve iki bend bargirini yine mahall-i memurede eda-i hizmet etmek üzere Sermekkârî El-Hâc İbrahim Ağa marifetiyle harbendeye teslim olunmuştu lakin zikr olunan davarları ve mekkârîyi ve taraf-ı mîrîden tayin olunan ücret-i mekkârîyi ağa-i mumailayh mübaşeretlerine binaen

teftiş eylediklerinde sinîn-i mezkûründe davarları ahz ve ita esnasında marifet-i şer'i ile ba'de'l-hesap dokuzyüz kuruş ezâat ve kefaletimiz hasebiyle ücret-i mekkâriden zimmetimizde zuhur edip meblağ-i mezkur dokuzyüz kuruşun ber mantuk-i emr-i âlî bizden tahsili lazım gelmekle mübaşir mumaileyh mîrî için verdiğimiz deyn temessükü mucibince meblağ-i mezkur mîrîye zimmetimiz ve edası lazım deynimiz olmağın bundan maada bizden bir akçe ve bir habbe mutalebe olunmayıp ve deynimiz olan meblağ-i mezkur dokuzyüz kuruşu mîrîye kendi mâlimizden eda edip reâyâyâ bir akçe ve bir habbe tevzi eder isek mîrîye beşyüz kuruş nezrimiz olsun dediklerinde gıbbe't-tasdikî'ş-şer'i mâ hüve'l vâki bi't-taleb ketb olundu. Fi'lyevmi't-tâsîi aşere min Cemaziyel'âhir lisene ihdâ ve erbain ve miete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Memeikzâde Ahmet Efendi; Gubârîzâde Ahmet Ağa; Mehmet Efendi bin İbrahim; Mehmet Ağa bin El-Hâc Osman ve gayrühüm.

11

1- Kastamonî Sancağı'nda vâki Eflânî Kazası sükkânından olup kaza-i mezbûr

a'yanından Mehmet Efendi bin Ahmet nam kimesne Medine-i Kastamonî'de meclis-i şer'i şerif-i enverde Şark Seferi zuhurundan in'ikad-ı sulh ü salaha gelince Kastamonî Sancağı'nda vâki kazalardan ihraç olunan mekkârî davarları hususu için bâferman-ı âlî teftişine memur olan sersilahşoran-ı hazreti sadrı âlî iftiharü'l-ematicid ve'l-ekârim Ömer Ağa taraflarından ikrâr-ı âti'z-zikri tasdike vekil-i müseccelleri olan El-Hâc Mehmet Ağa bin Mehmet nam kimesne mahzarında ikrar ve takrir-i kelam edip bin yüz otuzdokuz senesinde Süleyman Ağa mübaşeretiyle sancak-ı mezbur kazalarından ihraç olunan beşyüz re's mekkârî katır ve bargirlerinden kaza-i mezbura isabet eden onüç re's katır ve bargirler benim marifetimle âherden iştira ve bâ fermân-ı âlî mekkârîbaşı tayin olunan Eligüzelzâde El-Hâc İbrahim Ağa marifetiyle harbendelere teslim ve zikr olunan davarlar için kaza-i mezbur reâyâlarından tahsil olunan akçeyi müvekkil ağa-i mumaileyh teftiş eylediklerinde ba'de'l-hesap hârici ez bedel zimmetimde ikiyüz altmışiki kuruş zuhur etmeğın ber mantuk-i emr-i âlî taraf-ı mîrî için benden tahsili lazım gelen mebla-i mezkûr ikiyüz altmışiki kuruş mîrî için zimmetimde edası lazım gelen deynim olup husus-i mezbûr

içün ağa-i mumaiyleh tarafından benden bir türlü akçe mutalebe ve ahz olunmayup berveçhi taraf-ı mîrîye edası lazım deynim olan mebla-i mezkûr ikiyüz altmışiki kuruşu kaza-i mezbûr reâyâsından talep edersem taraf-ı mîrîye beşyüz kuruş nezrim olsun dediklerinde gıbbe't-tasdiki'ş-şer'i mâ hüve'l vâki bi't-taleb ketb olundu. Fi'lyevmi'l-hâdî ve'l-ısrîn min Cemaziyel'âhir lisene ihdâ ve erbain ve miete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Yüzbaşı Mehmet Ağa; Mehmet Çelebi bin Mehmet; Muharrem bin Hüseyin; Halil bin Ali ve gayrühüm.

2- Kastamonî Sancağı'nda vâki Eflâni Kazası sükkânından olup kaza-i mezbûrun a'yanından Çavuşoğlu demekle ma'ruf Osman Bey bin Halil nam kimesne Medine-i Kastamonî'de meclis-i şer'i şerif-i enverde Şark Seferi zuhurundan in'ikad- ı sulh ü salaha gelince Kastamonî Sancağı'nda vâki kazalardan ihraç olunan mekkârî davarları hususu için bâferman-ı âlî teftişine memur olan Sersilahşoran-ı hazreti sadrı âlî iftiharü'l-emacid ve'l-ekârim Ömer Ağa taraflarından ikrâr-ı âti'z-zikri tasdike vekil-i müseccelleri olan El-Hâc Mehmet Ağa bin Mehmet nam kimesne mahzarında ikrar ve takrir-i kelim edip bin yüz otuzaltı senesinde sancak-ı mezbur kazalarından dergâh-ı âlî gediklü ağalarından Hasan Ağa ve Abdullah Ağa mübaşeretleriyle ihraç olunan dört yüz re's mekkârî kaza-i mezbura isabet eden sekiz re's mekkârî katırlarının ücret-i mekkârilerin mahall-i memurede eda-i hizmet etmek üzere harbendeye teslim ve bin yüz otuz yedi senesinde dahi Bakkal Osman Ağa mübaşeretleriyle sancak-ı mezbur kazalarından ihraç olunan davarlardan kaza-i mezbura isabet eden onbeş re's mekkârî ve üç re's bend davarlarının ücret-i mekkârileri kefaletim hasebiyle

harbendeye eda-i hizmet etmek üzere teslim ve bin yüz otuzsekiz senesinde dahi anahtar ağası diğer Osman Ağa mübaşeretleriyle sancak-ı mezbur kazalarından ihraç olunan davarlardan kaza-i mezbura isabet eden on re's katır benim marifetimle âherden iştira ve ve sene-i mezburede mekkârîbaşı olan Osman Ağa ve Menteşeoğlu Mustafa Beşe marifetleriyle mahall-i memurede eda-i hizmet etmek üzere harbendelere teslim olunup lakin ağa-i mumaiyleh zikr olunan mekkârî davarlarının ücret-i mekkârileri ve kaza-i mezbûr reâyâlarından tahsil olunan akçeyi müvekkil ağa-i mumaiyleh teftiş

eylediklerinde ba'de'l-hesap hârici ez bedel gâib-i mine'l-meclis Osman Efendi ile zimmetimizde dörtyüz seksensekiz kuruş zuhur edüp ber mantuk-i emr-i âlî taraf-ı mîrî için bizlerden tahsili lazım gelmekle müvekkil-i mumaileyhe mîrî için verdiğimiz deyn temessükü mucibince meblağ-i mezkûr dörtyüz seksensekiz kuruş taraf-ı mîrîye zimmetimde edası lazım olup husus-i mezbûr için ağa-i mumaileyh taraflarından bizden bir akçe ve bir habbe mutalebe ve ahz olunmayup berveçhi taraf-ı mîrîye edası lazım olan mebla-i mezkûru kaza-i mezbûr reâyâsından talep edersem taraf-ı mîrîye beşyüz kuruş nezrim olsun dedikde gıbbe't-tasdiki's-şer'i mâ hüve'l vâki bi't-taleb ketb olundu. Fi'lyevmi'l-hâdî ve'l-ısrîn min Cemaziyel'âhir lisene ihdâ ve erbain ve miete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Yüzbaşı Mehmet Ağa; Mehmet Çelebi bin Mehmet; Muharrem bin Hüseyin; Halil bin Ali ve gayrühüm.

1- Medine-i Kastamonî muzafatından Bürme nam karye sükkânından Mustafa Bey bin Şa'ban nam kimesne tarafından bey'-i âti'l-beyanı ikrara vekil olduğu Ali Beşe bin Veliyyüddin ve İsmail bin Mustafa nam kimesneler şهادetleriyle sabit ve sübût-i vekâletine hükm-i şer'i lâhik olan diğer Ali beşe nam kimesne meclis-i şer'i hatir-i لازم't-tevkirde Medine-i mezbure mahallâtından Kırkçeşme Mahallesi sükkânından müvekkil-i mezburun sulbî oğlu işbu râfie'l-kitab Molla Mustafa nam kimesne mahzarında bilvekalâ ikrar ve takrîr-i kalam edüp müvekkilim mezbûr Mustafa Bey akd-i âti'z-zikrin sudûrüne değin yedimde mülk ve hakkım olup karye-i mezburede vâki lede'l-ahali ma'lumete'l-hudut karye-i mezbûre sükkânından Aydınbeyoğlu ve oğlum mezbûr ile iştiraken mutasarrıf olduğum Küplüözü Nehri üzerinde daim iki göz âsiyâb olan iki sehim hissemin bir sehmini dahi tarafeynden icab ve kabulü hâvi bey'-i bât-i sahih-i şer'i ile kırk kuruşa oğlum merkûm Mustafa'ya bey' ve teslim ol dahi ber veçhi muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabul ettikten sonra semeni olan meblağ-i merkûm kırk kuruşu oğlum müşteri merkûm yedinden tamamen ahz ve kabz eyledim. Fî mâ ba'd âsiyâb-ı mezkûrda olan iki sehim hissemin bir sehmi oğlum merkûmun mülk-i müşterası olup sehm-i mezkûrda alakam kalmadı. Keyfa mâ yeşâ ve yahtar mutasarrıf olsun dedi dedikte

gıbbe't-tasdiki's-şer'i mâ hüve'l vâki bi't-taleb ketb olundu. Fi'lyevmi'l-hâmisi aşere min şehri recebi'l-ferd lisene ihdâ ve erbain ve miete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Hacı Hasan bin Ahmet; Mustafa Bey bin Ahmet; Sabbağ Mehmet Çelebi bin Receb; Osman bin Hasan; Bekaroğlu Mustafa; Ömer bin Mehmet; Ahmet bin Mustafa; sermuhzır Halil Bey ve gayrühüm.

13

1- Medine-i Kastamonî mahallâtından İsmailbey Mahallesi sükkânından Cerrah Oruç Beşe bin Çakırcıoğlu Mustafa Bey nam kimesne meclis-i şer'i hatir-i lazim't- tevkirde liebeveyn er karındaşı olup İran seferinden avdetinde babasından sonra Hacıhamza nam Mahallede vefat eden Ahmet Bey nam müteveffanın sulbiye sağıre kızı olup babasının zikri âti araziden hisse-i mahlulesini bihakki't-tapu sahib-i arzdan tefviz eden Nesli nam sağırenin kıbel-i şer'i enverden bâhücceti şer'ie tesviye-i umûruna mansube vasiyyesi olup zâtı tarif-i şer'i ile ma'rufe olan bâisete'l-vesika validesi Havva binti Mehmet nam hatun mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelim edüb babam müteveffa-i mezbûr Mustafa Bey hâli hayatında bin yüz kırk senesi muherremü'l-harâmı ibtidasında şehir altında vâki bir taraftan merhûm Şeyh İshak Efendi tarlası ve bir taraftan İmam Hafız Hasan Efendi tarlası ve bir taraftan Benli Mehmet Ağa tarlası ve taraf-ı âheri nehr-i câri ile mahdud Medine-i mezburede vâki Çay Medresesi evkâfı toprağından tahminen onsekiz kile tohum istiab eder bir kıt'a tarlasının hakk-ı tasarrufunu tarafından vekil oğlu ile bâ marifet-i müteveli-i vakıf ferağ ve tefviz ben dahi tefevvüz ve kabul ve yedime müteveli-i vakıftan temessük alıverip tarla-i mahdud-i mezkûr arazi-i mütefevvizim olmuş iken işbu vasiye-i mezbure Havva zabtına mani olur. Sual olunup bivecih müdahalesi men ve def olunmak matlubumdur deyü sene-i mezbure tarihiyle müverrah mümzi ve mahtum bir kıt'a temessük ibraz ve ba'de'l-feth ve'l-kiraat mazmunu takrîr-i meşruhu üzere olmağın gıbbe's-sual vasiyye-i mezbure Havva cevabında tarih-i kitaptan bir sene mukaddem işbu müddei mezbur Nuh Beşe müddeası olan tarla-i mahdud-i mezkûru liebin er karındaşı Ali nam sağırin vasiyyesi validesi Aişe nam hatun muvacehesinde bundan akdem Medine-i mezbure kadısı olan Şeyh Mehmet Efendi huzurunda dava ve mazmun-i temessükü vasiyye-i mezbure Aişe inkâr etmekle ber veçhi muharrer

mazmun-i temessükü ispat için kıbel-i şer'iden mehil verilüp mehl-i şer'i tamamında ityânı beyyineden aciz ve müddeası lağv olunmağın tarla-i mahdud-i mezkûr marifet-i şer'i ile taksim olunup işbu müddei mezbur Nuh Beşe'nin kızım sağıre-i mezburenin babası hayatta olmağla babası merkum Ahmet Bey'in ve sağır mezbur Ali'nin hisseleri eşcârıyla tayin ve alâmât-ı fâsıla ile tahkik ve işbu müddei mezbur taksim-i mezbura razı ve bir seneden berü herkes hissesini zabt ve tasarruf üzere iken sağır mezbur Ali ba'de't-taksim bâliğ olmağla tarla-i mahdud-i mezkûrdan hissesini bedel-i ma'lume ile işbu müddei mezbura bâ marifet-i müteveli-i vakıf tefviz edüp ol dahi tefevvüz eylediğinden maada sağıre mezbure Nesli'nin babası merkum Ahmet Bey dahi mahall-i mezburda fevt oldukta tarla-ı mezkûrda olan hissesini müddei mezbura müteveli-i vakf-ı mezkûrdan tapu ile almağa tâlip olup lakin hakk-i tapu vasiyyesi olduğum sağıre-i mezburenin olmağla müteveli vermeyip kızım sağıre-i mezbureye vermiş hisse-i mezburemi tapu ile talep ettikten sonra mukaddem babam bana ferağ ve tefviz eylemişti. Tarla-i mahdud-i mezkûr benimdir deyü davası olmadığına yedime fetva-i şerife verilmiştir deyü def' ile mukabele edicek gıbbe'l- istintak müddei mezbur Nuh Beşe filvaki bir sene mukaddem tarla-i mahdud-i mezkûru diğer karındaşı Ali nam sağırin vasiyyesi muvacehesinde dava ve müddeasını veçhi muharrer üzere isbattan aciz olmağla bivecih muarazadan men ve tarla-i mezkûru marifet-i

14

şer'i ile taksim ve her birinin hisseleri tayin ve taksim-i mezkûra razı olduğunu ve karındaşı Ali'nin hissesini tefviz eylediğini ikrar lakin dava-i mezkûru inkar edicek vasiye-i mezbure Havva'dan def'i mezkuruna beyyine talep olundukta udül ihtar rical-i müsliminden mahalle-i mezbure sükkânından Mustafa Çelbi bin El-Hâc Recep ve Abdullah bin Mehmet nam kimesneler meclis-i şer'a hâzıran olup eseri'l-istişhad filhakika işbu müddei mezbur Nuh Beşe karındaşı müteveffa Ahmet Bey'in babasından müntakil şehir altında vâki bir taraftan merhûm Şeyh İshak Efendi tarlası ve bir taraftan İmam Hafız Hasan Efendi tarlası ve bir taraftan Benli Mehmet Ağa tarlası ve taraftan nehre müntehi tahminen onsekiz kile tohum istiab eder bir kıt'a tarladan hissesi ba'de vefatihi mahlul oldukta hakk-ı tapu kızı sağıre-i mezburenin iken müteveli-i vakıftan tapu ile tefvize talip bulundu biz bu hususa bu vecih üzere

şahitleriz, şehadet dahi ederiz deyü her biri eda-i şehadet-i şer'îye eylediklerinde gibbe riayetın merasimi'l-kabul şehadetleri makbul olduktan sonra vasiyye-i mezburenin ibraz ettiğı fetva-i şerifenin mazmun-i münifinde “Zeyd müteveffanın mahlul olan tarlasını karındaşı Amr ve sahib-i arzdan almağa talip olup sahib-i arz vermeyüp kızı Hind'e verdikten sonra Amr ol tarlayı tapu ile talep ettiğim vakitten mukaddem Zeyd'in babası Bekir bana ferağ ve tefviz etmiştir deyü dava eylese mesmua olmaz deyü buyurulmağın ber muceb-i fetva-i şerife müddei mezbur Nuh Beşe hisse-i merkume için bî vecih muarazadan men' birle mâ hüve'l vâki bi't-taleb ketb olundu. Fi'lyevmi's-sâdisi aşere min şehri recebi'l-ferd lisene ihdâ ve erbain ve miete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmet Efendi el-muallim; Ahmet Çelebi bin El-Hâc Mehmet; hasankadızâde Mehmet Ağa; Damadı Mütevellî-i Sâbık Mehmet Ağa; Kirişçizâde Mustafa Ağa an mahalle-i mezbur; Es-Seyyid Ahmet Çavuş ve gayrühüm.

1- Medine-i Kastamonî'de vâki Merhum Hoca Hayreddin ve Sitti Hatun evkafının evladiyet ve meşrutiyet üzere mütevellisi olup hâlen Mahmiye-i İstanbul'da sakin mefharü'l-müderresini'l-kiram Muhyizâde demekle ma'ruf Abdurrahman Efendi tarafından Medine-i Kastamonî'de vâki vakıf akarın hâsıl olan icaresini ahz ve kabz vesair umuru hususuna mümzi ve mahtum temessük mucibince vekil-i şer'isi olan mefharü's-sâdâtî'l-kiram Es-Seyyid Ali Efendi ve zikri âti hamamın müste'ciri olan Zahrü'l-eşbah El-Hâc Mustafa Ağa medine-i mezburede meclis-i şer'î enverde her biri takrîr-i kelam edüp medine-i mezburede vâki vakf-ı mezbur akaratından olan Çiftehamam demekle ma'ruf hamamın mürûr-i eyyam ile bazı mevazii harap ve tamir ve termime muhtaç olmağla masrufumuz icaresine mahsup olunmak üzere bişarti'r-rücu tamir ve termim iktiza eden levazımı kıbel-i şer'iden keşif ve tahmin olunmak matlubumuzdur dediklerinde savb-ı şer'î enverden memuren irsal olunan Katip Es-Seyyid Mehmet Efendi hamam-ı mezkura varup Sermimar Ali Beşe ve Taşçı El-Hâc Ahmet ve Ali Çelebi ve Sucu İsmail ve sair meremmât tamiri ahvaline vukuf ve şuuru olan Müslimîn ile evvel taife-i rical için mevzu olan hamamın mevazi-i harabına nazar ve hamam-ı mezbûrun kazganından hurda olan beş tahta nahzından maada mismar ile altmış kuruşluk nühas iktiza etmekle beher vukıyye birer kuruştan altmış kuruş ve bundan maada müceddeden

tamir olunacak nühas zikr olunan hurda tahta bakırlar kal olup min haysi'l-mecmu ikiyüz yetmiş vukıyye nühasın beher vukıyyesine kıymetinden maada üstadiye ellişer sümünden yüz otuzbeş kuruş hamaliye ve kalcı ücreti yirmidört kuruş ve devir taşları ve su hazinesine horasânî ve kireç ve ruğan-i bezir ve tuğla ve ecza kıymeti yüz kuruş ve hâr suyun tariklerine ve hamam-i mezkurun derununa sıva için üçyüz kil kireç ve yüz kil horasânî iktiza etmekle beher kilesi dörder sümünden yüz otuzüç kuruş ve dört sümün hacmi tathirine elli kuruş ve ferş taşları elli kuruş ve hamam-i mezkurun (ikiyüz altmış zirayıyla kirpi saçağına nakzındam maada ikibin tuğla iktiza etmekle beher tanesi birer paradan ikiyüz kuruş ve üçyüz kile kireç iktiza emekle beher kilesi dörder sümünden yüz kuruş ve iktiza eden kum yirmi kuruş ve külhan dıvarları ve pûşiyesi harap olmağla taş ve kireç ve tahta ve kiremit ve mismar yüzyetmiş kuruş ve taife-i nisvan için mevzu olan hamamın camekân ferş taşları tamirine elli kuruş ve şadırvanı tamirine otuz kuruş ve derunu tamirine otuz kuruş ve derun-i hamama câri olan suyun tarikleri ve şadırvana câri olan suyun tarik tamirine altmış kuruş ve zikr olunan mevazi için kireç üçyüz kile, horasânî yüz kile, beher kile kum ile maan dörder sümünden cem'an yüz otuzüç kuruş dört sümüne ve hamam-i mezkûrun ferşi için iktiza eden taşlar kıymeti yüz kuruş ve kireç vesair masârif-i lâzıme elli kuruş birer paradan ikiyüz kuruş ve hamam-i mezkûrun keزالik kirpi saçağı tamirine ikiyüz kuruş ve bilcümle kubbelerin lögün tabir olunur kireç ve horasânî ve ruğan-i bezir ve ecza kıymeti

15

altıyüz kuruş ve mârû'z-zikir hamamın pencerelerine ve sofalarına tahta, mismar ve sırığa altmış kuruş ve zikr olunan hamamlara Olukbaşı nam mevziden cereyan eden suyolunun tamiri için ikibin beşyüz adet behrenk tabir olunur destici işi poyra iktiza etmekle beher tanesi ruğan-i bezir ve levazımatıyla birer rubu'dan altıyüz yirmibeş kuruş ve iktiza eden ağaç poyra üçyüz adet beher tanesi masârif-i sâiresiyle birer rubu'dan yetmişbeş kuruş ve yine hamam-i mezburların şikest olan camları tamirine on kuruş ve üstâdiye ve ırgâdiye ve taâmiyesi bilcümle ikiyüz seksenbir kuruş min haysi'l-mecmu üçbin üçyüzonaltı kuruş ve sekiz sümün masârif ile ancak tamir ve termim olunur deyü mimar mezbûr ve Müslimîn-i merkûmîn içtima ve ittifaq ile haber verdiklerini mevlânâ-i mezbûr mahallinde ketb ve tahrîr ba'dehü maan ba's

olunan eminimiz ve Şakir Efendi ve sermuhzır Halil ile meclis-i şer'a gelüp alâ vukua inhâ ve takrîr etmeleriyle mâ hüve'l vâki bi't-taleb ketb olundu. Fi'lyevmi's- sâni aşere min şehri recebi'l-ferd lisene ihdâ ve erbain ve miete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Hamamcı Hacı Ahmet bin Mehmet; Muhtab Mahallî Mehmet Çelebi; Ali Beşe bin Ahmet; Mecid Çelebi bin Mustafa; Ahmet bin Mustafa ve gayrühüm.

1- Medine-i Kastamonî muzâfâtından Kuzyaka Nahiyesi'ne tâbi Türkeli nam karye sükkânından iken bundan akdem vefat eden El-Hâc Abdülkadir Bey bin Osman'ın veraseti zevce-i menkuha-i metrûkesi Fatıma binti Mehmet nam hatun ile sulbî kebir oğulları Mehmet Beşe ve Ahmet Bey ve Ali Çelebi'ye ve sulbiye kebir kızları Saliha ve Fatıma ve Hatice'ye münhasır olduğu şer'an zahir ve mütebeyyin olduktan sonra müteveffa-i mezbûrun bi't-taleb tahrîr ve beyne'l-verese bi'l- farizai's-şer'îye tevzi ve taksim olunacak muhallefâtı defteridir ki berveçhi âti zikrolunur. Hurrîre fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-işrîn min şehri recebi'l-ferd lisene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf.

Karye-i mezbûrede vâki menzil maa anbar Oğlu mezbûr Mehmet Beşe sakin olduğu menzil

Kıymeti	Kıymeti
50 kuruş	5 kuruş
Samanhane	Toprak puşideli samanhan
Kıymeti	Kıymeti
30 kuruş	10 kuruş
Oğlu mezbûr Ahmet Bey sakin olduğu menzil	Hamir menzili ve kuruluk
Kıymeti	Kıymeti
10 kuruş	10 kuruş
Kebir menzil maa anbar	Nefs-i Kastamonî'de Kazzazlar Sûkunda vâki dükkan
Kıymeti	Kıymeti
80 kuruş	40 kuruş
Bahçe	Aşağıbahçe Harman arsası Emlak arsası Camus öküzü Karasığır öküzü
Kıymeti	Kıymeti Dönüm Dönüm 1 çift 1 çift
100 kuruş	10 kuruş 5 3 35 kuruş 15 kuruş
Karasığır ineği Dana Evânî nühas Kilim, yorgan, döşek, yasdık Araba Çuval	
3 3 re's 50 kuruş	Kıymeti 3 4

6 kuruş	3 kuruş		50 kuruş	6 kuruş	3 kuruş
Araba zinciri	Mezru buğday	Siyez mahsulü	Saban demiri	Saç ve sacayağı	Arpa
3	kile 13	kile 5	çift 3	1	kile
55					
1 kuruş	13 kuruş	3 kuruş	1 kuruş		25
kuruş					
Zünbür kovani	Bermucebi defter zimem-i nâsta		Çarık	Köhne kürk	
8	80 kuruş		3	2	
8 kuruş				3 kuruş	
Küpciğez Mahallesi'nde vâki Nısıf	Üyük-i esfel nam karyede vâki	18 kile			
hisze menzil	mezru buğday				
Kıymeti 60 kuruş	Kıymeti 18 kuruş				
31 kile Siyez	30 kile arpa	80 kile gernik	Saman	3 araba	3 çift camus
öküzü					
10 kuruş	8 kuruş	40 kuruş	15	9 kuruş	40 kuruş
1 Karasığır öküzü	1 Karasığır ineği	def'a 1 inek	3 Dana	maa boğa	tosun
7,5 kuruş	6 kuruş	4 kuruş	3 kuruş		
3 saban demiri, ve 1 kazma ve 3 tırpan	1 bab çatma oda	Anbar	def'a anbar		
1Herkil					
	3 kuruş	10 kuruş	60 kuruş	15 kuruş	3 kuruş
3 Menzil maa kuruluk	4 samanhan	1 Öküz damı	4 düğen	1 Kızılbaş cariyesi	
60 kuruş	80 kuruş	30 kuruş	3 kuruş	50 kuruş	
Cem'an yekün	-----	1148 kuruş	-----		
Minhâ el-ihracât	-----		-----		
Masârıf-i teşhiz ve tekfin	Resm-i kısmet	Çukadâriye	Harc-i huddâm		
30 kuruş	30 kuruş	6 kuruş	1 kuruş		
Tahrîr eden kâtibe ücret					
4 kuruş					
16					
Yekûn-i ihracât	-----	81((71 olması gerekir)	-----		
Sahhü'l-bâki Li't-taksim-i beyne'l verese	-----	1077	-----		
Hisse-i zevceti'l-mezbûre	Hisse-i ibni'l-mezbûr	Mehmet Beşe			
134 kuruş 35 para		309 kuruş 50 meblağ			
Hisse-i ibni'l-mezbûr Ahmet Bey	Hisse-i ibni'l-mezbûr	Ali Çelebi			
309 kuruş 50 meblağ		309 kuruş 50 meblağ			
Hisse-i binti'l-mezbûre Saliha	Hisse-i binti'l-mezbûre	Fatıma	Hisse-i binti'l-		
mezbûre Hatice					
104,5 kuruş 35 meblağ	104,5 kuruş 35 meblağ	104,5 kuruş 35 meblağ			

1- Kastamonî Sancağı'nda vâki Çiğlene Kazası sükkânından, a'yan-ı kazadan Baba

Yusuf Ağa ve Paşa Ağa demekle ma'ruf Feyzullah Ağa nam kimesneler Medine-i Kastamonî'de meclis-i şer'i şerif-i enverde Şark Seferi zuhurundan in'ikad-ı sulh ü salaha gelince Kastamonî Sancağı'nda vâki kazalardan ihraç olunan mekkârî davarları hususu için bâferman-ı âlî teftişine memur olan sersilahşoran-ı hazreti sadrı âlî iftiharü'l-emacid ve'l-ekârim Ömer Ağa taraflarından ikrâr-ı câi'l-beyanı tasdike vekil-i müseccelleri olan Mehmet Efendi ibni El-Hâc Mustafa mahzarında her biri ikrar ve takrir-i kelam edip bin yüz otuzaltı senesinde dergâh-ı âlî gedikli ağalarından Hasan Ağa ve Abdullah Ağa mübaşeretleriyle sancağ-i mezbûr kazalarından ihraç olunan dört yüz re's mekkârî katırlarından kaza-i mezbura beş re's katır isabet etmekle kefaletimizle mahall-i memurede eda-i hizmet etmek üzere harbendeye teslim ve bin yüz otuz yedi senesinde dahi Bakkal Osman Ağa mübaşeretleriyle sancağ-ı mezbûr kazalarından ihraç olunan davarlardan kaza-i mezbura isabet eden altı re's davarları dahi berveçhi muharrer eda-i hizmet etmek üzere harbendeye teslim ve otuzsekiz senesinde dahi anahtar ağası diğer Osman Ağa mübaşeretleriyle kezalik sancağ-ı mezbûr kazalarından ihraç olunan davarlardan kaza-i mezbura isabet eden beş re's davarları dahi Sermekkârî Osman Ağa ve Menteşeoğlu Mustafa Beşe marifetleriyle harbendeye teslim ve otuzdokuz senesinde dahi Süleyman Ağa mübaşeretleriyle sancağ-i mezbûr kazalarından ihraç olunan davarlardan kaza-i mezbura isabet eden beş re's davar ve bir re's bend bargiri dahi Sermekkârî El-Hâc İbrahim Ağa marifetiyle harbendeye teslim olunmuştu lakin zikr olunan davarları ve mekkâricileri ağa-i mumaileyh ba'de't-teftiş taraf-ı mîrîden verilen ücret-i mekkârîye kefaletimiz hasebiyle esna-i ahz ve itada beynimizde ezâat olan akçenin marifet-i şer'i ile hesabı görüldükte yüzeli kuruş zimmetimizde zuhur etmekle ber mantuk-i emr-i âlî meblağ-i mezbûrun bizden tahsili lazım gelmekle meblağ-i merkûm yüzeli kuruş mîrî için müvekkil-i mumaileyh Ömer Ağa'ya teslim ol dahi mîrî için ahz ve kabz etmeleriyle husus-i mezbûr için ağa-i mumaileyh tarafından bizlerden bir akçe ve bir habbe mutalebe ve ahz olunmayup taraf-ı mîrî için mübaşeretleri hasebiyle ağa-i mumaileyhe teslim eylediğimiz meblağ-i mezbûr yüzelli kuruşu reâyâdan mutâlebe edersek beş yüz kuruş mîrîye nezrimiz olsun dediklerinde gıbbe't-tasdiki's- şer'i mâ hüve'l vâki bi't-taleb ketb olundu. Fî evasıt-i Cemaziyel'ahir lisene ihdâ ve erbain ve miete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Umdetü'l-kuzât El-Hâc Ahmet Efendi Çetinzâde; Mefharü'l-ulema İbrahim Efendi Müfti; Nakib Es-Seyyid Ali Efendi; Umdetü's-sâdât İbrahim Efendi; Taşkapulu Mehmet Ağa ve gayrühüm.

17

1- Medine-i Kastamonî mahallâtından Akmescid Mahallesi sâkinelerinden Âyişe binti Mustafa nam hatun tarafından hul'-i âti'l-beyanı ikrara vekil olduğu zât-ı mezbûreyi marifet-i şer'i ile ârifan olan Müezzîn Mustafa Halife ibni El-Hâc Mehmet ve Es-Seyyid Ahmet Çelebi bin Mehmet nam kimesneler şهادetleriyle sabit olup sübût-i vekâletine hükm-i şer'i lâhik olan babası mezbûr Mustafa bin Bayram nam kimesne meclis-i şer'i şerif-i lâzimi't-teşriide müvekkilesi kızı mezbûrenin zevci muhalii işbu râfia'l-kitab Mehmet bin Ahmet nam şâbb-ı emred mahzarında bi'lve kale ikrar ve takrîr-i kelim edüb hul'-i câi'l-beyanın sudûrüne değin müvekkilem kızım mezbûrenin işbu merkûm Mehmet zevci olup lakin adem-i zindegâni ve adem-i imtizaçlarına binaen birbirlerinden nüşûz ve i'raz edüb kızım müvekkilem mezbûre hul'a talibe olmağın kızım mezbûre zevci merkûm Mehmet zimmetinde mütekarir ve ma'kûdün-aleyh olan altmış kuruş mehr-i müeccele ve beynlerinde ma'lum mehr-i muaccesinden fâriğa olup nafaka-i iddet ve meünet-i süknâsı dahi kendi üzerine olmak üzere ve bir mushaf-ı şerif bedel-i hul' mukabelesinde muhalaa-i sahiha-i şer'îye ile muhalaa eylediği zevci işbu mezbûr dahi berveçhi muharrer hul'-i mezkûru kabul ve bedel-i hul' olan bir mushaf-ı şerifi merkûm Mehmet yedinden ahz ve kabz edüb hukuk-i zevciyete müteallik amme deaviden birbirimizin zimmetlerini ibraiâm ile ibra ve ıskat eyledik dedi dedikte vekil-i mezburun bi'lve kale câri ve sâdır olan kelimât-i meşrûhunu elmukırrün leh elmerkûm vicahen ve şifahen tasdik ve tahkik etmeğın mâ hüve'l vâki bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis min Şevvâli'l-mükerrem lisene ihdâ ve erbain ve miete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Melekzâde Ahmet Efendi; Demirci Mehmet Çelebi bin El-Hâc İbrahim; Mustafa Çelebi bin Abdülkadir; Hüseyin Beşe bin Ahmet Beşe; Ahmet Beşe bin Hüseyin; Attar Mehmet bin Abdullah; El-Hâc Ahmet Çelebi Alihocazâde; Hafız Ahmet Çelebi ve gayrühüm.

17-2 Medine-i Kastamonî muzâfâtından Ahlat nam karye sâkinelerinden olup zâtı tarif-i şer'i ile ma'rufe olan Fati binti Ramazan nam hatun meclis-i şer'i hatîr-i lâzimi't-tevkirde Medine-i mezbure muzâfâtından Saraycık nam karye sakinlerinden râifîe'l-kitab Hatib Mustafa Halife bin Mehmet ve Davutzâde demekle ma'ruf Mehmet Bey bin Ramazan nam kimesneler mahzarlarında ikrar ve takrîr-i kelim edüp akd-i câil-beyanın sudûrüne değin bundan akdem vefat eden oğlum Mustafa nam sağirden müntakîl mülk-i mevrusum olup zikrolunan Saraycık Divanı mülhakâtından Dere nam karyede vâki lede'l-ahali ve'l-cîran ma'lumete'l-hudut bir bab ahır ve bir bab samanhan ve bir bab çatma anbar ve bir göz değirmen arsası vesair emlak arsasıyla Ebubekir nem kimesne ile müşterek iki kıt'a bağçede olan sülûs-i erbaa hissemi tarafeynden icab ve kabulü hâvî şürût-i müfsideden âri bey'-i bât-i sahih-i şer'i ile elli kuruşa işbu mezbûr Hatib Mustafa Halife ve Mehmet Bey'e iştiraken bey' ve teslim onlar dahi ber veçhi muharrer iştirak ve tesellüm ve kabz ve kabul ettikten sonra oğlum müteveffa-i mezbûr Mustafa'nın karye-i mezbûre hududu dahilinde lede'l-ahali ve'l-cîran ma'lumete'l-hudut ve'l-kat' arazi-i mahlulesinin kanun üzere hakk-ı tapusu validesi olduğum ecilden benim olup resmi tapusuyla sahib-i arz olanlardan tefevvûze iktidarım olduğum ecilden hakk-ı tapumu yirmidört kuruş mukabelesinde yine mezbûrâna fâriğa olup meblağın-i mezkûrından mecmu yetmişdört kuruşu mezbûrân Mustafa Halife ve Mehmet Bey yedlerinden ahz ve kabz eyledim. Fî mâ ba'd sâlifü'z-zikir emlak mezbûrânın berveçhi iştirak mülk-i müşteraları

18

olmağla arazi-i mahluleyi dahi tapu ile talepten fâriğa olup alakam kalmadı. Keyfa mâ yeşâ ve yahtar mutasarrıf olsunlar dedi dedikte gibbe't-tasdiki'ş-şer'i mâ hüve'l vâki bi't-taleb ketb olundu. Fi'lyevmi's-sâlisi aşere min Şevvâli'l-mükerrem lisene ihdâ ve erbain ve miete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mefharü'l-kuzât El-Hâc Ahmet Efendi Çetinzâde; Umdetü'l-müderresin Ali Efendi Müfti-i sâbık; Fahrü'l-kuzât Mustafa Efendi Muharremzâde; Zübdetü'l-kuzât Hafız Mustafa Efendi Reftarîzâde; Muharremzâde Ahmet Efendi;

Neyzenzâde Mehmet Ağa; fahrü'l-akran Serdar Mustafa Ağa; Palpazâde Mehmet Bey; Mumcu El-Hâc Muslu bin El-Hâc Mustafa ve gayrühüm.

1- Bilfiil Liva-i Kastamonî mütesellimi olan umdeti'l emâcid vel ekârim İbrahim Ağa taraflarından husus-i câi'l-beyanın teftiş ve suali için tayin buyurulan Es-Seyyid Ahmet Ağa Medine-i Kastamonu mahallâtından Kırkçeşme Mahallesi sükkânından Dökmeci El-Hâc Ahmet bin Hasan nam kimesneyi meclis-i şer'a ihzar ve mahzarında takriri kelim edüp işbu mezbûr El-Hâc Ahmet Medine-i Kastamonî mahallâtından İsmailbey Mahallesi sükkânından olup firar ve gaybet eden Şeyh Mehmet Halife ile yekdil ve kalp zevlete kat' eyler deyü ağa-i mumaileyh tarafından haber verilmekle muakaze olunup meclis-i şer'a ihzar eyledik, mezbûr El-Hâc Ahmet istintak olunup takriri tahrîr olunması ağa-i mumaileyhin muradıdır dedikte gibbe'l- istintak mezbûr El-Hâc Ahmet cevabında şeyh mezbûr ile kalp zevlete kat' etmek için para kalıbını peydâ ve şeyh mezbûr ile maan kalp zevlete kat' ve üzerine kalayını urup kat' eylediğimiz zevleteleri zikr olunan İsmailbey Mahallesi sükkânından Dibikızıloğlu demekle ma'ruf El-Hâc Mehmet'in oğulları Mehmet ve Halil Beşe ve odabaşı nam karındaşlar marifetimiz ile bir miktarını Medine-i mezbure ve civarında ve bir miktarını diyâr-i âhere götürüp harcederler deyü minvâl- i muharrer üzere ikrar ve itiraf etmeğin hıfzan li'l-makâl işbu vesika-i enife bi'ttalep alâ mâhüve'l-hakika ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâmini ve'l-işrîn min şehri Ramazânî'l-mübarek lisene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Çukadar Ahmet Bey; Mehmet Bey bin Mustafa; Musa Bey bin Mehmet; Mustafa Beşe bin Ahmet; Sermuhzır Muharrem Bey ve gayrühüm.

2- Bilfiil Liva-i Kastamonî mütesellimi olan umdeti'l emâcid vel ekârim İbrahim Ağa taraflarından husus-i câi'l-beyanın suali için tayin buyurulan Es-Seyyid Ahmet Ağa liva-i Kastamonî'de vâki Devrekânî Kazası'na tâbi Yazıhisar nam karye sükkânından Mehmet bin Hüseyin nam kimesneyi meclis-i şer'a ihzar ve mahzarında takriri kelim edüp işbu mezbûr Mehmet yedinde mevcut müceddeden kat' olunmuş dört adet kalp zevlete ile ağa-i mumaileyh tarafından ba'de'l-ihbar muakeze ve Medine-i mezbûrda kalp zevlete kat' eder kimesne dahi olduğu haberi olmağla işbu mezbûr liecli'istintak meclis-i şer'a ihzar olundu, istintak olunup takriri tahrîr

olunması ağa-i mumaileyhin muradıdır dedikte gıbbe'l-istintak mezbûr Mehmet cevabında, hâlâ yedimde mevcut olan dört adet zevleteyi Medine-i mezbûre mahallâtından İsmailbey Mahallesi sükkânından Şeyh Mehmet Halife hocam olmakla ondan istikraz eylediğimde şeyh mezbûr dahi kalp olmak üzere harceyle deyü bana ikraz ve teslim ve bunu mahalleden bir hatun kat' eder mevcut bir miktar dahi vardır, eğer iktiza ederse al deyü cevap edüp işbu muayene olunan dört adet zevleteler yedimde mevcut olduğu halde sûk-i sultânîde harcetmek sevdasında iken muakaze eylediler deyü minvâl-i muharrer üzere ikrar ve itiraf etmekle hıfzan li'l- makâl işbu vesika-i enife alâ mâhüve'l-hakika bi't-talep ketb olundu. Fi'l-yevmi's- sâdis ve'l-aşere min şehri Ramazânî'l-mübarek lisene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Çukadar Ahmet Bey; Mehmet Bey bin Mustafa; Musa Bey bin Mehmet; Mustafa Beşe bin Ahmet; Sermuhzır Muharrem Bey ve gayrühüm.

19

1- Husus-i âti'l beyanın mahallinde ketb ve tahriri iltimas olunmağın savb-ı şer'i enverden Mevlânâ Mustafa Efendi bin Mustafa Ağa irsal olunup ol dahi bilfiil Liva-i Kastamonu Mütesellimi olan umdeti'l emâcid vel ekârim İbrahim Ağa tarafından mübâşir tayin olunan Halil Ağa ve Ömer Ağa ile İsmailbey Mahallesi'nde vâki mukaddema cami-i şerif haremi olup hâlâ Şeyh Mehmet nam kimesnenin bina eylediği menzile zeyli vesikada muharrerü'l-esâmi müslimin ile akd-i meclis-i şer'i kavim eyledikte mahalle-i mezbûre ahalisinden işbu ashâbü'l-vesika Musa bin İbrahim ve Hatip Hüseyin Efendi bin Hüseyin ve Hüseyin bin Ali ve Ali bin Hüseyin ve Mehmet bin Abdi ve Ahmet Çelebi bin Ali ve Mehmet Ağa bin Ahmet ve Mahmut Efendi bin Süleyman ve diğer Ali bin Hüseyin ve El-Hâc Hasan bin El-Hâc Hüseyin ve El-Hâc Mehmet bin El-Hâc Halil ve El-Hâc Mehmet bin Abdi ve sairleri bâ cem'ihim meclis-i ma' kud-u mezburda mezbûr Şeyh Mehmet bin El-Hâc Şa'ban mahzarında her biri üzerine dava ve takrir-i kelam edüp bundan akdem işbu cami-i şerifin hareminden olan bir miktar arsayı merkûm Şeyh Mehmet vakf-i mezbûr mütevellisi tarafından yedime temessük aldım deyü bir vecihle (bir kelime okunamadı) şer'i yoğiken nefsi için menzil binasına mübaşeret ettikte arsa-i merkûme cami-i şerif haremidir binadan fâriğ ol deyü her birimiz men murat

ettiğimizde mücâb olmayup arsa-i merkûm üzerine fuzûlen menzil ve birkaç odalar bina ve ihdas etmiştir. Sual olunub yedimize verilen fetva-i şerife mucibince bina-i merkûm ref ettirilip arsa-i merkûm kel’evvel harem olmak üzere ibkâ olunmak matlubumuzdur dediklerinde gıbbe’s-sual mezbûr Şeyh Mehmet cevabında filvâki cami-i şerif hareminden olan bir miktar arsamı bundan akdem gâibân-i ani’l-meclis Osman ve Mehmet nam kimesnelerden beş kuruşa iştira eylediğimden maada vakf-i mezbûr mütevellisinden binaya izin ve yedime temessük alup ol vecihle arsa-i merkûm üzerine menzil ve birkaç odalar bina ve ihdas ettiğini ikrar ve ibraz ettiği hüccet ve mütevellî temessüküne nazar olundukta birbirine mütenâkız olmağın mahalle-i mezbûre ahalisinin ibraz ettikleri fetva-i şerifenin mazmûn-i münifinde “Zeyd mütevellisi olduğu camiin hareminden bir miktar yeri Amr’a verüb Amr dahi üzerine bina ihdas eylese hâkim binayı Amr’a def ettirip kel’evvel harem olmak üzere ibkaya kâdir olur mu? deyü medine-i mezburede mezun-i bi’l-iftâ olan Faziletli İbrahim Efendi’ye arz olunan sualin cevâb-i bâsevâbında “olur” deyü buyurulup “ve izâ erâde en yebniye havâniyet fî finâi’l-mescidi lâ yecûz” deyü kütüb-i mu’tebereden Zahîr nam kitaptan nakl-i sarîh dahi tahrîr buyurulmağın ber mucib-i fetva-i şerife merkûm Şeyh Mehmet’e tenbih eylediğini mevlânâ-i mezbûr mahallinde ketb ve tahrîr ve maan ba’s olunan Çukadar Musa Bey, Muhzır İsmail ile meclis-i şer’a gelüp alâ vukua inhâ ve takrir etmeğın mâhüvel vâki bittalep ketb olundu. Fi’l yevmi’s sâbiî aşere min şevvâli’l-mükerrrem lisene ihdâ ve erbain ve miete ve elf.

Şuhûdü’l-hâl: El-Hâc Halil bin Ahmet; Hasan Efendi bin Mehmet Beşe; El-Hâc Mehmet bin El-Hâc Süleyman; Ahmet Beşe bin Mahmut; Abdurrahman ibni Ahmet; Mustafa Beşe bin Ahmet Beşe; Mustafa Beşe bin Muharrem; Hanefioğlu Ali; Küçük Mehmet Beşe ve gayrühüm.

2- Medine-i Kastamonî mahallâtından Saraçlar Mahallesi sükkânından iken bundan akdem vefat eden Hasan Ağa bin El-Hâc Ömer’in sulbî oğlunun oğlu İbrahim ve kızı Âyişe ibneti Halil Ağa nam sağirenin ceddeleri müteveffa mezbûr Hasan Ağa’dan müntakîl mâlî mevruslarını zabt ve ahvallerini hıfz ve sıyanete bir vasi nasbı lazım ve mühim olmağın iffet ve istikamet ile ma’rufe olduğu sikât-i sahihai’l-kelimât ihbarıyla şer’an zâhir olan sağırân-i mezburânın validesi işbu

râfia'l-vesika Hatice binti El-Hâc Sefer nam hatun sağırân-i mezburânın tesviye-i umurlarına kibel-i şer'i enverden vasiyye nasb ve tayin olundukta ol dahi vesayet-i merkûmeyi kabul ve hizmet-i lâzimesin kemâ yanbağı edaya taahhüt ve iltizam etmeğın mâhüvel vâki bittalep ketb olundu. Fi'l yevmi'l hâdî ve'l-işrîn min şevvâli'l-mükerrem lisene ihdâ ve erbain ve miete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Hafız Mehmet Efendi bin El-Hâc Abdülkerim; El-Hâc Ahmet bin Ali Hoca; Hüseyin Çelebi Kethüda-i şehir; Hamamcı İsmail Beşe ve gayrühüm.

20

1- Husus-i âti'l beyanın mahallinde keşif ve tahriri iltimas olunmağın savb-ı şer'i enverden Zaim Mustafa Efendi bin Mustafa Ağa irsal olunup ol dahi Medine-i Kastamonî mahallâtından Hamzağa Mahallesi hududu dâhilinde Hendek Depesi demekle ma'ruf mahalle varup zeyli vesikada muharrerü'l-esâmi müslimin ile akd-i meclis-i şer'i kavim eyledikte Bedirgazi Mahallesi sükkânından olup bundan akdem cerihan katl olan Mustafa Beşe bin Şa'ban'ın veraseti zevce-i metrûkesi Saliha binti Ahmet nam hatun ile zevce-i evvelinden mütevellide sulbiye sağıre kızı Zeliha ve liebin er karındaşı hâlâ İstanbul'da sakin Mehmet Beşe'ye münhasır olmağla zâtı tarif-i şer'iyeye ile marife olan zevce-i mezbûre Saliha ile sağıre-i mezbûre Zeliha'ya kibel-i şer'idenden vasi nasb olunan Ali Beşe bin Mehmet ve gâib-i mezbûra dahi kibel-i şer'idenden kayyım nasb olunan Atabey Mahallesi sükkânından Haffaf Hüseyin Çelebi bin Sefer nam kimesneler meclis-i şer'i ma'kûd-i mezbûrda hebiri takrîr-i kelim edüp tarih-i kitaptan bir gün mukaddem mezbûr Mustafa Beşe'yi beyne'lasr ve'l- mağrib Medine-i mezbûre mahallâtından Hüseyinçelebi Mahallesi sükkânından işbu hâzır-i bi'l-meclis olan Şirânî Hüseyin Bey'in oğlu Es-Seyyid Osman nam şâbb-ı emred yanında Hurdacıoğlu ve Çetecioğlu ve dayısı Boyacı Es-Seyyid Ahmet nam kimesneler mevcut olduğu halde mahall-i mezbûrda sekrânen âlet-i cârihadan işbu muayene olunan siyah kabızalı bıçak ile bigayrı hakkın sol küreği tahtında ve sol pazusu tahtında iki yerinden amden darb ve cerh-i azim ile cerh ve ol cerhten nim saat mürûrunda müteessiren fevt olmağla azasına nazar olunup eser-i cerahati kibel-i şer'idenden keşif ve tahrîr olunması matlubumuzdur dediklerinden sonra bilfiil Liva-i Kastamonu Mutesellimi olan umdeti'l emâcid vel ekârim İbrahim Ağa tarafından

husus-i mezbûra mübâşir tayin buyurulan Çukadar Halil Bey bin Halil ve zeyli vesikada muharrerü'l-esâmi olan müslimin ile maktûl-i mezbûrun azasına ba'den-nazar ve'l-müşahede filhakika mezbûr Mustafa Beşe'nin sol küreği tahtında ve sol pazusu tahtında cerh-i azim olup ol cerihten müteessiren fevt olduğunu ba'de'l-muayene mevlânâ-i mezbûr mahallinde keşif ve tahrîr ve maan ba's olunan çukadarımız Musa Bey ile meclis-i şer'a gelüp alâ vukua inhâ ve takrir etmeleriyele mâhüvel vâki bittalep ketb olundu. Fî selhi Zilkadeti's-şerife lisene ihdâ ve erbain ve miete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Umdetü'l-müderrişin Hafız Mehmet Efendi; Umdetü'l-kuzât Halil Efendi; Es-Seyyid Mehmet Efendi bin Mehmet Efendi; Biraderleri Es-Seyyid Molla Mustafa; Ahmet Çavuş Ağa; Odabaşı El-Hâc Ali Ağa; Serdengeçti ağası Derzi Ali Ağa; Karahüseynzâde Mehmet Ağa; Helvacı Bayraktar Şa'ban Ağa; Ejderha Ahmet Beşe; Çavuş Ahmet Beşe; Sofuoğlu Ahmet Çelebi; Saka Mehmet Beşe bin Ahmet; Mehmet Beşe bin Ahmet; Çavuş Pehlivanzâde Mehmet Bey; El-Hâc Ahmet bin Ömer ve gayrühüm.

21

1- Medine-i Kastamonî mahallâtından Cebraîl Mahallesi sâkinelerinden olup zâtı tarif-i şer'i ile marife olan Şerife Havva binti Mehmet nam hatun meclis-i şer'i hatir-i lâzimi't-tevkirde mahalle-i mezbure sükkânından işbu râfia'l-kitab zevc-i mutallakı Helvacı Hasan Beşe ibni Mustafa nam kimesne mahzarında ikrar ve takrîr-i kelam edüb mezbûr Hasan Beşe bundan akdem zevcim olup beni tatlik etmekle zimmetimde mütekarrir ve ma' kudün aleyh olan otuz kuruş mehr-i müeccelim ile mehr-i muaccelim olan iki yemenî yorgan ve iki yemenî yastık ve bir döşek ile bir çıkırığım zimmetinde kaldı deyü talep ve dava eylediğimde mezbûr Hasan Beşe dahi benden kendi emriyle umûruna sekiz kuruş harç ve sarf ve zimmetinde kaldı deyü dava ve mehr-i müecceli iki buçuk kuruş olmağla tatlik eylediğim vakitte huzur-i müsliminde meblağ-i mezbûru ve müddeası olan yorgan ve döşek ve iki yastığı kendüye def' ve teslim ve ahz ve kabz eyledi deyü mehr-i müeccelim iki buçuk kuruştan ziyade olduğunu inkar ve mehr-i müeccelim otuz kuruş olduğuna şahide havale olunduğumda veçhi muharrer üzere müddeamı beyandan acize olup

beynimizde münazât vâki olmuş idi. Elhâleti hâzihi mezbûr Hasan Beşe yedinden talep eylediği sekiz kuruş davasından fâriğ olmak üzere nakit bir kuruş ve bir yemenî yorgan ve bir yastık ve bir çıkırık üzerine muslihûn tavassutuyla musalaha olduğumda bedel-i sulh olan nakit bir kuruş ve bir yorgan ve bir yastık ve bir çıkırığı mezbûr Hasan Beşe yedinden ahz ve kabz edüp müddeam olan otuz kuruş mehr-i müeccel ve muaccelleme müteallik amme deavi ve mutalabattan mezbûr Hasan Beşe'nin zimmetini ibrâ eyledim dedikte gibbe't-tasdiki'ş-şer'i ma vakaa bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâmin min Zilkadeti'ş-şerife lisene ihdâ ve erbain ve miete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Müezzîn Ömer Halife bin Abdûlbaki; Hasan Dede bin Mehmet; Çorbacı Ali Çelebi; Mehmet bin Recep; İmam Hüseyin Efendi; Mehmet bin Mustafa; diğer Mehmet bin Mehmet; Sermuhzır Halil ve gayrühüm.

2- Kastamonî Sancağı'nda Daday Kazası sükkânından fahrû'l-akran Miralay-i sâbık Hasançavuşzâde demekle ma'ruf Hasan Ağa bin Ahmet Ağa Medine-i Kastamonî'de meclis-i şer'i şerif-i enverde Sorgun Kazası'na tâbi Dere nam karye sükkânından erbâb-ı timardan işbu râfia'l-kitab Es-Seyyid Halil Ağa bin Abdullah Ağa mahzarında ikrar ve takrîr-i kalam edüb bin yüz otuzyedî senesinde Vilayet-i İran'da Urdubad nam mahalde Kızılbaş muharebesinde şehiden vefat eden erbâb-ı timardan Mehmet nam sipahinin Sinop Nahiyesi'nde Dânepirinç nam karye ve gayrıdan ikibin akçe timarı mezbûrun mahlûlünden Miralay-i sâbık Osman Ağa arzıyla âherden Muslu Bey nam sipahiye tevcih ve mezbûr Muslu Bey dahi timar-i mezbûra yedi ay mutasarrıf olduktan sonra âher dirliğe sülûk etmekle timar-i mezbûr mahsulü merkûm Muslu Bey bana yüz kuruşa bey' edüp ben dahi mahsul-i mezbûru reâyâdan kable'l-ahz mezbûr Es-Seyyid Halil Ağa'ya zikr olunan yedi aylık mahsul ile bir timar arzını yüzeli kuruşa verüp ba'dehü mezbûr Es-Seyyid Halil Ağa benden muhafaza paşalarına teşki ve bana medfuû olan yüzelli kuruşu yedimden tekrar ahz ve kabz ve timar-i mezkûr mahsulü dahi tarafından bilvekalâ Mehmet bin Ahmet Beşe ve İbrahim nam kimesne reâyâdan ahz ve kabz ve merkûm Es-Seyyid Halil Ağa'ya teslim etmişler idi deyü davaya tasaddi ettiğimde beynimizde muslihûn tavassutuyla husus-i mezburdan an inkâr elli kuruş üzerine musalaha ve bedel-i sulh olan meblağ-i mezkûr elli kuruşu mezbûr Es-Seyyid Halil Ağa yedinden tamamen

ahz ve kabz edüp husus-i mezk'ûra müteallik amme deaviden mezbûr Es-Seyyid Halil Ağa ile vekilân-i mezburân Mehmet ve İbrahim'in zimmetini ibra ve ıskat eyledim dedikte gıbbe't-tasdiki's-şer'i mâhüve'l-vâki bi't-taleb ketb olundu. Fî evâil- i zilkadeti's-şerife lisene ihdâ ve erbain ve miete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Zahrü'l-eşbah Miralay Mehmet Ağa; Hacıahmetzâde İbrahim Ağa; İsmail Ağa bin Ali Ağa; Mehmet bin Abdullah; Çeribaşı Mehmet Bey ve gayrühüm.

22

1- Medine-i Kastamonî mahallâtından İsfendiyarbey Mahallesi sükkânından iken bundan akdem vefat eden Müderris Hasan Lütî Efendi bin Hüseyin'in sulbiye sağire kızları Şerife ve Fatıma'nın babalarından müntakil mallarını hıfz ve sıyanete vesair umurlarını rü'yete bir vasi nasbı lazım ve mühim olmağın iffet ve istikamet ile ma'rufe olduğu ihbâr-i sikât ile mütehakkik olan müfti-i belde sâdâti'l-kiram işbu râfia'l-kitab Ali Efendi bin Abdülkerim sağırân-i mezburetânın tesviye-i umurlarına kibel-i şer'i enverden vasi nasb ve tayin olundukta ol dahi vesayet-i merkûmeyi kabul ve hizmet-i lâzimesin kemâ yanbağî edaya taahhüt ve iltizam etmeğın mâhüvel vâki bittalep ketb olundu. Fî'l yevmi's sâmin min zilka'deti's-şerife lisene ihdâ ve erbain ve miete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Umdetü'l kuzât Ali Efendi bin Abdülkerim; Molla Ali; Molla Mehmet bin Ahmet ve gayrühüm.

2- Medine-i Kastamonî mahallâtından Beyçelebi Mahallesi sükkânından Çadırcı Mehmet bin Hasan nam kimesne meclis-i şer'i hatir-i lâzimi't-tevkirde mahalle-i mezbure sükkânından râfia'l-kitab Es-Seyyid El-Hâc Mehmet Ağa bin El-Hâc Mustafa nam kimesne mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelam edüb mezbûr Es- Seyyid El-Hâc Mehmet Ağa'ya hâlâ zimmetimde edası lazım deynim olan altmışaltı kuruş mukabelesinde bundan akdem mahalle-i mezburede vâki bir taraftan Yusuf Dede mülkü ve bir taraftan nehr-i câri ve iki taraftan Küçük Hüseyin mülkü ile mahdut ve mümtaz bir miktar havluyu müştamil arsası Atabeygazi evkafına icareli bir bab menzilimi rehin vaz' ve teslim ve mezbûr Es-Seyyid El-Hâc Mehmet Ağa dahi ba'de't-tahliye irtihan ve kabz ve kabul etmişti. Hâlâ düyûn-i kesirem olmağla

menzil-i mahdûd-i mezkûru âhere bey' murat eylediğimde işbu mezbûr Es-Seyyid El-Hâc Mehmet Ağa mâni olur, sual olunsun dedikte gıbbe's-sual işbu mezbûr Es-Seyyid El-Hâc Mehmet Ağa cevabında müddei mezbûr Çadırcı Mehmet zimmetinde filvaki bundan esbak altmışaltı kuruş hakkım olmağın talep eylediğimde edaya iktidarı olmamağın tarih-i kitaptan on ay mukaddem menzil-i mahdûd-i mezkûru tarafeynden icab ve kabulü hâvi bey'-i bâi-i sahih ile altmışyedi kuruş ve bir rubua bana bey' ben dahi ber veçhi muharrer işтира ve tesellüm ve kabz ve kabul ve semeni mezkûr altmışyedi kuruşun altmışaltı kuruşunu zimmetinde bana edası lazım deynine takas ben dahi takası kabul ve meblağ-i bâki beş rubuu yedimden ahz ve kabz ve menzil-i mahdûd-i mezkûrdan kat'ı alaka ve tarih-i mezkûrdan berü menzil-i mahdûd-i mezkûr mülk-i müşteram olduğuna binaen mâni olurun deyücek husus-i mezburda mezbûr Es-Seyyid El-Hâc Mehmet Ağa'nın beyyinesi evlâ olmağın mezbûr Es-Seyyid El-Hâc Mehmet Ağa'dan takrîr-i meşruhuna mutabık beyyine talep olundukta udül ihrar ricâl-i müslimînden El-Hâc Ahmet Efendi bin El-Hâc Mustafa ve Hafız Mehmet Efendi bin El-Hâc Abdülkerim nam kimesneler liecli's- şehade meclis-i şer'a hâzıran olup istişhad olundukta filhakika işbu müddei mezbûr Çadırcı Mehmet'in mezbûr Es-Seyyid El-Hâc Mehmet Ağa'ya altmışaltı kuruş deyni olmağın deyn-i mezkûru edaya iktidarı olmadığından kendi mülkü olan mahalle-i mezbûrede vâki bir taraftan Yusuf Dede mülkü ve bir taraftan nehr-i câri ve iki taraftan Küçük Hüseyin mülkü ile mahdud ve mümtaz bir miktar havluyu müştemil bir bab tahtânî menzilini işbu merkûm Es-Seyyid El-Hâc Mehmet Ağa'ya tarih-i kitaptan on ay mukaddem altmışyedi kuruş ve bir rubua bey'-i bâi-i sahih ile bey' ve teslim edüp mezbûr Es-Seyyid El-Hâc Mehmet Ağa dahi veçhi muharrer üzere işтира ve tesellüm ve kabul ve semeni olan meblağı mezkûrun altmışaltı kuruşunu zimmetinde takas ve mezbûr Es-Seyyid El-Hâc Mehmet Ağa dahi takası kabul ve meblağ-i bâki bir kuruş ve bir rubuu yedinden ahz ve kabz eyledi. Menzil-i mahdûd-i mezkûr işbu merkûm Es-Seyyid El-Hâc Mehmet Ağa'nın mülk-i müşterasıdır. Biz bu hususa bu vecih üzere şahitleriz, şehadet dahi ederiz dediklerinde şehadetleri makbul ve mucibince mâhüve'l-vâki bi'ttaleb ketb olundu.

1- Medine-i Kastamonî civarında vâki Göl Kazası'na tâbi Subaşı nam karye sâkinelerinden Zeliha binti Ahmet nam hatun tarafından ibrâ-i âti'z-zikri ikrara vekil olduğu zât-ı mezbûreyi marifet-i şer'îye ile ârifan olan Müezzîn Mehmet Halife bin El-Hâc Osman ve Çilingir Hüseyin bin Ali Beşe nam kimesneler şهادetleriyle sabit olan liebeveyn er karındaşı Müslim ibni'l-mezbûr Ahmet nam kimesne Medine-i meclis-i şer'î şerif-i lâzimi't-teşrifte medine-i mezbure mahallâtından Yenimahalle sükkânından işbu râifia'l-kitab mukaddema zevci Muytab Ahmet bin Mehmet nam kimesne mahzarında bi'lve kale ikrar ve takrîr-i kelim edüp tarih-i kitaptan dokuz sene mukaddem işbu mezbûr Muytab Ahmet kızkarındaşım müvekkilem mezbûre Zeliha'nın zevci olmağla yine tarih-i mezburede zevcesi müvekkilem mezbûreyi talâk-i bâin ile tatlik etmekle zimmetinde ma'kûd kırk kuruş mehr-i müecceli ile bir zincirbâb kaftan ve üçgüllü tabir olunur basma kemer kuşak ve beş adet sahan ve bir tancere ve bir kefir ve bir keçe ve bir döşek ve bir yastık ve iki yorgan ve bir gömlek ve bir tava ve bir sarıdarı zibun mehr-i muaccele tayin ve yine zevcim mezbûr Ahmet zimmetinde kalmış idi deyü müvekkilem mezbûre Zeliha işbu merkûm Ahmet'ten talep ve dava ettikte mezbûr Ahmet dahi mehr-i mezkûr ile vesair eşyadan fâriğa olmak üzere kendi mâlimden bir dizi mercan tesbih ve bir kırmızı hilânî kaftan ve bir al çuka ferace ve bir sim bıçak ve bir sim masat verüp tarih-i mezburda müddeiye-i mezbûr ahz ve kabz ve hukuk-i zevciyet vesair ahz ve itaya müteallik amme deavi ve mutalebattan benim zimmetimi ibra ve ıskat eyledi deyü müdafaa ve def'i mezkûr sebt-i beyan sudûrunda iken beynlerine muslihûn tavassutuyla hâlâ kızkarındaşım müvekkilem mezbûre Zeliha zevci mutallakı mezbûr Muytab Ahmet yedinden nakit oniki kuruş dahi ahz ve kabz edüp husus-i mezkûra müteallik amme deavi ve mutalebat ve eyman-i muhasabattan mezbûr Muytab Ahmet'in zimmetini ibra-i âmm-i kâtii'n-niza' ve râfiü'l-hisâm ibra ve ıskat eyledim dedi dedikte gıbbe't-tasdiki's-şer'î mâ hüve'l vâki bi't-taleb ketb olundu. Fi'lyevmi's-sâmini aşere min Muherremi'l haram lisene isneyn ve erbain ve miete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Neccar Hacı Sadık; Es-Seyyid Hasan; Es-Seyyid Hasan Beşe; Duhânâzâde Cafer; Arpacı Mustafa Beşe; Bayraklıoğlu Recep Beşe; hasan Dede; Seyyid Abdülbâki Molla

24

1- Medine-i Kastamonî mahallâtından Cebraîl Mahallesi sükkânından Berber Ahmet Çelebi bin El-Hâc Recep nam kimesne meclis-i şer'i şerif-i enverde medine-i mezbûr civarında vâki Göl Kazası sakinelerinden Fatma binti Mehmet Ağa nam hatun tarafından ikrar-i âti'l-beyanı tasdike vekil olduğu nehci şer'i üzere sabit olan hâlâ zevc-i dâhili râfia'l-vesika Hasan Ağa bin Ahmet nam kimesne mahzarında ikrar ve takrîr-i kelam edüp akd-i câi'l-beyanın sudûrüne değin yedimde mülk ve hakkım olup medine-i mezbûr mahallâtından Sofular Mahallesi'nde vâki bir taraftan İbrikçi Osman Beşe mülkü ve bir taraftan Kürkçü Mehmet mülkü ve tarafeyni tarikiâm ile mahdud ve bi'r-i mâ ve bir miktar havluyu müştemil fevkânî ve tahtânî bir bab menzil ve tahtı ahur bir bab fevkânî odayı tarafeynden icab ve kabulü hâvi bey'-i bât- i sahih-i şer'îye ile yüzseksen kuruşa müvekkile-i mezbûre Fatma'ya bey' ve teslim ol dahi ber veçhi muharrer işтира ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-i mezkûr yüzseksen kuruşu müvekkile-i mezbûre Fatma yedinden tamamen ahz ve kabz eyledim. Fî mâ ba'd hudud-i mezkûr ile mahdud bi'r- i mâ ve bir miktar havluyu müştemil fevkânî ve tahtânî iki bab menzil ve tahtı ahur bir bab fevkânî oda tevabii ve levahıkıyla müvekkile-i mezbûre Fatma'nın mülk-i müşterası olup alakam kalmadı. Keyfa mâ yeşâ ve yahtar mutasarrıf olsunlar dedi dedikte gıbbe't-tasdiki'-ş-şer'i mâ hüve'l vâki bi't-taleb ketb olundu. Fi'lyevmi's- sâlisi ve'l-ısrîn min Muharremi'l-haram lisene isneyn ve erbain ve miete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Şa'banbeyzâde Mehmet Ağa; El-Hâc Ahmet Ağa Teberdarzâde; Duhancı Mehmet Çelebi; Es-Seyyid Mustafa Efendi bin Mustafa; Berberoğlu Abdurrahman Halife; Ahmet Beşe bin Mehmet; Sermuhzır Mehmet Bey

2- Medine-i Kastamonî mahallâtından Topçuzâde Mahallesi sükkânından Nalbant Mustafa Beşe bin Abdi nam kimesne meclis-i şer'i kavîm-i vâcibi't- tekrîmde yine mahalle-i mezbûre sükkânından Hamamcıoğlu demekle ma'ruf râfia'l-

kitab Mehmet bin Ahmet mahzarında ikrar ve takrîr-i kelim edüp akd-i âti'z-zikrin sudûrüne değin yedimde mülk ve hakkım olup bundan akdem Hüseyin Bey nam kimesneden iştirâ eylediğim mahalle-i mezbûrede vâki bir taraftan Zâve Ahmet Bey mülkü ve bir taraftan Abdurrahman Beşe mülkü ve tarafeynden tarik-i has ile mahdud ve mümtaz bi'r-i mâ ve bir miktar havlu ve ahır müstemil bir bab fevkânî oda ve bir bab fevkânî menzili cümleti'tevabii ve'llevahik tarafeynden icab ve kabulü hâvi bey'-i bât-i sahih-i şer'îye ile yüzotuzbeş kuruşa mezbûr Mehmet'e bey' ve teslim ve temlik ol dahi ber veçhi muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-i mezkûr yüzotuzbeş kuruşu müşteri mezbûrun yedinden tamamen ahz ve kabz eyledim. Fî mâ ba'd menzil-i mahdud-i mezkûr müşteri mezbûrun mülk-i müşterası olup alakam kalmadı. Keyfa mâ yeşâ ve yahtar mutasarrıf olsunlar dedi dedikte gıbbe't-tasdikî'ş-şer'î mâ hüve'l vâki bi't-taleb ketb olundu. Fi'lyevmi's-sâlisî ve'l-ısrîn min Muharremi'l-haram lisene isneyn ve erbain ve miete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Saraç Hacı Mehmet Çelebi; ; El-Hâc Abdûlbaki Dede; Duhancı Hacı Hüseyin Beşe; Davut Beşe bin Mes'ud Efendi; Kayyım Üstad İbrahim; Nalbant Hacı Ali Bey; El-Hâc Mustafa bin Halil; Abdurrahman bin Hasan; Mustafa bin Halil; Ali bin Hüseyin Bey

25

Der zamân-i Mehmet Said Efendi Nâib-i es-Seyyid Hasan Efendi el-Kengirivî Sene 1142 An safer

Medine-i Kastamonî mahallâtından Cebraîl Mahallesi sükkânından El-Hâc Mehmet

Bey bin El-Hâc Mehmet Dede bin Salih nam kimesne meclis-i şer'î hatîr-i lâzimi't-tevkîrde liebin erkarındaşı işbu râfîa'l-kitab kasap diğer El-Hâc Mehmet Bey nam kimesne mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelim edüp işbu karındaşım mezbûr Kasap El-Hâc Mehmet Bey yedinde olan hüccet mucibince oniki seneden berü mülk-i mevhubum olup mutasarrıf olduğum mahalle-i mezbûrede vâki bir taraftan Çırakoğlu menzili ve bir taraftan Çekicioğlu menzili ve tarafeynden tarikiâm ile mahdud ve mümtaz menzilimden bir miktar havluyu müstemil mezbûr Çekicioğlu

tarafında vâki bir bab fevkânî ve bir bab tahtânî menzilimi fuzulen zabt eder, sual ve kasr-yedine tenbih olunmak matlubumdur dedikte gıbbe's-sual mezbûr Kasap El-Hâc Mehmet Bey cevabında menzil-i mahdûd-i mezkûr babam müteveffa-i mezbûrun olup babam mezbûr tarih-i kitaptan yirmibeş sene mukaddem fevt oldukça veraseti zevce-i metrukesi üvey validem Cennet binti Şa'ban nam hatun ile bana ve karındaşım müddei mezbûra ve kızkarındaşlarım Fatma ve Aişe ve Havva'ya münhasır olmağla tarih-i kitaptan yirmibir sene mukaddem karındaşım işbu müddei mezbûr El-Hâc Mehmet Bey menzil-i mahdûd-i mezkûru huzur-i müsliminde veçhi muharrer üzere taksim ve mezbûr Çekicioğlu tarafında vâki karındaşım müddei mezbûrun hissesi olan bir miktar havluyu müştemil bir bab fevkânî ve bir bab tahtânî menzil benim sekiz sehimde iki sehim hisseme tayin olunmağın menzil-i mahdûd-i mezkûru sinîn-i mezkûrinden berü karındaşım işbu müddei mezbûrun muvacehesinde bilâniza' zabt ve tasarruf edüp ve menzil-i mahdûd-i mezkûru karındaşım işbu müddei mezbûr babamız müteveffa-i mezbûrun emlâkinden olduğunu ikrar ve kismete idhal eyledikten sonra menzil-i mezkûru mülkümdür deyü davası mesmua olmadığını nâtık yedime fetva-i şerife verilmiştir deyü müdafaa ve Medine-i mezburede hâlâ mezun-i bi'l-iftâ olan Faziletli İbrahim Efendi imzasıyla mümzi bir kıt'a fetva-i şerife ibraz edüp mazmûn-i münifinde "Zeyd fevt olup oğlu Amr'ı vesair veresesini terk ettikte Amr bir menzili tereke-i Zeyd'dendir deyü ikrar ve kismete idhal ettikten sonra Amr ol menzil mülkümdür deyü dava eylese mesmua olur mu? Cevab-i bâsevabında "Olmaz" deyü buyurulmağın gıbbe'l-istintak ve akiybü'l-inkar mezbûr Kasap Mehmet Bey'den def'i mezkûruna beyyine talep olundukta udül ihrar ricâl-i müsliminden El-Hâc Himmetzâde Mehmet Ağa ve Ahmet Efendi bin Şeyh Ali Efendi ve El-Hâc Ali Bey bin El-Hâc Osman ve Bezzaz Ahmet bin Mustafa nam kimesneler liecli'ş-şehade meclis-i şer'a hâzırân olup istişhad olunduklarında filhakika tarih-i kitaptan yirmibir sene mukaddem işbu müddei mezbûr El-Hâc Mehmet Bey babalarının vefatından sonra menzil-i mahdûd-i mezkûru merkûm Kasap El-Hâc Mehmet Bey ile kızkarındaşları Fatma ve Aişe ve Havva ve validesi Cennet binti Şa'ban nam hatunlar ile babası menzili olduğunu ikrara ve bizim huzurumuzda kismete idhal ve beynlerinde taksim eylediklerine Çekicioğlu tarafında vâki bir miktar havlu ve bir bab fevkânî ve bir bab tahtânî menzil mezkûr Kasap Mehmet'in hissesine ve sinîn-i mezkûrinden berü menzil-i mezkûru müddei mezbûrun muvacehesinde bilâniza' zabt ve tasarruf eder, Biz bu

hususla bu vecih üzere şahitleriz, şehadet dahi ederiz deyü her biri eda-i şehadet-i şer'îye eylediklerinde gıbbe riayet-i merasimi'l kabul şehadetleri makbul olmağın mucibince müddei mezbûr bivecih muarazadan men' birle mâ hüve'l vâki bi't-taleb ketb olundu. Fî ğurre-i saferi'l-Hayır lisene isneyn ve erbain ve miete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Saraç Hacı Mehmet Çelebi; ; El-Hâc Abdûlbaki Dede; Duhancı Hacı Hüseyin Beşe; Ali Çavuş bin Mehmet; Bayraktar Helvacı Şa'ban Beşe; Cennetzâde El-Hâc Mustafa; Melekzâde Mehmet Çelebi; Berber Mehmet Çelebi Batmazâde; Osman Beşe bin MustafaBeşe ve gayrühüm.

26

Medine-i Kastamonî mahallâtından Beyçelebi Mahallesi sakinelerinden iken bundan akdem müteveffîye olan Çerkes binti Abdurrahman nam müteveffîyenin veraseti zevc-i menkûh-i metrûkü Mehmet bin Yusuf nam kimesne ile minciheti'l-velâ Seydi El-Hâc Mehmet'in sulbi kebir oğlu diğêr Mehmet nam şâbb-i emrede münhasır olduğı şer'an zahir ve mütebeyyin olduktan sonra mezbûr Mehmet tarafından dava-i âti'z-zikre vekil-i müsecceli olan dayısı işbu râfia'l-kitab Mehmet Beşe bin El-Hâc Abdû'l-mü'min nam kimesne meclis-i şer'î kavîm-i vâcibi't-tekrîmde tereke-i müteveffîye-i mezbûreye vâzii'l-yed olan zevc-i mezbûr Mehmet mahzarında bilve kale üzerine dava ve takrîr-i kelam edüp işbu zevc-i mezbûr Mehmet zevcesi müteveffîye-i mezbûre Çerkes'in terekesinden ma'lumü'l-vezin ve'l-a'yar üç tek altun bilezik ile otuzbeş kuruş kıymetli bir sim kemer kuşak ve bir çift incili çeğreği altun küpe ve yine incili altun iki çift küpe ile işbu yedimde olan müfredat defteri mucibince evânî nühasiye ve eşya-i beytiye ve melbusâtı bilcümle zabt etmekle hâlâ tereke-i müteveffîye-i mezbûreden müvekkilim diğêr mezbûr Mehmet'e isabet eden nısıf hisse-i irsiyemizi vermede taallül eder, sual olunup aliverilmek bilve kale matlubumdur dedikte gıbbe's-sual zevc-i mezbûr Mehmet cevabında Zevcem müteveffîye mezbûre Çerkes vefatından mukaddem mâlike olduğı eşyasını âhere bey' ve hâsıl olan semeni ile bir menzil iştirâ ve menzil-i mezkûru dahi babam mezbûr Yusuf'a hibe ve temlik etmekle zevcem mezbûrenin terekesinden zimmetimde bir akçe ve bir habbesi yoktur deyü eşya-i mezkûreyi bilküllîye inkâr etmeğın vekil mezburdan takrîr-i meşruhuna mutabık beyyine talep olundukta udül

ihrar ricâl-i müslimînden mahalle-i mezbûre sakinlerinden Ahmet bin Osman Beşe ve Hüseyin Beşe bin Mustafa nam kimesneler liecli'ş-şehade meclis-i şer'a hâzırân olup istişhad olundukta filhakika işbu zevc mezbûr Mehmet bin Yusuf zevcesi müteveffiyeye mezbûre Çerkes binti Abdurrahman'ın vefatından sonra zevcem mezburenin eşyasından üç tek altun bilezik ile otuzbeş kuruş kıymet ile bir sim kemer kuşak ve bir çift incili çeğreği altun küpe ve yine üçayaklı incili altun iki çift küpe benim zimmetimdedir deyü zevc mezbûr Mehmet bizim huzurumuzda ikrar ve bizi işhâd eyledi, biz bu hususa bu vecih üzere şahitleriz, şehadet dahi ederiz deyü her biri eda-i şehadet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'de't ta'dîl ve't-tezkiye şehadetleri makbul olmağın mucibince eşya-i mezkûrenin ve mevcut ise eşyasından ve müstehlik ise kıymeti misillerinden müvekkik mezbûr diğer Mehmet'in nısıf hisse-i irsiyesi eda ve teslim zevc mezbûr Mehmet'e ba'de't-tenbih mâ vaka bi't-taleb ketb olundu. Fî'lyevmi's-sâdis min Saferi'l-Hayır lisene isneyn ve erbain ve miete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Hafız Ebubekir Efendi; Mustafa Çelebi bin Abdülkadir; Mehmet bin El-Hâc Hüseyin; Ali bin Ramazan; Molla İbrahim ibni El-Hâc Mehmet; Karaçavuşzâde Hasan Bey; Mehmet bin Mustafa ve gayrühüm.

27

1- An asıl Malatya Kazası ahalisinden olup bundan akdem ticaret tarikiyle Kengırı Kazası'ndan Merzifon Kazası'na râhı ve Daşan Dağı demekle ma'ruf mahalde zâyî olup hayat ve memâtı nâma'lum mefkut hükmünde olan Duhancı El- Hâc Hüseyin Beşe'nin zimem-i nâsta olan akçesi hâlâ Kastamonî Serdarı ve beytü'lmal emini olan zahrü'l-eşbah Mustafa Ağa talebiyle mefkut mezbûrun Medine-i Kastamonî'de mevcut duhan bahasından zimem-i nâsta olan akçesidir ki berveçhi âti zikr olunur. Fî evâil-i Saferi'l-hayır lisene isneyn ve erbaîn ve miete ve elf.

Sarrâfzâde Hanında mevcut der mahzen-i duhân-i Yenice: 6 denk, kıymeti 176 kuruş

Der zimmet-i Zorbaoglu Ahmet Çelebi, Yenice duhanı: 3 denk, 56 kuruş

Yine mezbûr zimmetinde Kırçali duhanı;3 denk 79,5 kuruş

Der zimmeti El-Hâc Mehmet Yenice duhanı: 3 denk 36 kuruş

Kırçali duhanı: 1 denk, 8 batman, 36 kuruş

Yenice duhanı: 1 denk 29 kuruş 4 rubu'

Kırçalı duhanı: 1 denk, 31 kuruş

Devrekânîlioğlu Emre'de Yenice duhanı: 1 denk 38 kuruş 3 rubu'; Kırçali duhanı 1 denk 29,5 kuruş

Kargulu'da Kırçali duhanı;1 denk 25 kuruş

Duhancı Ali Çelebi'de Kırçali duhanı: 1 denk, 31 kuruş

Kör Ali Beşe'de Kırçali duhanı: 1 denk, 29 kuruş, 5 meblağ

... Çırağı El-Hâc Mustafa'da Kırçali duhanı: 1 denk, 24,5 kuruş

İbil Ali zimmetinde Yenice duhanı 2 denk 62,5 kuruş

Def'a Mezbûr Hüseyin Beşe kendisi bey' eylediği duhan: 1 denk, 25 kuruş

Hâlâ Abdülbakioğlu Mustafa'da Yenice duhanı 2 denk 59 kuruş

Bakkal Paşaoğlu Mustafa'da nakir akçe 45 kuruş

Def'a ... çırağı El-Hâc Mustafa'da mezbûrun kendisi bey' eylediği Kırçali duhanı: 1 denk, 25 kuruş

Kasap Receboğlu Ali'de Kırçali duhanı berveçhi tahmin: 1 denk, 25 kuruş

Cem'an yekûn ----- 890 kuruş 5 para (yalnız sekizyüz doksan kuruştur) -----

Resm-i âdi Kâtibiyye Huddâmiyye İhzâriyye ve kaydiyye

22,5 kuruş 3 kuruş 1 kuruş 1 rubu' 1 kuruş 1 rubu'

Çukadâriyye ve hammâliye ve mağaza kirası

3 kuruş

28

1- Medine-i Kastamonî mahallâtından Pire Mahallesi sükkânından umdetü'l-müderrişini'l-kiram Hafız Mustafa Efendi bin Ahmet Efendi meclis-i şer'i hatîr-i lâzimi't-tevkirde Kanara Mahallesi sükkânından olup kendi asıl ve hâlâ zevce-i menkuhası olan Zeliha binti El-Hâc Ahmet bin El-Hâc Hüseyin nam hatun tarafından dahi berveçhi âti tasdike vekil olduğu zât-i mezbureyi marifet-i şer'îye ile ârifan olan Hafız Ali Çelebi bin elmezbûr Ahmet Efendi ve Çavuş Ahmet Bey bin Mehmet nam kimesneler şهادetleriyle sabit ve sübût-i vekâletine hükm-i şer'i lâhik olan biraderi işbu râfi'e'l-kitab Hafız Yahya Efendi bin elmezbûr Ahmet Efendi mahzarında ikrar ve takrîr-i kelim edüb zikri âti bey' ve tefvizin sudûrüne değin yedimde mülk ve hakkım olup hâlâ mutasarrıf olduğum Taşköprü Kazası'na tâbi Akçakavak Nahiyesi'nde vâki Beysibey nam karyede kâin lede'l-ahali ma'lumete'l-hudut tahtı ahur sofasıyla bir bab fevkânî çatma menzil ve bir bab anbar ve bir bab samanhan ve eşcâr-i müsmire ve gayrı müsmireyi müştamil bağçemi bilcümle ettevâbi ve'l- levahık tarafeynden icab ve kabulü hâvi bey'-i bât-i sahih-i şer'i ile ikiyüzeli kuruşa biraderim mezbûr Yahya Efendi ile zevcei müvekkile-i mezbûre Zeliha'ya ale'l- iştiraki's-seviye bey' ve teslim ve mezburan dahi berveçhi muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabul ettiklerinden sonra yine karye-i mezbûre hududu dâhilinde mevazi-i adidede vâki kezalik ma'lumeti'l hudut ve'l-katı' zabt ve tasarrufumda olan arazi-i müteferrika ve çayırklarımın hakk-ı tasarrufunu dahi yüz kuruş bedel mukabelesinde bâ izn-i sahib-i arz Yahya Efendi ile zevcesi müvekkile-i mezbûre Zeliha'ya ale'l-iştiraki's-seviye bey' ve teslim ve mezburan dahi berveçhi muharrer

iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabul ettiklerinden sonra yine karye-i mezbûre hududu dahilinde mevazi-i adidede vâki keزالik ma'lumeti'l hudut ve'l-katı' yine mezbûran Yahya Efendi ve zevcesi Zeliha'ya ferağ ve tefviz mezbûran dahi berveçhi iştirak tefevvüz ve kabul ettiklerinden sonra semeni ve bedeli meblağı mezkûreyn mecmu ikiyüzelli kuruşu müvekkile-i mezbûre Zeliha'nın hâl-i sağirinde vasisi ve ammisî Hafız Şa'ban Efendi yedinden mezbûrenin babasından müntakil mâlinden istikraz ve kabz edüp bâtemessük deynim olan akçenin ikiyüzelli kuruşuna takas ve her birimiz takası kabul edüp fîmâ ba'd çiftlik-i mezkurdan kat'ı alaka edüp mezbûrânın mülk-i müştera ve mütefevvizleridir, keyfe mâ yeşâ ve yahtâr mutasarrıfan olsunlar dedikte mâ hüve'l vâki bi't-taleb ketb olundu. Fî Evail-i saferi'l-Hayır lisene isneyn ve erbain ve miete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Umdetü'l-kuzât Hafız Mustafa Efendi reftârî; Umdetü'l-müderrişin-i kiram Es-Seyyid Mehmet Efendi bin Es-Seyyid Ömer Efendi; Za^kirzâde Ahmet Efendi; İmam-i Küpciğez diğeri Ahmet Efendi; Seyyid Abdülaziz Efendi; eskicioğlu El-Hâc Mehmet; Merdoğlu Mehmet Çelebi; Nalbant Mehmet bin Mehmet; Melekzâde Mehmet Efendi ve gayrühüm.

2- Medine-i Kastamonî mahallâtından Küpciğez Mahallesi sakinelerinden olup zât-i tarif-i şer'îye ile ma'rufe olan Rabia binti Halil nam hatun meclis-i şer'î kavîm-i vacibi't-tekrîmde yine mahalle-i mezbûr sükkânından Mehmet Ali Çelebi bin Bayram nam kimesne mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelam edüb tarih-i kitaptan beş sene mukaddem zevcim Mehmet bin Mustafa diyar-i âhere gider oldukta nafaka vesair havayic-i zaruriyemi görüvermeye azl ve infiradan masun tarafından işbu mezbûr Mehmet Ali Çelebi'yi vekil eyledikte ol dahi vekâlet-i merkumeyi kabul ve merasimini edaya taahhüt ve iltizam etmişken mezbûr Mehmet Ali Çelebi nafaka vesair havayic-i zaruriyemi görmeden imtina eder, sual olunup nafaka vesair havayic-i zaruriyemi görmeye tenbih olunmak matlubumdur dedikte gıbbe's-sual mezbûr Mehmet Ali Çelebi cevabında, filvaki müddeiye mezbûrenin zevci mezbûr Mehmet diyar-i âhere gider oldukta berveçhi muharrer vekâlet-i merkumeyi kabul ve merasimini edaya taahhüt eylediğini ikrar lakin işbu müddeiye mezbûre Rabia'nın zevci mezbûr diyar-i âhere gider oldukta işbu mezbûre Rabia zevci mezbûra beni tatlik eyle deyü ilhah etmekle zevc mezbûr dahi eğer bana üç aya değin avdet

müyesser olmazsa zevcem Rabia'nın iradesi elinde olsun deyü ikrar edüp gittikte mezbûr Mehmet dahi üç aya değin avdet etmemekle üç ay tamam olduğu mecliste

29

işbu mezbûre Rabia nefsinin tatlik edüp bâine olduğuna binaen imtina eylerim deyü def ile mukabele edicek gibbe'l-istintak ve akibü'l-inkar mezbûr Mehmet Ali Çelebi'den def'i mezburunu mübeyyin beyyine talep olundukta udül ihrar rical-i müsliminden Gökdere Mahallesi sükkânından Halil Dede bin Mahmut ve Mehmet bin Mehmet nam kimesneler liecli'ş-şehade meclis-i şer'a hâzırân olup istişhad olunduklarında filhakika işbu müddeiye mezbûre Rabia'nın zevci Mehmet bin Mustafa tarih-i kitaptan beş sene mukaddem diyar-i âhere gider oldukta eğer üç aya değin bana avdet müyesser olmazsa zevcem Rabia'nın iradesi elinde olsun deyü ikrar edüp gittikte mezbûr Mehmet dahi üç aya değin avdet etmemekle üç ay tamam olduğu mecliste müddeiye mezbûre bizim huzurumuzda nefsinin tatlik etmekle berveçhi muharrer bâine olduğuna şahitleriz, şehadet dahi ederiz deyü her biri eda-i şehadet-i şer'îye eylediklerinde ba'de't-ta'dil ve't-tezkiye şehadetleri makbul olduktan sonra mezbûr Mehmet Ali Çelebi hâlâ Medine-i mezbûrede mezun-i bi'l-ifta olan faziletli İbrahim Efendi imzasıyla mümzi bir kıt'a fetva-i şerife ibraz edüp mazmun-i münifinde, "Zeyd âher diyara gitmek üzere iken zevcesi Hind beni tatlik eyle dedikte Zeyd altı ay tamamına dek gelmezsem iradetin elinde olsun deyüp gittikten sonra altı aya dek gelmese Hind altı ay tamam olduğu mecliste nefsinin tatlik edicek bâine olur mu? cevab-i bâ sevabında, "olur" deyü buyurulmağın ber mu'ceb-i fetva-i şerife mâ hüve'l-vâki bi't-taleb ketb olundu. Fi'lyevmi'l-âşir fî saferi'l-hayır lisene isneyn ve erbain ve miete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: İsmail Çelebi bin Osman; Şa'ban bin El-Hâc Mustafa; Kavukçu Ebubekir bin Mustafa Çelebi; Mehmet Çelebi bin Mehmet; Muhzır Ali Bey bin Mehmet ve gayrühüm.

1- Medine-i Kastamonî mahallâtından Hacıhamza Mahallesi sükkânından Nasuh Dede bin Yusuf nam kimesne meclis-i şer'î kavîm-i vacibi't-tekrîmde yine medine-i

mezbûr mahallâtından Ârız Mahallesi sakinelerinden iken bundan akdem müteveffiye olan zevce-i mutallakası Saime binti Mustafa nam hatunun liebeveyn erkarındaşı oğlu hissedârı işbu râfia'l-kitab Ali bin Şa'ban nam kimesne mahzarında takrîr-i kelim edüb müteveffiye mezbûre Saime bundan akdem taht-i nikâhında iken mahalle-i mezbûre Ârız Mahallesi'nde vâki mutasarrıf olduğu mülk arsası üzerine kendi mâlimle bir bab çatma kiremit puşide menzil bina edüp menzil-i mezkûrun arsası işbu mezbûr Ali'ye intikal etmekle zikr olunan bir bab çatma menzil için mezbûr Ali yedinden müteveffiye mezbûrenin zimmetinde olan üç kuruş mehr-i müeccelinden maada mukaddema bey' olunan bakır bahası sekiz sümün ile maan menzil-i mezkûrdan kat'ı alaka edüp menzil-i mezkûra müteallik amme deavi ve mutalabattan mezbûr Ali'nin zimmetini ibrâiâm ile ibra ve ıskat eyledim dedikte gıbbe't-tasdiki'ş-şer'i mâ hüve'l vâki bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi't-tâsii min Saferi'l-Hayır lisene isneyn ve erbain ve miete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmet bin Şa'ban; Ömer Çelebi bin Şa'ban; Mercimekoğlu Üstad Mustafa; Bakkal El-Hâc Mustafa Çadırcızâde; Çavuş Ahmet Bey bin Mehmet; Ali Beşe bin El-Hâc Mustafa ve gayrühüm.

30

1- Medine-i Kastamonî mahallâtından Ârız Mahallesi sakinelerinden iken bundan akdem müteveffiye olan Saime binti Mustafa nam hatunun veraseti liebeveyn er karındaşı oğlu Ali bin Şa'ban nam kimesneye münhasır olduğu şer'an zahir ve mütebeyyin olduktan sonra vâris mezbûr Ali talebiyle müteveffiye-i mezbûrenin tahrîr olunan muhallefâtı defteridir ki berveçhi âti zikrolunur. Hurrîre fi'l-yevmi's- sâbiî min saferi'l-hayır lisene isnâ ve erbaîn ve miete ve elf.

Mushaf-i Şerif	2 Eşrefî altun	1Sim kuşak	1Sim saçbağı	3 Köhne minder	1Tancere
Hediyesi 1,5 kr	kıymeti 4,5 kr	7 kr	1kr	3 kr	1 kr
Def'a 3 minder	Köhne sepet	bir çift köhne yemenî yastık	1 köhne yemenî	yorgan	
3 kr	15 para	2 kr	8 kr		
Köhne çar	Köhne yeşil çuka ferace	Köhne don ve gömlek	1 Köhne peçe		
4 kr	3 kr	15 para	10 para		

Müsta'mel mest ve pabuç	Köhne yemeni parçası	Köhne zibun	1 Köhne beyaz sâde
15 para	10 para	8 para	4 sümün
1 Neftî kapama	Kavuk Köhne kırmızı anteri	zibun beyaz iplik ve cenber	Köhne çıkırık
5 para	5 para	15 para	7 para 10 para
Demir bişleğeç	Tas 1 Sağır düğme	Odun tahminen Kömür	2 Çit 2 Demir sacayağı
3 para	2 sümün	2 sümün	8 sümün 8 para 10 para 5 para
Sim hallâlık maa buçak	Köhne bakraç	Nühas mizan	Temür ... maa kilit ve ...
1,5 kr	20 para	10 para	18 para
Şamdan ve senbil maa temür keser ve küp	Çatma menzil ve havlu		
23 para	80 kr		
Menzil-i mezkûrun binası için müteveffiyenin zevc-i mutallakı Nasuh Dede'ye zimmetinde olan üç kuruş mehirden maada işbu tereke-i mezburdan altı kuruş nafaka ve bir re's buzağı ile karasığır ineği verildiği bu mahalle şerh verildi.			
Cem'an yekûn ----- 102,5 kuruş -----			
Minhâ el'ihracât			
Masrafı teşhiz ve tekfin	Resmi kısmet	Harc-ı huddam ve muharrere ve muhzırlara	
15 kuruş	2,5 kuruş	0,5 kuruş	
Yekûni'l-ihracât ----- 18 kuruş -----			
Sahhü'l-bâki ----- 84,5 kuruş (yalnız seksendörtbuçuk kuruştur) -----			

31

1- Medine-i Kastamonî muzafâtından Boğaz nam karye ahalisinden işbu ashâbi'l-vesika Mehmet bin Hüseyin ve Ahmet bin Mehmet ve Osman bin Mehmet ve diğer Mehmet bin Osman ve Musa bin Ali ve Şa'ban bin Osman vesairleri meclis- i şer'i kavîm-i vâcibi't-tekrîmde yine karye-i mezkûr sükkânından olup sipahi kolağalarından Halil bin Zülfikar Bey nam kimesneyi zabıta marifetiyle ihzar ve mahzarında her biri üzerine takrîr ve dava edüp işbu mezbûr Halil Bey babası merkûm muharrir-i vilayet Ebubekir Efendi tahririnden sonra karye-i mezbûre reâyâlarından hânekeş olan Çilingiroğlu demekle ma'ruf Mehmet ve Mahmut ve Hızıroğlu Mustafa nam kimesnelerin tekâlif icap eder arazileri tefevvüz ve zabt ve ba'de vefatihi oğlu işbu mezbûr Halil ile diğer oğlu Hasan'a intikal ve her biri zabt ve tasarruf etmeleriyle hâliyâ üzerimize terettüb eden bedeli nüzûl ve avarız vesair vâki olan tekaliften hisse tahmil eylediğimizde bizlere maan edada taallül ederler, sual olunup tahmillerine göre hisselerini edaya tenbih olunmak matlubumuzdur

dediklerinde gıbbe's-sual mezbûr Halil cevabında müddeiyûn-i mezburûnun takrîr-i meşruhları üzere zabt ve tasarrufunda tekalif icap eder reâyâ yerleri olduğunu inkar etmeğin müddeiyûn-i mezburûndan takrîr-i meşruhlarına mutabık beyyine talep olundukta udûl ihrar ricâl-i müslimînden Osman Beşe bin Mehmet ve Abdülkadir Beşe bin Ali nam kimesneler liecli's-şehade meclis-i şer'a hâzırân olup istişhad olundukta filhakika işbu mezbûr Halil'in babası merkûm Zülfikar Bey muharrir-i vilayet Ebubekir Efendi tahririnden sonra karye-i mezbûre reâyâlarından hânekeş olan Çilingiroğlu demekle ma'ruf Mehmet ve Mahmut ve Hızıroğlu Mustafa nam kimesnelerin tekalif icap eder arazileri tefevvüz ve zabt ve ba'de vefatihi oğlu işbu mezbûr Halil ile diğer oğlu Hasan'a intikal ve hâlâ mezburân dahi zabt ve tasarruf ederler, biz bu hususa bu vecih üzere şahitleriz, şehadet dahi ederiz deyü eda-i şehadet-i şer'îye eylediklerinde gıbbe riyetin merasimi'l-kabul şehadetleri makbul olmağın mucibince karye-i mezbûre reâyâlarına nüzûl ve avarız vesair tekalif-i sultaniyeden alakasına göre hissesini edaya mezbûr Halil'e ba'de't-tebnih mâ vakaa

bi'ttaleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmisi aşere min Saferi'l-hayır lisene isneyn ve erbain ve miete ve elf.

Bayraktaroğlu Mehmet; Ali Beşe bin Ali; Benefşeoğlu Mehmet; Ahmet Beşe bin Kamer; Çavuş Mehmet Bey ve gayrühüm.

2- Medine-i Kastamonî mahallâtından Küpciğez Mahallesi sükkânından zahrû'l-eşbah Emin Ağa bin El-Hâc Mustafa Ağa ebnaından Hasan Bey bin Ivaz nam kimesne meclis-i şer'î kavîm-i vacibi't-tekrîmde işbu bâise'l şukka Kostatil veledi Yorgi nam zimmî muvacehesinde ikrar ve takrîr-i kelim edüb hâlâ yedimde mülk ve hakkım olup Ârız Mahallesi'nde vâki bir taraftan Çavuşoğlu menziline ve bir taraftan Dellak Şa'ban menziline ve bir taraftan kal'a suru ve taraf-ı râbii tarikiâm ile mahdud ve mümtaz bir miktar havlu ve bir furun ile iki bab fevkânî ve bir bab tahtânî ve sofa köşkü müştemil mülk menzilimi bilcümle tevabi ve'l-levahık tarafeynden icab ve kabulü hâvi bey'i bât-i sahih-i şer'îye ile ikiyüz kuruşa müşteri mesfûr Kostatil'e bey' edüp kabz-ı semen-i ma'dûd ve teslîm-i meb'i mahdûd eyledim. Fîmâ ba'd menzil-i mahdud-i mezkûr merkûm Kostatil'in mülk-i müşterasıdır, keyfe mâ yeşâ ve yahtâr mutasarrıf olsun dedikte gıbbe't-tasdiki's-şer'î mâhûve'l-vâki bi't-taleb

ketb olundu. Fi'lyevmi'l-hâmisi aşere min saferi'l-hayır lisene isneyn ve erbain ve miete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Kürkçü Mustafa; Kürkçü El-Hâc Yusuf; Çırağı Ali; Derzi Mehmet Çelebi; Berber İmam Ahmet Çelebi; derzi Mustafa bin Ahmet ve gayrühüm.

32

1- Medine-i Kastamonî muzâfâtından sahib nam karye ahalisinden olup medine-i mezbûre sükkânından El-Hâc Ömerzâde Ömer Ağa'ya malumü'l-miktar deyni için medine-i mezbûre mahkemesi hapishanesinde müddet-i medide mahbus olan işbu râfia'l-kitab Anteroğlu demekle arif Hüseyin bin Ahmet nam kimesneden istihbâr-i şer'i suûrundan sonra udül müslimînden ve sikât-i muvahhidînden medine-i mezbûre ahalisinden El-Hâc Mehmet bin Recep ve Ramazan bin Mehmet ve Mustafa bin Mustafa ve Mehmet bin Mustafa nam kimesneler liecli'l-ihbar meclis-i şer'a hâzıran olup eseri'l-istişhad filhakika işbu mezbûr Anterioğlu Hüseyin müflis ve mu'sir olup elyevm deyn-i mezkûru vesair ashâb-i dâniye olan düyûnunu edaya bir vecihle iktidarı olmayup hâlâ üzerine lâbis olduğu köhne libasından gayrı ismi mal ve ismi emlâk ıtlak olunur bir şeyi yoktur deyü her biri mezbûr Hüseyin'in iflasını alâ tariki'ş-şehade haber verdiklerinden sonra mezbûrun iysârı sabit oluncaya değin hapisten ıtlak ve hıyn-i mutalebede meclis-i şer' ihzarına dahi yine mezbûr kefil-i bi'n-nefs olmalarıyla mâhüve'l-vâki bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yemi'r-râbii min şehri rebiülevvel lisene isneyn ve erbaîn ve miete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Umdetü'n-nüvvab vahyîzâde Hüseyin Efendi; Müezzîn Hüseyin Halife; Müezzîn Mustafa Halife; Ahmet Bey bin El-Hâc Hasan; Mehmet bin Ahmet ve gayrühüm.

2- Husus-i âti'l beyanın mahallinde istima ve ketb ve tahriri iltimas olunmağın savb-ı şer'i enverden eminimiz Mevlânâ Mustafa Efendi bin Mustafa Ağa irsal olunup ol dahi Medine-i Kastamonî mahallâtından Alacamescit Mahallesi sükkânından Ahmet Halife bin El-Hâc Mehmet ile karındaşı müteveffa Abdullah Efendi zevcesi Kerime binti Mustafa nam hatun menzilleri beynlerinde münazaafih olan zikri âti arsanın üzerine varup zeyli vesikada muharrerü'l-esâmi olan müslimin

ile akd-i meclis-i şer'i kavim eyledikte işbu râfia'l-kitab mezbûr Ahmet Halife meclis-i ma' kud-u mezburda zâtı tarif-i şer' iye ile ma' rufe olup mahalle-i mezbûre sakinelerinden mezbûre Kerime'yi meclis-i ma' kud-u mezbura ihzar ve mahzarında üzerine dava ve takrir-i kalam edüp babam müteveffa El-Hâc Mehmet hayatında tarih-i kitaptan yirmibeş sene mukaddem mahalle-i mezburede vâki mutasarrıf olduğu büyü't-i adideyi müştemil menzili bana ve karındaşım müteveffa Abdullah Efendi'ye ve diğer karındaşım Hüseyin'e taksim edüp herbirimize hissemizi tayin ve tahsis ettikten sonra kendi menzirim ile karındaşım müteveffa-i mezbûr Abdullah Efendi menzili esfelinde vâki zukak kapusunu meşaiyet üzere mezbûr Abdullah Efendi ile işlemek üzere yirmibir sene mukaddem karındaşım müteveffa-i mezbûr hayatında iken sonra kendi menzirim olan işbu bir taraftan Elmacızâde menzili ve bir taraftan mezbûre Kerime'nin er karındaşı Kasap Mustafa menzili ve bir taraftan karındaşım müteveffa-i mezbûrdan mezbûre Kerime'ye intikal eden menzil ve tarafı âheri tarikiâm ile mahdud menzirim havlusundan işbu mezbûre Kerime'nin mutasarrıf olduğu menzili dıvarı ve benden karındaşım müteveffa-i mezbûr menziline ve işbu mezbûre Kerime babasından müntakil işbu hâzır-ı bi'l-meclis oğlu el-Hâc İbrahim ile sakine olduğu menziline mürûr etmek için rızamız ile kendi arsamdan karındaşım müteveffa-i mezbûra tahminen birbuçuk zira' arzı olan işbu arsa-i mezkûru verüp minvâli muharrer üzere zükak kapusunu meşaiyet üzere karındaşım müteveffa-i mezbûr ile ve ba'de vefatihi zevcesi mezbûre Kerime ile zabt ve işleyüp ve arsa-i mezkurdan dahi karındaşım mezbûr hayatında ve ba'de vefatihi zevcesi işbu mezbûre ile mürûr ve ubûr ve isti'mal edegelmiş idik, hâlâ ben kurâda sakin olmağla mezbûre Kerime zikr olunan kapuyu meşaiyet üzere isti'mal ve işlemekten beni men eylediğinden maada kendi menzirim havlusu dahilinde olan arzen birbuçuk zira' arsa-i ma'lumemi dahi zabt

33

murat eder, sual olunup arsa-i mezkûrdan mezbûre Kerime'nin kasrı yedine tenbih olunmak matlubumdur dedikte gıbbe's-sual mezbûre Kerime cevabında filvaki işbu müddei mezbûr Ahmet Halife'nin iddiası olan arsa-i mezkûre kendi mülk arsasıdır deyü ikrar ve itiraf etmeğin alâ mucib-i itirafihâ arsa-i mezkûreden kasrı yedine mezbûre Kerime'ye tenbih edilmeğin mevlânâ-i mezbûr mahallinde ketb ve tahrîr ve

maan ba's olunan Çukadarımız Abdullah Beşe ile meclis-i şer'a gelüp alâ vukua inhâ ve takrir etmeğin mâhüvel vâki bittalep ketb olundu. Fî selhi Zilhiccei's-şerife lisene ihdâ ve erbain ve miete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Çelebi bin Abdüllatif; Hüseyin bin El-Hâc Mehmet; Mehmet Beşe bin El-Hâc Musa; hasan bin Hüseyin; Mehmet bin Osman; Mehmet Ali Çelebi bin Bayram; Ali Çelebi bin Mehmet; Mehmet bin İbrahim; Mustafa bin Mustafa; Muhzır Mehmet Bey bin Hüseyin ve gayrühüm.

1- Medine-i Kastamonî mahallâtından Alacamescit Mahallesi sükkanından iken bundan akdem fevt olan El-Hâc Şa'ban bin Hüseyin'in veraseti validesi Aişe binti El-Hâc Mehmet ve zevceteyni metruketaryni diğer Aişe binti Hüseyin ve Hatice binti Mehmet Efendi nam hatunlar ile liebeveyn er karındaşı Hasan Çelebi ve liebeveyn kızkarındaşı Havva nam hatuna münhasır olduğu şer'an zahir ve mütebeyyin olduktan sonra müteveffa-i mezbûrun tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-fariati's-şer'îye tevzi ve taksim olunacak muhallelâtı defteridir ki berveçhi âti zikrolunur. Hurrire fi'l-yevmi's-sâni min şehri Ramazânî'l-mübarek lisene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: mefharü's-sâdâtî'l-kiram Es-seyyid Ali Efendi en-nakib; Latifzâde Mustafa Çelebi; davudzâde Mehmet Ağa; Haffaf Ahmet Çelebi; Mehmet Çelebi bin Mahmut ve gayrühüm.

60 kıyye evânî nühasiye 3,5 top astar 3 ağaç ve kemikli iskemle 3 sağır ve kebir şamdan

65 kr	6 kr	1,5 kr	2,5 kr
1 nühas gülapdan ve buhurdan	1 Hallâlî saat	Def'a sim saat	2 sim fincan zarfı
1 sim bıçak			1 sim
1 kr	10 kr	10 kr	5 kr
5 kr			
3 deste ağaç kaşık, 1 deste kemik kaşık	4 leğen çanağı ve şamdanı	3 billur bardak,	
3 tas			
3 rubu'	4 sümün	2,5 kr	
3 köhne kavuk, 2 müstamel kavuk	8 Kabe ve 1 Kütahya fincanı	1 köhne et masatı	
ve kantar			

1 kr	1 kr	1,5 kr
1 peştû tabanca ve tüfenk tabancası	1 kara demir Kürt kılıç	1 çift kaburlu meyan
5 kr	1 kr	3 kr
1 boy tüfengi	Külünk vüzene	Ayna def'a köhne kara et masatı
1 köhne şal kuşak		
3 kr	3 sümün	1 kr
1 kr	1 kr	1kr
2 bez kolan kuşak	1 Köhne Manisa alacası zibun	1 boğası çakşır
1 köhne kapama		
3 sümün	0,5 kr	6 sümün
6 sümün		
3 Meskî ve mâliköhne kapama	1 cedit kırmızı çuka çakşır	1 köhne kaba çuka çakşır
2,5 kr	3,5 kr	1,5 kr
1 köhne cilt kafa kürk müstamel	kaba çuka yeşil nebeş	1 mor niş köhne çuka
7 kr	5 kr	3 kr
1 Müstamel kontuş yeşil çuka	def'a 1 köhne nebeş mor çuka	def'a köhne kedi kürkü nimten
5 kr	1 kr	1 kr
1 Dilkü peçesi nebeş kürk	def'a 1 nimten köhne kedi kürkü	def'a 1 köhne nimten kürk
3 kr	2,5 kr	1,5 kr
4 köhne ve müstamel destar	def'a 2 beldî destar	Cedit 2 köprü destar
2 beyaz sade		
1,5 kr	2 kr	3 kr
1,5 kr		
3 gömlek ve 3 don ve 3 köhne cebiye	Peştamal	
3 kr	3 kr	12 para
34		
1 sufra peşkiri	2 kıl Taşköprü heybesi	2 eğer heybesi
1 camadan	1	1 meşin sufra
6 sümün	1 kr	1 kr
1 kr	1 kr	1 kr
1 rubu'	3 rubu'	
2 yol sufrası	2 et ...sı	1 Ağaç sini
1 çift aba	1 Yemenî sofra bezi	
1 kr	1 kr	6 sümün
4 sümün	6 sümün	
Bez cibinlik tabir olunur sinek perdesi	3 yemenî mak'ad	1 köhne alaca seccade
6 sümün	3,5 kr	1kr
Def'a 1 köhne kapama	1 Çift harar	5 köhne Yanbolu kebesi
4 Yemenî yorgan		
4 sümün	1, kr	5 kr
5 kr		
3 Köhne çuka yastık, 3 dimi ve Yemenî yastık	Def'a 1 yorgan	2 sağır yastık
4 şilte minder		
3 kr	1 kr	3 sümün
8 kr		
1 yemenî sikemle ve 3 yemenî yorgan	1 köhne velençe ve 1 köhne sağır kilim	
3 kr	3 rubu'	
5 Köhne Yemenî minder	3 Yemenî döşek	1 köhne Selanik keçesi
Def'a 1 müstamel kilim		
2,5 kr	6 kr	3 kr
2,5 kr		

Def'a 4 köhne kilim 1 Kırım keçesi Behesap nakit akçe, 1 altun 1 Yeşil çuka
başlık
4 kr 5,5 sümün 30 kr 3 sümün
Menzil der mahalle-i mezbûre Kebab temürü ve tâbe ve iskele ve gözleme tâbesi
300 kr 4 kr
Sac ve sacayak vesair balta ve keser ve ocak temürü Tecemmülâtı hane berveçhi
tahmin
1,5 kr 2 kr
4 Herkil 4 denk çadır Köhne eğer
8 kr 250 kr 2,5 kr
Cem'an Yekûn ----- 840 kr -----

Minhâ el-Ihrâcât

Masârif-i teçhiz ve tekfin ber mucebi vasiyet. 30 kr

Mehri müeccel-i zevce-i mezbûre Aişe bâ ikrâri'l-verese: 50 kr

Mehri müeccel-i zevce-i mezbûre Hatice bâ ikrâri'l-verese: 80 kr

Resm-i kısmet ve harcı huddâm: 24 kr

Çukadâriye 3 kr

Düyûni müteferrika: 2 kr 1 rubu'

Yekûni'l-ihrâcât: 193 kr 1 rubu'

Sahhü'l-bâki li't-taksim-i beyne'l-verese ----- 646 kuruş 3 rubu' -----

Hisse-i südüs livalidei mezbûre Aişe: 108 kuruş

Hisse-i zevceti'l- mezbûre diğeri Aişe: 80 kuruş 10 sümün

Hisse-i zevceti'l- mezbûre Hatice: 80 kuruş 10 sümün

Hisse-i ahi'l mezbûr Hasan Çelebi: 251,5 kuruş

Hisse-i uhti'l- mezbûre Havva: 125 kuruş 9 sümün

Gatrı kâbil li't-taksim: 5 meblağ

Medine-i Kastamonî'de vâki Nasrullah Kadı Camii Şerifi akârâtından olup Medine-i

mezburede vali olanlar icare ile sakin oldukları saray vakfının bâberât-ı âlî mütevellisi olan işbu râfia'l-kitab Hafız Mustafa Efendi bin Ahmet Efendi meclis-i şer'i şerif-i enverde ve mahfeli dîn-i münîf-i ezherde bilfiil Liva-i Kastamonî mütesellimi olan umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim İbrahim Ağa mahzarlarında bi'ttevlîye üzerlerine dava ve takrîr-i kalam edüp yedimde olan vakfiye-i ma'mulü'n- bihâ mucibince saray-i merkûmun icaresi ecr-i mislinden noksan olduğundan maada birkaç seneden berü müceddeden birkaç fevkânî ve tahtânî odalar bina ve ihdas olunmağın ağa-i mumaileyhten sual olunup tahammülü mertebe ecr-i misli tekml olunmak bittevlîye matlubumdur dedikte gıbbe's-sual ağa-i mumaileyh cevabında hâlâ sakin oldukları saray-ı merkûmun vakfı mezbûra beher mahta yedişer kuruş icaresi mütevellî mumaileyh yediyle murtezika-i vakf-ı mezbûra eda ve teslim olunup lakin icaresinin meblağ-i merkumdan ziyadeye tahammülü olduğunu inkâr edecek mütevellî mumaileyh Mustafa Efendi'den takrîr-i meşruhuna beyyine talep olındukta udül müslimînden ve sikât-i muvahhidînden medine-i mezbûrede mezun-i bi'l-ifta olan fahrü'l-ulemai'l-fehâm İbrahim Efendi bin eş-Şeyh El-Hâc İsmail Efendi ve fahrü'l-akran Kethüdayeri Mehmet Ağa bin Ahmet Ağa ve Kıbrısîzâde

35

El-Hâc Ahmet Efendi bin El-Hâc Mehmet vesair ahali vilayetten cemi ğafir liecli'ş-şehade meclis-i şer'a hâzırûn olup istişhad olunduklarında filhakika vakf-ı mezbûr akârâtından olup ağa-i mumaileyhin berveçhi muharrer taht-ı icaresinde olan saray-ı merkûmun beher mah on kuruş icareye tahammülü olup meblağ-i mezkûr on kuruş elyevm ecr-i mislidir deyü her biri ağa-i mumaileyh İbrahim Ağa muvacehesinde alâ tariki'ş-şehade haber vermeleriyle mucibince icare-i mezbûreyi tekml ve beher mah on kuruş icareyi mütevellî mumaileyhe teslime ağa-i mumaileyhe ba'de't-tenbih hâlâ

zam ve tekmlil olunan üçer kuruş icare-i mezkûre mumaileyh Mustafa Efendi'ye tevliyet ve hitabet ve devirhan vazifesi olmak üzere marifet-i şer'i ile tayin olunmağın mâhüvel vâki bittalep ketb olundu. Hurrîre fî'l-yevmi'r-râbii aşere min Şevvâli'l-mükerrem sene ihdâ ve erbain ve miete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Nakibül'eşraf Es-seyyid Ali Efendi bin Şa'ban Efendi; Umdetü'l-kuzat Muharremzâde Mustafa Efendi; refâtârîzâde Hafız Mustafa Efendi; El-Hâc Meşezâde Hafız Efendi bin El-Hâc Hasan; Ahmet Efendi bin Hasan Efendi ve gayrühüm.

1- Medine-i Kastamonî mahallâtından Ârız Mahallesi sükkânından Âkil Ahmet bin Mehmet nam kimesne meclis-i şer'i kavîm-i vâcibi't-tekrîmde işbu râfia'l-kitab Nalbant Ali Beşe bin Hüseyin nam kimesne mahzarında ikrar ve takrîr-i kelim edüb akd-i câi'l-beyanın sudûrüne değin yedimde mülk ve hakkım olup mahalle-i mezburede vâki bir taraftan Yakupağa vakfı olan hane ve bir taraftan Damgacı Ali Ağa odası ve bir taraftan Suğlamacı Hanı ve tarafı râbii tarikiâm ile mahdud ve mümtaz bir miktar arsa ile bir bab nalbant dükkânımı tarafeynden icab ve kabulü hâvi bey'-i bât-i sahih-i şer'i ile nakit doksaniki kuruş ile bir re's doru bargire müşteri mezbûr Ali Beşe'ye bey' ve teslim ol dahi berveçhi muharrer işтира ve tesellüm ve kabz ve kabul ettikten sonra semeni olan meblağ-i mezkûr doksaniki kuruş ile zikrolunan bir re's doru bargiri müşteri mezbûr Ali Beşe yedinden tamamen ahz ve kabz eyledim. Fî mâ ba'd hudud-i mezkûre ile mahdud bir miktar arsa ile bir bab nalbant dükkânı merkûm Ali Beşe'nin mülk-i müşterasıdır. Keyfe mâ yeşâ-i ve yahtâr mutasarrıf olsun dedikte gıbbe't-tasdiki's-şer'i mâ hüve'l vâki bi't-taleb ketb olundu. Fî evâsıt-i Şa'bânî'l-Muazzam lisene ihdâ ve erbain ve miete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Bakkal Musa bin Ahmet; Bakkal Halil bin Halil; Kazgancı Mehmet; Bezcioglu Mustafa; Biraderi Ahmet ve Mustafa ve gayrühüm.

2- Medine-i Kastamonî mahallâtından Gökdere Mahallesi sükkânından El-Hâc Mehmet bin Abdülkadir nam kimesne meclis-i şer'i şerif-i enverde damadı işbu râfia'l-kitab El-Hâc Ahmet bin Ömer Çelebi nam kimesne mahzarında ikrar ve takrîr-i kelim edüb mâlik olduğum eşyamdan beynimizde ma'lumü'l-vezin evânî nühasiyeden sekiz adet sahan ve üç adet tencere ve iki adet kilim ve bir leğen ve iki

adet ibriğimi damadım mezbûr El-Hâc Ahmet'e hibe-i sahiha-i şer'îye ile hibe ve teslim ve temlik ol dahi meclis-i hibede inhâb ve kabz ve kabul ve temellük ettikten sonra bundan esbak yine damadım mezbûr El-Hâc Ahmet ile () şerikler olup ba'de'l muareke asıl mal ve nemadan zimmetinde bir akçem olmayup husus-i mezbûr ile beynimizde câri ahz ve itaya müteallik amme deavi ve mutalabattan damadım mezbûr El-Hâc Ahmet'in zimmetini ibra ve ıskat eyledim dedikte gıbbe't-tasdiki'-ş- şer'i mâ hüve'l vâki bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-ısrîn min Zilka'de lisene ihdâ ve erbain ve miete ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: El-Hâc Ahmet Efendi Kıbrısîzâde; Oğlu Molla Mehmet Çelebi; Hafız Mehmet Efendi bin El-Hâc Abdülkerim; Kirmanîzâde Es-Seyyid Hacı Mehmet Çelebi; Camcıpîrîzâde Mehmet Çelebi; Molla İsmail Vildanzâde ve gayrühüm.

45 (35'ten 45' geçilmiş)

1- Mefâhirü'l-kuzât ve'l hukkâm meâdinü'l-fezâil ve'l-keâm Bolî ve Kastamonî ve Ankara ve Kengırı sancaklarında vâki olan kadılar zîde fazlehüm tevki-i refî-i hümayun vâsıl olucak ma'lum ola ki kıdvetü'l-kuzât ve'l-hükkâm Kastamonî Kadısı Mevlânâ Şeyh Mehmet zîde fazlehü südde-i saadetime mektup gönderüp Şark Seferi zuhurundan in'ikâd ve sulh ve salâha gelinceye dek Bolî ve Kastamonî ve Ankara ve Kengırı sancaklarından ihrâcî ferman olan deve vesair mekkârî davarlar için beher sene reâyâ fukarasından tahsil olunan akçeler ne miktara bâliğ olmuştur, ne miktarı mahalline gidüp ne miktarı gitmemiştir ve her bir deve ve davar başına reâyâdan kaçır kuruş tahsil olup gönderdikleri davarlar kaçır kuruşa olmuştur ve fukaradan çıkan akçeleri kimler ekl ve bel' etmişlerdir ve peşin verilen ücretleri kimlerin zimmetlerinde kalmıştır? Ma'rifeti şer'i ve husus-i mezbûrun tayin olunan mübaşiri marifetiyle kemâl taharrî ve dikkat ve mezîd ihtiyat ve basiret üzere hareket oluna. Mübaşir ve mekkârîbaşılarının halleri görölüp sene be sene başka başka defterleri tahrîr olunduktan sonra bu maddeden zimmetlerinde zuhur eden akçe kat'â taallül ve muhalefet ettirilmeksizin tamamen kendülerden mîrî için tahsil ve teslim-i hazine-i âmire olunmak için acâleten derdevlet medârıma irsal ve keyfiyeti suret-i sicillâtıyla arz ve i'lâm olunmak bâbında evliye-i mezbûrede vâki kazaların kadılarına ve mütesellimlerine ve voyvodalarına hitaben sâdır olan emr-i şerif-i âlişân husus-i

mezbûr için tayin olunan dergâhı muallâm kapucubaşlarından iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim İsmail zîde mecdehü yediyle Kastamonî Mahkemesine vüsûl buldukta bi'n-nefs Kastamonî Kazası'nın a'yan ve ahalileri meclis-i şer'a davet ve emr-i şerif-i âlişânım muvacehelerinde feth ve kıraat ve mazmûn-i itaatmakrûnuyla cümleye ilan ve işâat olundukta cümle sem'an ve tâaten deyüp mübaşir mumaileyh iltimasıyla suret-i emr-i âlişân sancak-i merkûm kazalarına kendü âdemleriyle irsâl ve mazmûn-i emr-i âlî cümleye tefhim olunmağın her bir kaza ahalileri Kastamonî'ye cem olup husus-i mezbûr marifeti şer'i ve mübaşir mumaileyh marifetiyle ber mantûk-i emr-i âlî cümleden tefahhus ve sual ve istintak olundukta nefsi Kastamonî ve sancak kazaları ahalileri başka başka takrîr-i kalam edüp bin yüz otuzaltı senesinde gediklü dergâh-i âlî müteferrikelerinden hasan sancağımızdan yüz re's mekkârî davarları ihracı için bâ fermânı âlî mübaşir olmağla sancağımızdan Trabzon'a getirüp iskelesinden cebehane ve Tophane ve Tiflis'e zahâyir tahmil eylemek için ücretleri mübaşiri yedinden ashabına vermek üzere yüzer re's mekkârî katırı mübaşeretine binaen talep eyledikte imtisalen liemri'l-âlî yüz re's mekkârî katırlarını sancağımızdan tedarik ve ashabıyla getürmek üzere iken akabinde yine dergâh-i âlî gediklülerinden Abdullah sene-i mezbûrede sancağımızdan üçyüz re's katır birer çift çuvallarıyla bâ fermân-i âlî Tiflis tarafında olan serasker paşa yanlarında olan

46

tavâif-i asâkiriye'nin tayinâtları için iskelelerden zahâyir ve mühimmât-ı seferiyye tahmili için mübaşeretine binaen talep eyledikte birer çift çuvallarıyla üçyüz re's mekkârî katırları tedarik olup cem'an dörtyüz re's mekkârî katırı sahipleriyle mukaddema memur ve mübaşir merkûmlar ile maan irsal olundu ve otuzyedî senesinde dahi dergâh-i âlî gediklülerinden Bakkal Osman Ağa demekle ma'ruf kimesne sancağımızdan beşyüz re's mekkârî katırları ihracına memur olmağla bâ fermân-i âlî tayin olunan her bir re'sin yevmiye nan pâre ücreti berveçhi peşin Kastamonî ve Bolî sancakları voyvodaları İbrahim ve Yusuf uhdelerinde olan avarız ve nüzûl mâlinden sâdır olan emri şerifim şurûtu üzere her bir re'sin berveçhi peşin ücretlerini verüp ve hücceti şer'îye olup mutemedün aleyh adamlarıyla ve mübaşir mezbûr zikrolunan katırlar sahipleriyle mahall-i memura irsal olundu ve bundan sonra bin yüz otuzsekiz senesinde Musul anbarından zehayir nakli için gediklülerden

diğer Osman sancağıımızdan beher re'sine yevmiye yirmibeşer akçe peşin ücret verilmek üzere kezalik birer çift çuvallarıyla bâ fermân-i âlî beşyüz re's davar ne vecihle olur ise olsun tedarik ve ihracına mübaşir olmalarıyla kazalarımızın mekkârîlerinin kimi fevt ve kiminin yedinde olan davarı ihlâk olup davarları kalmadığı ecilden mekkârî davarı mümkün olmayıp umûr-i mühimmenin ta'tiline bâis olmak havfından nâşi sancağıımız kazalarına bi'l-i'tidal beşyüz re's katır tevzi ve çuval ve mühimmatlarıyla her bir kaza hissesine düşen davarı beynimizde bulunan mîrîden kırkar ellişer kuruş iştira ve tekml ve beş re'sine birer nefer harbende tutulup ve a'yan-ı memleketimizden Simürkaş Osman Ağa ve Menteşeoğlu Mustafa Beşe demekle meşhur kimesneler başbuğ nasb ve her bir kaza beynlerinde tekml eylediği hissesine düşen davarı mahal-i memurede eda-i hizmet eylemek üzere harbendelere teberruan teslim ve hüccet-i şer'îye alınıp başbuğları marifetiyle yevmiye yirmibeş akçeden beher re'sinin üçer aylık mutad üzere peşin ücretleri ber mantûk-i emr-i âlî sene-i mezburede voyvoda mumaileyhimâ uhdelerinde olan avarız ve nüzûl mâlinden harbendelere tamamen verüp yola çıktıkları iki kıt'a hüccet olunup bir kıt'ası başmuhasebeye kaydolunmak üzere olmağla zikrolunan beşyüz re's davarlar mahalli memura başbuğ nasb olunan mezburan ile ve mübaşiri ve harbendeleriyle gönderilüp eda-i hizmet olunduğuna ve mezbûr Simurkaş Osman'ın yedine eda-i hizmet tezkeresi verilmiştir dediklerinde filvâki sene-i mezbûrede sancak kazalarından bi'l-i'tidal mühimmatıyla aynı davar tahsil ve tedarik olunup ücretleri harbendelerine tamamen tayin olunduğu üzere voyvoda mumaileyhimâ taraflarından teslim olunduğu hücceti sicil-i mahfuzda mukayyed bulunup ve bir kıt'ası başmuhasebeye kaydolunmak üzere verilmekle mezbûr Simurkaş Osman dahi istintak olunup eda-i hizmet olunduğuna ordu mekkârîbaşısı tarafından ibraz ve kiraat olundukta taahhüdümüz olduğu üzere ordu mekkârîbaşısı tarafından yedinde mümzi ve mahtum senet

47

verilmekle ba'dehü bin yüz otuzdokuz senesinde sancağıımızdan dergâh-i âlî gediklülerinden Süleyman çuval ve yular ve semerleri ve bilcümle mühimmâtları tekml olmak üzere beşyüz re's tüvânen davar tekml ve ihracına emri şerifimle mübaşir olmalarıyla her bir re'sinin mühimmatı mükemmel olup tüvanen olmak

üzere sene-i sâbıkı üzere kazalarımıza tevzi olunmağın kazamıza isabet eden davarları beynimizde bulunan mîrîden otuzar kırkar kuruşa bargir ve ellişer ve altmışar kuruşa tûvânen katır alup beynimizde mühimmatıyla her bir kaza tekml ve yüke Salih olmuşları yine tebdil ve emr-i âlî mantuku üzere her re'sinin tayin olunan mâlinden peşin yevmiye yirmibeşer akçe ücreti muayyene harbendelere başbuğ tayin olunan Ömer Ağa demekle ma'ruf kimesne marifetiyle verilüp ve davarları teberrüan harbendelere eda-i hizmet etmek üzere teslim ve yola çıktıklarında iki kıt'a hüccet olunup bir kıt'ası yine başmuhasebeye kaydolunmak üzere olmağla her bir kaza hissesi olan aynı tûvânen davarları mekkârîbaşı mumaileyh el-Hâc İbrahim ahali-i vilayet tarafından başbuğ tayin olunan mezbûr Ömer ile maan ol miktar davarları mükemmel mühimmatıyla ihraç ve zahâir nakli için mahalli memura gitmiştir. Mekkârîbaşı mumaileyh el-Hâc İbrahim meclis-i şer'de mevcut olmağla kendüden sual olundukta filvâki sancağ-i mezbûr kazalarından mühimmatıyla sene-i mezbûrede tûvânen ve yüke salih beşyüz re's davar olmak üzere otuzar kırkar kuruşa bargir ve ellişer altmışar kuruşluk katır alınıp ihraç ve mahalli memurda eda-i hizmet eyledim. Yedimde olan senedimi devlet-i aliyyede ibraz ederim deyü tasdik ve bin yüz kırk senesinde dahi dergâh-i âlî gediklülerinden Halil mübaşeretiyle bâ fermân-i âlî matlub olan davarlar henüz tevzi ve taksim olunmak üzere iken afv olunduğunu nâtık emri şerifim sâdır olmağın sinîni sâbıkalarda kazalarımıza tevzi olunan davarları aynı davar mübaşir ve mekkârîbaşıya mühimmatlarıyla teslim eyledikte hilâfı emri âlî kimesne akçemiz almadı ve hilafı şer'i ve emri âlî hareket etmedik deyü minvali meşruh üzere takrirleri mübaşir mumaileyh arz ve i'lâm iltimas eylediklerinde husus-i mezbûr mübaşir mumaileyh ber mantûk-i emr-i âlî onbeş yirmi gün miltarı kemal-i taharri ve takyid olmağla vâki hâli arz eylediği ecilden mekkârî davarı ihracı bahanesiyle a'yan makulesi ve mütesellim ve voyvoda bulunanlar ittifak ve tayin olunan mübaşirleri dahi itmağ ve bu bahane ile her bir kaza ahalisine hadden efzûn ve kıyasından bîrûn akçe tevzi ve tahsil eyledikleri haber alındıkta husus-i mezbûrun kûnhüne itilâ hâsıl için mübaşir tayin olundukta tayin olunan mübaşir kaza be kaza husus-i mezbûru teftiş ve tefahhus etmeyüp bir mahalde meks ve ikamet eylediğinde a'yan makulesi mübaşire bir miktar akçe verüp kendülerini halâs için bugün arz ettirmeleriyle mukaddema tayin olunan mübaşir mübaşeretinin ref' ve bu defa sersilahşorân-i sadrazamî kıdvetü'emâcid ve'l-a'yan Ömer zîde mecdehü mübaşir tayin olunmağla mübaşir mumaileyh marifetiyle şark

cânibi seferi için Bolî ve Kastamonî ve Ankara ve Kengırı sancaklarında mekkârî davar için her bir senede bir kazadan deve ve bargir ve katır ve semer ve hararlar için kaçar akçe tevzi olunmuştur

48

ve her karyeye kaçar akçe isabet etmiştir, karyelerin isimleri ve akçelerinin miktarı ve tahsil olunan akçeler kimlere verilmiştir ve mübaşirleri kimler idi, her bir senede ne vecihle tevzi olunmuştur ve sicilâta ne gün kaydolunmuştur? Aynı birer suret ihraç ve her hususu gereği gibi teftiş ve tefahhus eyleyüb hilâf-ı emr-i şerif-i âlişân reâyâdan akçe alanlar isim ve resimleriyle defter ve husus-i mezbûra mumânaat ve akçe alanları ketm sevdasında olanlar mübaşir mumaileyh marifetiyle muhkem hapis ve kal'abend ve sen ki mübaşir mumaileyhsin sen dahi bir ferdi himaye kaydına düşüp şerefyafta-i sudûr olan fermân-i celilü'l-kadrin mazmûn-i münîfini inkâz ve icrada tekasülün zuhur etmek ihtimali olur ise hakkından gelineceği muhakkak ve mukarrer olmağla ona göre kemalibasiret ve intibah üzere hareket eyleyüp hilafından bigayet ihzar ve içtinab olunmak bâbında fermân-i âlişânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki hükm-i şerifim vüsûl buldukta bu babta veçhi meşruh üzere şerefyafta-i sudûr olan fermân-i vâcibü'l-ittiba' ve lâzimü'l-imtisalimin mazmûn-i itaat- makrûnuyla âmil olub hilafından bigayet tevakkî ve tahazzir eyleyesiz, şöyle bilesiz alâmet-i şerife itimat kılasız. Tahrîren fi evâili Şevval lisene erbaîn ve miete ve elf.

Bemakam
Kostantınıyye
Elmahruse

Vasale 11 Cemaziyelevvel 1141

1- Mefâhirü'l-kuzât ve'l hukâm meâdinü'l-fezâil ve'l-keâm Bolî ve Kastamonî ve Ankara ve Kengırı sancaklarında vâki olan kadılar zîde fazlehüm ve mefahirü'l-emâcid ve'l-a'yan voyvodalar ve Dersaadetimden mübaşir tayin olunan (boştur) zîde mecdehüm tevki-i refi-i hümayun vâsıl olacak ma'lum ola ki İran Seferi zuhurundan berü zikrolunan sancaklarda vâki kazalardan ihracı fermanım olan mekkârî davarlarının aynı ihraç mahallinde iktiza eden hidemâtı aliyyede a'mal olunup hizmete girdikleri günden taraf-i mîrîden peşin verilen ücretleri tamamından sonra icap ed en ücret-i mekkârîleri ordu defterdarları yedlerinden verilmek üzere

fermânım olmağla mahallinde beher ne miktar davar hizmette mevcut deyü bulunur ise verilecek ücretleri hususunun mezîd taharri dikkat ile hareket olunmak lazım iken ahali tarafından tayin olunan mekkârîbaşlıları aynı davar göndermeyüp ekseri akçe ile gitmeleriyle bu hususu celb-i menfaat ittihaz edinüp ordu defterdarlarıyla yekdil ve yekcihet olmalarıyla fermânım olan davarlar hizmeti lâzımede tamamen mevcut ettirilmemişken ve bazı mevcut olanların dahi hizmette oldukları eyyâma göre lazım gelen ücretleri tarafı mîrîden peşin verilen akçeler kifayet etmemekle andan ziyade ordu hazinesinden ücret verilmek iktiza etmeyüp ve verildiği olmadığından gayri aynı giden davarlardan ücrete müstahak bazı sancakların davarlarını heman kendülerin avdetlerine izin verilmek için her ne miktar ücret dahi alacakları var ise izin verilmek mukabelesinde bir akçe almayup mîrîye teberri eylemişler iken şu kadar eyyam işte olub tekmil hizmet etmiştir deyü ordu defterdarları taraflarından mekkârîbaşlıların yedlerine

49

izin tezkereleri vermekle mekkârîbaşlılar dahi şu kadar eyyamda iktiza eden ücretlerimizi tamamen aldık deyü defterdarlarına hüccet ve temessük verdiklerinde defterdarlar dahi o makule oldukları müzevir hüccet ve temessükâtı senet ittihaz edinüp mîrîye mahsub ettirmek dâiyesinde olmalarıyla beytûlmâl-i müslimîni gadr ve zarar tertibinden sıyanet için bu hususun gereği gibi tefahhusu lâzime-i halde olmağla siz ki kadılar ve voyvodalarsız Dersaadetimden mübaşir tayin olunan mumaileyh (boştur) zîde mecdehü ile işbu emr-i şerif-i celîlî'l-kadrim vusûlünde eyalet-i mezbûrede vâki her bir sancak ve kazaların mekkârîbaşlılarını meclis-i şer'a cem eyleyüb İran Seferi zuhurundan in'ikâd-i sulh gelinceye dek evâmîr-i aliyyem ile eyalet-i mezbûreden şark seferlerine göndedikleri davarların tarafı mîrîden peşin verilen ücretlerinden maada ordu defterdarları taraflarından kaçır akçe ücret verilmiştir ve izin vermek için kaçır akçelerin almışlardır ve ordu hazinesinden bir akçe aldıkları yoğiken tamamen ücretlerimizi aldık deyü defterdarlara hüccet ve temessük vermişler midir? Kemali dikkat ve mezîd intibah ve basiret ile mekkârîbaşlılardan vesair vukufu olan bîgaraz kimesnelerden tefahhus ve sual edüb hakikatine ıttılâ-i tahsil eyledikten sonra marifeti şer'i ile müfredat üzere tahrîr ve defter eyleyüp memhûr ve mümzi defterleri ile derdevlet-medârıma arz ve i'lâm

eyleyesiz. Bu hususun kendü gurbuna vukûf kesbeylemek iksâ-yı murâdı hümayunum olmağla ketm olunmayub hakikati hâl her ne ise haber verilmek lazım ve mühim iken mekkârîbaşılar bu maddede ordu defterdarlarını himaye kaydına düşüp vukuu üzere haber vermekten nükûl ile vâki hâli ketm ve setr eylemek ihtimalleri olur ise fimâ ba'd dahi sırren ve alaniyeten teftiş ve tefahhus ettirülür eğer verdikleri haberde kizb ve vüruğ irtikab eyledikleri zâhir olur ise maazallahi teâlâ muâkıb-i şedîd ile mes'ul ve muateb olacaklarını cümlesine ifade eyleyüp keyfiyeti hâli alâ vechi's-sıhhate ıttılai hususunda ziyade sa'y ve dikkat eyleyesiz ve sen ki mübaşiri mumaileyhsin bu babta senden mukteza-i sadakat ve müsted'â-i istikamet üzere hareket me'mül ve muntazar olmağla husus-i merkûmun sual ve tefahhusunda ziyade taharri ve takyid eyleyüb miktar-i zerre tehâvün ve taksirden bigayet ittika ve mücanebet olunmak bâbında fermân-i âlişânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki hükm-i şerifimle vardıkta bu bâbda vechi meşruh üzere şerefyafta-i sudûr olan işbu emr-i şerif-i celîlû'l-kadri's-şân-i vâcibü'l-ittiba' ve lâzimü'l-imtisalimin mazmûn-i itaatmakrûnuyla âmil olub hilafından bir türlü vaz' ve hareketten bigayet ihraz ve içtinab eyleyesiz, şöyle bilesiz alâmet-i şerife itimat kılasız. Tahrîren fi'l-yevmi'l- hâmis ve'l-ısrîn min şehr-i Zilka'de sene erbaîn ve miete ve elf.

Bemakam
Kostantiniyye
Elmahruse

50

1- Mefâhirü'l-kuzât ve'l hukkâm meâdinü'l-fezâil ve'l-keîâm Bolî ve Kastamonî ve Ankara ve Kengiri sancaklarında vâki olan kadılar zîde fazlehüm tevki-i refî-i hümayun vâsıl olucak ma'lum ola ki Bolî ve Kastamonî ve Ankara ve Kengiri sancakları ahalileri südde-i saadetime arzıhal edüb bundan akdem liva-i mezkûrdan katır iştirası için memuren tayin olunan Kastamonî Kasabası'nda sakin gediklü zuamadan Eligüzeloğlu İbrahim Ağa demekle ma'ruf kimesne Kastamonî'ye geldikte katır beğenmeyüp beher katır başına seksen ve seksenbeşer kuruş tevzi ve cem ve tahsil ettikten sonra onbeşer yirmişer kuruşa iştirâ ve bazılarının seksen kuruşluk katırlarını yirmişer ve otuzar kuruşa cebren alıp ve taraf-ı mîrîden tayin

olunan ücreti vermeyüb kendisi ekl ve bel' edüb bunun emsali zulüm ve taaddisinin nihayeti olmayub fukaraya külli gadr olunduğun bildürüb mübaşir tayin olunan Sersilahşorân-ı Sadrazamî kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yan Ömer zîde mecdehü marifetiyle husus-i mezbûr ahali-i vilayetten sual ve teftiş ve tefahhus ve hilâf-i şer'i aldığı tahsil ve keyfiyeti ahvali vukuu ve sıhhati üzere arz ve i'lam olunmak bâbında emri şerifim rica eyledikleri ecilden veçhi meşrûh üzere amel olunmak bâbında fermân-i âlişânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki emr-i şerifimle vüsûl buldukta bu bâbda veçhi meşrûh üzere şerefyafta-i sudûr olan fermân-i vâcibü'l-ittiba' ve lâzümü'l-imtisalimin mazmûn-i itaatmakrûnuyla âmil olub hilafından bigayet ihraz ve içtinab eyleyesiz, şöyle bilesiz alâmet-i şerife itimat kılasız. Tahrîren fî evâili Şevvâl lisene erbaîn ve miete ve elf.

Vasale fî 12 Cemaziyelevvel 1141

Bemakam
Kostantiniyye
Elmahruse

2- Şerâyii şîâr Bolî ve Kastamonî ve Ankara ve Kengiri sancaklarında vâki kuzât efendiler zîde fazlehüm ba'de's-selâm inhâ olunur ki Şark Seferi zuhurundan in'ikâd ve sulh ve salâha gelince elviye-i mezkûrda vâki kazalardan ihrâcî ferman olunan mekkârî davarlar için beher sene reâyâdan tahsil olunan akçenin mahallerinden teftiş ve tefahhusu için mukaddema emr-i şerif ile mübaşir tayin olunub lakin tayin olunan mübaşir bir mahalde meks ve a'yan makulesi kendüyü itma' edüb husus-i mezbûru gereği gibi tecessüs ve istiksâda teâmî eylediği i'lâm ve inhâ olunmağla mukaddema tayin olunan mübaşir mübaşirlikten ref' ve bu defa mübaşir tayin olunan başsilahşörümüz olan Ömer Ağa marifetiyle elviye-i mezkûreden mekkârî davarlar için her bir senede bir kazadan deve ve bargir ve katır ve semer ve hararlar için kaçır akçe tevzi olunmuştur? Ve her bir karyeye kaçır akçe isabet etmiştir? Karyelerin isimleri ve akçelerin miktarı ve tahsil olunan akçeler kimlere verilmiştir? Ve mübaşirleri kimler idi?

51

her bir senede ne vecihle tevzi ve sicilâta ne gün kaydolunmuştur? Aynı birer sureti ihraç ve her hususu gereği gibi teftiş ve tefahhus eyleyüb reâyâdan akçe alanlar isim

ve resimleriyle defter ve husus-i mezbûra mumânaat ve akçe alanları ketm sevdasında olanlar muhkem hapis ve kal'abend olmak bâbında mufassal ve meşrûh sâdır olan fermân-i âlişânım mucibince mektup tahrîr ve irsâl olunmuştur. İnşâallahü Teâlâ vusûlünde mucib-i emr-i âlî üzere amel ve hareket ve mazmûn-i münîfini inkâz ve icraya her biriniz gereği gibi ihtimam ve dikkat edüb taksîr ve tekâsülden hazer ve içtinâb eyleyesiz vesselam.

İbrahim

1- Tenvliyet beratıdır

Medine-i Kastamonî Kazası mahallâtından Küpciğez Mahallesi'nin hane avarız ve bedeli nüzûl için vakfolunan nukûdun mütevellisi olmayup nasb ve tayin olunmak elzem ve mühim olmağla işbu râfii tevkî-i refii'ş-şân-i hâkânî Müezzîn Ali Halife bin el-Hâc İsmail her vecihle lâyük ve müstehik olmağla yevmî altı akçe vazife ile tevcih olunub yedine berât-ı şerif-i âlişânım verilmek bâbında inayet talep etmeleriyle vâki ise sadaka edüb bu berât-ı hümayunu verdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm merkûm varub zikrolunan nukûdun mütevellisi olub hizmeti lâzimesin mer'î ve müeddî kıldıktan sonra yevmî altı akçe vazifesiyle mutasarrıf olub vâkıfın ruhu ve devam-ı ömür ve devletimçün duaya müdavemet göstere, ol bâbda taraf-i âherden hiç ferd mâni ve dâfi' ve mezâhim olmayub dahl ve taarruz kılmayalar. Şöyle bilüb alâmeti şerife itimat kılalar. Tahrîren fî evâili Rebiülevvel lisene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf.

Vasale fî 12 Cemaziyelevvel 1141

Bemakam

Kostantiniyye
Elmahruse

2- Kastamonî'de vâki Sinanbey vakfından almak üzere yevmî üç akçe vazife ile kayyım olan Abdurrahman Halife kendi hüsnî rızasıyla işbu râfii tevkîi'ş-şân-ı hâkânî Ahmet Halife zîde salâha'ya kasrı yed ve feragat etmekle tevcih olunub yedine berât-ı şerif-i âlişânım verilmek ricasına ıftihârü'l-havâs vel mukarrebîn bilfiil bâbüssaadetim ağası olub vakf-ı mezbûr nâzırı olan el-Hâc Hasan Ağa dâme ulüvvehü arz etmeğın hakkında mezîd inâyet-i şâhânem zuhura getürüb ağa-i

müşarünileyhin arzı ve bin yüz kırkbir senesi rebiülahirinin yirmibirinci günü tarihiyle müverrah verilen ruûsi hümayunum mucibince tevcih edüb bu berât-ı hümayunu verdim ve buyurdum ki mezbûr Ahmet Halife zîde salâhahü varub kasrı yed eden mezbûr yerine kayyım olub eda-i hizmet ettikten sonra tayin olunan yevmî üç akçe vazifesin evkâf-ı mezbûr mahsulünden mütevellisi olanlardan alub mutasarrıf ola. Şöyle bileler alâmeti şerife itimat kılalar. Tahrîren fi'l-yevmi'r-râbii şehri cemaziyelahir lisene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf.

Vasale fi 15 Cemaziyelevvel 1141

Bemakam

Kostantiniyye
Elmahruse

52

1- Bedel-i nüzül emridir.

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hukkâm meâdinü'lfezâil ve'l-keîâm Kastamonî Sancağı'nda vâki olan kadılar zîde fazlehüm tevki-i refi-i hümayun vâsıl olucak ma'lum ola hazine-i âmirem defterleri mucibince Kastamonî Sancağı'nda vâki olan kazaların ikibin yüzyetmişüç ve bir rubu' bedeli nüzül hâneleri olub bin yüz kırkbir senesine mahsub olmak üzere bedeli nüzülleri mâli cem ve tahsil olunmak lazım gelmeğin (boştur) deruhte olunub eline mühürlü ve nişanlı mevkufat defteri sureti verilmekle mucibince cem ve tahsil ettirilmek fermânım olmağla buyurdum ki hükm-i şerifimle mübaşir mumaileyh vardıkta bu bâbta sâdır olan emrim üzere amel edüb dahi livâ-i mezbûrda vâki kazaların ol miktar bedeli nüzül hanelerinin tarih-i mezbûra mahsub olmak üzere her bir hanelerinden altışar yüz akçe bedeli nüzüllerin irsâl olunan mühürlü ve nişanlı mevkufat defteri sureti mucibince yerli yerinden cem ve tahsil ve dâhil-i hazine-i âmirem ettirilüb hilâf-i emir ve defter kimesneye taallül ve inat ve muhalefet ettirmeyesin ve bundan maada mübaşir mezbûrun cihet-i maaşı için her bir hanelerden otuzar akçe dahi aldırub ve bedeli nüzül için alınan akçenin her yüzün akçesinden bir esedî kuruş aldırub ve hıyni tahsilde mîrî için alınan akçeyi dahi hazine-i âmireme alındığı vecih üzere aldırub bundan ziyade ve noksan alınmaya ve aldırılmaya ki defterden ve noksan haneden ve fermanndan ziyade talebiyle zulüm ve taaddi olunmaktan bigayet ihraz eylesin. Şöyle bilesiz alâmeti şerife itimat

kılasız. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâbii min şehri Muharrem lisene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf.

Vasale 15 Cemaziyelevvel 1141

Bemakam

Kostantınıyye
Elmahruse

Kaza-i Kastamonî

Hânehâ-i bedel-i nüzül

Akçe 628 Rubu'1,5

İşbu bin yüz kırkbir senesine mahsub olmak üzere Kastamonî Sancağı'nın bedeli nüzül mâlini cem ve tahsile memur olub hâlâ Küre-i Nühas Emini olan umdetü'l- emâsil ve'l a'yan Mehmet Ağa meclis-i şer'ide bilcümle a'yan ve eşraf ve ahali-i vilayet mahzarlarında işbu yedime verilen emr-i şerif-i âlişân ve suret-i defter-i hâkânî mucibince Kastamonî Kazası'nın nüzül mâlini talep ederim dedikte her biri sem'an ve taaten deyüb asıl mâli mîrî beher haneye beşer kuruş ve dokuzar sümün ve tahsildâriye birer kuruş ve harc-i mahkeme yedişer sümün ve nâibiyye ve kâtibiyye ve huddâmiyye ve ihzâriyye ikişer sümün ve şehir kethüdasına ikişer para min haysi'l-mecmu beher hâneye yedişerbuçuk kuruş ve ikişer para isabet etmekle tahsilini bittaleb ağa-i mumailayhin yedine verilen defterdir ki berveçhi âtî zikrolunur. Der fi'l-yevmi's-sâbii aşer min şehri Cemaziyel'ûlâ lisene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf.

Vasale 18 Cemaziyelevvel 1141

Mahalle-i Halife Kırkçeşme	Mahalle-i İsmailbey	Mahalle-i Cebrail	Mahalle-i
Hane 6	Hane 3	Hane 6,5	Hane 3,5
Mahalle-i Küpciğez	Mahalle-i Aktekye	Mahalle-i Deveciler	Mahalle-i Abdülcebbar
Hane 3,5	Hane 5	Hane 4	Hane 3
Mahalle-i İsfendiyarbey	Mahalle-i Hacıdursun	Mahalle-i Hüseyinçelebi	
Hane 3	Hane 1,5	Hane 1	

53

Mahalle-i İbnisüle Mahalle-i Beyçelesi Mahalle-i Medrese-i Atabey Mahalle-i
Saraçlar

Hane 1

Hane 2

Hane 0,5

Hane

1,5

Mahalle-i Alpaslan Mahalle-i Muzaffereddin Mahalle-i Budamıç maa Diğer
Saraçlar

Hane 1

Hane 1

Hane 1,5

Mahalle-i Musafakih Mahalle-i Cemalağa Mahalle-i Hacıhamza Mahalle-i
Sûfiler

Hane 1

Hane ,5

Hane 0,5

Hane 1

Mahalle-i Bedirgazi Mahalle-i Hamzağa Mahalle-i Gökdere Mahalle-i Honsâlar

Hane 2

Hane 2

Hane 2,5

Hane 3

Mahalle-i Püre Mahalle-i Akmesicid Mahalle-i Şâzibey Mahalle-i Ârız

Hane 2

Hane 3,5

Hane 3

Hane 2

Mahalle-i Çevkâni Mahalle-i Alacamesicid Mahalle-i Seydiler Mahalle-i
Atabekü'l-Gazi

Hane 1,5

Hane 1,5

Hane 0,5

Hane 2

Mahalle-i Frenkşah Mahalle-i Kebkebirler Mahalle-i İbnineccar Mahalle-i
İbnisa'di

Hane 0,5

Hane 2

Hane 0,5

Hane 0,5

Mahalle-i Kubbeli Mahalle-i Kanara Mahalle-i Tahirfakih

Hane 1

Hane 1

Hane 1,5

Nahiye-i

Kuzyaka

Karye-i Debbağışhak Karye-i Gödel Karye-i Bayındır Karye-i Sahib Karye-i
Karakuz

Hane 2

Hane 1,5

Hane 1

Hane 4

Hane 3

Karye-i Oyrialan Karye-i Alpı Karye-i Seremeddin Karye-i Akçakilise

Hane 2,5

Hane 2,5

Hane 2

Hane 0,5

Karye-i Türbe-i Adilbey Karye-i Karaevli Karye-i Başmakçı Karye-i Serti Karye-i
Alpaslan

Hane 3

Hane 2

Hane 2

Hane 3

Hane

1,5

Karye-i Karaçomak Karye-i Üyük-i A'lâ maa Kıyık Karye-i Üyük-i Esfel Karye-i
Çatakviran

Hane 1,5

Hane 3,5

Hane 3

Hane

3,5

Karye-i Mıtrıb Karye-i Yuva Karye-i Bulacık Karye-i Saraycık Karye-i Gömmecce

Hane 1

Hane 1

Hane 1,5

Hane 5

Hane 3,5

Karye-i Bürmece Karye-i Türkeli Karye-i Kızılcaviran Karye-i Ballık

Hane 5

Hane 3

Hane 3

Hane 1

Karye-i Zımmiyan Karasu Karye-i Çetikviran Karye-i Corumlu Karye-i İsmaili

Hane 1	Hane 2	Hane 3	Hane 1,5	
Karye-i Ahlat	Karye-i Hamid	Karye-i Baylar	Karye-i Depe	Karye-i Saray
Hane 3	Hane 3	Hane 1,5	Hane 3,5	Hane 0,5
Nahiye-i	-----			
Akkaya				
Karye-i Has	Karye-i Kuşkara	Karye-i Halaçlar	Karye-i Boğaz	Karye-i Kuyucak
Hane 4	Hane 4	Hane 3	Hane 2	Hane 0,5
Karye-i Yürekviran	Karye-i Bozoğlak	Karye-i Bük	Karye-i Elyakut	Karye-i
Çukurviran				
Hane 8	Hane 6	Hane 1,5	Hane 2	Hane 4
Karye-i Kızıoğlu	Karye-i Daribükü	Karye-i Atabeykavağı	Karye-i Gelinviran	
Hane 2	Hane 1,5	Hane 1,5	Hane 2,5	
Karye-i Elmayakası	Karye-i Küplüözü	Karye-i Bürnük	Karye-i Fatırı	Karye-i
Derbendkavağı				
Hane 2,5	Hane 4	Hane 1	Hane 4	Hane 0,5
Karye-i Karantı	Karye-i Çıban	Karye-i Havlu yirmisi	perişan	Karye-i Madelle
Hane 3	Hane 2,5	Hane 1,5		Hane 1,5
Karye-i Eceoğlu	Karye-i Bürme	Karye-i Kızılkilise	Karye-i Eğerciler	Karye-i
Başviran				
Hane 3,5	Hane 3	Hane 1,5	Hane 1	Hane 1
Karye-i Çavundur	Karye-i Danaseküsü	Karye-i Eytâbi	Karye-i Elinviran	Karye-i
Geyikli				
Hane 2	Hane 2	Rubu'1	Hane 3	Hane 1
Karye-i Akçataş	Karye-i Alpaut	Karye-i Akdoğan	Karye-i Kabalar	Karye-i Sapaca
Hane 3	Hane 3	Hane 3	Hane 1	Hane 1,5
Karye-i Evciler	Karye-i Zımmiyan	Balatlar maa	sahib-i Çiftlik	
Hane 1,5		Hane 1,5	Rubu'1	

54

1-

Tıpkı aslihi el'âlî

Nemekahü elfakîr ileyhi Az. Şâ.

Veliiyyüddin el-memur biteftişî Evkâfû'l-Haremeyni Şerifeyn

Ğufira lehü

Cüz'i Şerif beratıdır

İftiharü'l-havâs ve'l-mukarrebîn mu'temedü'l-mülûk ve's-selâtîn muhtârü'lfer ve't-temkîn bilfiil dârüssaâdem ağası olub Haremeyni Şerifeyn Evkâfı muhasebesinde olan El-Hâc Beşir Ağa dâme ulüvvehü divanı hümayunuma arz gönderüb taht-ı nezaretinde olmağla Kastamonî'de vâki Kapan Hanı demekle ma'ruf ve mağfurun leh Sultan Bayezid tâbe serâhü evkâfı mahsulünden almak üzere yevmî iki akçe vazife ile Hazreti Resûli Ekrem ve Nebiyyi Muhterem Sallallahü Teâlâ Aleyhi Vesellem Hazretlerinin ruh-i şerifleri için cüzhan olan Mustafa gıyâbi fevt olub yeri hâlî kalmağla mahlûlünden işbu râfii tevkii'ş-şân Mustafa bin El-Hâc Hüseyin zîde salâha'ya tevcih olunub yedine berât-ı âlişânım verilmek ricasına i'lâm etmeğin hakkında mezîd inâyet-i padişâhânem zuhura getürüb ağa-i müşarünileyhin arzı mucibince tevcih edüb bin yüz kırkbir senesi cemaziyelevvelin dokuzuncu gününden bu berât-ı hümayun-i izzetmakrûnu verdim ve buyurdum ki mezbûr Mustafa bin Hacı Hüseyin zîde salâha varub vakf-ı mezbûrda müteveffa merkûm yerine cüzhan olub eda-i hizmet ettikten sonra vechi meşrûh üzere tayin olunan yevmî iki akçe vazifesin evkâf-ı mezbûr mahsulünden mütevellisi olanlardan alub mutasarrıf ola. Ol babta ferd dahl ve taarruz kılmayalar. Şöyle bileler alâmeti şerife itimat kılalar. Tahrîren fi'l-yevmi'l-âşir min şehri cemaziyelahir lisene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf.

Vasale fi 28 Cemaziyelahir 1141

Bemakam
Kostantıniyye
Elmahruse

2-

Tıbkı aslihi elhatîr nemakahü'l-fakîr ileyhi sübhânehü

Hasan en-Nâib-i mahkeme-i Ahi Çelebi bi-Kostantıniyye el Mahrûse

Afâ anhü

Cüz'i Şerif beratıdır

Kastamonî'de Sinan Bey bina eylediği camii şerifte Fâtıma Hatun vakfeylettiği ecza-i şerifeden bir cüz'i şerif tâlisi olan Abdurrahman fevt olub yeri hâlî ve mahlûl olmağın yine erbâbı istihkaktan işbu râfii tevkiî'ş-şân-i hâkânî Hafız Hüseyin her vecihle lâyük ve mahal ve müstehik olmağla yevmî üç akçe vazifesiyle tevcih olunub berât-ı şerifim verilmek bâbında istida-yi inayet etmeğın sadaka edüb bu berât-ı hümayunu verdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm merkûm Hafız Hüseyin varub zikrolunan camii şerifte müteveffa mezbûrun yerine cüzhan olub hizmet-i lâzimesin mer'i ve müeddi kıldıktan sonra yevmî üç akçe vazifesiyle mutasarrıf olub vâkıfın ruhu ve devam-i devletimçün duaya müdavemet göstere. Ol babta âherden ferd mani ve dâhil olmayub asla dahl ve taarruz kılmayalar, Şöyle bilüb alâmeti şerife itimat kılalar. Tahrîren fî evâsıt-i şehri Rebiülahir lisene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf.

Vasale fî 8 Cemaziyelahir 1141

Bemakam

Kostantiniyye
Elmahruse

55

1-

Kendir için sâdır olan emr-i âlîdir.

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-kübrâi'l-fehâm zü'l-kadri ve'l-ihtirâm sahibü'l-izz ve'l-ihtişâm el-muhtaassı bimezîdi inayeti'l-melikü'l-a'lâ Kastamonî Sancağı mutasarrıfı (boştur) dâme ikbâlehü ve kıdvetü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-kelam mevlânâ Kastamonî Kadısı zîde fazlehü tevki-i refî-i hümayun vâsıl olucak ma'lum ola ki Kastamonî Kazası'na tâbi merhûm ve mağfürün leh Bayezid Hân-i velî tâbe serâhü evkâfından olan Kuşkara ve tevabii karyeleri ahalileri meclis-i şer'a varub liva-i mezbûrda vâki Virangöl ve Güney ve Taşköprü kazalarında olan Akçakavak ve Yavunç nam çaylarda ıslanan kendir bağlarının her birisinden birer para resm alınmak üzere müceddeden maktu kaydolunub lakin karye-i mezbûrlar kadimden mefrûzü'l-kalem ve maktuü'l-kadem min külli'l-vücûh serbestiyet üzere

olub hâsıl olan rûsûmâtı cânib-i vakıftan alınageldiğinden maada hâsıl eyledikleri kendir bağları dahi zikrolunan çaylarda ıslanagelmeyüb hâsıl olan kendir bağlarının her birinden birer para resm alındığı halde reâyâyâ külli gadr olmağla hallerine merhameten tahsili ile rencide olunmamak için reâyâ-yı merkûmun istirham eylediklerinde Kastamonî Kadısı Mevlânâ Şeyh Mehmet zîde fazlehü arz etmeğin hazine-i âmiremde mahfûz olan başmuhasebe defterlerine nazar olundukta Kastamonî Sancağı'nda vâki Akçakavak ve Çam ve Yavunç ve Virangöl ve Güney ve Taşköprü nam mahallerde vâki göllerde ıslanan kendirin rûsûmu kimesnenin kayıt ve beratına dâhil olmayub hâric-i ezdefter olmağla yüz kuruş mâl ve yüz kuruş muaccel ile El-Hâc Hüseyin ve Seyfullah nam kimesnelere bin yüz kırk senesi martından zabt eylemek üzere mâlikâne tevcih olunduğu derkenar ve maktua-i mezbûrenin ihdâsı reâyâ fukarasına zulüm ve iğtisâka bâdi olur bir halden olmağla ref' olunub mahalli terkin olmak için telhis olunmak fermânım olmağın mucibince mâlikâne kaydı ref' olunub fîmâ ba'd resm-i mezkûr mutalebesiyle taaddi olunmamak için emr-i şerifim verilmek arz ve telhis olundukta imdi telhis mucibince mâlikâne kaydı ref' olunmağla resm-i mezbûr mutalebe olunmamak bâbında fermân- i âlişânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki hükm-i şerifimle vardıkta bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel edüb dahi maktua-i mezbûrenin ihdâsı reâyâ fukarasına zulüm ve iğtisâka bâdi olur bir halden olmağla mâlikâne kaydı ref' olunub mahalli terkin olmağla fîmâ ba'd resm-i mezkûr mutalebesiyle taaddi ve rencide ettirmeyesin. Şöyle bilesin alâmeti şerife itimat kılasın. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-ışrîn min şehri Cemaziyevvel lisene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf.

Vasale fi 10 Cemaziyelahir 1141

Bemakam
Kostantiniyye
Elmahruse

56

1- Mefâhirü'l-kuzât ve'l hukkâm meâdinü'l-fezâil Kastamonî Sancağı'nda vâki olan kazaların kadıları zîde fazlehüm ve kıdvetü'emâcid ve'l-a'yan sadrazam silahşörlerinden hâlâ ol tarafta mübaşir olan Ömer zîde mecdehü tevki-i refi-i hümayun vâsıl olacak ma'lum ola ki Şark Seferi zuhurundan in'ikâd ve sulh ve salâha gelince Kastamonî Sancağından ihrâcî ferman olan mekkârî davarlar için beher sene reâyâdan bedel nâmıyla tahsil olunan akçeler mahallerinden teftiş ve

tefahhus ve mîrî için cem ve tahsil olunmak üzere emr-i şerif-i âlişânım sâdır olmağla Kastamonî Sancağı'nda vâki olan sekiz adet kazalar ahalilerinden teftiş ve istiksa olundukta bu husus için reâyâdan kati vâfir akçe tahsil olunub bahi rahis ile (bir kelime okunamadı) mahallerden davarlar iştirâ ve a'yân-ı vilayet murat eyledikleri müflislerin rüşvetlerin alub mekkârîbaşı nasb etmeleriyle verdikleri davarları mahalline gönderüb eda-i hizmet eylediklerinden sonra yedlerine eda tezkeresi almak şartıyla reâyâ tarafından vekâlet gönderdikleri davarları mekkârîbaşılara teberri edüb lakin mekkârîbaşılardan bazıları eda-i hizmet etmekten mukaddem fevt olub ve bazıları dahi bilâsenet firar eyledikleri ecilden taraf-ı mîrîden verilen peşin ücret akçesi kendülerinden ve kefillerinden tahsil olunmak iktiza eylediği Dersaadetime arz ve i'lam olunmağla sen ki mübaşir mumailayhsin işbu emr-i şerif-i celilü'l-kadrim vusûlünde sefer zuhurundan mesalih vukuuna gelinceye dek liva-i mezburdan ihracı fermânım olan davarların mekkârîbaşılardan eda-i hizmet eylemezden mukaddem fevt olanlarıyla bilâsenet firar edenleri marifet-i şer'i ile ahz ve habs ve taraf-ı mîrîden verilen peşin ücret akçelerini kendülerinden ve kefilesinden alâ eyyi hâl mîrî için cem ve tahsil eyleyüp bilâkusur ahz ve kabz eyledikten sonra getirüp teslim-i hazine-i âmirem eylemeye ihtimam ve dikkat eylesin ve siz ki kadılsız husus-i mezburda mübaşir mumailayhe min külli'l- vücuh ianet ve müzaheret eylemeniz matlûb-i hümayunum olmağla bu babta bir ferdi himaye kaydına düşmeyüb mekkârîbaşılardan o makule eda-i hizmetinden mukaddem gayb ve firar edenler ile fevt olanların peşin verilen ücretten ve zimmetlerinde iktiza eden akçeleri mübaşir mumailayh marifetiyle yerlû yerinden bilâkusur mîrî için cem ve tahsil ettirmekte her biriniz bezl ve sa'y ve kudret eyleyüb sermû hilafına ruhsat ve cevaz göstermekten bigayet tevakki ve mücanebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki hükm-i şerifimle vardıkta bu babta veçhi meşrûh üzere şerefyafta-i sudûr olan işbu emr-i celilü's-şân-ı vâcibü'l-ittiba ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmûn-i itaatmakrûnuyla âmil olub hilafıyla vaz' ve hareketten bigayet ihzar ve içtinab eylesiniz. Şöyle bilesiz alâmet-i şerife itimat kılasız. Tahrîren fi'l-yevmi'l-ısrîn min şehri cemaziyelevvel lisene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf.

Mucibince sadrazam mektubu dahi vardır.

57

1-

Eligüzelzâde el-Hâc Mehmet Ağa'dan tahsil olunan akçenin fermanıdır.

Kıdvetü'l-kuzât ve'l hukkâm ma'deni'l-fezâil ve'l-hukkâm Kastamonî kadıları zîde fazlehümâ ve kıdvetü'emâcid ve'l-a'yan Kastamonî mütesellimi zîde mecdehü tevki-i refi-i hümayun vâsıl olacak ma'lum ola ki kıdvetü'emâcid ve'l-a'yan Mehmet zîde mecdehü divân-ı hümayunuma arzihâl edüb bin yüz kırk senesine mahsub olmak üzere uhdesinde olan Kastamonî Sancağı cebelû bedeliyesi mâlini tarafından cem ve tahsiline Küre-i Nühas madeni emini Mehmet zîde kadrehü tayin ve memur olmağla cebelû bedeliyesi mâlinden Kastamonî sakinlerinden Eligüzeloglunun oğlu Mehmet nam kimesnede ikiyüz doksandört kuruş bâki kalub meblağ-i mezkûr emin-i merkûm tarafından talep olundukta mezbûr Mehmet edada taallül ve muhalefet etmekle verdiği memhûr deyn temessükü mucibince merkûm Mehmet'in zimmetinde kalan meblağ-i mezbûru tamamen tahsil ve yine muhalefet ederse marifet-i şer'i ile ve ol tarafa bazı husus için mübaşir tayin olunan veziriazamım silahşörlerinden kıdvetü'l- emâcid ve'l-a'yan Ömer zîde mecdehü marifetiyle ahz ve habs ve bittamam tahsil olunmak bâbında emr-i şerifim rica etmeğin imdi vechi meşrûh üzere şer'i ile amel olunmak bâbında fermânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki hükm-i şerifim vardıkta bu babta sâdır olan emrim üzere amel edüb dahi i'lâm olunduğu üzere mâl-i mezbûrdan mezbûr Mehmet'in memhûr deyn temessükü mucibince zimmetinde kalan meblağ-i mezbûru marifet-i şer'i ile tahsil ve eda ettirüb taallül ve muhalefet ettirmeyesin şöyle ki adada muhalefet ederse marifet-i şer'i ile ve mumaileyh Ömer zîde mecdehü marifetiyle ahz ve habs ve bittamam tahsil ettirmekte ihtimam eylesin. Şöyle bilesin alâmet-i şerife itimat kılasın. Tahrîren fi'l-yevmi's-sânî aşere min cemaziyelevvel lisene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf.

18 C. 1141

Bemakam
Kostantıniyye
Elmahruse

2- Saadetlü mükerrermetlü âtufetlü râfetlü karındaş-ı ekremim paşa-yi celilü's- şân hazretlerinin makarr-ı vecd ve ikbal olan nâdi-i saadet iştimalleri savbına mezîd i'zaz ve ikram ile dürr-i da'vât-ı sâfiyât baht-ı meâl ve ğurer teslimat ve âfiyât-ı meveddet iştimal ithâfı sibâkında istifsârı hâtırı âtırları alâ vechi't-tekrîm mer'î ve müeddi kılındıktan sonra zamîr-i münîr-i meh-i tenvirlerine temaniye-i muhlisânem budur ki işbu sene-i mübarekede muayyen mahlaslarıyla sefer-i nusret esere memur asâkir-i mansurenin (bir kelime okunamadı) ta'vinât ve zahâyirleri ve cebehane ve mühimmat nakliçün ferman buyurulan mekkârî davarlarından Kastamonî ve Ankara sancaklarından bin beşyüz re's mekkârî davarı ihracına memur ve mekkârîbaşî tayin buyurulan Eligüzelzâde İbrahim Ağa kulları zikrolunan davarları mahallinden ihraç ve ordu-yi zafer-te'sîre teslim edüb emr-i musalaha dahi rehin-i hüsn-i hitam olmağla mekkârî davarı hususu bundan sonra hâk-i pâ-yi veliyyü'n- niamiye mufassalan arz olunmak üzere olduğundan merkûm kulları itmâm-i hizmeti zamanında ric'at ettirilmeğin vesile-i arz-ı hulûsumuz olmuştur. İnşâallahü Teâlâ lede's-şerefü'l vüsûl mezkûr kullarının itmâm-i hizmeti birle avdet ettirildiği ma'lûm-i şerifleri buyuruldukta üzerinden hüsn-i nazar-i kerimâneleri bîdiriğ buyurulmak me'muldür. Bâki enâm saadet ve ikbal ber devam-ı âbâd

Mine'l muhibbi'l-muhlis Ahmet
Muhafız-ı Bağdat
Vasale fî 22 Cemaziyelahir 1141

58

1- Acem üserâsı Âsitâne-i Saadet tarafına varılmak için sâdır olan emr-i âlîdir.

Mefâhirü'l-kuzât ve'l hukkâm meâdinü'l-fezâil ve'l-kelam Âsitâne-i Saadetimden Karadeniz'in Anadolu Yakası'yla Karadeniz'in nihayetine varınca sevhil-i bahrde ve yemininde olan kadılar zîde fazlehüm mefâhirü'l-emâsil ve'l-akran kethüdayerleri ve yeniçeri serdarları vesair zâbit ve iskeleler eminleri ve a'yân-ı vilayet ve işçileri zîde kadrehüm tevki-i refî-i hümayun vâsıl olucak ma'lum ola ki üserâ-yi Acemden Âsitâne-i Saadetimde bâliğ ve bâliğa esirci taifesinden ve gerek fûruht için ebâdi-i

nâsta bulunan esirlerin Âsitâne'de bey' olunması nice zararı müstebdi ve müstelzim olmağla her kimin yedinde fûruht için Acem esiri var ise Anadolu taraflarında diledikleri mahallere götürüp bey' edüb fîmâba'd Âsitâne'de bey' ve şîrâ olunmamak üzere men'i külli ile men olunmağla bundan sonra () Âsitâne-i Saadet Âşîyâneme bâliğ ve bâliğa Acem esiri getirülmeyüb Anadolu tarafından herkes dilediği mahalde fûruht eylemeleri fermân-ı hümayunum olmağın siz ki mumailayhimsiz işbu emr-i şerifim ile vusûlünde mahkemelerinizde birer suretin sicil-i mahfuza kayıt ve sebt ve mazmûn-i münifini cümleye ilan ve işâat ol makule Acem üserâsını Âsitâne-i Saadetim tarafına getirülmekten men'i külli ile men eyleyüb hilafından bigayet ihraz ve içtinab eyleyesiz. Şöyle ki hilâf-ı emr-i hümayun her hanginizin taht-ı kazasında ve iskelesinde () Acem üserâsının bu tarafa mürurlarına ruhsat ve cevaz gösterilmek ihtimali olur ise bir vecihle özür ve cevabınız ısgâ olunmayub muaheze ve muateb olacağınızı mukarrer ve muhakkak bilüb ona göre basiret üzere hareket zinhar üserâ-i merkumeyi gerek merran ve gerek bahren Âsitâne-i Saadetim tarafına getirülmekten men'i külli ile men eyleyüb sermû hilafından bigayet ihraz ve içtinab eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki vusûl buldukta bu babta veçhi meşrûh üzere şerefyafî-i sudûr olan işbu fermân-ı vâcibü'l-ittiba ve lâzîmü'l-îmtisâlimin mazmûn-i itaatmakrûnuyla âmil olub hilafından bigayet ihraz ve içtinab eyleyesiz. Şöyle bilesiz alâmet-i şerife itimat kılasız. Tahîren fî evâhir-i Cemaziyel'ûlâ lisene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf.

Bemakam
Kostantiniyye
Elmahruse

Vasale fî 23 Cemaziyelahir 1141
Mucibince sadrazam mektubu dahi vardır.

2- Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm İbrahim dâme ikbâlehü ve iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim

dergâh-ı muallâm kapucubaşlarından Mustafa dâme mecdehü ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yan Bolî Voyvodası Yusuf zîde mecdehü tahvillerinde bin yüz kırk senesinde vâki mart evvelinden zabt olunmak üzere mumailayhimin uhdelerinde olan Kastamonî Sancağı'nın sancak ve bedeli maktuu akçelerinden hâlâ işbu bin yüz

kırkbir senesi mîrî donanma-i hümayunum kalyonları ve sefain-i sairesiyçün kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yan bilfiil tersane-i âmirem emini olan Eminzâde

59

El-Hâc Ahmet zîde mecdenin cânibinden mübaşeretle Canik ve Fatsa câniblerinde ve ol havalilerden tedarik ve mubayaa ve Âsitâne-i Saadetime nakil ve tersane-i âmirem mahzenine teslim ettirilmesi fermânım olan beşbin kantar kerestenin lazım gelen bahaları ve tül sefinesi akçeleri için bin yüz kırk senesi zikrolunan Kastamonî Sancağı'nın senevî mîrî maktu mâlinden tayin olunan dört yük ellibin akçenin beher kuruşu yüzyirmibeşer akçeye olmak üzere bihesab-ı esedî yalnız üçbin yediyüzelli esedî kuruş eder meblağ-i mezbûr işbu bin yüz kırkbir senesi Saferinin yirminci gününden bilfiil tersane-i âmirem emini olan mummaileyh Eminzâde El-Hâc Ahmet zîde mecdenin cânibinden Hüseyin Yazıcı yedinden Âsitâne-i Saadetimde hazine-i âmirem defterdarlarına irad ve masraf kaydolanmağın temessük almak için işbu hükm-i şerifim verildi. Şöyle bilesin alâmeti şerife itimat kılasın. Tahrîren fi'l- yevmi's-sâni ve'l-ısrîn min şehri Saferi'l-hayır lisene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf.

Vasale fî Ğurre-i Receb 1141

Bemakam
Kostantiniyye
Elmahruse

- 1- Kastamonî'de vâki Şeyh Şucaeddin Evkafından almak üzere yevmî iki akçe vazife ile

serzâkirân olan Mustafa tarîk-i hacc-ı şerifte fevt olub yeri hâlî ve mahlûl olmağla yerine sulbî oğlu işbu râfîi tevkii refîiş-şân-i hâkânî Ahmet Halife her vecihle lâyıık ve mahal ve müstehık olmağın babası mahlûlünden tevcih olunub yedine berât-ı şerif-i âlişânım verilmek bâbında yedinde olan babası berâtı mucibince inayet rica etmeğın sadaka edüb bu berât-ı hümayun-i izzetmakrûnu verdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm mezbûr Ahmet Halife varub zikrolunan evkafta müteveffa babası yerine serzâkirân olub vâkıfın ruhu ve devam-i ömür ve devletimçün duaya müdavemet göstere. Ol babta taraf-i âherden hiç ferd mani ve müzâhim olmayub asla

dahl ve taarruz kılmayalar, Şöyle bilüb alâmeti şerife itimat kılalar. Tahrîren fî evâili şehri Rebiülevvel sene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf.

Bemakam
Kostantiniyye
Elmahruse

60

1-

Tersane emini tarafından Çukadar el-Hâc Halil ile gönderilen hazine için ferman

Akdâ-yı kudatî'l müslimin, evlâ-yi vülatî'l-muvahhidin, ma'denü'l-fazlı ve'l-yakîn, râfî-i ulûmî'şerif ve'd-din varis-i ulûmî'l-enbiya ve'l-mürselin el-muhtassî bimezîdi inayeti'l-meliki'l-muin Mevlânâ (boştur) kadısı zîde fazlehü ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hukkâm meadinü'l-fezail ve'l-kelam Âsitane-i Saadetinden Canik ve Fatsa caniblerine varınca ve Tokat'tan Âsitane-i Saadetime gelince yol üzerinde vâki olan kadılar zîde fazlehüm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akran kethüdayerleri ve yeniçeri serdarları ve a'yân-ı vilayetin işerileri zîde kadrehüm tevki-i refi-i hümayun vâsıl olucak malum ola ki Âsitane-i Saadetten Canik ve Fatsa'ya gidecek ve Tokat'tan Âsitane-i Saadetime gelecek harbendeye inşaallahü Teâlâ yol üzerinde herhangi bir tahtı kazasına dâhil olur ise (bir cümle siliktir)... götürüb ve yollarda yanlarına kifayet miktarı işe yarar âdemler koşub gereği gibi muhkem zabt ve haraset ederek bir vecih fesattan emin ve salim birer kimesne eşdürüb avk ve tehir ve ihmal ve müsamahadan ihraz eyleyüb ıyâzen billahi Teâlâ menâzil ve müraselede mîrî hazineye zarar ve gezend eriştirmekten ve bu bahane ile celb-i mal sevdasında olmağla reâyâ fukarasına zulüm ve taaddi olunmaktan bigayet ihraz ve içtinab eyleyesiz deyü fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki hükm-i şerifimle vardıkta bu babta veçhi meşrûh üzere şerefyafta-i sudûr olan işbu emr-i şerif-i vâcibü'l-ittiba ve lâzîmü'l-imtisalimin mazmûn-i itaatmakrunuyla âmil olub hilafıyla vaz' ve harekettten bigayet ihzar ve içtinab edesiz. Şöyle bilesiz alâmet-i şerife itimat kılasız. Tahrîren fî'l-yevmi'l-ışrîn min şehri Rebiülevvel sene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf.

Bemakam
Kostantıniyye
Elmahruse

2- Faziletlü efendiler hazerâtının meclis-i şeriflerine daavâtı sâfiye ve teslimât-ı vâfiye ithafıyla ve şerâyi-i şîâr Anadolu'nun sol kolunda vâki kuzât ve nüvvâb efendiler zîde fazlehüm ve mefahirü'l-emâsil ve'l-akran a'yân-ı vilayet ve işerleri zîde kadrehüm ba'de's-selam inhâ olunur ki ümenâ-i dîn-i mübîn ve hademe-i şer'i metîn olan kuzât ve nüvvâbın taayyüşleri için mahzâ şeriat-i mutahhereye mütevakkıf olan mesalih ibaddan kendülerine her maddeden hadd-i itidal üzere rüsûm tayin olunmağla ehli örf taifesi gibi mezalimi beyhude ile reâyâ fukarasını rencideyi muktezi zaruretleri yoğiken bir ezmandan berü içlerine cüheladan nice ehli tama' karuşup ve niyabetler huliyye-i perhiz ve iffetten ârî kimesnelere tefviz olunmaktan nâşi hâkim-i örf gibi onlar dahi ahzi cerâyim ve tekâlîf tevziine hilâf-ı şer'i şerif ve muğayir-i emr-i münif kendileri için başka akçe zammı ile fukara-i raiyyeyi bî vecih tecrim eylediklerinden gayrı nice mekkâre ve gadr vukuunu müstelzim hilaf vâki arzlar verüb bunun emsali harekâtı nâmarziyye ve ef'âli nâmeşruaları nümâyan olub bu gûne mezalim ve taadiyâtın def' ve ref'i ehem mühimmattan olmağla siz ki kadılar ve nâiblersiz bu makule avarız ve nüzül ve cizye ve imdâd-ı seferiye ve hazeriyye vesair evamir-i şerif ile vâki olan tekâlîfe kendiniz için hilâf-ı şer'i şerif bir akçe ve bir habbe zam eylemeyüb öteden berü muayyen ve mukannen olan rüsumât-ı ma'lumenize kanaat ve tama'ihâme tabiat ile hilâf vâki mevâda arz verüb şerefyafıta-i sudûr olan evamir-i aliyyenin dahi tenfiz ve icrasına ihtimam ve dikkat ve siz ki a'yânı vilayet ve işerlerisiz bu misillü umûr-i müstenkirede kuzât ve nüvvâba mûmâşât ile hevâlarına muvafakat etmeye bir tarik cevaz ve ruhsat göstermeyüb bu makule mezalim ve mekarehin def' ve ref'ine bezli kudret ve memnu ve mütenebbih olmayanları muhzır birle der devletmedâra arz ve i'lama mübaderet eylemeniz bâbında hattı hümayun-i şevketmakrûn ile sâdır olan fermân-ı âlişân mucibince mektup tahrîr ve (boştur) ile irsâl olunmuştur. inşâallâhü teâlâ vusulünde mucib-i emri âlî üzere amel ve hareket ve mazmûni münifini tenfiz ve icraya her biriniz ziyade sa'y ve dikkat eyleyesiz. Şöyle ki bu bâbta hasene ve zabıta-i müstahsenenin kemal mertebe (bir kelime okunamadı) olunması ve bu nizamın devam ve istikrarı ile sükkân-ı memleketin refah ve râhatları iksarı murâd-ı hümayun-i şehinşâhî olmak hsebiyle fimâ ba'd bu hususu tecessüs ve tefahhustan

hâli olmayub bundan sonra muktezasıyla amel olunmaktan zerre kadar müsamaha ve müساهeleniz ve sermû hilafına vaz' ve hareketiniz haber alınmak lazım gelirse bir türlü özür ve bahaneniz ısıgâ olunmayub eşed ikâb ile muaheze ve muateb olacağınızı mukarrer ve muhakkak bilüb ona göre encâm-ı kârı mülâhaza ile müteyakkızâne hareket ve hilafına cesarettten bigayet tevakki ve mücanebet eyleyesiz.

Bâki fazilette dâim bâd

Mine'l-Muhlis İbrahim

61

1- Mucibince amel oluna Suret-i hatt-i hümayundur kuzât ve nüvvâb için Kâdı-i kuzâtı'l-müslimîn evlâ-yi vülati'l-muvahhidin, meâdinü'l-fezail ve'l-yakîn, râfi-i a'lâmi's-şeriatı ve'd-din varis-i ulûmi'l-enbiya ve'l-mürselin el-muhtassı bimezîdi inayeti'l-meliki'l-muin Anadolu'nun sol kolunda vâki olan mevâli-i izâm zîde fezailehüm ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hukkâm meadinü'l-fezail ve'l-kelam kadılar ve nâibler zîde fazlehüm ve mefahirü'l-emâsil ve'l-akran a'yân-ı vilayet ve işerleri zîde kadrehüm tevki-i refi-i hümayun vâsıl olucak malum ola ki ümenâ-i dîn-i mübîn ve hademe-i şer'i metin olan kuzât ve nüvvâba nakliye-i kaza olundukta tahsil-i sebeb-i maişetleriyle beyne'l-ahali ücret-i hukkâm-i şer'iyeye ve elfâz-ı evâmîr-i aliyyede "i'dilü hüve akrabu li't-takva" fermân-i azimüşşânî üzere hareket ve cadde-i istikamette udül ve inhiraftan tahaşşi ve mücanebet eylemeleri için hücec-i şerife ve urûz ve sicilât ve mürselât ve akd-i tenkih ve itknâme ve muhasebât-ı evkaf ve kismet paralarının her birisi için ecdâd-ı izâmım enârallahü teâlâ berahinehüm zaman-ı saadet-iktiranlarında hadd-i itidal üzere rüsûm tayin ve kanun mukarrer tutulmağla kuzât ve nüvvâbın hilâf-ı şer'i şerif vaz' ve harekete tasaddîlerini iktiza eder zaruretleri yoğiken birkaç seneden berü içlerine cüheladan bazı ehli tama' dâhil ve huliyye-i iffet ve istikametten âzâde bazı kimesnelere dahi niyabet verilmekle kuzâtın bu makulelerin bu kazaya nail olunca bu kadar mülazemet çektim ve nâibler dahi ben şu kadar aylık versem gerektir deyü bu bahaneler ile hâkim-i örf gibi hilâf-ı şer'i şerif ahz-i ceriyye ve her sâliyâneye kendüleri için ikişer üçer yüz kuruş zam ve reâyâdan cebren ve kahren tahsil ve vedia-i hâliki'l-berâyâ olan reâyâ fukarasının perakende ve perişan olmalarına bâis ve bu takrib ile mâl-i mîrînin tahsili dahi emr-i

aliyye olub beytûlmâl-i müslimîne gadr ve tama'ı-hamlarından nâşi bazı mevadda evamir-i şerifemin enkâzına müsamaha ve hilâf vâki arzlar vermeye ve bunun emsali harekâtı şeniaları nümayan olmağla hilâf-ı şer'i şerif ve muğayir-i evamir-i emri aliyye bu gûne taaddiyat ve mezalimin def' ve ref'i lâzıme-i zimmet-i himmet-i vâlânihmet-i pâdişâhânemden olmağın siz ki kadılar ve naiblersiz bu makule avarız ve nüzûl ve cizye ve paşaların imdâd-ı seferiye ve hazeriyelerine vesair emr-i şerifimle vâki tekâlîfe kendiniz için bir akçe ve bir habbe komayub öteden berü kanun üzere alınagelen rüsûmâtınıza kanaat eyleyüb ve hilaf vâki arz verüb ve evamir-i aliyyenin tenkisi ve icrasına ihtimam eyleyüb hilafından ziyade mücanebet eyleyesiz ve siz ki a'yânı vilayet ve işerlerisiz kazalarınızın kadıları ve naiblerine vâki olan tekaliften kendileri için bir akçe ve bir habbe zam eylemelerine kat'a rıza ve cevaz göstermeyüb ve hilaf-ı şer'i şerif ahz-ı cerâyim vesair mezalimlerine dahi rıza vermeyüb hilaf-ı şer'i şerif ve muğâyir-i evamir-i aliyye olan vaz' ve taaddilerini men ve def' ve memnu olmayanların haklarında lazım gelen ceza-i (bir kelime okunamadı) terettüb olunmak üzere der devletmedârıma muhzır birle arz ve i'lam eyleyüb hilafından bigayetil gaye ihraz ve içtinab olunmak bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki vusul buldukta bu bâbta veçhi meşruh üzere şerefyafta-i sudûr olan fermân-i vâcibü'l-ittiba' ve lâzimü'l-imtisalimin mazmûn-i itaatmakrûnuyla âmil olub hilafından bigayet ihtiraz ve içtinab eyleyesiz. Şöyle bilesiz alâmet-i şerife itimat kılasız. Tahrîren fi evâsıtı cemaziyelahir sene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf.

Vasale fi 14 Receb 1141

Bemakam
Kostantiniyye
Elmahruse

62

1-Gedikli müteferrika ve çavuşlar için sâdır olan emr-i âlîdir

Akdâ-yi kuzâti'l-müslimîn evlâ-yi vûlati'l-muvahhidin, meâdinü'l-fezail ve'l-yakîn, râfial-a'lâmi's-şeriatı ve'd-din varis-i ulûmi'l-enbiyai ve'l-mürselin el-muhtassı bimezîdi inayeti'l-meliki'l-muin Üsküdar'dan Anadolu'nun sol kolu nihayetine varınca vâki olan mevâli-i izâm zîdet fezaile ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hukkâm

meadinü'l-fezail ve'l-kelam kadılar zîde fazlehüm tevki-i refi-i hümayun vâsıl olucak malum ola ki dergâh-ı muallâm gediklü müteferrika ve çavuşlarından Anadolu ve Rumeli câniblerinde sakın olanlar der devletmedârıma gelüb hizmet memurlarına kıyam etmeleri müteneffir olmağla siz ki mumaiylehimsiz gediklü müteferrikan ve çavuşândan taht-ı kazalarınızda mütemekkin olanlardan ferdi vâhid bir takrib ile geri kalmayub cümlesi yevm-i ıyddde der devleti aliyyemde hâzır ve âmâde bulunmak üzere tenbih ve te'kid eyleyüb şöyle ki yevm-i mezburda özür ve illet iradıyla bulunmamak ihtimali olur ise gedikleri ref' ve zeametleri âhere verileceği mukarrer olduğun bir hoşça tefhim ile cümlesini ihraç ve irsal eyleyüb hilafından ziyade ittika ve ihtiraz olunmak bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki vusul buldukta bu bâbta veçhi meşruh üzere şerefyafte-i sudûr olan fermân-i vâcibü'l- ittiba' ve lâzımü'l- imtisalimin mazmûn-i itaatmakrûnuyla âmil olub hilafından ihtiraz ve içtinab eyleyesiz. Şöyle bilesiz alâmet-i şerife itimat kılasız. Tahrîren fî evâhiri Cemaziyelahir sene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf.

Vasale fî 14 Receb 1141

Bemakam
Kostantiniyye
Elmahruse

Mucibince hazreti sadrıâlî mektubu dahi vardır.

2-Eligüzelzâde El-Hâc İbrahim Ağa'dan mekkârî davarlarından yedi bin kuruşun tahsili için sâdır olan ferman Mefâhirü'l-kuzât ve'l hukkâm meâdinü'l-fezâil ve'l-kelâm Kastamonî (boş) ve (boş) ve (boş) kadıları zîde fazlehüm kıdvetü'emâcid ve'l-a'yan sadrazam silahşörlerinden kıdvetü'emâcid ve'l-a'yan Ömer zîde mecdehü tevki-i refi-i hümayun vâsıl olucak ma'lum ola ki Şark Seferi takribi ile bin yüz otuzdokuz senesinde Kastamonî Sancağı'ndan ihrâc ferman olan davarların mekkârîbaşısı olan Eligüzeloğlu El-Hâc İbrahim'in memur olduğu mekkârî davarların hesabı görüldükte zimmetinde yedibin kuruş zuhur edüb mîrî için talep olundukta onbir gün vade tamamında tamamen tedarik ve eda ve teslim eylemek üzere deyn temessükü verüp ve hüccet-i şer'îye olmağla hüccet-i şer'îyesi irsal olunduğu ve meblağ-i mezbûru edadan sonra husus-i mezbûr için reâyâ rencide olunmamak üzere yedine emr-i âlişânım verilmek ricasına bu defa Dersaadetime tahrîr ve i'lam eylemişsin. Zimmeti olan akçe tamamen teslim-i hazine-i âmirem olmadıkça yedine emr-i şerifim verilmek iktiza etmeyüb ve meblağ-i mezbûrun bir

gün akdem kendüsünden tahsili muktezi olmağla imdi sen ki mübaşir mumaileyhsin işbu emr-i şerif-i celilü'l-kadrim vusûlünde kat'a tehir ve tevakkuf ettirmeyüb mâruz-zikr İbrahim'in zimmetinde icap eden meblağ-i mezbûr yedibin kuruşu temessükü mucibince mîrî için tamamen ve kâmilten kendüsünden tahsil ve mîrî için ahz ve kabz eyledikten sonra veçhi meşruh üzere mucibince emr-i şerifim ifade olunmak için Dersaadetime tahrîr

63

ve i'lâm eylesin. Ve siz ki kadılersiz bu akçenin mezbûr İbrahim'den alâ eyyi hâl tahsili iksâ-yı murâd-ı hümayunum olmağla husus-i mezburda mübaşir mumaileyha ianet ve müzaheret eyleyüb hilafından bigayet ittika ve mücanebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki hükm-i şerifimle vardıkta bu babta veçhi meşruh üzere şerefyafte-i sudûr olan işbu emr-i celîli'shân-ı vâcibü'l- ittiba' ve lâzimü'l-imtisalimin mazmûn-i itaatmakrûnuyla âmil olub hilafıyla vaz' ve hareketten bigayet ihtiraz ve içtinab eylesiniz. Şöyle bilesiz alâmet-i şerife itimat kılasız. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâbii aşere min şehri Recebi'l-ferd lisene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf.

Vasale fi Şa'ban 1141

Bemakam
Kostantiniyye
Elmahruse

1- Boyabat Kazası a'yânından mekkârî davarlarından zuhur eden akçenin tahsili fermanıdır

Kıdveti'l-kuzât ve'l hukâm ma'deni'l-fezâil ve'l-keâm Kastamonî ve Boyabad kadıları zîde fazlehümâ ve kıdvetü'emâcid ve'l-a'yan sadrazam silahşörlerinden mukaddema bu husus için Dersaadetimden mübaşir tayin olunan Ömer ve Kastamonî mütesellimi zîde mecdehümâ tevki-i refi-i hümayun vâsıl olucak ma'lum ola ki Şark Seferi zuhurundan in'ikad-ı sulh ü salaha gelinceye dek Kastamonî Sancağı'ndan ihracı ferman olan mekkârî davarları bahanesiyle reâyâ fukarasından gasb ve ihtilas olunan akçeler gereği gibi teftiş ve tefahhus olunub her ne kadar akçe ekl ve belğ olmuş ise mecmuu zahire çıkarılıb icabedenlerden tahsil olunmak için

bundan akdem emri şerifim ısdar ve irsal kılındığına binaen bin yüz otuzaltı ve yedi ve sekiz senelerinde liva-i mezburdan ihracı fermânım olan mekkârî davarlarından Boyabad Kazası'nın hissesine düşüp Dede Mustafa nam kimesne marifetiyle tahsil olunan mekkârî davarlarının hesapları görüldükte üç senede gayrı ez masraf zimmetinde üçbin beşyüz otuzaltı kuruş ve hissedar Hasan ve Mehmet ve İsmail ve Halil'in zimmetinde altıyüz seksenbir kuruş zuhur edüb ve bunlardan başka bin yüz kırk senesinde yine kaza-i mezburun hissesine isabet eden sekiz re's mekkârî davarları için İsmail nam kimesnenin marifetiyle yediyüzelli kuruş tahsil olunub ba'dehü davarların afvı ferman olundukda meblağ-i mezbûr yediyüzelli kuruş fukaraya verilmeyüb İsmail'in zimmetinde kalmağla bu surette merkumûnun zimmetlerinde olan akçeler min haysi'l-mecmu dörtbin dokuzyüz altmışyedi kuruşa bâliğ olub mîrî için kendilerden talep olundukta kazamız yirmiiki rubu'dan itibar olunub ve her rub'unun ikişer üçer a'yanları ve serdarları dahi bizimle maan ekl eylediler bizler ancak iki rub'un raiyyatlarıyız makbuzumuz mertebe hissemizi mîrîye eda eyleriz deyü özür ve illet eyledikleri bu defa Dersaadetime tahrîr ve i'lâm olunub lakin meblağ-i mezbûr fukara raiyyeden muğayir-i emri âlişân gasb olunmuş bir akçe olub mîrî için tahsili muktezi olmağla sen ki mübaşir mumaileyhsin işbu emr-i şerif-i celilü'l-kadrim vusûlünde kat'a tehir ve tevakkuf ettirmeyüb i'lam olunduğu üzere reâyâ fukarasından tahsil edüb makbuzları olan akçelerden gayrı ez masarîf zimmetlerinde icap eden meblağ-i mezbûr dörtbin dokuzyüz altmışyedi kuruşu mesturü'l-esami merkumûndan mîrî için talep ve tahsil ve eğer edada muhalefet ederler ise ahz ve kalebend ve meblağ-i mezbûru eda eylemedikçe bir tarikle ıtlak eylemekten ziyade tevakkî ve hazer ve habs ile mütenebbih olmayub inatlarında ısrar ederler ise mâlik oldukları emval ve eşyaların marifeti şer'i ile zabt ve tahrîr edüb zimmetleri olan meblağ-i mezbûru emval ve eşyaları bahalarından tamamen ve kâmilan tahsil ve irsâl-i hazine-i âmirem etmeye dikkat ve ihtimam eylesin ve sen ki mevlânâ-i mumaileyhımasız meblağ-i mezbûrun ferman olunduğu üzere bir gün mukaddem mübaşir mumaileyh marifetiyle berveçhi tekml tahsiletiltilmesine siz dahi ziyade cehd ve sa'y edüb avk ve tehirine bâis vaz' ve harekette bulunmaktan ittika ve mücanebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki hükmi şerifimle vardıkta bu babta veçhi meşruh üzere şerefyafta-i sudûr olan emri celilü's-şan-i vâcibü'l-ittiba' ve lâzimü'l-imtisalimin mazmûn-i itaat-makrûnuyla âmil olub hilafıyla vaz' ve hareketten bigayet ihraz ve

içtinab eyleyesiz. Şöyle bilesiz alâmet-i şerife itimat kılasız. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâbii aşere şehri Recebi'l-ferd sene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf.

Vasale fi 5 Şa'ban 1141

Bemakam
Kostantiniyye
Elmahruse

64

1-Kastamonî Sancağı'nın kazaları a'yânından mekkârî davarlarından zuhur eden akçenin tahsili için sâdır olan emri âlîdir

Mefâhirü'l-kuzât ve'l hukkâm mea'dinü'l-fezâil ve'l-keîâm Kastamonî Sancağı'nda vâki kazaların kadıları zîde fazlehüm ve kîdvetü'emâcid ve'l-a'yan sadrazam silahşörlerinden mukaddema bu husus için Dersaadetimden mübaşir tayin olunan Ömer zîde mecdehü tevki-i refî-i hümayun vâsıl olucak ma'lum ola ki Şark Seferi zuhurundan in'ikad sulh ü salaha gelinceye dek Kastamonî Sancağı'ndan ihracı ferman olan mekkârî davarları bahanesiyle reâyâ fukarasından gasb ve ihtilas olunan akçeler gereği gibi teftiş ve tefahhus olunub her ne kadar akçe ekl ve belğ olmuş ise mecmuu zahire çıkarılıb icabedenlerden tahsil olunmak için bundan akdem emri şerif-i âlişânım ısdar ve irsal kılındığına binaen liva-i mezburda vâki bazı kazalarda sakın a'yânın bu mekkârî bahanesiyle aldıkları akçeler tefahhus olundukta Kastamonî Sancağı'nda Çiğlene Kazası'nda sakın Baba Yusuf ve Feyzullah nâmân kimselerin zimmetlerinde yüzeli kuruş ve Sorgun Kazası'nda sakın Dabanzâde Seyyid Ali zimmetinde yüzyirmi kuruş ve Kömürcü Kethüdası ve Suhte Beşe zimmetlerinde elliyezi kuruş ve Güney Kazası'nda sakın Emiroğulları Seyyid Ali ve El-Hâc Mehmet zimmetlerinde bin kuruş ve Araç Kazası'nda sakın Kürd kadısı İbrahim zimmetinde yediyüz kuruş ve Devrekâni Kazası'nda sakın recep Beşe ve Zaim Mehmet ve Miralay-ı Sâbık İsa ve Muarrifoğlu Mustafa zimmetlerinde yediyüzelli kuruş ve Hüseyin ve Mustafa ve Yazıcı Ahmet ve Ali Beşe ve Mustafa Beşe zimmetlerinde dahi dörtyüzelli kuruş ve Daday Kazası'nda sakın Abdullah ve Beşir ve Mehmet zimmetlerinde yüzeli kuruş ve Sırt Kazası'nda sakın hacıhasanoğlu Mehmet ve Kavuncukoğlu Mustafa ve Gülukoğlu Mehmet'in zimmetlerinde yediyüz kuruş ve Taşköprü Kazası'nda sakın Gaffarzâde İbrahim ve Zaim Nuh Bey ve Çevrikoğlu ve Kethüdaoğlu Mehmet'in zimmetlerinde bin beşyüz kuruş ve Eflâni

Kazası'nda sakin Mehmetçavuşzâde Osman zimmetlerinde yediyüzelli kuruş ve Havaçverdioğlu Ahmet ve Seferoğlu El-Hâc İbrahim ve İsmail'in zimmetlerinde dahi ikiyüz doksaniki kuruş ve Araç Kazası'nda sakin Seyyid İbrahim ve Halil ve diğer Seyyid İbrahim'in zimmetlerinde dahi dörtyüz kuruş ve Göl Kazası'nda sakin Seyyid Mustafa ve Hatip Ali zimmetlerinde yediyüzelli kuruş ve Boyalı Kazası'nda sakin Mahmut ve İsmet ve İsmail ve Hacı Halil vesair rüfekaları zimmetlerinde dokuzyüz kuruş ve Durağan Kazası'nda sakin Mustafa ve Mehmet ve Ali zimmetlerinde dörtyüz kuruş ve Zarı Kazası'nda sakin Mehmet ve İsabeyzâde İbrahim ve biraderi Ahmet vesair refikleri zimmetlerinde dörtyüz kuruş ve Çanlı Kazası'nda sakin Paşalı Süleyman ve Hacı Mustafa zimmetlerinde ikiyüz kuruş ve Sinop Kazası'nda sakin seyyid el-Hâc Ali ve el-Hâc Ömer vesair refikleri zimmetlerinde ikiyüzelli kuruş ki min haysi'l-mecmu zikrolunan kimselerin zimmetlerinde on bin üçyüz altmışdokuz kuruş zuhur edüb ve meblağ-i mezkûru onbir gün vadeleri tamamında cânibi mîrîye eda ve teslim eylemeleri üzere taahhüt ve bazıları temessük

65

ve bazıları hüccet-i şer'îye verdikleri bu defa Dersaadetime tahrîr ve i'lam olunub i'lam olunduğu üzere taahhüt oldukları meblağ-i mezbûr on bin üçyüz altmışdokuz kuruşun kendülerden tahsili muktezi olmağla sen ki mübaşir mumaileyhsin işbu emri i şerif-i celilü'l-kadrim vusûlünde kat'a tehir ve tevakkuf ettirmeyüb meblağ-i mezbûru tamamen kendilerden tahsil eyleyüb mîrî için ahz ve kabz eyledikten sonra fîmâ ba'd bu akçeleri fukaradan mutalebe eylememeleri üzere cümlesine muhkem tenbih ve te'kid olunub ve mütenebbih olmayub bu bahane ile yine fukaraya taaddi sadedinde olurlar ise nezr eyledikleri akçeler kendülerden tahsil olunacağını cümleye ifade ve tefhim eyleyesin ve sen ki mevlânâ-i mumaileyhimsiz bu akçelerin fermânım olduğu üzere mîrî için bir gün akdem yerli yerinden cem ve tahsilinde siz dahi ziyade cehd ve sa'y edüb tehire bâis olmaktan hazer etmeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki hükmi şerifle vardıkta bu babta veçhi meşruh üzere şerefyafta-i sudûr olan işbu emri celilü's-şan-i vâcibü'l-ittiba' ve lâzimü'l- imtisalimin mazmûn-i itaat-makrûnuyla âmil olub hilafıyla vaz' ve hareketten bigayet ihraz ve içtinab eyleyesiz. Şöyle bilesiz alâmet-i şerife itimat kılasız.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâbii aşere şehri Recebi'l-ferd sene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf.

Bemakam
Kostantiniyye
Elmahruse

1-Mütesellim Halil Ağa'nın zimmetinde zuhur eden akçenin mîrî için tahsili bâbında sâdır olan emri âlîdir.

Mefâhirü'l-kuzât ve'l hukkâm mea'dinü'l-fezâil ve'l-keîâm Kastamonî Sancağı'nda vâki kazaların kadıları zîde fazlehüm ve kıdvetü'emâcid ve'l-a'yan veziria'zam silahşörlerinden mukaddema bu husus için Dersaadetimden mübaşir tayin olunan Ömer zîde mecdehü tevki-i refî-i hümayun vâsıl olacak ma'lum ola ki Şark Seferi zuhurundan in'ikad sulh ü salaha gelinceye dek Kastamonî Sancağı'ndan ihracı ferman olan mekkârî davarları bahanesiyle reâyâ fukarasından gasb ve ihtilas olunan akçeler gereği gibi teftiş ve tefahhus olunub her ne kadar akçe ekl ve belğ olmuş ise mecmuu zahire çıkarılıb icabedenlerden mîrî için talep ve tahsil olunmak üzere bundan akdem emri şerif-i âlişânım ısdar ve irsal kılındığına binaen bin yüz otuzsekiz senesinde dergâhı muallâm gediklülerinden Osman mübaşeretiyle liva-i mezburdan ihracı ferman olan dört yüz yirmibeş re's mekkârî davarlarını kazalara itidal üzere tevzi olunmuş iken liva-i mezbûr mütesellimi Halil hilâf-ı emr-i âlişân ikibin ikiyüzonyedi buçuk kuruş alub ve bundan başka mîrîden verilen ücretlerden dahi ikibin onsekiz buçuk kuruş ve bir rubu' ketm ve kat' edüb ve tarafından tayin olunan mübaşirlerinin kaza ahalilerinden aldıkları bin üç kuruş ki min haysi'l-mecmu mütesellim merkûmun zimmetinde beş bin üçyüz otuzdokuz kuruş icabetmekle meblağ-i mezbûr mîrî için talep olundukta edadan imtina eylediği bu defa Dersaadetime tahrîr ve i'lam olunub meblağ-i mezbûr muğayir-i emr-i âlişân fukaradan gasb olunmuş bir akçe olduğundan alâ eyyi hâl mîrî için tahsil ve irsâl ve teslim-i hazine-i âmirem ettirilmesi muktezi olmağla imdi sen ki mübaşir mumailayhsin işbu emr-i şerif-i celilü'l-kadrim vusûlünde kat'a tehir ve tevakkuf ettirmeyüb i'lam olunduğu üzere mekkârî bahanesiyle alub zimmetinde icabeden meblağ-i mezbûr beşbin üçyüz otuzdokuz kuruş mütesellim merkumdan tamamen ve kâmilan mîrî için talep ve tahsil ve eğer edada taallül ve muhalefet ederse ahz ve kalebend eyleyüb meblağ-i mezbûru eda ve teslim eylemedikçe ıtlak eylemekten

ziyade tevakki ve hazer ve habs ile mütenebbih olmaz ise mâlik olduğu emval ve eşyasın marifeti şer' ile

66

zabt ve tahrîr edüb zimmeti olan akçeyi emval ve eşyasından alâ eyyi hâl tahsil ve irsâl ve teslim-i hazine-i âmirem eylemekte dikkat ve ihtimam eylesen, sen ki mevlânâ-i mumaileyhsin mütesellim merkumun zimmetinde olan meblağ-i mezbûru fermanım olduğu üzere kendisinden mübaşir mumaileyh marifetiyle berveçhi tekml tahsil ve irsâl ve teslim-i hazine-i âmirem ettirmekte siz dahi ziyade cehd ve sa'y edüb himaye tariki vesair bahane ile muğayir-i emr-i âlişân bibecih avk ve tehirine bâis vaz' ve harekette bulunmaktan gâyetül gâye ihraz ve içtinab eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki hükmi şerifimle vardıkta bu babta veçhi meşruh üzere şerefyafta-i sudûr olan işbu emri celilü's-şan-i vâcibü'l-imtisal ve lâzimü'l-ittibaimın mazmûn-i itaat-makrûnuyla âmil olub hilafıyla bir ferde bir türlü vaz' ve hareket ettirmek ve eylemekten her biriniz ziyade ihtiraz ve içtinab eyleseniz. Şöyle bilesiz alâmet-i şerife itimat kılasız. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâbiî aşere şehri Recebi'l-ferd sene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf.

Bemakam
Kostantiniyye
Elmahruse

1- Semurkaş Şa'ban Ağa ve Menteşoğlu Mustafa Beşe'den tahsil olunacak akçenin fermanıdır.

Mefâhirü'l-kuzât ve'l hukkâm mea'dinü'l-fezâil ve'l-keâm Kastamonî Sancağı'nda vâki kazaların kadıları zîde fazlehüm ve kıdvetü'emâcid ve'l-a'yan sadrazam silahşörlerinden mukaddema bu husus için Dersaadetimden mübaşir tayin olunan Ömer zîde mecdehü tevki-i refi-i hümayun vâsıl olucak ma'lum ola ki Şark Seferi zuhurundan in'ikad sulh ü salaha gelinceye dek Kastamonî Sancağı'ndan ihracı ferman olan mekkârî davarları bahanesiyle reâyâ fukarasından gasb ve ihtilas olunan akçeler gereği gibi teftiş ve tefahhus olunub icabedenlerden mîrî için tahsil olunmak

üzere bundan akdem emri şerif-i âlişânım ısdar ve irsal kılındığına binaen bin yüz otuzsekiz senesinde liva-i mezburdan ihracı ferman olan dörtyüz yirmibeş re's katırlara mekkârîbaşı tayin olunan Semurkaş Osman ve Menteşoğlu Mustafa Beşe bu miktar mekkârî davarlarını hıyni tahsilde her altı re'ste bir re's katır olmak üzere harbendelerden müft ve meccanen yetmişbir re's katır ahz ve mîrîden verilen ücretlerinden dahi dokuzyüz doksandört kuruş dahi gasb eylediklerinden başka mahalline varub eda-i hizmet eylemeksizin sahte temessük ve senet ile avdet ve esnai râhta zikr olunan yetmişbir re's katırları dahi fûruht eylemeleriyle mîrîye reddi lazım gelmeğin mezburandan talep olundukta ademi itaatlarından nâşi edadan imtina ve beyhude bazı özür ve illet eyledikleri bu defa Dersaadetime arz ve i'lam olunub lakin bu husus rıza-i hümayunuma muğayir bir hareket olduğundan zimmetlerinde icabeden meblağ-i mezbûr dokuzyüz doksandört kuruş ile müft ve meccanen aldıkları yetmişbir re's katırların icap ed en bahaları her ne ise tamamen ve kâmilten kendülerden tahsil ve irsâl ve teslim-i hazine-i âmirem ettirilmesi muktezi olmağla imdi sen ki mübaşir mumaileyhsin işbu emr-i şerif-i celilü'l-kadrim vusûlünde kat'a tehir ve tevakkuf ettirmeyüb mezbûrları ahz ve kalebend ve zimmetlerinde icabeden akçeyi mîrî için talep ve eğer habs ile mütenebbih olmayub inatlarında ısrar ederler ise mülk ve mutasarrıf oldukları emval ve eşyaların marifeti şer' ile zabt ve tahrîr eyleyüb meblağ-i mezbûru emval ve eşyalarından alâ eyyi hâl tahsil

67

ve irsâl ve teslim-i hazine-i âmirem ettirmekte ziyade sa'y eylesin, sen ki mevlânâ-i mumaileyhimsiz mezburûnun zimmetlerinde akçeyi ferman olduğu üzere kat'a taallül ve muhalefet ettirmeksizin mübaşir mumaileyh marifetiyle kendülerden berveçhi tekmi tahsil ve irsâl ve teslim-i hazine-i âmirem ettirmekte siz dahi ziyade cehd ve sa'y edüb himaye tariki vesair bahane ile muğayir-i emr-i âlişân bibecih avk ve tehirine bâis vaz' ve harekette bulunmaktan gâyetül gâye ihraz ve içtinab eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki hükmi şerifimle vardıkta bu babta veçhi meşruh üzere şerefyafta-i sudûr olan işbu emri şerif-i celilü'l-kadri ş-şan-i vâcibü'l-ittiba ve lâzimü'l-imtisalimin mazmûn-i itaat- makrûnuyla âmil olub hilafıyla kat'a bir türlü vaz' ve hareketten bigayet ihraz eyleyesiz. Şöyle bilesin alâmet-i şerife itimat kılâsın. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâbii

aşere şehri Recebi'l-ferd sene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf.

Bemakam
Kostantiniyye
Elmahruse

1-Taşkapulu Mehmet Ağa'nın Kethüdayeri Mektubudur.

İzzetlü faziletlü efendi hazretlerinin meclis-i şeriflerine der daavât-i sâfiye ithâfiyla inhâ olunur ki hâlâ taht-ı hükümetşîârınızda vâki olan Kastamonî ve tevabii ve nevâhisinde sakın ve mütemekkin olan altı bölük yoldaşlarının üzerlerine zâbit ve kethüdayeri nasb ve tayin olunmak mu'tâd-i kadîm olmağla ebnâi sipahiyandan onikinci bölükte yevmî kırkbeş akçe ulufeye mutasarrıf olan kıdvetü'l-emasil ve'l-akran Mehmet Ahmet (aynen böyledir) Kastamonî zîde kadrehü mahal ve müstahik olmağla zâbit ve kethüdayeri nasb ve tayin olunmuştur. İnşâallahü Teâlâ vusûlünde gerektir ki mumaileyhi hizmet-i merkûmede istihdam edüb kethüdayerilik umûrunda müracaatı mumaileyhe ettirdesiz ve siz ki ol cânibte sakın ve mütemekkin altı bölük yoldaşları siz mumaileyhi üzerlerinize zâbit ve kethüdayeri bilüp düşen dava ve nizamınızı merkûmun marifeti ve marifet-i şer'i ile göresiz ve sen ki kethüdayeri zîde kadresin ol havalide sakın ve mütemekkin olan altı bölük yoldaşlarının sahihü'l-esâmi olanları gerektir ki sâdır olan fermân-ı celilü's-şân mucibince hukkâm eline verilmeyüb tühem-i şer'i ile müttehim olanları ber mukteza-yi şer'i kavîm zâbiti marifetiyle ceza-i şer'iyeleri tertib olanlara nerede serdengeçti yazılmıştır ve kimin bayrağı altında idi muhkem teftiş ve tefahhus olunub sâdır olan fermân-ı âlî mucibince amel eylesiniz. Bâki hemîşe der ilmi şeriat dâim meâd. Tahrîren fî evâili Şa'bânî'l-Muazzam Lisene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf.

Vasale fî 5 Şa'bân 1141 El-Hâc Ahmet Arif
Sipahiyân-i

Mehmet Derviş Ağa-i

Silahdarâni Dergâh-i Âlî

Dergâh-ı Âlî eş-şâir

68

- 1- Bin yüz kırk bir senesine mahsub olmak üzere
- 2- Liva-i Kastamonî'nin hazeriyeye taksit fermanı suretidir.

Mefâhirü'l-kuzât ve'l hukkâm meâdinü'l-fezâil ve'l-kelam Anadolu Eyaleti'nde vâki kadılar zîde fazlehüm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akran a'yân-ı vilayet zîde kadrehüm tevki-i refî-i hümayun vâsıl olucak ma'lum ola ki düstûr-i mükerrerem müşîr-i mufahham nizamü'l-âlem Anadolu Eyaleti'ne mutasarrıf olan vezirim Mustafa Paşa edâmallâhü Teâlâ iclâlehü hâlâ seferi hümayun ve muhafaza hizmetinde olmağla imdâd-ı seferiyesi verilmek lazım iken fukaranın ihlallerine merhamet imdâd-ı hazeriyesiyle kanaat eylemesi fermân-ı hümayunum olmağla siz ki mumaileyhimsiz vezir müşarünileyhin bin yüz kırkbir senesine mahsub olmak üzere eyalet-i merkumeye tayin olan hazeriyesini iki taksit ile eda eyleyüb taksit vakitlerini tehirden ziyade hazer ve içtinab eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki bu babta veçhi meşrûh üzere şerefyafta-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittiba ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-i itaatmakrûnuyla âmil olub hilafından ihtiraz ve içtinab eyleyesiz. Şöyle bilesiz alâmet-i şerife itimat kılasız. Tahrîren fî evâhiri Cemaziyelahir sene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf.

Vasale fî 8 Şa'ban 1141

Bemakam
Kostantiniyye
Elmahruse

İşbu bin yüz kırkbir senesine mahsub olmak üzere hâliyâ Kütahya Valisi Vezir-i rûşen zamîr Devletlü Saadetlü Mustafa Paşa hazretleri taraf-i bâhire-i şeriflerinden Kastamonî Sancağı'nda vâki kazalardan imdâd-ı hazeriye taksit-i evveli mâli cem ve tahsiline memur olan hâliyâ Küre-i Nühas Emîni umdetü'l-emâsil ve'l-akran Mehmet Ağa taraflarından Mustafa Ağa Kastamonî mahkemesinde bilcümle a'yan ve eşraf ve ahali-i vilayet muvacehelerinde hâlâ Dârü'l-Hilafet-i Aliyye Kostantiniyye-i Mahmiyyede nâibi şer'i şerif Mehmet Emin Efendi imzasıyla mümzi ve hatmiyle mahtum ve sene-i mezbûre cemaziyelahiri evâhiri tarihiyle müverrah yedinde olan suret-i emri âlişânı ibraz edüb feth ve kıraat olundukta her biri sem'an ve tâaten deyüb lakin mâl-i merkûmun tahsili defteri mukaddema nizamı içün sâdır olan emri âlişân şurûtu üzere senede iki taksitle cem ve tahsil olunub bir taksidi mart ibtidasından altı ay tamamına değin cem ve tahsil ve bir taksiti marttan dokuz ay hitamına değin tahsil ve Anadolu valileri taraflarına eda ve teslim olunmak üzere sebt-i sicil olunmuştur dediklerinde mübaşir merkûmun yedinde olan emr-i âlî suretinde vezir müşarünileyhin bin yüz kırkbir senesine mahsub olmak üzere eyalet-i

merkumeden muayyen olan hazeriyesini iki taksit ile eda eyleyüb taksit vakitlerini tehirden ziyade ihtizar ve içtinab eylesesiz deyü buyurulmağın ber mantûk-i emr-i âlî asıl mâl-i hazeriyeden taksit-i evveli olan ikibin beşyüz yetmişbeş buçuk kuruş ile mukaddema terettüb olunduğu üzere ücret-i tahsildâriye tayin olunan üçyüzotuz kuruş dahi ta'dil ve tesviye veçhi üzere muaf ve gayrı muaf dâhil olmak üzere her bir kazanın tahammüllerine göre tevzi olunub sinîn-i sâbıkada sicilâtta mahfuz olub bi'l- iltimas meblağ-i mezbûrun tahsili için muhassıl mezbûrun yedine verilen taksit-i evvel-i hazeriye defterdir ki berveçhi âti zikrolunur. Hurrire fi'l-yevmi's sâmini aşere min Şa'bâni'l-Muazzam sene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf.

Kaza-i Kastamonî
Taksit-i evvel-i asıl mâl-i Hazeriyye
296,5 kuruş 5 para
Masârıfı sâire 64 kuruş 15 para

Kaza-i Küre-i Nühas
Taksit-i evvel-i asıl mâl-i Hazeriyye
226 kuruş
Masârıfı sâire 37 kuruş 12 para

Kaza-i Boyabad maa Gökçe ağaç
Taksit-i evvel-i asıl mâl-i Hazeriyye
296,5 kuruş
Masârıfı sâire 34 kuruş 15 para
69

Kaza-i Durağan
Taksit-i evvel-i asıl mâl-i Hazeriyye
35 kuruş 14 para
Masârıfı sâire 6 kuruş 7,5 para

Kaza-i Taşköprü
Taksit-i evvel-i asıl mâl-i Hazeriyye
148 kuruş 13 para
Masârıfı sâire 32 kuruş 6 para

Kaza-i Güney
Taksit-i evvel-i asıl mâl-i Hazeriyye
70 kuruş 25 para
Masârıfı sâire 15 kuruş 13 para

Kaza-i Eflâni
Taksit-i evvel-i asıl mâl-i Hazeriyye
38,5 kuruş 13 para
Masârıfı sâire 8 kuruş 13 para

Kaza-i zarı
Taksit-i evvel-i asıl mâl-i Hazeriyye
24,5 kuruş 2 para
Masârıfı sâire 5 kuruş 12 para

Kaza-i Araç
Taksit-i evvel-i asıl mâl-i Hazeriyye
45,5 kuruş 17 para
Masârıfı sâire 9,5 kuruş 17 para

Kaza-i Sırt
Taksit-i evvel-i asıl mâl-i Hazeriyye
31,5 kuruş 12 para
Masârıfı sâire 6,5 kuruş 12 para

Kaza-i Boyalı
Taksit-i evvel-i asıl mâl-i Hazeriyye
31,5 kuruş 12 para
Masârıfı sâire 6,5 kuruş 12 para

Kaza-i Göl
Taksit-i evvel-i asıl mâl-i Hazeriyye
38,5 kuruş 13 para
Masârıfı sâire 8 kuruş 17 para

Kaza-i Mergüze
Taksit-i evvel-i asıl mâl-i Hazeriyye
52,5 kuruş 21 para
Masârıfı sâire 11 kuruş 15 para

Kaza-i Devrekâni
Taksit-i evvel-i asıl mâl-i Hazeriyye
70 kuruş 25 para
Masârıfı sâire 15 kuruş 12 para

Kaza-i Daday
Taksit-i evvel-i asıl mâl-i Hazeriyye
31,5 kuruş 12 para
Masârıfı sâire 6,5 kuruş 19 para

Kaza-i Sorgun
Taksit-i evvel-i asıl mâl-i Hazeriyye
38 kuruş 13 para
Masârıfı sâire 8 kuruş 17 para

Kaza-i Azdavay
Taksit-i evvel-i asıl mâl-i Hazeriyye
56,5 kuruş
Masârıfı sâire 12 kuruş 11 para

Kaza-i Akyürek
Taksit-i evvel-i asıl mâl-i Hazeriyye
7 kuruş 4 para
Masârıfı sâire 1,5 kuruş 1para

Kaza-i Küre-i Hadid
Taksit-i evvel-i asıl mâl-i Hazeriyye
7 kuruş 4 para
Masârıfı sâire 1,5kuruş 1para

Kaza-i Yörükân-ı Araç
Taksit-i evvel-i asıl mâl-i Hazeriyye
7 kuruş 4 para
Masârıfı sâire 1,5 kuruş 1para

Kaza-i Çiğlene
Taksit-i evvel-i asıl mâl-i Hazeriyye
30,5 kuruş
Masârıfı sâire 4 kuruş 17 para
Yekûn: Taksit-i evvel-i asıl mâl-i hazeriye an Kaza-i Ovayüzü 1577,5 kuruş
Yekûn ücret-i sâire: 330 kuruş -----

Kaza-i Sinop
Taksit-i evvel-i Hazeriyye
Hazeriyye
177,5 krş

Kaza-i Saray
Taksit-i evvel-i Hazeriyye
68,5 krş

Kaza-i Gerze
Taksit-i evvel-i
68,5 krş

Kaza-i İnebolu
Taksit-i evvel-i asıl mâl-i hazeriyye
77,5 krş

Kaza-i Çanlı
Taksit-i evvel-i asıl mâl-i hazeriyye
91,5 krş

Kaza-i Ayandon
Taksit-i evvel-i asıl mâl-i Hazeriyye
92 krş

Kaza-i Ginolu
Taksit-i evvel-i asıl mâl-i Hazeriyye
78 krş

Kaza-i Hoşalay
Taksit-i evvel-i asıl mâl-i Hazeriyye
Hazeriyye

Kaza-i Cide
Taksit-i evvel-i asıl mâl-i

69,5 krş	91,5 krş
Kaza-i Nefs-i Sahil nâm-ı diğer İstefan Taksit-i evvel-i asıl mâl-i Hazeriyye Hazeriyye	Kaza-i Akkaya Taksit-i evvel-i asıl mâl-i
98,5 krş	85,5 krş
Yekûn: Taksit-i evvel-i asıl mâl-i hazeriye an Kaza-i sevahil 998 kuruş	

Min haysi'l-mecmu Ovayüzü ve Sevahil kazaları taksit-i evvel-i mâl-i hazeriye 2575,5 Kuruş

Ücretleri:330 kuruş

Bâlâda mezkûr Nefs-i Kastamonî Kazası'na isabet eden ikiyüz doksanalı buçuk kuruş ve beş para asıl mâl-i taksit-i evvel-hazeriyye ile ücret-i mübaşiriyeden isabet eden altmışdört kuruş ve onbeş para ve harc-ı defter elli kuruş ve nâibiyye ve huddâmiyye onyedî kuruş ve katibiyye beş kuruş min haysi'l-mecmu dörtyüz otuzüç kuruşa bâliğ olmağla meblağ-ı mezkur a'yan ve ahali marifetiyle Medine-i Kastamonî'nin mahallât ve kurâsından tahsili mümkün olmayub ahalsi perişan sekiz ve birer rubu' hanesinden maada bâki ikiyüz altmış hanesine tevzi olunub şurût-i emr-i âlî üzere muaf ve gayrı muaf dâhil olunub beher haneye birer kuruş ve sekizer sümün isabet etmekle Medine-i mezburenin mahallât ve kurâsı defteridir ki zikr olunur.

Mahalle-i Halife; İsmailbey; Cebail; Kırkçeşme; Küpciğez; Aktekye; Deveciler; Abdülcebbar;

Hane 6	3	6,5	3,5	3,5	5	4
3						
İsfendiyarbey;	Hacıdursun;	Hüseyinçelebi;	İbnisüle;	Musafakih;	Beyçelebi;	
Medrese-i Atabey;						
3	1,5	1	1	1	2	2
Saraçlar;	Muzaffereddin;	Budamıç	maa diğer	Saraçlar;	Alpaslan;	Cemalağa;
Hacıhamza;	Ârız;					
1,5	1		1,5	1	1,5	0,5
2						

Sofular; Hamzaağa; Bedirgazi; Gökdere; Honsâlar; Püre; Akmescit; Şâdibey;
Çevkânî; Alacamescit;

1 0,5 0,5 2,5 3 2 3,5 3 1,5
1,5

Atabeygâzi; Seydiler; Frenkşah; Kebkebirler; İbnineccar; İbnisâdi; Kubbeli; Kanara;
Tahirfakih

2 0,5 0,5 2 0,5 0,5 1 0,5
1,5

70

Nahiye-i

Kuzyaka

Karye-i Debbağışhak; Gödel; Bayındır; Sahip; Karakuz; Oyralan; Alpı; Seremedin;
Türbe-i Adilbey

Hane 2 1,5 1 4 3 2,5 2,5 2
3

Karaevli; Başmakçı; Serti; Alpaslan; Karaçomak; Üyük-ü a'la maa Kıyık; Üyük-ü
esfel; Çatakviran;

2 1 3 1,5 1,5 3,5 3
3,5

Mıtrıbyuva; Bulacık; Saraycık; Gömmecce; Bürmece; Türkeli; Kızılcaviran; Ballık;
Zımmiyan Karasu;

1 1 1,5 5 3,5 5 3 3 1 1

Çetickviran; Corumlu; İsmaili; Ahlât; Hamit; Baylar; Depe; Kızılsaray

2 3 1,5 3 2 1,5 3,5 0,5

Nahiye-i

Akkaya

Karye-i Has; Kuşkara; Halaçlı; Boğaz; Kuyucak; Yürekviran; Bozoğlak; Bük;
Elyakut; Çukurviran;

4 4 3 2 0,5 8 6 1,5
2 4

Kızıoğlu; Elinviran; Elmayakası; Küplüözü; Bürnük; Derbend Kavağı; Fatırı;

Karantı; Çıban; Madelle;

2 1 2,5 4 1 0,5 4 3 rubu' 2,5
1,5

Eceoğlu; Bürme; Kızılkilise; Eğerciler; Başviran; Çavundur; Eytâbi; Geyikli;
Akçataş; Alpavut;

3,5 3 1,5 4 1 2 3 0,5 3
3

Akdoğan; Kabalar; Sapaca; Darıbüğü; Atabey Kavağı; Evciler; Gelinviran;

3 1 1,5 1,5 1,5 1,5 2,5

Balatlar maa Sahib-i Çiftlik

1- Medine-i Kastamonî kazalarından a'yan ve ahaliler zimmetlerinde zuhur eden ücret-i mekkârîyi tahsile memur olan saadetlü Silahşör-i Hazreti Sadriâlî Ömer Ağa hazretleri taraflarından liva-i mezbûr kazaları a'yan ve ahaliler zimmetlerinde bundan akdem ba'de'l-hesap zuhur eden bâ temessük meblağı tahsil ve ahz ve kabza vekilleri olan etba'larından Mehmet Ağa bin Mustafa meclis-i şer'ide Daday Kazası a'yan ve ahalisinden Hoca Ali Efendi bin Hasan Efendi ve Ahmet Ağa bin Mehmet ve Dâvudzâde Mehmet Ağa mahzarlarında ikrar ve bundan akdem işbu yedimde olan temessük nâtik olduğu üzere kaza-i mezbûr için derûn-i temessükte isimleri mestûr olanlardan tahsili lazım gelen yediyüzelli kuruş kaza-i mezkûr için temessükte mestûri'l-esami olanlardan tamamen ve kâmilan vekaleten mîrî için ahz ve kabz ve tarafı mîrî için yedimde olan mûmzi ve mahtum deyn temessüklerini yedlerine def ve teslim edüb meblağ-i mezkûr yediyüzelli kuruştan zimmetlerinde mîrî için bir akçe ve bir habbe bâki kalmadı dediklerinde gıbbe'r-riayete zikr olunan temessükü huzur-i şer'ide teslim olunduğu pusulasıdır. 9 Şa'ban-ı Şerif

2-

İdriszâde Ahmet Ağa'nın

Mütesellimlik için vekâlet mektubudur.

İzzetlü rif'atlü ağa-i muhterem hazretlerinin huzur-i izzetlerine der daavât-i sâfiye ithâfından sonra inhâ olunan budur ki hâlâ berveçhi iştirak mutasarrıf olduğumuz Kastamonî mâlikânesini nevbet ile zabtı bizim olub işbu bin yüz kırkbir senesi martı ibtidasından bir sene tamamına değin tarafımızdan zabt olunmak üzere olmağla zabtıyçün kıdvetü'l-emasil ve'l-akran İzzetlü İbrahim Ağa mütesellim nasb ve tayin olunub merkûm bu taraftan hareket ve müstâinen billahi Teâlâ ol tarafa varıncaya değin mâlikâne-i merkûmu mart ibtidasından zabt ve hıfz ve rabt ettirilmesi lâzıme-i hâl olduğundan mütesellim mumaileyh varıncaya değin siz zabt eylemek üzere tayin olunmanız ile işbu mektub tahrîr ve çukadarımız İbrahim Ağa ile tarafınıza irsal olunmuştur. İnşâallahü Teâlâ vusûlünde gerektir ki mütesellim mumaileyh İbrahim Ağa varıncaya değin zabt ve rabt ve hıfz ve haraset-i memleket ve rağbet

71

Ve her vecihle dikkat edüb hilâf-ı şer'i şerif ve hilâf-ı emr-i münîf bir ferd dahl ve taarruz eylemeyüb mucib-i mektup ile amel eylesiz vessalam. Vasale fî 11 Şa'ban 1141

Mine'l-fakîr El-Hâc Mustafa Serbevvâbîn
Voyvoda-i Kastamonî hâlâ

1-

Vechi tahrîr-i hurûf budur ki

İşbu bin yüz kırkbir senesinde deruhte ve iltizamımda olub Haremeyn-i Şerifeyn evkâfindan Amasya'da vâki merhûm ve mağfûr-un-leh Sultan Bayezid-i Veli Hân tâbe serâhü hazretlerinin evkâfî mukataası mülhakâtından Kastamonî Sancağı'nda vâki Kuşkara ve Geymene ve tevâbii mukataasın tarih-i merkumenin martı ibtidasından sene-i mezburenin şubatı nihayetine değin zabt eylemek üzere kıdvetü'l- emâsil ve'l- akran Osman Çelebi ve diğer Osman Ağa zîde kadreye deruhte ve iltizam olunub mumaileyh dahi iltizamı kabul ve bedel-i iltizâmı berveçhi peşin taraf-ı vakf-ı şerife teberruan ahz ve kabz edüb zabtıyçün işbu temessük verilmiştir. Gerektir ki a'sâr-ı şer'îye ve rûsûm-i örfiye ve yuva ve kaçkun ve beytûlmâl-i hâssa ve âmme ve zemin ve arusâne ve tapu-yi zemin vesair rûsûmâtı cüz-i ve külli muayyeni sâbıkalarda ahz ve kabz ve mutasarrıf olduğu üzere mumaileyh ahz ve kabz ve mutasarrıf olub ve mukataa-i merkûma mefrûzi'l-kalem ve maktui'l-kadem min külli'l-vücuha serbest olmağın mumaileyh dahi serbest üzere senesi hitamına değin mutasarrıf olub tarafınızdan ve taraf-ı âherden müdahale ve taaddi olunmaya. Vasale fî 13 Şa'ban 1141

2- Çün inayet-i aliyye-i mu'ta'l-vücuha ve hidayet-i celile-i müfevvizi hayır ve'l- cûd ile dergâh-ı saadet-i destgâhım mukassem-i erzân-ı tavâif-i ümem ve bargâh-i hilafetpenâhım mazhar-i enva-i cûd ve kerem oldu. Hâlâ ceddım şükür a'lâi'l- meliki'n-niamım zimmeti himmeti aliyye-i şâhâneme vâcib ve lazım oldu ki südde-i seniyye-i aliyyemde hizmet ile esbak ve akdem olan ibâd-i hâlisden itikadım hemişe vakur inayetimle muazzez ve muhterem olalar. Binaen alâ zâlik nişân-i hümayunum

verilen dergâh-ı muallâm müteferrikalarından râfi-i tevki-i refii's-şân-i hâkânî ve nâil-i (iki kelime okunamadı) mükerrermet-unvân-i cihanbânî kıdvetü'l-emâcid ve'l-ekarim Müteferrika İbrahim veled-i Ahmet zîde mecde südde-i saadetime gelüb Halep ve Kilis ve Kastamonî sancaklarında Doha ve gayrı nahiyelerde Silli nam karye ve gayrıdan kırkaltı bin yediyüz otuzüç akçe mutasarrıf olduğu zeameti aklâmından Kastamonî Sancağı'nda Göllüviran nam karyesi toprağında vâki gölden karye-i merkûme ahalisi ve etraf-ı erbaasında kura ahalileri ve âher kazalardan araba ile kendir ve keten demedi götürüp zikrolunan gölde ıslah etmeleriyle resmi kimesnenin kayıt ve beratına dâhil olmayub harici ez defter olmağla Kilis Sancağı'nda ve nahiyesinde Mezraa-i Alma ve gayrıdan onyedı bin yirmibeş akçesi beratından hariç kalmak üzere Göllüviran nam karyesinde vâki gölün gerek karye-i mezbûr ahalisi ve gerek etraf kura ve kazalardan getirdikleri kendir ve keten demetleri resmî defter icmal ve mufassal tettebbu olundukta kaydı ve mahalli bulunamamıştır deyü iftiharü'l-emâcid ve'l-ekarim Defter Emını Abdullah dâme mecdehü arzıyla mumaiylehin Kilis Sancağı'nda ve nahiyesinde Mezraa-i Alma ve gayrıdan onyedı bin yirmibeş akçesi beratından hariç kalmak üzere Göllüviran nam karyede vâki gölden gerek karye-i merkûme ahalisi ve gerek etrafta

72

olan kurâ ve kazalardan götürüp ıslah eyledikleri keten ve kendir demedinin resmî üçbin akçe yazı ile hisse-i gayrı timar olub mumaiyleh müteferrika İbrahim veled-i Ahmet zîde mecdeye berveçhi ilhak tevcih olunmak için tashih ve sebt-i defter olunub sureti icmal verilmekle ber mucebi icmal kendüye verilmek bâbında inayet rica etmeğın ber mucebi tashih-i icmal sefere eşmek şartıyla berveçhi ilhak tevcih olunmak için sene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf şehri Recebinin ondokuzuncu gününden hükm-i şerifim verildikten sonra tezkeresi ihraç olunmağla zıkr olunan üçbin akçe timar veçhi meşruh üzere elinde olanıyla ve gidilip cümle zeameti otuziki bin altıyüz doksansekiz akçe olmak üzere mumaiyleh İbrahim veled-i Ahmet zîde mecdeye verdim ki zıkr olunur.

Nahiye-i Silli tâbii M.
Timar 3000

Karye-i Erbil Tâbii M.
3600

Karye-i
3000

Karye-i Tahiriyye der Çorum Nahiye-i Sâl Tâbii Doha
 25699 Doha
 2590 Cûlus 855 8000/4000
 20160

Mezraa-i Alma Tâbii Yekûn Der Liva-i Kilis Karye-i Eşen
 8000-4000-1638 22698 500
 (.....) ile geçilen kısımlar
 okunamamıştır)

İğne Aslan tâbii Kastamonî
 7000-3000 Cem'an 1000-5000

----- Der Liva-i Kastamonî -----
 Karye-i Arslan tâbii Kastamonî Karye-i Camlıbahçe tâbii Sinop
 1000-3000 650
 Karye-i Göllüviran tâbii Kastamonî Karye-i Obruk tâbii M. Karye-i Arslan tâbii
 Kastamonî
 3000 4500 1000-3000
 Nahiye-i Kavakçukuru nâm-ı diğer Develi tâbii Sinop Karye-i Sarıboğa
 tâbii Sinop
 9000 950

Yekûn: 3500-500-3500-3000

Cem'an der Liva-i Kastamonî 7000

Yekûn (...) ber mu'cebi icmal der Liva-i Kastamonî:

İslâhı demed-i keten ve kendir der Karye-i Göllüviran ve karye-i etrâf-ı erbaa ve
 kaza-i sâire

Harici ez defter berveçhi tahmin 3000/25 bir timar ve Anadolu maan 32698

Ve buyurdum ki ba'de'l-yevm taht-ı yedinde olub tasarruf kılub şöyle ki vezaif-i
 hidemât-ı dergâhı muallâm müteferrikaları gibi bîkusur mer'i ve müeddi kıla ve
 zeameti halkı mumaileyhi subaşı bilüb subaşıllığa müteallik umurda müracaatı
 mumaileyhe eyleyeler ol babta efrâdı efrideden hiç ahad mâni olmayub dahl ve taarruz
 kılmaya. Şöyle bileler alâmeti şerife itimat kılalar.

Bemakam
 Kostantiniyye
 Elmahruse

Vasale fi 18 Şa'ban 1141

1- Emîrû'l-ümerai'l-kirâm kebirü'l-küberâi'l-fehâm zü'lkadrive'l-ihtrâm
 sahibü'l-izz ve'l-ihtişâm elmuhtassı bimezîd-i inayeti'l-meliki'l-a'lâ berveçhi

mâlikâne Kastamonî Sancağı'nda mutasarrıf olan (boştur) dâme ikbâlehü ve kıdvetü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-kelem Mevlânâ Kastamonî Kadısı zîde fazlehü tevki-i refî-i hümayun vâsıl olucak ma'lum ola ki nişân-ı hümayunum verilen dergâh-ı muallâm müteferrikalarından kıdvetü'l-emâcid ve'l-ekarim Müteferrika İbrahim veled-i Ahmet südde-i saadetime arzihâl edüb Halep ve Kilis ve Kastamonî sancaklarında Doha ve gayrı nahiyelerde Sinlî nam karye ve gayrıdan kırkaltı bin yediyüz otuzüç akçe mutasarrıf olduğu zeameti aklâmından Kastamonî Sancağı'nda ve nahiyesinde Göllüviran nam karyesi toprağında vâki gölde karye-i merkûm ahalisi ve etraf-ı erbaasında vâki kura ahalileri ve âher kazalardan araba ile kendir demetleri getirüp zikrolunan gölde ıslah etmeleriyle resmî kimesnenin kayıt ve beratına dâhil olmayub harici ez defter olmağla Kilis Sancağı'nda ve nahiyesinde Mezraa-i Alma ve gayrıdan onyedı bin yirmibeş akçesi beratından hariç kalmak üzere Göllüviran Karyesinde vâki gölde gerek karye-i mezbûre ahalisi ve gerek etraf kura ve kazalardan getirdikleri kendir ve keten demedinin

73

resmi üçbin akçe hisse an timar olub berveçhi ilhak kendüye tevcih olunmak için sebt-i defter olmak üzere murâd-ı istid'a-i inayet ve defter icmal ve mufassal tettebbu olundukta Göllüviran Karyesi'nde vâki gölde ıslah olunan kendir ve keten demedinin resmî kaydı mahalli bulunamamıştır deyü iftiharü'l-emâcid ve'l-ekarim bilfiil defter emini olan Abdullah dâme mecdehü arz etmeğın arzı mucibince mumaileyhin Kilis Sancağı'nda ve nahiyesinde Mezraa-i Alma ve gayrıdan onyedı bin yirmibeş akçesi beratından hariç kalmak üzere Göllüviran nam karyede vâki gölde gerek karye-i merkûme ahalisi ve gerek etrafta olan kurâ ve kazalardan getirüp ıslah eyledikleri kendir ve keten demedinin resmi üçbin akçe yazı ile hisse-i an timar olub mumaileyh müteferrika İbrahim veled-i Ahmet zîde mecdeye berveçhi ilhak tevcih olunmak için bin yüz kırkbir senesi şehri recebinin onikinci gününde mahalli tevkii kalemiyle tashih olunduğın bildürüb göl-i mezbûre ıslah için arabalar ile getürdükleri keten ve kendir demetlerinin kanun ve defter mucibince icap ed en resimleri aliverilüb minba'd hilâf-ı defter-i hâkâni kimesneye muhalefet ve mumanaat ve tahvili tarihiyle düşen mahsul ve rüsûmuna müdahale ettirilmemek bâbında hükm-i hümayunum rica ve defterhane-i âmiremde mahfuz olan ruznamçe-i hümayun ve defter-i icmale

müracaat olundukta veçhi meşruh üzere olduğu mestur ve mukayyed bulunmağın kanun ve defter mucibince amel olunmak emrim olmuştur, buyurdum ki hükm-i şerifimle vusûl buldukta bu babta sâdır olan emrim üzere amel dahi sâlifü'z-zıkr Göllüviran nam karyede vâki gölde gerek karye-i mezbûr ahalisi ve gerek etrafında olan kurâ ve kazalardan getirüp ıslah eyledikleri kendir ve keten demedinin kanun ve defter mucibince icabeden resmini hükmedüb mumaileyhin tarafından ahz ve kabz ettirüb minba'd hilâf-ı defter-i hâkânî kimesneye muhalefet ve mumanaat ve tahvili tarihine düşen mahsul ve rüsûmuna müdahale ettirmeyesin. Minba'd kanun ve defterden ve emr-i hümayuna muğayir kimesneye iş ettirmeyüb husus-i mezbûr için bir dahi emrim varılmu eylemeyesin. Şöyle bilesin alameti şerife itimat kılasın. Tahriren fî evâili şehr-i Şa'bânî'l-muazzam sene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf.

Vasale fî 19 Şa'bân 1141

1-Muharrem Bey'in Muhzırbaşılık beratıdır.

Medine-i Kastamonî Mahkemesinde muhzırbaşî olan Mustafa tarik-i haccî şerifte fevt olub yeri hâlî ve hizmeti lâzımesi muattal kalmağla yerine mahkeme-i mezkûre muhzırları emektarlarından işbu râfî-i tevki-i refiü's-şân-i hâkânî Muharrem ibni Hüseyin her vecihle lâyük ve mahal ve müstehık olmağın mahlûlünden tecih olunub yedine berât-ı şerif-i âlişânım verilmek bâbında istida-i inayet etmeğın fevti vâki ise müstehık oğlu yoğise mezbûra veçhi meşruh üzere sadaka edüb bu berât-ı hümayun-i saadetmakrûnu verdim ve buyurdum ki ba'del-yevm mezbûr Muhzır Muharrem bin Hüseyin varub mahkeme-i mezburda müteveffa merkumun yerine muhzırbaşî olub hizmeti lâzjmesin marifeti kadı ile mer'i ve müeddi kıldıktan sonra müddeiyeinin mal makbuzundan resm-i ihzâriye yüzde iki akçe alub mutasarrıf olub devam-i ömür ve devletimçün duaya müdavemet göstere. Ol babta taraf-ı âherden ferd mâni ve müzahim olmayub asla dahl ve taarruz kılmayalar. Şöyle bileler alameti şerife itimat kılalar. Tahriren fî evâili şehr-i Şa'bânî'l-muazzam sene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf.

Vasale fî 29 Şa'bân 1141

Bemakam
Kostantiniyye
Elmahruse

Emîrû'l-ümerai'l-kirâm kebirû'l-küberâi'l-fehâm zü'lkadrive'l-ihirâm sahibü'l-izz ve'l-ihitişâm elmuhtassı bimezîd-i inayeti'l-meliki'l-a'lâ Kastamonî Sancağı mutasarrıfı İbrahim dâme ikbâlehü ve kıdvetü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-kelam Mevlânâ Kastamonî Kadısı zîde fazlehü ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yan sadrazam silahşörlerinden bu husus için Derssadetinden mübaşir tayin olunan Ömer zîde mecdehü tevki-i refî-i hümayun vâsıl olacak ma'lum ola ki Şark Seferi zuhurundan in'ikad sulh ü salaha gelinceye dek Kastamonî Sancağı'ndan ihracı ferman olan mekkârî davarları bahanesiyle reâyâ fukarasından gasb ve ihtilas olunan akçeler gereği gibi teftiş ve tefahhus olunub her ne miktar akçe ekl ve belğ olmuş ise mecmuu zahire çıkarılub icabedenlerden mîrî için talep ve tahsil olunmak üzere bundan akdem emri âlişânım ısdar ve irsal kılındığına binaen liva-i mezbûr mutasarrıfı mîrimîrân mummaileyh marifetiyle bin yüz otuzyedi senesinde Kastamonî Sancağı'ndan ihracı ferman olan beşyüz re's mekkârî katırları için alınan akçeler sicilattan tettebbu ve cümleden sual ve tefahhus olunarak hâlâ mütesellim olan Halil'in muvacehesinde marifet-i şer'i ile hesabı görüldükte sene-i mezburede mekkârî bahanesiyle mîrimîrân mummaileyhin kazalara tevzi ve tahsil eylediği akçeden zimmetinde onbir bin dokuzyüzelliyedi kuruş zuhur edüb ve bundan başka yine sene-i mezburede ihracı ferman olduktan sonra afv olunan elli mehar develerin senevî bahanesiyle aldığı beşbin üçyüzbeş kuruş ve mîrîden verilen üç aylık ücretlerinden ketm eylediği yediyüzelli kuruş ve mahalline giden mekkâricilere gitmeyenlerin ianet akçesi nâmıyla aldığı üçbin beşyüz kuruş ve tarafından tayin olunan münâşirlerin aldıkları beşyüzsekiz kuruş ki min haysi'l-mecmu mevâdi mezkûreden alınan akçeler yirmiki bin yirmi kuruşa bâliğ olmağla mîrimîrân mummaileyhe tahrîr ve talep olundukta mîri ücretinden mârû'zzikr yediyüzelli kuruş ile ianet akçesi nâmıyla alınan beşyüz kuruşun vukuunu mektupla alındığı ve Ovayüzü kazalarından tahsil olunan akçeler ikiyüz yetmişdört re's katırların kıymetleri vesair lâzimesine sarf olunub sevahil kazalarından bir akçe alındığı yoktur deyü cevap etmekle bu takdirce mîri ücretten bâki kalan ve ianet akçesi nâmıyla makbuzu olan ve afv olunan elli mehar deve bahanesiyle alınan akçeler makbuzu olduğu sicilde mukayyed bulunup Kastamonî ahalisinin ihbarlarıyla kadısı dahi i'lam eylemekle bu hesap üzere mîrimîrân mummaileyhin zimmetinde dokuz bin

beşyüzellibeş kuruş icab edüb talep olundukta edadan imtina eylediği bu defa Dersaadetime tahrîr ve i'lâm olunub meblağ-i mezbûr muğayir-i emr-i âlişân reâyâ fukarasından gasb ve ihtilas olunmuş bir akçe olduğundan kat'a taallül ve muhalefet

75

edilmeksizin tamamen tahsil ve irsâl ve teslim-i hazine-i âmirem ettirilmesi muktezi olmağla imdi sen ki mübaşir mumaileyhsin işbu emr-i celilü'l-kadrim vusûlünde i'lam olduğu üzere mevâd-i mezkurdan zimmetinde icap ed en meblağ-i mezbûr dokuz bin beşyüzellibeş kuruş bilâ tevakkuf mîrimîrân mumaileyhten talep ve tahsil ve muaccelen dersaadetime irsal ve teslim-i hazine-i âmirem ettirmeye ziyade dikkat ve ihtimam edüb himaye tariki veyahut sair bahane ile avk ve tehirine bâis olmaktan ihtiraz eylesesin ve sen ki mîrimîrân mumaileyhsin bu akçe tamamen ve kâmilten senden matlub olup bu babta bir türlü özür ve illet istimaı bertaraf olmağla ona göre teyakkuz ve intibah ile hareket ve ne tarik ile olursa olsun bir an akdem zimmetin olan meblağ-i mezbûru mübaşir mumaileyhe eda ve teslim edüb imdi dikkat eylemekte bezl ve sa'y-i kudret ve miktar-ı zerre taallül ve taazzir kaydına tasaddi ve cesarettten ittika ve mücanebet olunmak bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki hükmi şerifimle vardıkta bu babta veçhi meşruh üzere şerefyafta-i sudûr olan işbu emri celilü's-şan-i vâcibü'l-ittiba ve lâzimü'l- imtisalimin mazmûn-i itaat-makrûnuyla âmil olup hilafıyla vaz' ve hareketten bigayet ihtiraz ve içtinab eylesesin. Şöyle bilesin alâmet-i şerife itimat kılasın. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâdisi aşere min şehri Receb lisene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf.

Vasale fi 23 Şa'ban 1141

Bemakam
Kostantiniyye
Elmahruse

Mucibince Sadrazam mektubu dahi vardır.

1-Paşanın Oğlu Ahmet Bey zimmetinde zuhur eden akçenin tahsili bâbında

Kıdvetü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-kelam Mevlânâ Kastamonî Kadısı zîde fazlehü ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yan sadrazam silahşörlerinden bu husus için Dersaadetimden mübaşir tayin olunan Ömer zîde mecdehü tevki-i refî-i hümayun vâsıl olacak ma'lum ola ki Şark Seferi zuhurundan in'ikad sulh ü salaha gelinceye

dek Kastamonî Sancağı'ndan ihracı ferman olan mekkârî davarları bahanesiyle reâyâ fukarasından gasb ve ihtilas olunan akçeler gereği gibi teftiş ve tefahhus olunub her ne miktar akçe ekl ve belğ olmuş ise mecmuu zahire çıkarılıb icabedenlerden mîrî için talep ve tahsil olunmak üzere bundan akdem emri âlişânım ısdar ve irsal kılındığına binaen bin yüz kırk senesinde Halil mübaşeretiyle liva-i mezbûrdan ihracı ferman olan yüz re's mekkârî davarları sene-i mezburede mütesellim olan Ahmet marifetiyle kazalara tevzi olunduktan sonra afv olundukda aldığı akçelerden kazalar ahalisi red ve teslim eylediğinden maada kusur zimmetinde bin beşyüz otuzsekiz kuruş olmağla meblağ-i mezbûr mîrî için talep edadan imtina ve sâha-i hamiyet ibrazı ile def eylemek kaydında olduğu bu defa Dersaadetime tahrîr ve i'lâm

76

olunub meblağ-i mezbûr muğayir-i emr-i âlişân reâyâdan gasb ve ihtilas olunmuş bir akçe olduğundan alâ eyyi hâl mîrî için tahsil ve irsâl ve teslim-i hazine-i âmirem ettirilmesi muktezi olmağla sen ki mübaşir mumaileyhsin işbu emr-i şerif-i celilü'l-kadrim vusûlünde mezburun ibraz eylediği hüccet-i müzevviereye amel ve itibar olunmak iktiza etmekle kat'a tehir ve tevakkuf ettirmeyüb i'lam olunduğu üzere mevâd-i mezkureden zimmetinde icap eden meblağ-i mezbûr bin beşyüz otuzsekiz kuruşu mütesellim merkumdan tamamen ve kâmilan mîrî için taleb ve tahsil ve muaccelen dersaadetime irsal edüb teslim-i hazine-i âmirem ettirmeye dikkat ve ihtimam eylesesin ve sen ki mevlânâ-i mumaileyhsin mütesellim merkûmun zimmetinde olan meblağ-i mezbûru fermânım olduğu üzere mübaşir mumaileyh marifetiyle kendüsünden tekmlen tahsil ve irsal etmekte sen dahi ziyade dikkat edüb tehirine bâis olacak vaz' ve harekette bulunmaktan ziyade tevakki ve içtinab olunmak bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki hükmi şerifimle vardıkta bu babta veçhi meşruh üzere şerefyafta-i sudûr olan işbu emri celilü's-şan-i vâcibü'l-ittiba ve lâzimü'l- imtisalimin mazmûn-i itaat-makrûnuyla âmil olub hilafıyla vaz' ve hareketten bigayet ihtiraz ve içtinab eylesesiz. Şöyle bilesiz alâmet-i şerife itimat kılasız. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâdisi aşere min şehri Receb lisene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf.

Bemakam
Kostantiniyye

Elmahruse

1-Mütesellim-i sâbık İbrahim Ağa'nın fermanıdır.

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm meâdinü'l-fezail ve'l-kelam Kastamonî sancağı'nda vâki kazaların kadıları zîde fazlehüm ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yan sadrazam silahşörlerinden mukaddema bu husus için Derssadetimden mübaşir tayin olunan Ömer zîde mecdehü tevki-i refî-i hümayun vâsıl olucak ma'lum ola ki Şark Seferi zuhurundan in'ikad sulh ü salaha gelinceye dek Kastamonî Sancağı'ndan ihracı ferman olan mekkârî davarları bahanesiyle reâyâ fukarasından gasb ve ihtilas olunan akçeler gereği gibi teftiş ve tefahhus olunub ne miktar akçe ekl ve belğ olmuş ise mecmuu zahire çıkarılub icabedenlerden mîrî için tahsil olunmak üzere bundan akdem emri âlişânım ısdar ve irsal kılındığına binaen yüz otuzaltı senesinde liva-i mezbûrda vâki kazalardan dergâhı muallâm gedüklülerinden Hasan ve Abdullah mübaşeretleriyle ihraç olunan beşyüz re's mekkârî davarları için oldukta mütesellim olan İbrahim'in ve gerek tarafından tayin eylediği mübaşirlerin reâyâ fukarasından aldığı akçeler min haysi'l-mecmu beşbin yediyüz doksandört kuruşa bâliğ olub meblağ-i mezbûr mîrî için kendülerden talep olundukta her biri edada imtina ve Bolu voyvodalarına istinat ile hezar-gûne özür ve illet taaddi eyledikleri bu defa Dersaadetime tahrîr ve i'lâm olunub

77

meblağ-i mezbûr muğayir-i emr-i âlişân fukarâdan gasb ve ihtilas olunmuş bir akçe olduğundan alâ eyyi hâl tahsil ve irsâl ve teslim-i hazine-i âmirem ettirilmesi muktezi olmağla sen ki mübaşir mumailayhsin işbu emr-i şerif-i celilü'l-kadrim vusûlünde mezburun ibraz eylediği hüccet-i müzevvireye amel ve itibar olunmak iktiza etmekle kat'a tehir ve tevakkuf ettirmeyüb i'lam olunduğu üzere mekkârî bahanesiyle alub zimmetinde icap eden meblağ-i mezbûru mütesellim merkumdan tamamen ve kâmilan mîrî için talep ve tahsil eğer edada özür ve illet eder ise kendisini ahz ve kal'abend eyleyüb tamamen eda ve teslim eylemedikçe ıtlak eylemekten ziyade tevakkı ve hazer ve habs ile dahi mütenebbih olmaz ise malik ve mutasarrıf olduğu emval ve eşyasını marifeti şer'i ile zabt ve tahrîr ve zimmeti olan akçeyi emval ve eşyası bahasından tahsil ve irsal ve teslim-i hazine-i âmirem eylemekte dikkat ve ihtimam eyleyesin ve siz ki mevlânâ-i mumailayhimsiz zimmeti olan meblağ-i

mezbûrun fermân olduğu üzere mütesellim merkûm İbrahim'den mübaşir mumaileyh marifetiyle berveçhi tekml tahsilinde siz dahi kemal mertebe cehd ve sa'y edüb muğayir-i emr-i âlişân avk ve tehirden ihtiraz ve içtinab ve eğer Bolu voyvodaları mütesellim merkûmu hamiyet kaydında olurlar ise zecr ile voyvoda-i mumaileyhâdan tahsil olunmak üzere Dersaadetime tahrîr ve i'lam eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki hükmi şerifimle vardıkta bu babta veçhi meşruh üzere şerefyafte-i sudûr olan işbu emri şerif-i celilü'l-kadri's- şan-i vâcibü'l-ittiba ve lâzimü'l- imtisalimin mazmûn-i itaat-makrûnuyla âmil olub hilafıyla vaz' ve hareketten bigayet ihtiraz ve içtinab eyleyesiz. Şöyle bilesiz alâmet-i şerife itimat kılasız. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâbii aşere min şehri Receb lisene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf.

Bemakam
Kostantiniyye
Elmahruse

1-Şemseddin Ağa'nın fermânıdır.

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm meâdinü'l-fezail ve'l-kelam Kastamonî Sancağı'nda vâki olan kazaların kadıları zîde fazlehüm ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yan veziriazam silahşörlerinden mukaddema bu husus için Dersaadetimden mübaşir tayin olunan Ömer zîde mecdehü tevki-i refî-i hümayun vâsıl olacak ma'lum ola ki Şark Seferi zuhurundan in'ikad sulh ü salaha gelinceye dek Kastamonî Sancağı'ndan ihracı ferman olan mekkârî davarları bahanesiyle reâyâ fukarasından gasb ve ihtilas akçeler gereği gibi teftiş ve tefahhus olunub her ne miktar akçe ekl ve belğ olmuş ise mecmuu zahire çıkarılıb icabedenlerden mîrî için talep ve tahsil olunmak üzere bundan akdem emri âlişânım ısdar ve irsal kılındığına binaen bin yüz otuzdokuz senesinde Süleyman mübaşeretiyle liva-i mezbûrdan ihracı ferman olan beşyüz re's mekkârî katırlar ve bargirler için mekkârîbaşı olan Eligüzeloğlu İbrahim marifetiyle liva-i mezburda mütesellim olan Yahya'nın hıyni tahsilde

hilâf-ı emr-i âlişân fukaradan aldığı üçbin dörtyüz yetmiş kuruş ve keزالik tarafıdan tayin olunan mübaşirlerin aldıkları bin altıyüz yetmişdokuz kuruş ve birer re's katır

içün ücret-i mübaşiriyye nâmıyla aldığı bin yüzeli kuruş ki min haysi'l-mecmu altıbin sekizyüz doksandokuz kuruş olup marifeti şer'i ile mütesellim merkûmun hesabı görüldükte bu akçeden kendi zimmetinde ve mübaşirleri zimmetlerinde beşbin yüz kırkdokuz kuruş zuhur etmekle meblağ-i mezbûr mîri için talep olundukta edadadan imtina eylediği bu defa Dersaadetime tahrîr ve i'lâm olunub lakin meblağ-i mezbûr muğayir-i emr-i âlişân fukarâdan gasb ve ihtilas olunmuş bir akçe olduğundan alâ eyyi hâl tahsil ve irsâl ve teslim-i hazine-i âmirem ettirilmesi mühim ve muktezi olmağla sen ki mübaşir mumaileyhsin işbu emr-i şerif-i celilü'l-kadrim vusûlünde mezburun ibraz eylediği hüccet-i müzevvireye amel ve itibar olunmak iktiza etmekle kat'a tehir ve tevakkuf ettirmeyüb i'lam olunduğu üzere mekkârî bahanesiyle reâyâ fukarasından alub zimmetinde icap eden meblağ-i mezbûr beşbin yüz kırkdokuz kuruşu Mütesellim Yahya'dan tamamen ve kâmilten mîri için talep ve tahsil ve eğer edada bîvecih özür ve illete tasaddi eylemek ihtimali olur ise ahz ve kal'abend eyleyüb meblağ-i mezbûru tamamen eda ve teslim eylemedikçe ıtlak eylemekten ziyade tevakki ve hazer ve habs ile dahi mütenebbih olmayub inadında ısrar ederse malik olduğu emval ve eşyasını marifeti şer'i ile zabt ve tahrîr ve meblağ-i mezbûru emval ve eşyasından alâ eyyi hâl tahsil ve irsal ve teslim-i hazine-i âmirem eylemeye dikkat ve ihtimam eyleyesin ve siz ki mevlânâ-i mumaileyhimsiz Mütesellim merkûm Yahya'nın zimmetinde olan meblağ-i mezbûru fermân olduğu üzere kendüsünden mübaşir mumaileyh marifetiyle berveçhi teknil tahsil ve irsal ve teslim-i hazine-i âmirem ettirmekte siz dahi kemal mertebe cehd ve sa'y edüb himaye tariki vesair bahane ile muğayir-i emr-i âlişân bîvecih avk ve tehiriine bâis vaz' ve hareketten bigayet ihtiraz ve içtinab eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki hükmi şerifimle vardıkta bu babta veçhi meşruh üzere şerefyafta-i sudûr olan işbu emri şerif-i celilü's-şan-i vâcibü'l-ittiba ve lâzimü'l- imtisalimin mazmûniyle âmil olasın. Şöyle bilesin alâmet-i şerife itimat kılasın. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâdisi aşere min şehri Receb lisene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf.

79

1-Tıbkı aslihi'l-hat nemekahü'l-fakîr ilâ rabbihi'laziz

Ali bin İlyas bihâkim-i Ahi Çelebi bi-Medine-i Kostantiniyye Afâ anhö Hazeriyye emridir.

Mefâhirü'l-kuzât ve'l hukkâm meâdinü'l-fezâil ve'l-kelam Anadolu Eyaleti'nde vâki kadılar zîde fazlehüm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akran a'yân-ı vilayet zîde kadrehüm tevki-i refî-i hümayun vâsıl olacak ma'lum ola ki Anadolu Eyaleti düstûr-i mükerrer müşîr-i mufahham nizamü'l-âlem damâd-ı muhteremim vezirim Mustafa Paşa edâmallâhü Teâlâ iclâle işbu bin yüz kırk bir senesi Recebinin yirmiüçüncü gününden tevcih ve ihsânım olmağla Anadolu Eyaleti valilerine eyalet-i merkûmeden tayin olan imdâd-i hazeriyyeden şurût-i hazeriyye üzere vezir-i müşarünileyh tarafına ait olan hazeriyyenin tahsili lazım ve lâbüd olmağın siz ki mumaiylehimsiz vezir-i müşarünileyh tarafına ait olan imdâd-ı hazeriyyeyi şurût-i hazeriyye üzere tahsil ve tarafına eda ve teslim eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki vusûl buldukta bu babta veçhi meşrûh üzere şerefyafta-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittiba ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmûn-i itaatmakrûnuyla âmil olub hilafından bigayet ihtiraz ve içtinab eyleyesiz. Şöyle bilesiz alâmet-i şerife itimat kılasız. Tahrîren fî evâhiri Recebi'l-ferd lisene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf.

Vasale fî 29 Şa'ban 1141

Bemakam
Kostantiniyye
Elmahruse

2- Kıdvetü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-kelam Mevlânâ Kastamonî Kadısı zîde fazle ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akran Kastamonî Sancağı mütesellimi zîde kadrehü tevki-i refî-i hümayun vâsıl olacak ma'lum ola ki Hoca Refail ve Hoca İysak ve Hoca Baroh nam Yahudiler südde-i saadetime arzıhal edüb Kastamonî sakinlerinden Abdurrahman nam kimesne zimmetinde yedlerinde olan üç kıt'a deyn temessükü mucibince bin üçyüz yirmialtı kuruş alacak hakları olup talep eylediklerinde mahallinde muin-i kesiresi olub ve şahitler dahi İstanbul'da bir

vecihle ihkâkî hak mümkün olduğun bildürüb dergâh-ı muallâm çavuşlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akran Mehmet Çavuş zîde kadrehü marifetiyle mezbûr Âsitâne-i Saadetime ihzar olunub ihkâkî hak olunmak bâbında hükm-i hümayunum rica eyledikleri ecilden veçhi meşruh üzere amel olunmak emrim olmuştur. Buyurdum ki hükm-i şerifle vusûl buldukta bu babta sâdır olan emrim üzere amel dahi veçhi meşruh üzere mezbûru çavuş merkûm marifetiyle ahz ve Âsitâne-i Saadetime ihzar eyleyüp mazm'un-i emri şerifimle âmil olasız. Şöyle bilesiz alâmet-i şerife itimat kılasız. Tahrîren fî evâilî şehri-i Şa'ban sene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf.

Vasale fî 29 Şa'ban 1141

Bemakam
Kostantiniyye
Elmahruse

80

1- Hâliyâ berveçhi mâlikâne Kastamonî Sancağı mutasarrıfları devletlü saadetlü İbrahim Paşa ve dergâhı-âlî kapucubaşlarından iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim el-Hâc Mustafa Ağa ve umdetü'l-emâcid ve'l-a'yan Yusuf Ağa'dan işbu bin yüz kırkbir senesi martı ibtidasından Sancağı mezbûrun nevbet-i zabtı mumâileyh el-Hâc Mustafa Ağa'nın olmağla tarih-i mezburda liva-i mezbura taraflarından mütesellim nasb ve tayin olunan umdetü'l-emâsil ve'l-akran İbrahim Ağa meclis-i şer'ide bilcümle a'yan ve eşraf ve ahali-i vilayet muvacehelerinde takrîri kelâm edüb Sancağı mezbûr mahsulünden olub senede iki taksit ile tahsil olunan mâl-i maktuun nısfı gurre-i muharremde ve nısfı âheri gurre-i recebi şerifte tahsil olunagelüb mukataa-i mezbûre martiyye olmağla gurre-i recebi şerifte nısıf mâl-i maktuun tahsili vakti birkaç eyyam hulûl etmekle kimesne tecrim ve ta'zim olunmayub ve kimesnenin sun'u yoğiken taksit-i evvel mâli olan nısıf maktu' ile bundan esbak sancağı mezbûr kazaları ahalileri ittifaklarıyla nizam verildiği üzere ber mucebi emr- i âlî mîrî kalemiye ve harc-ı muhasebeden maada müsvedde ile kimesne tecrim ve ta'zim olunmayub ve kimesnenin sun'u yoğiken harîk ğarîk ve sâika isabeti ile ihlâk olanlardan dem-i aşîr ve diyet talep olunmamak üzere asıl mâl-i maktua zam olunan üçbin kuruşun nısfı olan binbeşyüz kuruş ile taksit-i evvel mâli maktuun nısfının defterin taleb ederim dedikte her biri sem'an ve tâaten deyüb mâl-i merkûmun nısfı ile berveçhi muharrer zam olunan meblağ-i mezkûrun sinîn-i sâbika üzere sicil-i

mahfuzdan ihraç olunub mütesellim mumaileyh İbrahim Ağa yedine verilen defterdir ki berveçhi âti zikr olunur. Hurrîre fi'l-yevmi's-sâbiî aşere min şehri Ramazânî'l-Mübârek lisene ihdâ ve erbain ve miete ve elf.

Kaza-i Kastamonî

Nısıf mâl-i maktu' 960 kuruş

Zamime 508 kuruş

1467

2-

Emîr-i ümerâi'l-kirâm küberâi'l-fehâm zü'l-kadri ve'l-ihtirâm sahibü'l-izz ve'l-ihitişâm el-muhtaassı bimezîdi inayeti'l-meliki'l-a'lâ Bolu Voyvodası İbrahim dâme ikbâlehü ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yan mîrimîran mumaileyhin müştereği Yusuf zîde mecdehü tevki-i refî-i hümayun vâsıl olacak ma'lum ola ki Istabl-i Âmirem için Kastamonî Sancağı'ndan on katar olmak üzere marifetiniz ile mübayaası ferman olan elli re's katırların mükemmel rahtlarıyla beher re'sine yirmibeşer kuruş fimâ ba'd Âsitâne-i Saadetime gelince bin beşyüz akçe nafaka bahâdan mecmu icab eden bin üçyüz yetmişbeş kuruş bin yüz kırk bir senesinde Kastamonî avârız mâlinden verilmek üzere fermân olmuş iken sebebi tahrîr olmadıkça verilmez deyü tahsildarı edada taallül ve muhalefet eylediği haber verilmek ile sebebi tahrîr mutalebesiyle özür ve illet etmeyüb meblağ-i mezbûru avârız-ı mezkûr mâlinden tamamen eda ve teslim eylesiyyü tahsildara hitaben müekked emri şerifim ısdar ve irsal olunmuştur lakin zikrolunan katırların mukaddema ferman olduğu üzere muaccelen mübayaa ve Istabl-ı Âmireye teslimi emri mühim olmağla imdi Istabl-ı Âmirem tarafından mübaşir tayin olunan Receb zîde kadrehü ile işbu emr-i âlişânım vusûlünde fimâ ba'd bir türlü avk ve tehir

81

olunmayub Kastamonî Sancağı'ndan güzide ve tüvânan olmak şartıyla ol miktar katırları muaccelen mübayaa ve Istabl-ı Âmireye teslim ve rahların mükemmel tertib ve techiz eyledikten sonra harbendelerin dahi tutup mübaşir mumaileyhe serian ve acilen Dersaadetime irsal ve bir gün mukaddem erişdirüb Istabl-ı Âmireme teslim ettirmekte ziyade dikkat ve ihtimam eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır

olmuştur. Buyurdum ki hükm-i şerifimle vardıkta bu babta veçhi meşrûh üzere şerefyafıta-i sudûr olan işbu emr-i şerif-i celilü’ş-şân-ı vâcibü’l-ittibaimın mazmûnuyla âmil olasız. Şöyle bilesiz alâmet-i şerife itimat kılasız. Tahrîren fi’l- yevmi’l-hâmis min şehri Ş lisene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf.

Vasale fi 22 Ramazan 1141

Min yedi Mübaşir merkûm Receb Ağa

Bemakam
Kostantiniyye
Elmahruse

1- Şeriat-şîâr fazilet-neşşâr Kastamonî Kadısı Efendi zîde fazlehü ve mefâhirü’l-emâsil ve’l-akran a’yân-ı vilayet ve işerleri zîde kadrehüm huzurlarına tahiyât-ı sâfiye ithâfıyla inhâ olunan budur ki Istabl-ı Âmirem katırları kadri kifayeden ma’dun olup sancağınızdan mübayaası ferman buyurulan elli re’s katırların bir gün evvel ihracı ehemî mühimmattan olmağla ihracına kemali müsâraatı müş’ir şerefbaş-ı sudûr olan fermân-ı celilüş’-şân mantuku üzere bir gün akdem ihraç ettirilmek bâbında buyuruldu tahrîr ve irsal kılınmıştır. İnşâallâhü Teâlâ vusûlünde hâlâ katırların ihracına mübaşir devlet-i Aliyyenin mutemedün aleyhi olan İzzetlü Receb Ağa bundan akdem Bolu Sancağı’nın katırlarının ihracına memurumuz var iken yine ağa-yi merkûma ihale olunub tahsil ettirilmiş idi. İmdi yine minvâl-i muharrer üzere ağa-yi mumaileyh marifetiyle elli re’s katırları liva-i mezbûr kazalarına tevzi ve tayin olunan mîrî kıymetlerin yedinden alınub gayet ıslah ve tûvânen olmak üzere elli re’s katırları bir gün evvel ihraç ve teslim olunub âmire (aynen böyledir) ettirmekte her biriniz kemal mertebe dikkat ve ihtimam eyleyüb bu babta tekâsül ve tehavün misillü hareket ikdam ile avk ve tehire bâis olmaktan kemal-i tevakkî ve mücanebet eyleyüb mazmûn-i emri-âli ile amel ve hareket dahi ber mucceb-i buyuruldu âmil olasız vesselam.

Vasale fi 29 Ramazan 1141
hâlâ

,,, İbrahim Paşa
Mutasarrıf-i Kastamonî

katar olmak üzere mübayaasına ferman buyurulan güzide ve tüvânan olmak şartıyla elli re's katırların mükemmel rahtlarıyla beher re'sine yirmibeşer kuruş fimâ ba'd Âsitâne-i Saadetime gelince bin beşyüz akçe nafaka bahâdan mecmu icab eden bin üçyüz yetmişbeş kuruş bin yüz kırkbir senesinde Kastamonî avârızı mâlinden verilmek üzere derûn-i emr-i âlişânımda mübaşir tayin buyurulan fahrü'l-akran Receb Ağa yediyle hâliyâ berveçhi mâlikâne Bolu Voyvodası Sadetlü Devletli İbrahim Paşa hazretlerine ve umdetü'l-emâcid ve'l-a'yan Bolu ve Kastamonî mütesellimlerine ve Voyvoda Yusua Ağa'ya hitaben sâdır olan emr-i şerif-i celilü's- şân ve suret-i defter-i mevkûfât Kastamonî mahkemesinde a'yan ve ahali-i vilayet muvacehelerinde feth ve kıraat olundukta her biri sem'an ve tâaten deyüb lakin kadimden Istabl-ı Âmire için mubayaası ferman buyurulan katırların defter-i mevkufatta her bir kazaya tayin olunan katırlar başka başka zikr olunub lakin işbu suret-i defter-i mezkûrda toptan tahrîr olmağla tevzi ve tahsili kadime muğayir olmamak için sinîn-i sâbıkalarda sancak-ı mezkûrdan Istabl-ı Âmire mühimmatıyçün mubayaası ferman buyurulan her kazanın katırları başka başka kayıt ve tasrih olunduğu defter-i mevkufat suretleri sicilatta mukayyed bulunmağın defatir- i mezkureye kıyas olunub sancağ-ı mezburdan mübayaa olunacak katırlar paşa-i müşarünileyh ve ağa-i mumailleyhe marifetiniz ile mübayaa oluna deyü derûn-i emr-i âlişânda tasrih buyurulduğuna binaen taraflarından mümzi ve mahtum buyuruldu mucibince mübaşir merkûm Receb Ağa yedine verilen elli re's katırların sicil-i mahfuzdan ihraç olunub beher kazanın defteridir ki berveçhi âti zikrolundu. Tahriren fî evâhir-i Şehri Ramazânî'l Mübarek sene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf.

Kaza-i Kastamonî Çiğlene	Kaza-i Mergüze	Kaza-i Göl	Kaza-i Daday	Kaza-i
Esteran rü's 7	Esteran rü's 2	Esteran rü's 2	Esteran rü's 2	
Esteran rü's 2				
Kaza-i Hoşalay	Kaza-i Küre-i Ma'mure	Kaza-i Azdavay	Kaza-i Araç	Kaza-i
Yörükân-ı Araç				
Esteran rü's 2	Esteran rü's 2	Esteran rü's 2	Esteran rü's 2	
Esteran rü's 2				
Kaza-i Küre-i Hadid	Kaza-i Boyalı	Kaza-i Eflâni	Kaza-i Güney	Kaza-i
Taşköprü				

olmak üzere tertib ve teşhiz ettirildikten sonra harbendeleri tutup mübaşir merkûm marifetiyle Âsitâne-i Saadetime irsal ve mecmuunu bir an akdem teslim-i Istabl-ı Âmirem ettirmekte ziyade dikkat ve ihtimam edüb muğâyir-i emr-i âlişân avk ve tehirden ittika ve mücanebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki hükm-i şerifimle vardıkta bu babta veçhi meşrûh üzere şerefyafta-i sudûr olan işbu emr-i şerif-i celilü's-şân-ı vâcibü'l-ittiba ve lâzimü'l-intisâlimin mazmûn-i itaatmakrûnuyla âmil olup hilafından bigayet ihtiraz ve içtinab eyleyesiz. Şöyle bilesiz alâmet-i şerife itimat kılasız. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâmini aşere min şehri Receb sene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf.

Bemakam

Kostantıniyye Elmahruse

Vasale fi yedi Mübaşir merkûm Receb Ağa 4 Şevval 1141

Zikr olunan katırlardan Nefs-i Kastamonî Kazası'na isabet eden yedi re's katırlar için taraf-ı mî'rîden tayin olunan yirmibeş kuruştan maada mübaşir merkûm Receb Ağa kendi mubayaa etmek üzere ahali-i vilayet taraflarından beher re's altmış kuruşa iştiraya taahhüt ve iltizam ve kıymetlerinden bittamam dörtyüz yirmi kuruş ile mübaşir mezbûrun zimmetinde otuz kuruş cem'an dörtyüz elli kuruş hâlâ Kastamonî Mütesellim Saadetlü İbrahim Ağa'dan istikraz olunub mübaşir merkûm yediyle meblağ-i mezkûr fîmâba'd te'diye olunmak üzere bu mahalle kayıt şüd. Fî 4 Şevval 1141

84

1-Cüz'i Şerif beratıdır

Medine-i Kastamonî'de vâki Frenkşah Cemaleddin evkâfından almak üzere yevmî bir akçe vazife ile cüzhan olan Hasan fevt olup yeri hâlî ve mahlûl olmağla yerine erbâb-ı istihkaktan işbu râfii tevki-i refii's-şân-ı hâkânî Hafız Mehmet Halife her vecihle lâyük ve mahal ve müstehık olmağın tevcih olunub yedine berât-ı şerif-i âlişânım verilmek bâbında inayet taleb etmeğın ehliyet kaydıyla sadaka edüb bu berât-ı hümayun-saadetmakrûnu verdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm mezbûr Hafız Mehmet Halife varub müteveffa merkûmun yerine cüzhan olup hizmet-i lâzimesin mer'i ve müeddi kıldıktan sonra vakf-ı mezburdan almak üzere yevmî bir akçe vazifesiyle mutasarrıf olup vâkıfın ruhu ve devam-ı ömür ve devletimçün duaya müdavemet göstere. Ol babta taraf-ı âherden ferd mâni ve müzahim olmayub asla

dahl ve taarruz kılmayalar. Şöyle bilüb alâmeti şerife itimat kılalar. Tahrîren fî evâhir-i Cemaziyelahir sene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf.

Vasale fî 6 Şevval 1141

Bemakam
Kostantiniyye
Elmahruse

2- Cüz'i Şerif beratıdır

Medine-i Kastamonî'de vâki Frenkşah Cemaleddin Türbesi'nde isneyn ve pençşenbe günü yevmî birbuçuk akçe vazife ile cüzhan olan Muharrem fevt olub yeri hâlî ve mahlûl olmağla yerine erbâb-ı istihkaktan işbu râfii tevki-i refii'ş-şân-ı hâkânî Ahmet Halife her vecihle lâyük ve mahal ve müstehik olmağın tevcih olunub yedine berât-ı şerif-i âlişânım verilmek bâbında inayet taleb etmeğın vâki ise ehli tilavet olduğu kaydıyla sadaka edüb bu berât-ı hümayun-saadetmakrûnu verdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm mezbûr Ahmet Halife varub zikr olunan türbede müteveffa merkûmun yerine isneyn ve pençşenbe günü cüzhan olub hizmet-i lâzımesin mer'i ve müeddi kıldıktan sonra vakf-ı mezburdan almak üzere yevmî birbuçuk akçe vazifesiyle mutasarrıf olub vâkıfın ruhu ve devam-ı ömür ve devletimçün duaya müdavemet göstere. Ol babta taraf-ı âherden ferd mâni ve müzahim olmayub asla dahl ve taarruz kılmayalar. Şöyle bilüb alâmeti şerife itimat kılalar. Tahrîren fî evâhir-i Cemaziyelahir sene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf.

Vasale ileynâ fî 6 şevval Cemaziyelahir 1141

Bemakam
Kostantiniyye
Elmahruse

85

1- Şerâyi-i şiâr Kastamonî Sancağı'nda vâki olan kuzât efendiler zîde fazlehüm ve mefahirü'l-emâsil ve'l-akran voyvodaları ve kethüdayerleri ve yeniçeri serdarları ve a'yân-ı vilayetin işerleri zîde kadrehüm inhâ olunur ki işbu bin yüz kırk bir senesi Receb-i şerifinin yirmiüçüncü gününden bâhattı hümayun-i şevketmakrûniyle vezir-i mükerrem dâmâd-ı şehriyârî devletlü veliyyü'n-niam el-Hâc Mustafa Paşa efendimiz

hazretlerine Anadolu Eyaleti tevcih ve ihsan buyurulmağla liva-i mezbûrun kaza ve kasabat ve kurâlarında vâki tarafı hilâfa sülûk sâî bi'l-fesat ebnâ-i sebîle zarar ve gezend ve iysâl-ı hasârat ile ibadullahâ sûikast ve hilâf-ı şer'i şerif emval ve erzakların nehb ü gârât ve yağma eylemeğe adet-i müstemirre eyleyen zümre-i eşkıyanın ibadullah üzerlerinden def şer ve mazarratların ve ber mukteza-i şer'i şerif lazım gelen cezai sezarı terettüb olunması ehem umûr-i diniyyeden olub ibkâmıza lâbûd ve muktezi olmağın binaen alâ divan-ı Anadolu'dan buyuruldu tahrîr ve ısdar ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akran (boştur) zîde kadrehü mübaşir tayin ve irsal olunmuştur. İnşâallahü Teâlâ vusûlünde gerektir ki veçhi meşruh üzere o makule kat'i tarik vesaaire eşkıyadan olub ibadullahın mal ve erzakların nehb ü gârât ve ırzların hedm ve iysâl-i hasârata cesaret üzere olanlar her kimler ise ahali-i kaza ve marifet-i şer'i ve mübaşir mumaileyh marifetiyle ahz ve ele götürülüb gereği gibi teftiş ve tefahhus olunub mukteza-i şer'i şerif üzere üzerlerine (iki kelime okunamadı) mevâdları suret-i sicilatlarıyla maan mübaşir merkûma teslim ve divan-ı Anadolu'ya ihzar ve irsal eylesesiz ki şer'an iktiza eden cezaları tertip olunub sairlerine mucib-i ibret ve âsûde hâl üzere olalar ve bundan maada kaza ve kurâlarda vâki düstûr-i hazreti veliyyü-niamın taraf-ı şeriflerine ait olan dem-i aşîr vesaie her ne ise kanun-i kadîm üzere mübaşir mumaileyhe ahz ettirilüb ve sen ki mübaşir merkumsun sen dahi bu hususta takyid ve ihtimam edüb sâlifü'z-zikir eşkıyaları ahz ve ele getürmeye sa'yi dikkat eylesesin lakin bu bahane ile hilâfı inhâ reâyâ fukarasına zulüm ve taaddi eylemeden tevakkı ve mucib-i buyrulduyla amel ve hilâfından ihtiraz eylesesiz. Fî 17 Şa'ban 1141

El-Fakir Osman Kaimmakam
Anadolu hâlâ

2-Mergûze'nin fermânıdır. Kıdvetü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-kelam Mergûze ve Kastamonî Kadıları zîde fazlehümâ ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akran Kastamonî Sancağı mütesellimi zîde kadrehü tevki-i refî-i hümayun vâsıl olucak ma'lum ola ki Mergûze Kazası'na tâbi Akçakilise nam (karye) ahalisinden dârende-i fermân-ı hümayun (boş) ve (boş) ve (boş) nam kimesneler sūdde-i saadetime arzıhal edüb Sarıkavak nam karye bunların divan ve karyeleri ile mahlut olub ve nâzile olan tekaliften bunlar üzerlerine edası lazım gelen tekaliflerin tahammüllerine göre eda edüb mezkûr Sarıkavak karyesinden (boş) ve (boş) ve (boş) nam kimesneler

müna'am ve mütemevvel iken tekalif tevziinden kendü tekliflerin tahfif ve bunlara tahammüllerinden ziyade tahmil ile gadr ve bundan akdem vâkıadan hücceti şer'îye verildiğin bildürüb ol babta hükm-i hümayunum rica etmeğin buyurdum ki hükm-i şerifimle vardıklarında husus-i mezkûru tamam takyid ve yedlerinde olan fetva-i şerife ve hücceti şer'iyelerine nazar edüb göresin bunlar üzerlerine edası lazım gelen emr-i şerifimle vâki olan tekaliften tahammüllerine göre hisselerine düşen tekliflerin eda ederler ise muna'am ve mütemevvel olan mezburlara muhkem tenbih ve te'kid eylesin ki teklif tevziinden kendi tekliflerin tahfif ve bunlara ziyade tahmil etmeyeler ve ettirmeyüb men ve def edüb min ba'd kanun ve hüccet-i şer'îye ve emr-i hümayunumdan baid kimesneye iş ettirmeyüb kaziyede medhali olmayan davalarına karışdırmayub esâmîni yazub arz edüb husus-i mezbûr için bir dahi emrim varmalu eylemeyesin. Şöyle bilesin alâmet-i şerife itimat kılasın. Tahrîren fî evâsıtı Şa'ban sene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf.

Bemakam
Kostantiniyye
Elmahruse

86

1-Timar beratıdır.

Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akran Kastamonî Sancağı Alaybeyisi Mehmet zîde kadrehü südde-i saadetime mektup gönderüp liva-i mezburda ve nahiyesinde Geyikli nam karye ve gayriden beşbin akçe timara mutasarrıf olan Receb yedinde olan beratı verüb timarından hüsnü rızasıyla kasrıyed edüb ol vecihle mahlûl olmağla orta boylu ela gözlü açık kaşlı râfi-i tevki-i refii's-şân-ı hâkânî İbrahim veled-i Sadullah'a verilmek bâbında inayet ricasına arz etmeğin sancağında sakın olub alaybeyisi bayrağı altında sefere eşmek şartıyla tevcih olunmak için sene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf Cemaziyelevvelinin yirmiikinci günü tarihiyle hükm-i şerifim verildikten sonra tezkiresi ihraç olmağla zikr olunan beşbin akçe timar veçhi meşruh üzere kasrıyed eden sahib tahvilinden mezbûr İbrahim veled-i Sadullah'a tevcih olunub verdim ki zikr olunur ve şerh ve ayan ve tafsil ve beyan kılınur.

Geyiklü tâbii M.	Terke tâbii Daday	Ahad tâbii Hoşalay
3300 kuruş	1800 kuruş	3000 kuruş-500
Çiftlik-i Karaca der Karye-i Hacı Kâbil tabii Daday		
50 kuruş		
Çiftlik Ali veled-i Mehmet Çavuş ve Hasan veled-i Ali berveçhi karye Tâbii Hoşalay		
	100 kuruş	
Yaylak: Büyük ve Küçüksu ber kurb-i tâbii Daday	 Selman Himmet ve Daday	
50		1100
Yekûn 6900/5000		

Buyurdum ki ba'del-yevm taht-ı yedinde olub tasarruf kılub şöyle ki hidemât-ı mebrûra mevkûr mesai ve meşkûre asâkir-i mansûrede ber muceb-i defter-i hâkânî bî kusur mer'i ve müeddi kıla, ol babta hiç ferd mâni olmaya. Şöyle bileler alâmet-i şerife itimat kılalar.

Vasale fi 25 Şevval 1141
Kostantiniyye

Bemakam

Elmahruse

2- Kıdvetü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-kelam Mevlânâ Kastamonî Kadısı zîde fazlehü ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akran Kastamonî Sancağı mütesellimi zîde kadrehü tevki-i refi-i hümayun vâsıl olucak ma'lum ola ki nişân-ı hümayunum verilen dergâh-ı muallâm müteferrikalarından kıdvetü'l-emâcid ve'l-ekârim Müteferrika Bîzebân Mehmet südde-i saadetime arzıhal edüb Kastamonî Sancağı'nda berât-ı şerifimle mutasarrıf olduğu zeameti kariyyelerinin zabtın birkaç seneden berü Kastamonî sakinlerinden Mustafa Ağa demekle ma'ruf kimesneye deruhte ve iltizam edüb lakin mezbûrun reâyâ fukarasına gûnâ gün cevri ve taaddisi hadden bîrûn olmağla bu sene zeameti karyelerinin zabtın Hacı Mehmet nam kimesneye deruhte ve mezbûr dahi zabtıyçün vardıkta mezbûr Mustafa Ağa yine a'yânından Kadıncıkoğlu Mustafa Ağa demekle ma'ruf kimesne ile yekdil ve kırk elli atlı ile varub mezbûru basup ve iki âdemlerin zâyî ve reâyâ fukarasına dahi benden teşkî eylediniz deyü her birine türlü türlü zulüm ve taaddi ve ben sağ iken bir ferde zeameti zabt ettirmem, kırk elli kise mâlimi sarf ederim deyü taaddi ve tecavüzden hâlî olmadığın bildürüb mezburlar divan-ı hümayunuma ihzar

olunmak bâbında emr-i şerifim rica eylediği ecilden veçhi meşruh üzere amel olunmak bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki hükm-i şerifim vusûl buldukta bu babta sâdır olan emrim üzere amel dahi siz ki mumaileyhimâsız mezburları divan-ı hümayunumda murafaa-i şer'i için Âsitâne-i Saadetime ihzar eyleyüb mazmûn-i emr-i şerifimle âmil olasız. Şöyle bilesiz alâmeti şerife itimat kılasız. Tahrîren fi evâsıt-ı Şa'ban sene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf.

Vasale fi 27 Şevval 1141
Kostantiniyye

Bemakam

Elmahruse

1- Tevliyet beratıdır,

Kastamonî'de Sinan Bey evkâfının vazife-i muayyene ile mütevellisi olan İbrahim kendi hüsnü rızasıyla sulbî oğlu işbu râfîi tevki-i refii's-şân-i hâkânî kıdvetü'l-emâsil ve'l-akran Ali Halife zîde kadreye ferağ ve kasrıyed etmekle beher sene muhasebesin görmek şartıyla kasrıyedinden tevcih olunub yedine berât-ı şerifi âlişânım verilmek ricasına iftihârü'l-havas ve'l-mukarrebîn bilfiil bâbü's-saadetim ağası olup vakf-ı mezbûr nâzırı olan el-Hâc Hüseyin Ağa dâme ulüvvehü arz etmeğin hakkında mezîd inayet-i şâhânem zuhura getürüb ağa-yi müşarünileyhin arzı ve bin yüz otuzdokuz senesi Cemaziyelevvelinin beşinci günü tarihiyle müverrah verilen ruus-i hümayunum mucibince tevcih edüb bu berât-ı hümayunu verdim ve buyurdum ki mezbûr Ali Halife vелеdeş zîde kadrehü varub evkâf-ı mezbûreye mütevellî olup eda- i hizmet eyledikten sonra bundan evvel mütevellî olanlar vazife-i muayyenesiyle ne vecihle mutasarrıf olagelmişler ise mezbûr dahi ol minvâl üzere vazife-i muayyenesin evkâf-ı mezbûre mahsulünden alub mutasarrıf ola. Şöyle bileler alâmeti şerife itimat kılalar. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâlisî aşere min şehri Cemaziyel'ûlâ sene tis'a ve selâsîn ve miete ve elf.

Vasale ileynâ fi 29 Şevval 1141

Bemakam Kostantiniyye Elmahruse

1-Kethüdayerilik mektubudur

İzzetlü faziletlü efendi hazretlerinin meclis-i şeriflerine der daavât-i sâfiyet ithâfiyla inhâ olunur ki hâlâ taht-ı hükümetşîârınızda vâki olan Kastamonî ve tevaibi nevâhisinde sakın ve mütemekkin olan altı bölük yoldaşlarının üzerlerine zâbit ve kethüdayeri nasb ve tayin olunmak mu'tâd-i kadîm olmağla ebnâi sipahiyandan yüz doksansekizinci bölümde yevmî kırkdört akçe ulufeye mutasarrıf olan kıdvetü'l- emasil ve'l-akran Mehmet Şa'ban Kastamonî zîde kadrehü mahal ve müstahik olmağla zâbit ve kethüdayeri nasb ve tayin olunmuştur. İnşâallahü Teâlâ vusûlünde gerektir ki mumaileyhi hizmet-i merkûmede istihdam edüb kethüdayerilik umûrunda müracaatı mumaileyhe ettirdesiz ve siz ki ol cânibte sakın ve mütemekkin altı bölük yoldaşları siz mumaileyhi üzerlerinize zâbit ve kethüdayeri bilüp düşen dava ve nizâmınızı merkûmun marifeti ve marifet-i şer'i ile göresiz ve sen ki kethüdayeri zîde kadresin ol havalide sakın ve mütemekkin olan altı bölük yoldaşlarının sahihü'l- esâmi olanları gerektir ki sâdır olan fermân-ı celilü's-şân mucibince hukkâm eline verilmeyüb tühem-i şer'i ile müttehim olanları ber mukteza-yi şer'i kavîm zâbiti marifetiyle ceza-i şer'iyeleri tertib oluna ve sipahi olanlar nerede serdengeçti yazılmıştır ve kimin bayrağı altında idi muhkem teftiş ve tefahhus olunub sâdır olan fermân-ı âlî mucibince amel eylesesiz. Bâki hemîşe der âlemi şeriat dâim meâd. Tahrîren fî evâili şehri Zilka'de sene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf.

Vasale fî 5 Şa'bân 1141 El-Hâc Ahmet Arif
Sipahiyân-i

Mehmet Derviş Ağa-i

Silahdarâni Dergâh-i Âlî Dergâh-ı Âlî eş-şâir

3- Kastamonî'de Vâki Ahi Şorve zaviyesi evkâfının tevliyet ve nezareti evlâdı evlâda meşrût olub berveçhi iştirak mutasarrıflar olan es-seyyid Derviş Mehmet ve Şerife Aişe fevt olub yerleri hâlî ve mahlûl olmağla yerlerine müteveffa mezbûre Aişe'nin sadrî kebir oğlu işbu râfii tevkiî's-şân-i hâkânî kıdvetü's-sâdâtî'l-kiram es- Seyyid Şeyhî Mehmet zîde şerefe'z-ziyadete her vecihle lâyük ve müstahik olmağın mahlûlünden tevcih olunub berât-ı şerifim verilmek bâbında kadısı Mevlânâ Şeyh Mehmet zîde fazlehü arz etmeğın sadaka edüb bu berât-ı hümayunu verdim ve buyurdum ki ba'del-yevm merkûm es-Seyyid Mehmet Şeyhî varub zikr olunan

zaviye evkâfının mütevellisi ve nâzırı olub hizmeti lâzımelerin mer'i ve müeddi kıldıktan sonra vazife-i muayenesiyle mutasarrıf olub vâkıfın ruhu ve devam-ı ömür ve devletimçün duaya müdavemet göstere, ol babta taraf-ı âherden ferd mâni ve dâfi' olmayub asla dahl ve taarruz kılmayalar. Şöyle bileler alâmeti şerife itimat kılalar. Tahrîren fî evâhiri Cemaziyelahir sene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf.

Vasale fî 12 Zilkade 1141
Kostantıniyye

Bemakam
Elmahruse

89

1-Atabeygazi Camii Şerifinin müezzinlik berat suretidir.

İşbu râfii tevki-i refii'ş-şân-i hâkânî Molla Mehmet divân-ı hümayunuma arzıhal sunub Kastamonî'de vâki Atabeygazi Camii Şerifi ve Medresesi evkâfı mahsulünden almak üzere vazife-i muayyene ile müezzin olan kayınatası Derviş Ali cihet-i mezkûru kendüye feragat ve kasrıyed etmekle kasrıyedinden tevcih olunub yedine berât-ı şerifim verilmek bâbında inayet rica etmeğin hakkında mezîd inayet-i padişâhânem zuhura getürüb kendi arzıhali ve bin yüz kırk bir senesi Cemaziyelahirinin yirmibeşinci günü tarihiyle müverrah verilen ruus-i hümayunum mucibince tevcih edüb bu berât-ı hümayun-i saadetmakrunu verdim ve buyurdum ki mezbûr Molla Mehmet varub kasrıyed eylediği ecilden ref olunan Derviş Ali yerine müezzin olub eda-i hizmet eyledikten sonra bundan akdem vazife-i muayenesiyle müezzin olanlar ne minval üzere mutasarrıf olagelmiş ise mezbûr Molla Mehmet dahi ol minvâl üzere vazife-i muayyenesin evkâf-ı mezbûr mahsulünden mütevellisi olanlardan alub mutasarrıf ola. Ol babta ref olunan mezbûr ve taraf-ı âherden hiç ferd dahl ve taarruz kılmayalar. Şöyle bileler alâmeti şerife itimat kılalar. Tahrîren fî'l- yevmi'l-âşir min şehri Recebi'l-ferd sene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf. Kostantıniyye

Vasale fî 11 Zilhicce 1141

2- Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hukkâm meâdinü'lfezâil ve'l-keâm Kastamonî Sancağı'nda vâki olan kadılar zîde fazlehüm tevki-i refi-i hümayun vâsıl olacak

ma'lum ola hazine-i âmirem defterleri mucibince Kastamonî Sancağı'nda vâki olan kazaların ikibin kırkbir ve bir rubu' avarız haneleriyle yüz altmışüç bin akçe bedeli muavenet akçeleri olub bin yüz kırkiki senesi mahsub olmak üzere avarız ve bedeli muavenet akçeleri cem ve tahsil olunmak lazım gelmeğin (boştur) deruhte olunub eline mühürlü ve nişanlı mevkufat defteri sureti verilmekle mucibince yerli yerinden cem ve tahsil ettirilmek fermânım olmuştur. Buyurdum ki hükm-i şerifimle mübaşir mummaileyh vardıkta bu bâbta sâdır olan emrim üzere amel edüb dahi livâ-i mezbûrda vâki kazaların ol miktar avarız hanelerinin tarih-i mezbûra mahsub olmak üzere her bir hanelerinden beşer yüz akçe avarızları ve ol miktar bedeli muavenet akçelerin irsâl olunan mühürlü ve nişanlı mevkufat defteri sureti mucibince yerli yerinden cem ve tahsil ve dâhil-i hazine-i âmirem ettirilüb hilâf-i emir ve defter kimesneye taallül ve inat ve muhalefet ettirmeyesin ve bundan maada mübaşir mezbûrun cihet-i maaşı için her bir hanelerden ellişer akçe dahi aldırub ve avarız için alınan akçenin her yüzon akçesinden bir esedî kuruş aldırub ve hıyni tahsilde mîrî için alınan akçeyi dahi hazine-i âmireme alındığı vecih üzere aldırub bundan ziyade ve noksan alınmaya ve aldirmayasın ki defterden ve noksan haneden ve fermandan ziyade talebiyle zulüm ve taaddi olunmaktan ihraz eylesesin. Şöyle bilesiz alâmeti şerife itimat kılarsız. Tahrîren fi'l-yevmi'l-ısrîn min şehri Zilhicce lisene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf.

Vasale fi 11 Muharrem 1141
Kostantiniyye

Bemakam

Elmahruse

Kaza-i Kastamonî
Hane: 268 Rubu':1 Ber mucebi Defter-i Mevkufat

90

1-İnebolu ahalilerinden mâli maktu'

Taleb olunmamak için sâdır olan emri âlîdir.

Kıdvetü'l-kuzât ve'l-hükkâm meâdinül-fezâil ve'l-kelam Kastamonî ve İnebolu kadıları zîde fazlehüma tevki-i refi-i hümayun vâsıl olucak ma'lum ola ki Kastamonî

Sancağı'nda Küre-i Nühas mülhakatından İnebolu Nahiyesi'nde sakin reâyâ südde-i saadetime arzıhal edüb bunların sakin oldukları karyeleri merhûm ve mağfurün leh Sultan Bayezid Hân tâbe serâhünün Amasya'da bina eylediği camii şerif ve imareti âmireleri evkâfından olmağla a'sâr-ı şer'îye ve rûsûm-i örfiyeleri serbest üzere taraf-ı vakıftan ahz ve kabz olunub kendüleri maden-i hümayunum reâyası olmalarıyla leyl ü nehâr maden hizmetinde evkatgüzâr olub tekâlif-i örfiye vesaireden muaf ve serbest ve müsellemler olub Kastamonî Sancağı mütesellimleri taraflarından dahl olunmak icab etmez iken bin doksanaltı tarihinde liva-i mezburun rusûmâtı mutalebesinde alel umum maktu' kayd olundukta İnebolu Nahiyesi müstakil kaza olmak üzere altıyüz on kuruş maktu' kayd olunub lakin nahiye-i merkûmun arazisi Sultan Bayezid Hân Vakfı ve kendüleri maden reâyâsı olub iki vecihten serbest olmalarıyla maktu' mutalebesiyle rencide olunmak lazım gelmediği ecilden Kuruçeşmeli Haseki Mehmet tayin olunduğu vakte gelince maktu' taleb ve eda olunduğu yoğiken mezbûr Haseki Mehmet cebren ve kahren tahsil etmekle ol zamandan berü Kastamonî Sancağı mütesellimleri taraflarından sancağı mezburda kayd olunan yirmibin kuruş maktu' ve ikibin kuruş kalemiyeden bizlere altıyüz on kuruş maktu' kayd olunmuştur deyü iki defa otuz kırk atlı varub ve nalbahâ ve hurda bahâ vesair bahane ile altıyüz on kuruş maktuun yerine üçbin kuruş ile halâs olamayub cevri ve taaddilerine tahammül ve takat getüremediklerin bundan akdem i'lam eylediklerinde hallerine merhameten Anadolu valileri ve Kastamonî mütesellimleri taraflarından maktu' ve saray fermanı ve divan taamiyesi ve nal bahâsı vesair bahane ile rencide olunmamak üzere emr-i şerifim verildiği Haremeyn- i Şerifeyn Muhasebesinde mukayyed olub lakin maktu' kaydı Defterhane-i Âmireden ref ve terkin *T* ve fîmâ ba'd Kastamonî mütesellimleri taraflarından maktu' ve sair bahane ile rencide olunmamaları için şerh verilmek bâbında istida-i inayet etmeleriyle Defterhane-i Âmiremden defterin götürüb mukaddema sâdır olan fermân- ı âlişânım mucibince İnebolu Nahiyesi'nin ahalileri maden-i hümayun reâyâları olub zabt ve rabtlarında olan emlak ve arazisi Haremeyn- i Şerifeyn vakfı olmağla Kastamonî mütesellimleri taraflarından maktu' talebi ile taaddi ve rencide olunmamak için Defterhane-i Âmiremden olan maktu'larının kaydı ref

ve terkin ve fîmâ ba'd maktu' ve sair bahane ile reâyâ fukarasına taaddi olunmamak üzere kaleminle şerh veresiz deyü sâdır olan emr-i âlişânım mucibince ref ve terkin olduğun Defterhane-i Âmiremden icmal verilmeğin mucibince başmuhasebeye kayd olunmağla imdi veçhi meşruh üzere amel olunmak bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki hükm-i şerifim vardıkta bu babta sâdır olan emrim üzere amel edüb dahi nahiye-i mezkûre ahalileri maden-i hümayun reâyâları olub zabt ve rabtlarında olan emlak ve arazi Haremeyn-i Şerifeyn vakfı olmağla Kastamonî mütesellimleri taraflarından maktu' talebi ile taaddi olunmamak için Defterhane-i Âmiremde mukayyed olan maktu'larının kaydı ref ve terkin olunmağın fîmâ ba'd zikr olunan İnebolu Nahiyesi ahalilerinden maktu' ve vesair bahane ile kurâi reâyeti rencide ettirmeyesin. Şöyle bilesin alâmeti şerife itimat kılasız. Tahrîren fi'l-yevmi'-sâni ısrîn Zilhicce sene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf.

Vasale fî 12 Muharrem 1141
Kostantınıyye

Bemakam

Elmahruse

T olunmadığına binaen Kastamonî mütesellimleri ellerinde bulunan emr-i alişâna râğbet etmeyüb mâl-i maktuu elyevm cebren ve kahren ve kadren ahz etmeleriyle perişan olmalarına bâis oldukları ecilden bunlara tahmil olunan altıyüz on kuruş maktu' Defterhane-i Âmiremden ref ve terkin ola.

Der zamânı Nâib Mustafa Efendi an kıbel-i es-Seyyid el-Hâc Abdurrahman el-Kengirivî

1- İşbu bin yüz kırkbir senesi Martına mahsub olmak üzere Kütahya Valisi Devletlû İneyetlû Vezir-i Rûşen Zamîr Mustafa Paşa hazretlerine ait imdâd-ı hazeriye taksit-i sâniyesini taraflarından cem ve tahsiline mübaşir olub hâlâ Küre-i Nühas Emîni olan umdetü'l-emâcid ve'l-a'yan Mustafa Ağa Medine-i Kastamonî'de bilcümle a'yan ve ahali muvacehelerinde yedlerinde olan mûmzi ve mahtum emr-i âlişân sureti mucibince taksit-i imdâd-ı hazeriye-i sâni taleb eyledikte her biri sem'an ve tâaten deyüb mukaddema tertib ve nizam verildiği vecih üzere bin yüz kırkiki senesi

Muharremi'l-Hareminin onikinci gününden sancağı mezbûrun imdâd-ı hazeriye taksit-i sâniyesi defterin bil'iltimas ağa-i mumaileyhe Kengirivî Müftizâde es-Seyyid el-Hâc Abdurrahman Efendi'nin taraflarından mübaşirleri kethüdaları Mustafa Efendi'ye tahsil için vermekle bu mahalle işaret olunur. Fî 12 Muharrem 1141

Kaza-i Kastamonî taksit-i sâni-i asıl mâl-i hazeriye

296,5 kuruş 5 para

Masârıfı mübaşir

64 kuruş 15 para

92

1- İşbu bin yüz kırkiki senesine mahsub olmak üzere Kastamonî Sancağı'nın avarız mâli cem ve tahsiline memur olub hâliyâ Küre-i Nühas Emmini olan umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim Mustafa Ağa meclis-i şer'ide bilcümle a'yan ve eşraf ve ahali-i vilayet mahzarlarında yedime verilen emr-i şerif-i âlişân ve suret-i defte-i müfredat mucibince sancağı mezbûrun avarız mâlini talep ederim dedikte her biri sem'an ve tâaten deyüb asıl mâl-i mîrî beher haneye beşer kuruş ve dokuz sümün ve tahsildar ağaya yüz yetmiş sekiz kuruş ve bir zevlete ve harc-ı hükkâm altmışyedi kuruş nâib efendi maa huddâmiye yirmi kuruş ve kâtibiyeye on kuruş ve muhzirolara dört kuruş ve serkethüdasına on kuruş ve bir sülüs min haysi'l-mecmu beher haneye altışar kuruş ve onar sümün isabet etmekele tahsiliyçün bi't-taleb ağa-yi mumaileyhin yedine verilen defterdir ki berveçhi âti zikr olunur. Cerâ zâlike evâsıt-ı Muharremi'l-Haram sene isneyn ve erbaîn ve miete ve elf

Mahalle-i Halife
Kırkçeşme

Mahalle-i İsmailbey

Mahalle-i Cebail

Mahalle-i

Hane 6

Hane 3

Hane 6,5

Hane 3,5

Mahalle-i Küpciğez Mahalle-i Aktekye

Hane 3,5

Hane 5

2- Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akran Kastamonî Sancağı Alaybeyisi Mehmet zîde kadrehü sūdde-i saadetime mektup gönderüb liva-i mezbûrda Boyabad Nahiyesi'nde

Kızılçaviran nam karye ve gayriden dört bin dokuzyüz doksandokuz akçe timara mutasarrıf olan Mehmet iki seneden berü memur olduğu Tebriz ve İran seferlerine varmayub timarı ol vecihle mahlûl olmağla orta boylu açık kaşlu ela gözlü râfi-i tevki-i refii's-şân-i hâkânî Mustafa'ye verilmek bâbında inayet ricasına arz etmeğin sancağında sakın olub alaybeyisi bayrağı altında sefere eşmek şartıyla tevcih olunmasıçün sene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf Zilhiccesinin onsekizinci günü tarihiyle müverrah hükm-i şerifim veridikten sonra tezkiresi ihraç olunmak fermânım olmağın zikr olunan dört bin dokuzyüz doksandokuz akçe timar veçhi meşruh üzere mezkûr Mustafa'ya tevcih olunub verdim ki zikr olunur:

Kızılçaviran tâbii Boyabad
Ayandon

Kuruş 6500/3000

Cimdar tâbii Kastamonî

Kuruş 5000/1500

Balkan tâbii

Kuruş 3000/499

Ve buyurdum ki ba'del-yevm taht-ı yedinde olub tasarruf kılub şöyle ki vezaif-i hidemât-ı mebrûrede mevkûre ve mesai-i meşkûre asâkir-i mansûreye ber muceb-i defter-i hâkânî bî kusur mer'i ve müeddi kıla, ol babta efrâd-ı âherden kâinen men kân ... mâkân ve sebeben mine'l-esbâb ve nev'an mine'l-enva' hiç ahad mâni ve dâfi' olmayub dahl ve taarruz kılmayalar. Şöyle bileler alâmet-i şerife itimat kılalar.

Vasale fî 15 Muharrem 1141
Kostantiniyye

Bemakam

Elmahruse

1- Hâliyâ berveçhi mâlikâne Kastamonî Sancağı mutasarrıfları devletlü saadetlü İbrahim Paşa hazretleriyle dergâhîlî kapucubaşlarından iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim el-Hâc Mustafa Ağa ve umdetü'l-emâcid ve'l-a'yan Yusuf Ağa'dan işbu bin yüz kırkbir senesi martı ibtidasından Sancağı mezbûrun nevbet-i zabtı mumaiyleh el-Hâc Mustafa Ağa'nın olmağla tarih-i mezburda liva-i mezbura taraflarından mütesellim nasb ve tayin olunan umdetü'l-emâsil ve'l-akran İbrahim Ağa meclis-i şer'ide bilcümle a'yan ve eşraf ve ahali-i vilayet muvacehelerinde takrîri kelâm edüb Sancağı mezbûr mahsulünden olub senede iki taksit ile tahsil olunan mâl-i maktuun nısfı gurre-i muharremde ve nısfı âheri gurre-i recebi şerifte tahsil olunagelüb mukataa-i mezbûre martiyye olmağla gurre-i recebi şerifte nısf mâl-i maktuun tahsili

vakti birkaç eyyam hulül etmekle kimesne tecrim ve ta'zim olunmayub ve kimesnenin sun'u yoğiken taksit-i evvel mâli olan nısıf maktu' ile bundan esbak sancağı mezbûr kazaları ahalileri ittifaklarıyla nizam verildiği üzere ber mucebi emr- i âlî mîrî kalemiye ve harc-ı muhasebeden maada müsvedde ile kimesne tecrim ve ta'zim olunmayub ve kimesnenin sun'u yoğiken harîk ğarîk ve sâika isabeti ile ihlâk olanlardan dem-i aşîr ve diyet talep olunmamak üzere asıl mâl-i maktua zam olunan üçbin kuruşun nısıfı olan binbeşyüz kuruş ile taksit-i sâni nısıf mâli maktuun nısfının defterin taleb ederim dedikte her biri sem'an ve tâaten deyüb mâl-i merkûmun nısıfı ile berveçhi muharrer zam olunan meblağ-i mezbûrun sinîn-i sâbika üzere sicil-i mahfuzdan ihraç olunub mütesellim mumaileyh İbrahim Ağa yedlerine verilen defterdir ki berveçhi âti zikr olunur. Hurrîre fi'l-yevmi'r-rsâbii aşere min Muharremi'l-Haram sene isneyn ve erbain ve miete ve elf.

Kaza-i Kastamonî

Nısıf mâl-i maktu' 960 kuruş

Zamime 508 kuruş

1467

94

1- İzzetlü faziletlü efendi hazretlerinin meclis-i şeriflerine der daavât-i sâfiyât ithâfiyla inhâ olunur ki hâlâ taht-ı hükümetşîârınızda vâki olan Kastamonî ve tevabii ve nevâhisinde sakın ve mütemekkin olan altı bölük yoldaşlarının üzerlerine zâbit ve kethüdayeri nasb ve tayin olunmak mu'tâd-i kadîm olmağla ebnâi sipahiyandan onikinci bölükte yevmî kırkbeş akçe ulufeye mutasarrıf olan kıdvetü'l-emasil ve'l-akran Mehmet Ahmet (aynen böyledir) Kastamonî zîde kadrehü mahal ve müstahik olmağla zâbit ve kethüdayeri nasb ve tayin olunmuştur. İnşâallahü Teâlâ vusûlünde gerektir ki mumaileyhi hizmet-i merkûmede istihdam edüb kethüdayerilik umûrunda müracaatı mumaileyhe ettirdesiz ve sizler ki ol cânibte sakın ve mütemekkin altı bölük yoldaşlarız mumaileyhi üzerlerinize zâbit ve kethüdayeri bilüp düşen dava ve niza'larınızı merkûmun marifeti ve marifet-i şer'i ile göresiz ve sen ki kethüdayeri zîde kadresin ol havalide sakın ve mütemekkin olan altı bölük yoldaşlarından sahihü'l-esâmi olanları gerektir ki sâdır olan fermân-ı celilü's-şân mucibince hukkâm eline vermeyüb tühem-i şer'i ile müttehim olanları ber mukteza-yi şer'i kavîm zâbiti marifetiyle ceza-i şer'iyeleri tertib oluna ve sipahi olanlar nerede serdengeçti

yazılmıştır ve kimin bayrağı altında muhkem teftiş ve tefahhus olunub sâdır olan fermân-ı celilü’şân mucibince amel eylesesiz. Bâki hemîşe der ilmi şeriat dâim meâd. Tahrîren fî evâhiri Muharremi’-Haram sene isneyn ve erbaîn ve miete ve elf.

Mine’l Mustafa Ağa-i Sipahiyân-i
Dergâh-ı Âlî hâlâ
Vasale fî gurre-i Safer 1142

el-Hâc Halil Ağa ...
Silahdarân-ı Dergâh-ı âlî Hâlâ

2-Tevliyet beratıdır

Medine-i Kastamonî’de vâki Müteveffiye Zahide Hatun vakfeylediği eczâ-i şerife vakfının vazife-i muayyene ile mütevellisi olan Mehmet fevt olub yeri hâlî ve mahlûl olmağla yerine erbâb-ı istihkaktan sulbî oğlu işbu râfîi tevkî-i refîi’ş-şân-i hâkânî Mustafa Halife her vecihle lâyük ve mahal ve müstehık olmağın babası mahlûlünden tevcih olunub yedine berât-ı şerif-i âlişânım verilmek bâbında kadısı Mevlânâ es-Seyyid el-Hâc Abdurrahman zîde fazlehü arz etmeğın veçhi meşruh üzere sadaka edüb bu berât-ı hümayun-i saadetmakrûnu verdim ve buyurdum ki ba’de’l-yevm merkûm Mustafa Halife varub zikrolunan ecza-i şerife vakfının müteveffa babası müteveffa yerine mütevellisi olub hizmeti lâzımesin bîkusur mer’î ve müeddî kıldıktan sonra vazife-i muayenesiyle mutasarrıf olub vâkıfın ruhu ve devam-ı ömür ve devletimçün duaya müdavemet göstere, ol bâbda taraf-i âherden hiç ferd mâni ve müzahim olmayub dahl ve taarruz kılmayalar. Şöyle bilüb alâmeti şerife itimat kılasın. Tahrîren fî evâsıtı Zilkade sene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf.

Vasale fî 12 Saferi’l-Hayır 1142
Kostantiniyye

Bemakam

Elmahruse

95

Kıdvetü’l-kuzât ve’l hukkâm meâdinü’l-fezâil ve’l-kelam Mevlânâ Kastamonî kadısı zîde fazlehü ve kıdvetü’l-emâsil ve’l-akran Kastamonî Sancağı mütesellimi olan zîde kadrehü tevki-i refî-i hümayun vâsıl olucak ma’lum ola ki kaza-i mezbûra tâbî darende-i fermân-ı hümayun Bayındır ve Akçaköy nam karyeler ahalileri südde-i saadetime arzıhal edüb bunların sâlifü’z-zikir karyelerinin üç dört adet sipahileri olub a’şâr-ı şer’iye vesair hukuk ve rüsûmların kanun ve defter mucibince edaya râzılar

iken sipahileri olanlar ta'şir ve rüsûm zamanında cümlesi birden gelüb her biri başka başka yerden ziyade atlı âdem ile varub ziyade nesne taleb ve cebren tahsil ve ziyade gadr-i külli etmeleriyle mazarrati'l-hâl ve mükeddri'l-ahvâl ve perakende ve perişan olmalarına bâis ve bâdi oldukların bildirüb sipahiler mezbûrlar ta'şir ve rüsûm zamanında cümlesi birden varub selamiye vesair rüsûmattan beratları yazularına göre hisselerine düşeni ahz ve kabz edüb ol vecihle ziyade talebiyle taaddileri üzerlerinden men ve def olunmak bâbında emr-i şerifim rica eyledikleri ecilden buyurdum ki hükm-i şerifimle vardıklarında husus-i mezbûra tamam mukayyed olub göresin. İ'lam olunduğu üzere ise eyyâm-ı saadetnecâhımda reâyâ ve berâyâ ve bir ferde zulüm ve taaddi olunduğuna kat'â rıza-i şerifim yoktur. Sipahiler-i mezbûrlara muhkem tenbih ve te'kid eylesin ki ta'şir ve rüsûm zamanında cümlesi birden kifayet miktarı âdem ile varub fukaranın ehl ve ıyalleri sakın oldukları evleri üzerlerine konmayub bir münasip mahalle konup me'külât kısmından her ne lazım olub alırlar ise rızalarıyla hanelerden narh-ı cârî üzere akçeleriyle alub müft ve meccanen zâd ve zahireleri olmayub ve ziyade atlı ve adem ile her biri başka başka varmayub ve üzerlerine edası lazım gelen a'şâr-ı şer'îye vesair hukuk ve rüsûmların eda eyleyegeldiklerinden sonra beratları yazularına göre hisselerine düşeni taksim edüb fîmâba'd hilâf-ı kanun ve defter ve muğâyir-i emr-i hümayun ol vecihle reâyâ fukarasını rencide ve taaddi eylemeyelerve ettirmeyüp men ve def eylesin ve kaziyede dahli olmayanları kat'â davalarına karıştırmayup esâmilerin yazub Âsitâne- i Saadetime arz edüb husus-i mezburlar için bir dahi emr-i şerifim varmalu eylemeyesin. Şöyle bilesin alâmet-i şerife itimat kılasın. Tahrîren fî evâsıtı Şevval sene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf.

Bemakam
Kostantiniyye
Elmahruse

Vasale fî 23 Safer 1142

106 (Yanlış sıralama ile 107 yazılmış)

1-Fî mâh-ı Recebi'l-ferd Sene 1141

Tarih-i mezburdan (itibaren) verilen menzil bargirlerine kira için

52 kuruş Tersane Emmini Çukadarı el-Hâc Halil Ağa'ya (Cümlelerin ilerisi siliktir)

5 kuruş 2 para Silahşör Ağa Çukadarı Mustafa Bey'e (" ")

2,5 kuruş 2 para hatt-ı mayun ile gelen tatar ulağına (" ")

5 kuruş 3 para Silahşör Ağa'nın akçe için (" ")

18 kuruş İşbu cümledahi dâhil-i sâliyâne olmuştur.

Bâlâda mestûr olan menzil bargirleri ücretleri dâhil-i sâliyâne olmağla bin yüz kırk bir senesi Şa'bân-ı şerifinin altıncı günü tekrar rü'yet olunmuştur.

5 kuruş 2 para Saadetlü Silahşör Ömer Ağa'nın tahsil fermanıyla gelen Okçuoğlu nam çukadar (Cümlelerin ilerisi siliktir)

3,5 kuruş 3 para Sahibi Devlet Mektupçusu Mehmet Efendi (Cümlelerin ilerisi siliktir)

5 kuruş 2 para Saadetlü Silahşör Ağa Çukadarı Ahmet Bey'e (Cümlelerin ilerisi siliktir)

2,5 kuruş 2 para def'a Silahşör Ağa Çukadarı Okçuoğlu nam çukadara Boyabad'a gittikte

3,5 kuruş 3 para def'a Kütahya'dan alaybeyine gelen çukadara evvelce verilen (Cümlelerin ilerisi siliktir)

3,5 kuruş 3 para defter Emmini çukadarlarına İstanbul'a gider oldukça bâferman (Cümlelerin ilerisi siliktir)

2,5 kuruş 2 para saadetlü İbrahim Paşa hazretlerinin çamaşırcısı hatuna ... verilen (Cümlelerin ilerisi siliktir)

2,5 kuruş 2 para Silahşör Ağa çukadarına Boyabad tarafına gittikte Taşköprü'de verilen kira

3,5 kuruş 3 para Yusuf Ağa çukadarına ve kadı efendi çukadarına mürasele ile Viranşehir tarafına gittikte verilen araba kirası

4,5 kuruş 4 para Gümrükçü âdemlerine Taşköprü'ye bâferman verilen menzil kol için.

36

5 kuruş 2 para Silahşör Ağa çukadarına Tosya'ya verilen menzil kol için

3,5 kuruş 9 para Mekkârî hususiyçün tahrir iktiza ettikçe Silahşör Ağa'ya ve etbâına ve şer'i tarafından giden âdemlere verilen davar

7 kuruş 3 para Silahşör Ağa ve çukadarına ve kendisi tarafından tahsildar Ali Bey'e Küre'ye menzil kol için

2,5 kuruş 2 para Karakulak Müteferrika İbrahim Ağa çukadarına Taşköprü'den verilen menzil kol için

5 kuruş 2 para yine ağa-i mumaileyhin çukadarına Taşköprü'den gelüb Küre'ye gittikte verilen menzil kol için

5 kuruş 2 para Silahşör Ağa ve çukadarına Tosya'ya verilen menzil kol için

2,5 kuruş 2 para yine Silahşör Ağa ve çukadarına Taşköprü'ye verilen menzil kol için

7 kuruş 3 para Silahşör Ağa ve çukadarına Küre'ye gittikte verilen menzil kol için.

2,5 kuruş 2 para Karakulak Ağa çukadarına Araç tarafına verilen menzil kol için

83

5 kuruş 2 para Silahşör Ağa çukadarlarından Mustafa Çukadar'a Küre'ye menzil kol için

2 kuruş 2 para def'a Silahşör Ağa çukadarına Okçuoğlu'na Taşköprü'ye menzil

5 kuruş 2 para def'a Küre'ye giden Silahşör Ağa çukadarına verilen menzil

5 kuruş 2 para Mütesellim-i cedit Ağa'nın etbâna karşı getürmeye gittikte Tosya'ya menzil

2 kuruş 3 para Arpa Emini Çukadarı el-Hâc Mehmet Taşköprü'ye gittikte menzil ve kol için

5 kuruş 2 para Silahşör Ağa Çukadarı Mustafa Küre'ye gittikte menzil ve kol için

5 kuruş 2 para def'a Silahşör Ağa Çukadarı Mustafa Tosya'ya menzil ve kol için

5 kuruş 2 para Mütesellim Ağa çukadarı Küre tarafına gittikte menzil ve kol için

5 kuruş 3 para Kütahya Valisi tarafından gelen Çukadara Tosya'ya menzil

5 kuruş 2 para Silahşör Ağa Çukadarı el-Hâc Halil Tosya'ya menzil ve kol

128

4,5 kuruş 4 para Mütesellim-i sâbık es-Seyyid Yahya Ağa'ya Araç'a verilen menzil
kol için

2,5 kuruş 2 para Tersane Emini Ağa'nın çukadarlarından el-Hâc Halil Ağa nam
çukadara Taşköprü'ye menzil

5 kuruş 2 para Tersane Emini çukadarı Süleyman Çukadara akçe havalesiyçün
Küre'ye gittikte verilen menzil

7 kuruş 3 para Silahşör Ağa Çukadarlarından İsmail Çukadara ve Akkuş Osman
denen âdeme Kocahisar'a verilen menzil için

2,5 kuruş 2,5 para Mütessellim Ağa'dan mukaddem gelen Çukadar İbrahim'e Daday'a verilen menzil kol için

5 kuruş 2 para Silahşör Ağa'nın çukadarı Mustafa Çukadara Küre'ye verilen menzil kol için

5 kuruş 2 para Silahşör Ağa'nın çukadarı Mustafa Çukadara Küre'ye verilen menzil kol için

2,5 kuruş 3 para yine Silahşör Ağa'nın Boyabad'a giden çukadarına, Taşköprü'ye giden Çukadarına

5 kuruş 2 para yine Silahşör Ağa'nın tarafından giden Çerkeşli Halil Ağa adına Kocahisar'a menzil

5,5 kuruş 5 para Yazıcı İbrahim Efendi'ye bâferman-ı âlî Taşköprü'ye verilen menzil kol için

10 kuruş 9 para Katır mubayaası için gelen ağanın âdemlerine Araç'a verilen menzil kol için

5 kuruş 2 para Silahşör Ağa çukadarlarından Konakçı Ahmet'e Kocahisar'a verilen menzil

5 kuruş 2 para Yine Silahşör Ağa çukadarlarından Küre'ye giden Mustafa Çukadar'a verilen menzil ve kol için

11 kuruş 5 para Silahşör Ağa'nın kâtibi Çökezzâde'ye ve bir nefer hizmetkârına ve iki nefer çukadara Tosya'ya menzil

166,5

9 kuruş 4 para Nâşir (?) Kal'asında olan askere mevâcib götüren Yakup Ağa'ya Tosya'ya menzil kol için

19 kuruş 8 para Def'a Silahşör Ağa harbendesiyle Tosya tarafına verilen menzil kol için

38 kuruş 16 para Def'a Silahşör Ağa'ya etbâıyla Tosya tarafına gittikte verilen menzil kol için

2,5 kuruş 2 para Istabl-i Âmire katırlarıçün Lokman Ağa'nın çukadarına Devrekâni tarafına gittikte verilen menzil

2,5 kuruş 2 para Def'a Ağa-i merkûmun çukadarına Taşköprü'ye verilen menzil kol için

5 kuruş 2 para Mütesellim Ağa tarafından Küre'ye giden Çukadar İsmail'e Küre'ye verilen menzil kol için

Yekûn 271,5

106 (Yanlış sıralama ile 107 yazılmış)

1- 271,5 Varaka-i evvelden yekündür.

5 kuruş 2 para Silahşör Ağa'nın Küre'den Tosya'ya gelüb giden çukadarı Mustafa'ya Tosya'dan

5 kuruş 2 para Boyabad'dan gelüb Tosya'ya giden Okçuoğlu Çukadara verilen menzil kol için

5 kuruş 2 para Küre'ye def'a giden çukadara verilen menzil kol için

15 kuruş 6 para Kütahya levendâtı için mütesellim Ağa tarafından kazalara varub gelmeye verilen menzil kol için

18 kuruş Hamid ve Mahalle-i Kanara ve Geyikli ve Bük karyelerinin beşer hanesinin alınmayub (bir kelime silik) ve Başmakçı hane:2

2,5 kuruş 3 para Mütessellim ağa çukadarlarından mübaşir çukadara Taşköprü'ye verilen menzil kol için

5 kuruş 2 para Küre Emni çukadarlarına Küre tarafına gittikte verilen menzil kol için

5 kuruş 2 para Mütesserrika Ağsı âdemine Tosya'ya verilen menzil kol için

60,5

2,5 kuruş 2 para Arpa Emni çukadarlarına Taşköprü'den gelüb Araç tarafına gittikte verilen menzil kol için

3,5 kuruş 3 para Mütessellim Ağa çukadarlarına Daday'a verilen iki nefer çukadara menzil kol için

2,5 kuruş 2 para Mütessellim Ağa çukadarına Taşköprü'ye İbrahim Çukadar'a Taşköprü'ye verilen menzil kol için

2,5 kuruş 2 para Mütessellim Ağa'nın Başçukadarı Mehmet Ağa'ya Taşköprü'ye verilen menzil kol için

2,5 kuruş 2 para Tersane Emni çukadarına Taşköprü'ye bâferman verilen menzil kol için

2,5 kuruş 2 para Silahşör Ömer Ağa'nın bu defa gelen Kör Mehmet Çukadarına Kocahisar'a verilen menzil kol için

6 kuruş 5 para Katır mubayaası ağası Ilısu Kasabası'na gittikte verilen menzil kol için

2 kuruş 2 para Mütessellim Ağa çukadarına Taşköprü'ye verilen menzil kol için

88

5 kuruş 2 para Küre Emîni çukadarına taksit için geldikte Küre'ye verilen menzil kol için

2 kuruş 2 para Âsitâne tarafından Kütahya'dan erbâb-ı tımara tevzi olunan akçe için bâferman gelen Tatar Yusuf Bey'e Araç'a verilen menzil kol için

2 kuruş 2 para Katırağası çukadarına Daday'a mubayaa olunacak katır için bir nefer çukadara menzil

5 kuruş 4 para Yine Katır mubayaasına memur ağanın bir nefer âdemine Küre-i Hadîd ve Mergüze'ye verilen menzil kol için

5 kuruş 4 para Mütesellim Ağa çukadarlarından iki nefer çukadara Kütahya levendâtı için Taşköprü'ye verilen menzil kol için

2 kuruş 2 para Silahşör Abdiefendioğlu Araç'a etbâıyla gittikte menzil ücretinden bâki kol için ücreti

2 kuruş 2 para Alaybeyine Kütahya tarafından akçe için gelen Kütahya çukadarına menzil Mergüze'ye kol için

2 kuruş 2 para Katır mubayaasına gelen ağanın çukadarına Daday'a verilen menzil kol için

115

5 kuruş 2 para Mütesellim Ağa çukadarı Mehmet Bey Çukadara Sırt'a varub gelince binmek üzere menzil kol için

6 kuruş 6 para Katır mubayaasına gelen Mustafa'ya etbâıyla Daday'a verilen menzil kol için

13 kuruş 6 para Tiflis tarafına giden Tosya'ya verilen menzil kol için

5 kuruş 2 para (sim akçesiyle maan) Gümüşhane Emmini çukadarına Küre'ye geldikte maden için Tosya'ya menzil kol için

27,5 kuruş 12 para Küre-i Nühas emini olub Âsitâne tarafından gelen Cedid Mehmet Emin Ağa'ya Küre'ye bâferman etbâıyla menzil kol için

2,5 kuruş 2 para Mütesellim ağa tarafından giden çavuşbaşı çukadarına Taşköprü'ye verilen menzil kol için

28 kuruş 13 para Fi'l-asıl Kastamonîli Cündizâde Mehmet Ağa Trakya tarafından avdetinde bâferman onüç re's

5 kuruş 2 para Sadrazam hazretlerinin kethüdabeyi efendi hazretlerinin bir nefer çukadarlarına bâferman

2,5 kuruş 2 para Yine mezbûr çukadar Âsitâne tarafına gittikte Araç Kazası'na verilen menzil ve kol için

7 kuruş 3 para Mütesellim Ağaya teftiş fermanı getüren saadetli kethüdası sahibi devlet hazretleri çukadarları Tosya'ya

217

108 (yanlış sıralama ile 109 yazılmış)

1- Bundan akdem selefimiz Şeyh Mehmet Efendi sicilinde bulunmayub Merhûm Şehirkethüdası Hüseyin Çelebi yediyle masraf olunan vilayet masârıfı dâhil-i sâliyâne olmayub yüz doksaniki kuruşa bâliğ olmağla sicil-i sâbıkta dahi musarrah tahrîr olunmağın kendi sicilimize dahi perakende bulunması için tahrîr ve nakil olunmuştur: 192 kuruş

Bu defa Şehirkethüdası Hüseyin Çelebi yediyle Istabl-ı Âmire katırları için tevzi olununcaya değin bâtemessük Devletli Mütesellim İbrahim Ağa'dan Kastamonî Kazası için istikraz olunan: 525 kuruş

Def'a vilayet masarısı için Şehirkethüdası yediyle bâtemessük Saadetlü Mütessellim İbrahim Ağa'dan bir defa istikraz olunan: 130 kuruş

Kapucubaşı İsmail Ağa masârıfindan olan akçe el-Hâc Ahmet'in olmağla Saadetlü Mütessellim Ağa'dan bâtemessük mezbûr için istikraz olunan: 330 kuruş

Def'a vilayet masarısı için bâtemessük Şehirkethüdası yediyle Saadetlü Mütessellim Mumaileyh İbrahim Ağa'dan istikraz olunan: 175 kuruş

Def'a vilayet masarısı için Şehirkethüdası Hüseyin Çelebi yediyle Saadetlü Mütessellim Ağa'dan istikraz olunan bâtebölümessük: 22 kuruş

109 (yanlış sıralama ile 108 yazılmış)

1- Medine-i Kastamonî'de sakin a'yan ve eşraf ve sair ahali-i vilayet meclis-i şer'ide takrır-i kalam edüb Medine-i mezburede muayyen menzil bargirleri olmağla bâfermân-ı âlî mürûr ve ubûr eden ulaklara ve bâhusus umûr-i mühimme ile mürûr eden ağalara verilen menzil bargirleri tedariki mühim ve muktezi olmağla bundan esbak bâhüccet-i şer'ie menzilci tayin olunan Hacıhasanzâde Ahmet Bey ve es-Seyyid Mustafa Çelebi'nin bin yüz kırk senesi Zilhicce-i Şerifesi selhinden bin yüz kırkbir senesi Receb-i Şerifi evâhirine gelince altı ay ve yirmibeş günde mecmu olan beşyüz seksen kuruş ve hanelerinden dokuz kuruş ve harc-ı defter elli kuruş ve huddâmiye ve eminiye oniki kuruş ve kâtibiye beş kuruş ve ihzariye dört kuruş ve şehirkethüdasına altı kuruş min haysi'l-mecmu altıyüz altmışaltı kuruşa bâliğ olmağla meblağ-i mezkûr medine-i mezbûrenin mahallât ve kurâ ahalisi perişan ve tahammülü olmayan sekiz hane ve birer rubuu ihraç bâki ikiyüz altmış haneye tevzi olundukta beher haneye altışar buçuk kuruş ve sekiz akçe isabet ve onaltı sümün ziyade olmağla vâki olan menzil bargiri ücretine takas olmak üzere meblağ-i mezkûrun tahsili için mezburân Ahmet Bey ve es-Seyyid Mustafa Çelebi yedlerine defter verilsün dediklerinde mütessellim mezkûrun berveçhi muharrer tevzi defteridir ki berveçhi âti zikr olunur. Hurrire fi'l-yevmi'r-râbii ve'l-ısrîn min şehri Recebi'l- ferd sene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf.

2- Topçuzâde Mahallesi'nden Sakî Hüseyin Bey bin Osman meclis-i şer'ide Karaçomak nam karye sükkânından Ahmet bin Şa'ban mahzarında ikrar cihet-i karz-ı şer'iden işbu mezbûr Ahmet zimmetinden ondört kuruş hakkım olmağla edada taallül eder deyü taleb ve dava eyledikte mezbûr dahi bilkülliyeye inkâr etmeğin müddeaya şahit-i vâhit ikamet ve şahit-i âher ikameti suretinde ikimiz beynimizde müslimûn-i muslihûn tavassutuyla müddeası olan meblağ-i mezkûr için an inkâr yedi kuruş üzerine musalaha ve bedeli sulh olan meblağ-i mezkûr yedi kuruşu mezbûr Ahmet yedinden tamamen ahz ve kabz edüb maâdâ yedi kuruşa müteallik davadan mezbûr Ahmet'in zimmetini ibrâîâm ile ibrâ eyledim dedikte gibbe't-tasdik bi'ttaleb ketb olundu. Fî evâhiri şehri Recebi'l-ferd sene ihdâ ve erbaîn ve miete ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Yüzbaşı Mehmet Ağa İmamzâde; Duhancı Ahmet Beşe bin Mehmet an Mahalle-i İsmailbey; Şhirkethüdası Hüseyin Çelebi; Dirlikçi el-Hâc Usta Mehmet bin Receb; Hacı Hasan Dede bin Hüseyin ve gayrühüm.

3- Istabl-i Âmire mevkufâtı suret-i defteri mucibince Kastamonî Sancağı'nda vâki kazalardan dâhil-i defter olmayan kazalardır:

Kaza-i Sırt; Kaza-i Sorgun; Kaza-i Cide; Kaza-i İnebolu

112

1-El-es'ârü'l-vâkıati fî zemeni kıdvetü'l kuzâtı'l-Müslimîn Faziletli Müftizâde es-Seyyid el-Hâc Abdurrahman Efendi hazretleri Fî 19 Cemaziyelevvel 1141

Taife-i Habbazân -----			
Nân-ı pide dokuzar paraya olmak üzere	Nân-ı somun	Nân-ı çörek	
Has	Ve Harcî	135 Direm	105 Direm
125 Direm	135 Direm	1 Meblağ	1 Meblağ
1 Meblağ	1 Meblağ		

Yağlı Tâbe Kâhîsi Ferş Kâhîsi Bütün Börek Yağlı Çörek Beksimat Gözleme

40 Direm Direm	55 Direm	1 Kıyye	65 Direm	65 Direm	60
1 Meblağ Meblağ	1 Meblağ	1 Meblağ	1 Meblağ	1 Meblağ	1

Gevrek Halka
65 Direm
1 Meblağ

Yağlı Gevrek
60 Direm

Taife-i Kasâbân -----
Fî an 8 Cemaziyelevvel 1141

Lahm-i Ğanem Besi Ciğer	Lahm-i Ğanem	Lahm-i Mağir	Lahm-i Bakar	Ham Kuyruk
1 Kıyye	1 Kıyye	1 Kıyye	1 Kıyye	1 Kıyye
1 Adet				
14 Meblağ 6 Meblağ	12 Meblağ	10 Meblağ	6 Meblağ	20/24 Meblağ

Kelle ve Paça Basdırma	Mumbar	İçyağı	Sığır içyağı
5 Meblağ 16 Meblağ	2 Meblağ	1 Kıyye 12 Meblağ	1 Kıyye 10 Meblağ 1 Kıyye

Taife-i Bakkalân -----					
Ruğan-ı Sade Musaffâ	Kuyruk Yağı	Zeyt yağı	Saz Princi	Boyabad Princi	Asel-i
1Kıyye	1Kıyye	1Kıyye	1Kıyye	1Kıyye	1Kıyye
1Kıyye					
32/34 Meblağ Meblağ	36/38 Meblağ	30 Meblağ	12 Meblağ	10 Meblağ	32

Asel-i Rumeli Nişasta	Kuru Üzüm	Ağda	Ruğan-i Bezir	Fındık	Leblebi	Kışniç
1Kıyye	1Kıyye	1Kıyye	1Kıyye	1Kıyye	1Kıyye	1Kıyye
1Kıyye						
28 Meblağ Meblağ 12 Meblağ	9 Meblağ	14 Meblağ	24 Meblağ	9 Meblağ	8 Meblağ	24

Nohut İzmir Sabunu	Kefter	İncir	Sumak	Bademiçi	Sabun-i Halep
1Kıyye	1Kıyye	1Kıyye	1Kıyye	1Kıyye	1Kıyye
1Kıyye					

4 Meblağ 16 Meblağ 12 Meblağ 20 Meblağ 36 Meblağ 54 Meblağ
36 meblağ

Araç Sabunu Eflâni Sabunu Arap Sabunu Tuz Soğan Sirke Mum-i
Ruğan Mum-i Asel
1 Kıyye 1 Kıyye 1 Kıyye 1 Kıyye 1 Kıyye 1 Kıyye 1 Kıyye 1
Kıyye
18 Meblağ 10 Meblağ 6 Meblağ 1 Para 2,5 Meblağ 5 Meblağ 24 Meblağ
100 Meblağ

Helvacıyân-ı Kozlu -----
Kozlu Helva Boza mukasseme
1 Kıyye 400 Direm
16/18 Meblağ 1 Meblağ

113

Tâife-i Penbeciyân -----

Penbe-i Aydın (Bir batmanı ondokuzarbuçuk kuruş olmak üzere)

1 Kıyye 59 Meblağ

Tâife-i Temürciyân -----

At Na'lı	Katır Na'lı	Merkeb Na'lı	Camus Na'lı	Karasığır Na'lı
1 Giyim	1 Giyim	1 Giyim	1 Giyim	1 Giyim
33 Meblağ	28 Meblağ	12 Meblağ	... Meblağ	16 Meblağ

Palavara Ekserisi

1 Kıyye

32 Meblağ (Demirin batmanı onbirbuçuk kuruş olmak üzere)

Kebir Sâğış	Sağır Sâğış
100 Adet 150 direm	10 Adet 85 direm
18 Meblağ	10 Meblağ

Nalçacıyân -----

Na'lça-i Kebir Mıhlama	Evsat Na'lça	Edna Na'lça	Na'l
1 Para	2 Akçe	2 adet 1 para	1 Batman 1 kuruş

Hoca Köyü'nden İmam Nezir Kastamonî'de kurâdan kış ve yaz lahm-i bakar bey' etmek üzere taahhüt (birkaç kelime siliktir) eylediği bu mahalle kayıt şüd. Ve Çevkâni Mahallesi'nden Arusçooğlu Mustafa Beşe mezbûr İmam ile müşterek perakende bey' etmek üzere (birkaç kelime siliktir) taahhüt (siliktir) . Cebrail Mahallesi'nden Mustafa dahi Nasrullah Cisri başında ondan lahm-i bakar bey' etmekle ol dahi her vakit lahm bey' etmek üzere (birkaç kelime siliktir) olunmuştur.

Medine-i Kastamonî sükkânından Dergâh-ı Âlî yeniçeri serdengeçti ağalarından Ali Ağa, Cin Ali Ağa ve Bayrakdar Hüseyin Beşe Medine-i mezbûrede fîmâba'd mukaddema kasaplık edenler karışmamak üzere her birimiz bundan böyle koyun bulup sayf ve şitada kurâdan lahm-i ganem bey' etmek üzere her biri kasab-ı cedit kayıt ve minvâl-i muharrer üzere her biri taahhüt ve medine-i mezbûrenin ahalisi ve vali-i vilayet ittifakları bu mahalle kayıt şüd. Mezburların marifetleriyle medine-i mezbûrede sayf ve şitada kurâdan lahm-i ganem bulup bey' etmek üzere berkarar, Çevik Ali Beşe dahi kasap kayd olunmağla berveçhi muharrer üzere mezburlar ile kurâdan bey'a mezbûr Bayrakdar Ali Beşe dahi mubayaa ve birbirlerine kefil oldukları kayıt şüd.

Ve mukaddema kasap olup sicil-i sâbıkta ve sicil-i ceditte kasap kaydolanalardan Yüzbaşı Mehmet Ağa ve İmam Ömer Halife ve Tekeoğlu Mehmet Beşe (iki kelime siliktir) fîmâba'd kasaplıktan men olunup lahm-i ganem bey' etmemek üzere cümle ittifaklarıyla tenbih olunduğu bu mahalle kayıt şüd.

117

1- Atabekü'l-gazi Mahallesi'nden Mehmet Bey bin Mustafa mecliste işbu hâzır-ı bi'lmeclis babam mezbûr Mustafa ziyade sin ve ihtiyar olmağla ma'tuh ve mecnun babamız yedinden sâdır olan cinayetina mahal olunmamak üzere sicil-i şer'i olunsun dedikte berâ-i tahkik hâl veçhi muharrer üzere olduğu mahalle-i mezbûr ahalisinden cem'i ğafir (ilerisi siliktir) fî 28 Şa'ban 1124

Abdurrahman Bey ... ; Kürkçü Ahmet Beşe bin Şa'ban; saraç Mehmet Beşe bin Mustafa; Receb Çelebi bin Temür Bey; Kuyumcu Hasanoğlu Mustafa ve gayrühüm.

2- Halife Mahallesi'nden Fatma binti el-Hâc Ahmet nam hatun mecliste (bir kelime siliktir) bundan akdem zevc-i muhâlii Ömer bin Mustafa mahzarında mezbûr hâlâ beni nefsine tezvîc murat etmekle ben dahi onbeş kuruş mehr-i müeccel ve muaccel tesmiyesiyle ve beynimizde malum mehr-i müeccel tesmiyesiyle nefsimi mezbûr Ömer'e tezvîc ve inkâh ettim dedikte ol dahi tezevvüc ve kabul etmekle mâ vaka ketb olundu. Fî 23 Ramazan 1124

Umdetü'l-kuzât Ahmet Efendi Çetinzâde; Hafız Şa'ban Halife bin İsmail; Ahmet Halife ... zâde; Mehmet Ağa ...zâde ve gayrühüm.

3- Sahil tarafında () olmak üzere marifetiyle Saadetlü Mütesellim İsmail Ağa'ya teslim olunan orta boylu açık kaşlı tatariyyü'l asıl Ivaz nam gulâma beher yevm yirmibeşer akçe nafaka-i nakdiye () olduğu kayıt şüd. 26 ramazan 1124

Mustafa bin Ahmet; Mehmet bin Ahmet; Halil bin Ali

III. BÖLÜM

3 DEĞERLENDİRME

Çalışmanın bu bölümünde Şer'iyye Sicili'nin içindeki belgelerden yararlanılarak, H. 1124/1141, M. 1712/1728 tarihleri arasında Kastamonu'da sosyal, kültürel, toplumsal, idari, siyasi, mimari, iktisadi hayat hakkında genel bir değerlendirme yapılmaya çalışılmıştır. Asıl amaç tez çalışması süresince edinilen tecrübe ve bilgileri paylaşıp, tezden en yüksek verimle faydalanılmasını sağlamaktır.

Ayrıca bu bölümde tez içinde geçen mahalle, köy, nahiye, kaza, divan gibi idarî yapılar; çeşme, camii, hamam gibi mimarî eserler; sülaleler, lakaplar; vergiler, vakıflar, gıda maddeleri, döneme damgasını vuran şark seferleri gibi askeri, sosyal ve iktisadi konular maddeler halinde belirtilmiş, başlıklarla listelenmiştir.

3.1. Askeri Durum

3.1.1. Şark Seferleri (H.1136-1141/M.1723-1727)

Şer'iyye Sicilinde Şark seferleri esnasında cephan ve harp gereçlerini taşımak için bazı kaza ve köylerden mekari katırlarının tedariki ve naklinde görevli kaza ayanları yolsuzluk yapmışlar, ücretleri düzgün ödemeyip yapılan zulümler, bu iddialar üzerine görülen davalarda katırları ve develeri tedarik edip görevlilere teslim ettikleri, hesaplarının görüldüğü, eğer daha sonra tekrar zimmetleri çıkarsa bunları da tazmin edeceklerini taahhüt ederek aklanmışlardır.

26 tane farklı belgede bu konu geçmektedir.³⁷

3.1.2. Silah Aletleri

Pestu Tabanca

³⁷ KŞŞ, 4/2, 5/1, 6/1, 6/2, 7/1, 8/1, 9/1, 10/1, 11/1, 11/2, 13/1, 16/1, 45, 50/1, 56, 62/2, 63/1, 64/1, 65/1, 66/1, 70/1, 74/1, 75/1, 76/1, 77/1, 92/2

Peştu Tüfenk

Kürt Kılıcı (kara demir)

Meyan Tabancası (çift kaburlu)

Boy Tüfengi

Yukarıdaki bilgilere sicilde 33.belgenin 1.bölümünde ulaşılmıştır.

3.2.İdari Durum

3.2.1. İdari Görevliler

1. Mütesellim: Sözlük anlamıyla “teslim edilen şeyi alan, kabul eden” demektir. Osmanlı Devleti’nde ise bu isim idari görevlilere verilmiştir. Beylerbeyi ve sancakbeyi sefere gittiklerinde, görev bölgelerinde bulunamadıklarında onların yerine bakan, vergileri toplayan görevlidir. Bu görevlilere voyvoda denildiği de olmuştur. Para ve diğer gelirleri toplayıp devlet hazinesine gönderirlerdi. Ayrıca beylerbeyi ve sancakbeyinin sahip olduğu yetkiler mütesellimlere de verilirdi.³⁸ 7 ayrı belgede bu isimler ve görevleri yer almaktadır.³⁹

2. Mutasarrıf: Osmanlı idaresinde, herhangi bir makamı, görevi, memurluğu elinde bulunduran kişi demektir. İlmiye teşkilatına bakıldığında, kadı görevinde olanlar da bu isimle anılmıştır. XVII. yüzyıldan itibaren “sancağa veya livaya gönderilen kişi” olarak bahsedilmiştir. Sosyal ve iktisadi gelişmeler sonucunda beylerbeyi, vali, sancakbeyi, mirlivaların yerini mutasarrıf, mütesellim, voyvoda, ayân gibi isimler almıştır.⁴⁰ 2 ayrı belgede b.u isimler ve görevleri yer almaktadır.⁴¹

3. Müteferrika: Osmanlı Devleti’nde saray teşkilatı içinde çeşitli işleri yapmakla görevli isimlerin genel adıydı. Ancak soy ve mevkice seçilmiş kişilerden oluşurdu.

³⁸ Yücel Özkaya, “Mütesellim”, **TDV İslâm Ansiklopedisi**, C.32, İstanbul 2006, s.203.

³⁹ KŞS, 34/1, 70/2, 76/1, 80/1, 83/1, 108/1, 117/3

⁴⁰ Ali Fuat Örenç, “Mutasarrıf”, **TDV İslâm Ansiklopedisi**, C.31, İstanbul 2006, s.377.

⁴¹ KŞS, 81/1, 93/1.

Ayrıca vezir ve beylerbeyinin himayesindeki hizmetliler de bu isimle anılmıştır.⁴²

Bu isim iki ayrı belgede tesbit edilmiştir.⁴³

4. Ayân: Arapça “göz” anlamına gelmektedir. Ayn kelimesinin çoğulu olup eşraf, vucuh, erkân ile eş anlamda kullanılmıştır. Halkın nazarında soy, sop, itibarca üstün olan kimselerden seçilmişlerdir. Bu isim Osmanlı Devleti’ne Anadolu Selçuklu Devleti’nden geçmiştir. Tarihi kayıtlara bakıldığında voyvoda, mütesellim, vali, mutasarrıf, derebeyi, molla, kadı, müftü, müderris, seyyid, kethüdayeri, yeniçeri serdarları, esnafın önde gelenleri, kuyumcu, zahireci, çuhacı gibi tüccarlar da ayân zümresinden sayılmışlardır.⁴⁴

Sicilde “Araç kazası âyanları” 5/1, “Devrakâni kazası âyanları” 6/2/, “Zarı kazası âyanları” 7/1, “Daday kazası âyanları” 8/1, “Boyalı kazası âyanları” 9/1, 10/1, “Eflâni kazası âyanları” 11/1, 11/2, “Çiğlene kazası âyanları” 16/1 isimleri ile birlikte sıralanan belgelerde karşımıza çıkmaktadır.

5. Kadı: Osmanlı Beyliği’nden itibaren fethedilen bölgelerde hukuku temsil eden kişidir. Kendilerine özgü bir yeri olan Osmanlı kadıları hem adlî hem mülkî görevini ifâ etmişlerdir. Geniş yetkilere sahiptirler. İlmiye sınıfına mensupturlar. Mesleğe başlamaları, terfi ve tayin durumları nedeniyle, mâli, idâri, askerî gibi bütün devlet işlerinden sorumlu olmuşlar ayrıca Anadolu ve Rumeli coğrafyasını da çok iyi bilirlerdi.⁴⁵ 16 belgede Kadı ve görevlerinden bahsedilmiştir.⁴⁶

6. Müderris: İlmiye teşkilâtı içinde yer alan müderrisler, medreselerde ders veren hocalara verilen ünvandır. Medreselerin kapatılmasından sonra yüksekokullarda görev yapan hocalara da bu unvan verilmiştir.⁴⁷ 5 ayrı belgede görülmektedir.⁴⁸

7. Çuhadar: Mütesellimlerin emrinde çalışan memurlar olup onların idari ve özel

⁴² Erhan Afyoncu, “İbrâhim Müteferrika”, **TDV İslâm Ansiklopedisi**, C.32, İstanbul 2006, s.183.

⁴³ KŞS, 71/2, 86/2.

⁴⁴ Mert Özcan, “Ayan”, **TDV İslâm Ansiklopedisi**, C.4, İstanbul, 1991, s.195.

⁴⁵ İlber Ortaylı, “Kadı” **TDV İslâm Ansiklopedisi**, C.24, İstanbul 2001, s.69.

⁴⁶ KŞS, 13/1, 45/1, 55/1, 60/1, 63/1, 64/1, 72/1, 74, 75/1, 79/2, 81/1, 86/2, /88/2, 90/1, 94/2, 95.

⁴⁷ Mehmet İpşirli, “Müderris”, **TDV İslâm Ansiklopedisi**, C.31, s.468, İstanbul 2006.

⁴⁸ KŞS, 14/1, 18, 20/1, 22/1, 28/1.

işlerini yerine getirirlerdi.⁴⁹ 8 ayrı belgede bu görevlilerin varlığından söz edilmektedir.⁵⁰

8. Muhzır: Sözlük anlamıyla “huzura getiren, hazır bulunduran” demektir. Mahkemelerde kâtibe gerek görülmeyen küçük bölgelerde muhzır bulunur, kitâbet işni onlar yapardı. Kadı mahkemede hazır bulunması gereken kişiye celb kağıdı gönderir, muhzır da bu şahsı mahkemeye çıkarırdı. Zor kullanma yetkisi olmamasına rağmen gerekli hallerde yanında asker bulundurabilirdi. Ayrıca mahkemede asayişin sağlanmasından da sorumluydu. Halk içinden gelişigüzel muhzır seçilemediği gibi daha önce bu görevi yapmış ya da devlet görevi almış kişilerden olması gerekiyordu. Tayin ve azl işlemlerinden kadılar sorumluydu.⁵¹ 10 ayrı belgede bu isimler geçmektedir.⁵²

9. Kethüdâyeri: Askeri görevlilerden olup taşradaki kapıkulu süvarilerinin kumandanı ve amiri durumunda kişilerdir.⁵³ 5 ayrı belgede karşımıza çıkmaktadır.⁵⁴

10. Şehir Kethüdâsı: Tanzimat dönemi öncesinde, şehir halkının hizmetinde bulunup kadıya karşı sorumlu olan görevlidir. Çalıştığımız sicilde daha çok “Şuhüdu’l-Hâl” bölümünde karşımıza çıkmaktadır.⁵⁵ 2 ayrı belgede geçmektedir.⁵⁶

Burada 30.Numaralı Şer’iyye sicilinde adı geçen başta mahalleler, köyler, kazalar, divanlar, sancaklar olmak üzere idari kurumların isimleri verilmeye çalışılmıştır.

3.2.2 Sancak, Kaza ve Divanlar

Sancaklar

-Bolu -Kastamonu -Ankara -Kengırı(Çankırı)

⁴⁹ Akgündüz, *agm*, s.74.

⁵⁰ KŞS, 18/1, 18/2, 19, 20, 33, 60, 69/1, 106.

⁵¹ Recep Ahışah, “*Muhzır*”, *TDV İslâm Ansiklopedisi*, C.31, s.85, İstanbul 2006.

⁵² KŞS, 12/1, 15, 18/1, 18/2, 19, 21, 24, 29, 33, 73/1.

⁵³ Mehmet İpşirli, *Klasik Dönem Osmanlı Devlet Teşkilatı*, Osmanlı Devleti Tarihi, C. I, İstanbul, 1999, s.239.

⁵⁴ KŞS, 34/1, 60/1, 67/1, 88, 94.

⁵⁵ İpşirli, *age*, s.238.

⁵⁶ KŞS, 52, 108/1.

Bu Sancaklara 3 ayrı belgede rastlanmıştır.⁵⁷

Kazalar

-Sorgun	-Mergüze	-Göl
-Durağan	-Yörükân'ı Araç	-Devrekani
-Zarı	-Daday	-Boyalı
-Eflani	-Çiğlene	-Taşköprü
-Boyabat	-İnebolu	-Kastamonu
-Güney	-Çanlı	-Sinop
-Küre-i nühas (Bakırküre)	-Gerze	-Azdavay
-Zarı	-Sırt	-Ayancık
-Küre-i Hadid	-Akyürek	-Ovayüzü
-Ayandon (Türkeli)	-Hoşalay (Doğanyurt)	-Cide
-Nefs-i sahil (İstefan)	-Saray - Akkaya	-Ginolu (Çatalzeytin)

Divanlar

15. Belgenin 1. Bölümünde Türkeli Divanı

17. Belgenin 2. Bölümünde Saraycık Divanı

2. Belgenin 1. Bölümünde Çatalzeytin Divanı olmak üzere 3 Divan ismi tespit edilmiştir.

3.2.3. Merkez Mahalleler

Çalışılan sicilde merkeze bağlı 44 tane mahalle ismi bulunmuş olup, aşağıda isimleri günümüz isimleri ile beraber verilmiştir;

-Atabeygazi

-Aktekye (Aktekke)

-Abdülcebbar (Kırkçeşme Mahallesine Katılmıştır)

⁵⁷ KŞS, 45,47,50.

- Alpaslan (Hisarardı Ve Atabey Mahallelerine Katılmıştır)
- Akmescit
- Alacamescit (Akmescid Mahallesine Katılmıştır)
- Atabekü'l Gazi (Atabeygazi)
- Arız
- Bedirgazi (Akmescid Mahallesine Katılmıştır)
- Budamış (Budamış Köyü)
- Bey Çelebi
- Cemalağa (Hisarardı Mahallesine Katılmıştır)
- Cebrail
- Çay
- Çevkani
- Deveciler
- Frenkşah (Beyçelebi Mahallesine Katılmıştır)
- Gökdere (Honsalar Mahallesine Katılmıştır)
- Hacı Dursun (Hebkebirler Mahallesine Katılmıştır)
- Halife
- Hüseyin Çelebi (İsfendiyarbey Mahallesine Katılmıştır)
- Hisarardı
- Hacı Hamza (Hisarardı Mahallesine Katılmıştır)
- Hamza Ağa
- Honsalar
- İsmail Bey
- İsfendiyar Bey
- İbnisüle
- İbnineccar (Yavuz Sultan Mahallesine Katılmıştır)

- İbnisa'di (Akmescid Mahallesiine Katılmıştır)
- Kebkebirler (Hepkebirler)
- Kanara (Yeni Belediye Yeri Veya Sinanbey Civarı)
- Kubbeli
- Küpçiğez
- Kırkçeşme
- Musafakih (Hisarardı Mahallesiine Katılmıştır)
- Muzafferredin
- Mahmutpaşa
- Püre (Honsalar Mahallesiine Katılmıştır)
- Sadibey (Atabeygazi Mahallesiine Katılmıştır)
- Saraçlar
- Seydiler (Honsalar Ve Akmescid Mahallelerine Katılmıştır)
- Sufiler (Yavuz Sultan Mahallesiine Katılmıştır)
- Tahirfakih (Hepkebirler Mahallesiinde (Kâbe Mescidi Civarı) Şamlıoğlu Çıkmazı Civarı)

3.2.4. Nahiye ve Köyler

Bu sicilde 3 tane nahiye 22 tane köy ismi tesbit edilmiş olup aşağıda verilmiştir.

Nahiyeler

- Kuzyaka⁵⁸ -Akçakavak(Taşköprü)⁵⁹ -Akkaya⁶⁰

Köyler

- Budak -Boğaz
- Görpe -Kuşkara
- Çatakviran -Geymene

⁵⁸ KŞS, 15/1, 57, 69, 70.

⁵⁹ KŞS, 28/1.

⁶⁰ KŞS, 53, 69, 70.

-Ârız	-Göllüviran
-Sofular	-Akçakilise
-Bürme	-Sarıkavak
-Ahlat	-Geyikli
-Dereköy	-Kızılcaviran
-Yazıhisar	-Bayındır
-Subaşı	-Akçaköy
-Beysibey	-Karaçomak

Bu isimdeki köyler günümüzde de aynı isimle devam etmektedir.

3.2.4.1. *Kuzyaka nahiyesine bağlı köyler*⁶¹

-Debbağışhak	-Gödel	-Bayındır	-Sahib
-Karakuz	-Oyrialan	-Seremeddin	-Akçakilise
-Türbe'i Adilbey	-Karaevli	-Başmakçı	-Serti
-Alpaslan	-Karaçomak	-Kıyık	-Esfel
-Çatakviran	-Mıtrıb	-Yuva	-Bulacık
-Saraycık	-Gömmence	-Bürmece	-Türkeli
-Kızılcaviran	-Ballık	-Saray	-Zımmiyan Karasu
-Çetikviran	-Çorumlu	-İsmailli	-Ahlat
-Hamit	-Baylar	-Depe	-Alpı
-Kızılsaray	-Alpı	-Kızılsaray	

3.2.4.2. *Akkaya nahiyesine bağlı köyler*⁶²

Has	Kuşkara	Halaçlar	Boğaz
-----	---------	----------	-------

⁶¹ KŞS, 53, 69, 70.

⁶² KŞS, 53, 69, 70.

Kuyucak	Yürekviran	Bozoğlak	Bük
Elyakut	Çukurviran	Kızıoğlu	Darıbükü
Atabey Kavağı	Gelinviran	Elmayakası	Küplüözü
Bürnük	Fatırı	Derbent Kavağı	Karantı
Çıban	Madelle	Eceoğlu	Bürme
Kızılkilise	Eğerciler	Başviran	Çavundur
Danaseküsi	Eytabi	Elinviran	Geyikli
Akçataş	Alpaut	Akdoğan	Kabalar
Sapaca	Evciler	Zımmiyan Çiftlik	

3.3. Sosyal ve İktisadi Durum

3.3.1. Mimari Eserler

30 numaralı Kastamonu Şer'iyye Sicili'nde birçok çeşme, hamam, cami, türbe ve vakıfların isimleri geçmekte olup günümüzde halen varlığını devam ettirenler de mevcuttur.

3.3.1.1. Tekke, türbe, han, hamam ve camii'ler

- Sinan Bey Camii
- Atabeygazi Camii ve Medresesi
- Çifte Hamam
- Frenkşah Cemalettin Türbesi
- Şeyh Şaban-ı Veli Türbesi ve Tekkesi
- Ahi Şorve Zaviyesi
- Kapanhan(Sultan Bayezid-i Veli Yaptırmış)
- Nasrullah Kadı Camii

Cami ve türbeler günümüzde halen varlığını korumaktadır.

3.3.2. İbrahim Müteferrika

Sicilde İbrahim Müteferrika'nın ismi geçmektedir. Şöyle ki; Kastamonu'da Göllüviran Köyü dâhilinde bulunan gölde çevre köylerinin araba ile getirerek ısladığı kendir demetlerinden vergi alınmadığından bahisle daha önceden Kastamonu, Kilis, Kuzey Irak'ta ki Doha mıntıkasında zeamet arazileri bulunan Müteferrika İbrahim'in zeametine ilâve edilmesine dair ferman çıkarılmıştır. Fermana konu olan Müteferrika İbrahim gayri-müslim iken esir edildikten sonra müslüman olup devlet hizmetinde paşalığa kadar yükselmiş olan ve Osmanlı ülkesinde ilk matbaayı kuran Ahmet oğlu İbrahim müteferrika'dır. Zeametın verildiği bu fermanı İbrahim Müteferrika'nın buradaki unvanı "Subaşı "dır. İbrahim Müteferrika'ya tahsis edilen zeametlerin bulunduğı köylerden Irak sınırı dâhilinde bulunan köylerin isimleri okunamamıştır. Çalışılan sicilde 71.belgenin 2.bölümünde bu konu anlatılmaktadır.

3.3.3. Vakıflar

-Çay Medresesi Vakfı

-Hoca Hayrettin ve Sitti Hatun Vakfı

-İsmailbey Vakfı

-Nasrullah Kadı Camii Vakfı

-Harameyn-i Şerifeyn (Mekke-Medine Evkafı)

-Fatma Hatun Vakfı (Sinan Bey Camiinde)

-Sultan Bayezid'i Veli Vakfı

-Şeyh Şucaeddin Vakfı

-Frenkşah Cemalettin Vakfı

-Sinan Bey Vakfı

-Zahide Hatun Vakfı

-Atabeygazi Camii Şerifi ve Medresesi Evkafı

-Sultan Bayezit'i Veli Amasya'da inşaa ettirdiği Camii ve İmaretinin Vakfı
(Geymene'i Kebir, Ömersin, Kuşkara Köylerinin öşrü bu camiinin vakfına veriliyor.)

Mevcut yapılardan bazıları restore edilerek günümüzde de tahiri dokusu korunmaktadır.

3.3.4. Meslek, Unvan ve Lakaplar

Sicilden anlaşıldığı kadarıyla insanlar meslekleriyle tanınmış olup, unvanlarını da ona göre almışlardır. O yüzden bir başlık altında değerlendirilerek aşağıda verilmeye çalışılmıştır.

Seyyid	Sermuhzır	Kavukçu	Mütevelli-i sabık
Çelebi	Bakkal	Efendi	Muytab
Ağa	Kürkçü	Şeyh	Çırağı
Mekkaribaşı	Nakibül Eşraf	Taşkapulu	Demirci
Derviş	Kazgancı	Çukadar	Hamamcı
El-hac	Mübaşir	Muallim	Molla
Mutasarrıf	Hafız	Mütesellim	Odabaşı
Nalbant	Hoca	Haffaf	Derzi
Mevlana	Helvacı	Dede	Muhzırbaşı
Kavukçu	Veziri azam	Çavuş	Ejderha
Araci	Vezir	Müezzin	Çorbacı
Voyvoda	Sohta	İmam	Miralay
Naib	Nakip	Paşa	Çeribaşı
Benli	Müteferrika	Neccar	Arpacı
Sermakkari	Şehir kethüdası	Silahşör	Duhancı
Kuyumcu	Kayyım	Simurkaş	Bayraktar

Ayan	Berber	Halife	Müderris
Mekkaribaşı	Vali	Yüzbaşı	Bizeban
Çorbacı	Sabbağ	Hacı	Müteveli
Kethüda	Kapucubaşı	Kaymakam	Alaybeyi

3.3.5. Soy ve Sülaleler

Sicilde soy ve sülaleler belgelerin içinden anlaşıldığı gibi şuhûdü'l-hâl kısımlarından da yola çıkılarak tespit edilmiştir, isimleri aşağıda verilmiştir.

Kasaboğlu	Pehlivanzade	İdriszade	Durmazoğlu
Hacıahmetzade	Cündizade	Tabanzade	Duhanazade
Hacıhasanzade	Mücrimzade	Bayraklıoğlu	İmamzade
Hasançavuşzade	Şabanbeyzade	Arusçooğlu	Destşirinzade
Teberdarzade	Tekeoğlu	Çetinzade	Berberoğlu
Hasanoğlu	Müzdecizade	Cennetzade	Çetinzade
Menteşeoğlu	Batmanzade	Hocahışırzade	Neyzenzade
Çavuşzade	Karaçavuşzade	Bayezidoğlu	Zakirzade
Marufzade	Çorbacızade	Eskicioğlu	Kadıoğlu
Eyüpzade	Merdoğlu	Aluçcuoğlu	Memeikzade
Mercimekoğlu	İsabeyzade	Gubarizade	Vahyizade
Küçükzade	Bekaroğlu	Muharremzade	Hasankadıze
Hasankadıze	Reftarizade	Çavuşzade	Kirtişcizade
Meşezade	Muhyizade	Melekzade	Bezcioğlu
Ahizade	Refterizade	Kıbrısizade	Muharremzade

Kirmanizade	Neyzenzade	Camcıpirizade	Palpazade
Vildanzade	Hanefioğlu	Eligüzelzade	Karahüseyinzade
Eminzaden	Sofuoğlu	Menteşeoğlu	

3.3.6. Hayvan İsimleri

Camuş öküzü

Karasığır öküzü

Karasığır ineği

Zünbür kovani (Arı kovani)

Bargir (Beygir)

Katır

Ganem (Koyun)

Davar (Koyun ve keçinin ortak adı)

Yukarıda belirtilen hayvan isimlerine sicilin 15.sayfasının birinci bölümünde tespit edilmiştir. Katır hayvanı ise Şark seferlerinin geçtiği bütün sicillerin hemen hemen hepsinde karşımıza çıkmaktadır.

3.3.7. Pazarda Alım-Satımı Yapılan Malzemeler

Duhan (Tütün): 27.belgenin birinci bölümünde tütün ticaretinden bahsedilmektedir. Yenice ve Kırcalı Duhanı şeklinde karşımıza çıkmaktadır. Belgede geçen Duhancı Hacı Hüseyin Beşe'nin mirasçısı olmaması nedeniyle parası ve tütünü beytülmal (Hazine) emanetine alınmak üzere mahkeme ilamı verilmiştir ve bu tütünler denkler haline getirilerek fiyat listesi şeklinde belgede karşımıza çıkmaktadır.

Kendir: Kenevir, Osmanlı döneminde "kendir, kettan, kendir lifi, kendir teli, tel kendir" ismiyle anılırdı. Kenevirin lifleri başta sicim, ip, urgan ve kumaş üretiminin önemli hammaddesiydi. Osmanlı donanmasının ihtiyacı olan urgan, halat gibi malzemelerin çoğu da kendirden yapılmaktaydı. Osmanlı topraklarında kenevir daha

çok Karadeniz bölgesinde ekilirdi. Sinop, Kastamonu, Taşköprü ve Vezirköprü'de kenevir ekilip işlenir ve mamul madde hâline de getirilirdi. Kastamonu ve çevresi, kendir üretimi bakımından fazla mahsul alınan ekim alanlarına sahipti. Taşköprü ve civarı kenevirin en çok ekildiği yerlerdendi. Kendircilik ve urgancılık Osmanlı imparatorluğunun sonuna kadar bölgede canlılığını korumuştur. Osmanlı klasik dönemi olarak bilinen 15.-17. asırlar arasında gelişimi Osmanlı gemi üretiminin önemli hammaddelerinden birisi de kendir ürünleriydi.⁶³

Kastamonu ve civarından donanma için ve tüccarlar tarafından satın alınan ürünler İnebolu iskelesinden ihraç edilirdi.

55 numaralı sicilde Kastamonu Sancağı'na bağlı Virangöl, Güney ve Taşköprü kazalarına bağlı Akçakavak ve Yavunç çaylarında ıslanan kendir demetlerinden vergi alındığı karşımıza çıkmaktadır. Ayrıca Kastamonu'da Göllüviran Köyü'nde bulunan gölde ıslanan kendir demetlerinden vergi alınmadığından bahisle buradaki zeamet arazilerinin İbrahim Müteferrika'nın zeamet arazilerine ilave edilmesine dair ferman çıkarılmıştır. Bu konu 71.belgenin ikinci bölümünde geçmektedir.

3.3.8. Gıda Maddeleri

3.3.8.1. Unlu mamuller (*Taife-i habbazân*)⁶⁴

Nan-ı pide (Pide ekmeği)

Nan-ı somun (Somun ekmeği)

Nan-ı çörek (Çörek ekmeği)

Yağlı tâbe kâhisi (Bohça, simit)

Ferş kâhisi (Simit, bohça)

Börek

⁶³ Mehmet Öz , “*XV. Yüzyıldan XVII. Yüzyıla Samsun Yöresi*”, Geçmişten Geleceğe Samsun, **Samsun Büyükşehir Belediyesi Kültür ve Eğitim Hizmetleri Daire Başkanlığı**, 2006,s. 18.

⁶⁴ KŞS, 112/1.

Yağlı çörek

Beksimat

Gözleme

Gevrek halka (Simit)

Yağlı gevrek

3.3.8.2. *Et ürünleri (Taife-i kasabân)*⁶⁵

Lahm-i ganem (Koyun eti)

Lahm-i Mağir (Keçi eti)

Lahm-i Bakar (Sığır eti)

Ham kuyruk

Ciğer

Kelle

Paça

Munbar

İç yağı

Bastırma (Pastırma)

⁶⁵ KŞS, 112/2.

3.3.8.3. *Bakkal malzemeleri (Taife-i bakkalan)*⁶⁶

Ruĝan-ı sade (Sade yaĝ)	Kefter
Kuyruk yaĝı	İncir
Zeyt yaĝı	Sumak
Sas pirinci (Tosya pirinci)	Bademiçi
Boyabat pirinci	Sabun-i halep (Halep sabunu)
Asel-i musaffa (Süzülmüş bal)	İzmir sabunu
Asel-i rumeli (Rumeliden gelen bal)	Araç sabunu
Kuru üzüm	Eflani sabunu
Aĝda	Arap sabunu
Ruĝan-i bezir (Bezir yaĝı)	Tuz
Fındık	Soĝan
Leblebi	Sirke
Kışniş	Mum-i ruĝan (Yaĝdan yapılan mum)
Nişasta	Mum-i asel (Baldan yapılan mum)
Nohut	Kozlu helva
Boza mukasseme (Tatlı içecek)	

3.3.9. *Pamuklu ürünler (Taife-i pembeciyân)*⁶⁷

Pembe-i aydın (Aydın pamuĝu)

⁶⁶ KŞS, 112/3.

⁶⁷ KŞS, 113.

3.3.10. Demirciler (Taife-i demirciyan)⁶⁸

At nalı

Katır nalı

Merkep nalı

Camuş nalı

Karasığır nalı

3.3.11. Nalçacı esnafı (Nalçacıyân)⁶⁹

Nalça-i kebir (Büyük nalça)

Evsat nalça (Orta ölçekli nalça)

Edna nalça (En küçük nalça)

3.3.12. Ev Eşyaları⁷⁰

Kastamonu’da o yıllarda kullanılan ev eşyaları, tereke kayıtlarında ayrıntılı bir şekilde verilmiş olup aşağıda sıralanmıştır.

Evâni Nühasiye	İskemle	Kavuk
Astar	Şamdan	Tas
Gülapda	Saat	Kantar
Buhurdan	Leğen Çanağı	Bardak Sim
Saat	Bıçak	Fincan
Fincan zarfı	Kaşık	İplik
Et masatı	Külünk	Kapama

⁶⁸ KŞS, 113.

⁶⁹ KŞS, 113.

⁷⁰ KŞS, 133, 34.

Ayna	Heybe	Camadan
Sofra Peşkiri	Yol Sufrası(Seyyar)	Ağaç Sini
Meşin Sufra	Aba(Palto)	Yemeni sofrası bezi
Cibinnik	Mak'ad (Minder)	Seccade
Harar(Büyük Çuval)	Yorgan	Yastık
Minder	Kebe	Velençe(Keçe Örtü)
Kilim	Döşek	Selanik Keçesi
Kebab Demiri	Tâbe	Gözleme Tâbesi
Sac	Sacayak	Balta
Keser	Ocak Demiri	Herkil
Çadır	Eğer	Çıkrık
İşleğec	Bakraç	Kilit
Düğme	Sepet	

3.3.13. Giyecek İsimleri⁷¹

-Şal Kuşak	-Kolan Kuşak
-Manisa Alacası Zibun(İç Çmaşırı)	-Çakşır
-Kürk(Kafa)	-Nebeş (Bez)
-Çuka(Yün Kumaş)	-Nimten(Mintan)
-Destar(Tülbent)	-Gömlek
-Don	-Cebiye(İnce Kumaş)
-Peştemal	-Mest
-Pabuç	-Yemeni
-Cenber	-Çuka Ferace

⁷¹ KŞS, 33, 34.

3.3.14. Mahkemede Alınan Harçlar⁷²

- Resm'î Kısım (Paylaştırma Vergisi)
- Katibiye
- Huddâmiye (Mahkemeye Hazırlama, Getirme)
- İhzariyye
- Kaydiyye
- Çukadariyye
- Hammaliyye

Yukarıda isimleri verilen Harçlar çalışılan sicilin 27.sayfasının 1. bölümünde tespit edilmiştir.

3.3.15. Para Birimleri⁷³ ve Ağırlık Birimleri⁷⁴

30 numaralı sicilde geçen belgelerde paralar ve ölçüler şöyledir.

PARALAR

AĞIRLIK BİRİMLERİ

Kuruş

Batman

Sümün(Paranın 1/8'i)

Kile

Para

Kıyye

Akçe

Dirhem

Zevlete

Mebla

Rubu' (Kuruşun 1/4'ü)

⁷² KŞS, 27/1.

⁷³ KŞS, 33/1.

⁷⁴ KŞS, 13/1, 112, 112/1.

SONUÇ

Hicri 1124-1141 (Miladi 1712-1728) yılları arasında Kastamonu'nun köyleri, kazaları, mahallerinde halk arasında meydana gelen anlaşmazlıklar mahkeme tutanaklarıyla kayıt altına alınmıştır.

1700' lü Kastamonu Sancak Beyliği durumundadır. Döneme damgasını vuran, halkı önemli ölçüde etkileyen “*Şark Seferleri*” mevcuttur. Bu seferler sırasında halktan katır toplanmış, değişik isimler altında vergiler alınmış yapılan yolsuzluklara da şahit olunmuştur. Zimmetlerine geçirdikleri katır ve paralar için hesap sorulmuş, yerlerine başka tahsildar ve görevliler atanmıştır. Kastamonu Şer'iyye Sicilinde yer alan belgelerden bunlara dair ferman, berat, buyruldu, ilam adı altında kararlar göze çarpmaktadır. Kastamonu ve civarında mevcut olan vakıflar için toplanan vergiler, buraların işletilmesi görevlileri, gelir ve giderleri hakkında bilgiler verilmektedir.

Hüccet, temessük, avarız, nüzül vergilerinin, zeamet ve tımarların kime ait olduğu ve hangi bölgeyi kapsadığı ayrıca imdâd-ı hazeriye ile imdâd-ı seferiye vergilerinin alındığı göze çarpmaktadır. Hatta bazı köy ve nahiyelerde sipahilerin kendilerine tahsis edilen vergiler dışında zorla halktan kendileri icat ettikleri vergileri topladıkları vergi toplamak için atlı adamlarıyla gelip zulüm ve eziyet ettikleri yönündeki şikâyetleri üzerine fermanlar çıkarılmıştır.

Kastamonu ya gelen devlet memurları ve ulaklar için hazır bulundurulan menzil beygirleri ücretleri ve bunların görevlilerin hizmetine verilme hususuna dair kararlar alınmıştır.

Kastamonu pazarında faaliyet gösteren esnaf sınıfının satışlarında uygulanacak fiyat sınırlamalarını gösteren narh cetvelleri hazırlanmıştır. Cetvelde fırıncılar, börekçiler, kasaplar bakkallar, gıda maddeleri satıcıları, helvacılar, pamuk ve tekstil işiyle uğraşanlar, demirciler, hırdavatçılar, nalçacılar olarak sınıflandırılmış ve malzemelerin azami satış fiyatları tespit edilmiştir.

Kastamonu' da o dönem itibariyle 3 tane divan ismi tespit edilmiş olup Türkeli, Saraycık, Çatakviran divanlarıdır. 44 tane mahalle ismi geçmektedir. 3 tane nahiye

(Kuzuaka, Akçakavak, Akkaya) ve 22 tane de köy ismi mevcuttur. Mahalle ve köylerin büyük bir çoğunluğu merkeze bağlı olup isimleri halen yaşatılmaktadır. Tekke, türbe, han, hamam ve vakıf isimlerine de ulaşılmıştır. Bunlar da günümüzde varlıklarını korumaktadır.

Muhzır, muhzırbaşı, kâtip, mübâşir gibi memuriyetlerin yanısıra; demirci, nalçacı, helvacı, duhancı, kuyumcu, kürkçü, bakkal gibi mesleklerin varlıklarında göze çarpmaktadır. Esnaftan biri vefat ettiği zaman miras olarak sadece dükkânı değil, içindeki bütün malları, ayrıca kendi kullandığı çatal, kaşık, bıçağı bile kayıt altına alınmıştır.

Tereke kayıtlarına bakıldığında maddi durumu iyi olan aileler olduğu gibi, çok fazla mal varlığı olmayan aileler de göze çarpar. Dönemin şartlarına bakılarak değerlendirilecek olursa orta seviyede bir ailenin yaşam standartları; evi, kullandığı eşyaları, tükettiği gıdalar, giydiği giysiler, bağ – bahçesi, tarlası, hayvan, malı- mülkü aynıdır. Hemen hemen aynı işlerle uğraşmışlar, aynı şekilde yaşamışlardır. Orta halli bir aile, çiftçilik ve hayvancılık yaparken maddi durumu iyi olanlar ticaretle uğraşmışlardır.

Tereke kayıtlarının ayrıntılı bir şekilde tutulduğu görülmüştür. İçlik, çorap gibi giysilerden tabak çanağa, yatak yorgandan şişedeki yağa kadar herşey titizlikle yazılmıştır. Sayıları, yeni eski olup olmadığı, büyüklük küçüklükleri dahi tespit edilmiştir. Bu kayıtlardan yola çıkarak her evde bulunan eşyaların hemen hemen aynı olduğu görülmüştür.

Ayrıca tutulan kayıtlarda belgelerin en alt kısmında şahitlerin isimlerine ve ünvanlarına yer verilmiştir. “Şühûdu’ l- hâl” diye bahsedilen şahit listelerinde muhzır, muhzırbaşı, mübâşir, kâtip gibi görevliler yanında ağa, efendi, hacı, hafız, seyyid gibi saygın ünvanları bulunan kimselerin de varlığı söz konusudur. Buradan yola çıkarak mahkemelerde şahit olarak bazen hazırda bulunan mahkeme görevlileri, bazen de halktan seçkin kimselerin şahit gösterildiği olmuştur.

30 Numaralı Kastamonu Şer’ iyye Sicilinin diğer sicillere göre daha düzenli ve özenli tutulduğu görülmektedir. Genel itibariyle ay olarak olmasa da yıl olarak

sıralamaya uygun hareket edilmiştir. Nadir de olsa metin aralarına tarih sırasını bozan belgelerin kaydedildiği görülmektedir. Tezde ki belgelerin büyük bir çoğunluğu Şark Seferleri ile ilgilidir. Merkezden gelen fermân, berât, buyruldu gibi belgelerle meşgul olduğu gibi yerel davalara da bakılmış, halka hizmet edilmiştir.

Göze çarpan bir diğer durum, İbrahim Müteferrika'nın bu sicilde adı geçiyor olmasıdır. Kastamonu'da Göllü viran köyü dâhilinde bulunan gölde çevre köylerinin araba ile getirerek ısladığı kendir demetlerinden vergi alınmadığından bahisle daha önceden Kastamonu, Kilis, Kuzey Irak'taki Doha mıntıkasında zeamet arazileri bulunan Müteferrika İbrahim'in zeametine ilave edilmesine dair fermân çıkarılmıştır.

Zeametın verildiği bu fermânda İbrahim Müteferrikanın buradaki unvanı “Subaşı” dır. Fermâna konu olan İbrahim Müteferrika' nın gayrimüslim iken esir edildikten sonra Müslüman olup devlet hizmetinde paşalığa kadar yükseldiğini görmekteyiz. Ayrıca bu sicilde Osmanlı ülkesinde ilk matbaayı kuran kişi olarak da karşımıza Ahmedoğlu İbrahim Müteferrika çıkmaktadır.

Çalışılan sicilden yola çıkılarak o döneme ait halkın ekonomik durumu çarşı pazardaki fiyatlara, mahalle, köy, kazalar; subaşılar, yaya ve mütesellimler, kadı ve ayanlar Kastamonu ve civarında mevcut tekke, zaviye, vakıf, han, hamam ve camiiler, buralarda görevli üst düzey kişiler ve çeşitli isimler altında toplanılan vergilerle ilgili bilgiler edinilmiştir. Sosyal-iktisadi dini-ilmi, kültürel ve askeri alanda yapılan kayıtlar bu sicilde karşımıza çıkmaktadır.

KAYNAKLAR

30 Numaralı Kastamonu Şer'iyye Sicili

Afyoncu, E.(2006). *İbrahim Müteferrika*. İstanbul: TDV İslâm Ansiklopedisi. C.32.

Ahıskalı, R. (2006). *Muhzır*. İstanbul: TDV İslâm Ansiklopedisi. C.31.

Akgündüz, A. (1998). *Şer'iyye Sicilleri*, İstanbul: TDAV. İstanbul: C. I.

Akgündüz, A. (2002). *Osmanlı Kanunnameleri Türkler*. Ankara: Yeni Türkiye Yayınları.

Aktan, A. (1995). *Osmanlı Paleografyası ve Siyasi Yazışmalar*. İstanbul: İstanbul İlim ve İrfan Vakfı Yayınları.

Darkot, B. (1993). *Kastamonu*, İstanbul: MEB İslâm Ansiklopedisi. C. 6.

Develioğlu, F. (1999). *Osmanlıca-Türkçe Lûgat*. Yayına Haz. Aydın Sami Güneyçal. Ankara: Aydın Kitabevi Yayınları.

İnalcık, H. (1943). “*Osmanlı Tarihi Hakkında Mühim Bir Kaynak*”, Ankara: A.Ü.D.T.C.F. Dergisi.

İpşirli, M. (2006). *Müderris*. İstanbul: TDV İslâm Ansiklopedisi, C.31.

İpşirli, M. (1999). *Klasik Dönem Osmanlı Devlet Teşkilatı*. İstanbul: Osmanlı Devleti Tarihi, C. I.

Kankal, A. (2004). *Türkmen'in Kâidesi Kastamonu (XV-XVIII. Yüzyıllar Arasında Şehir Hayatı)*. Ankara: Zafer Matbaası.

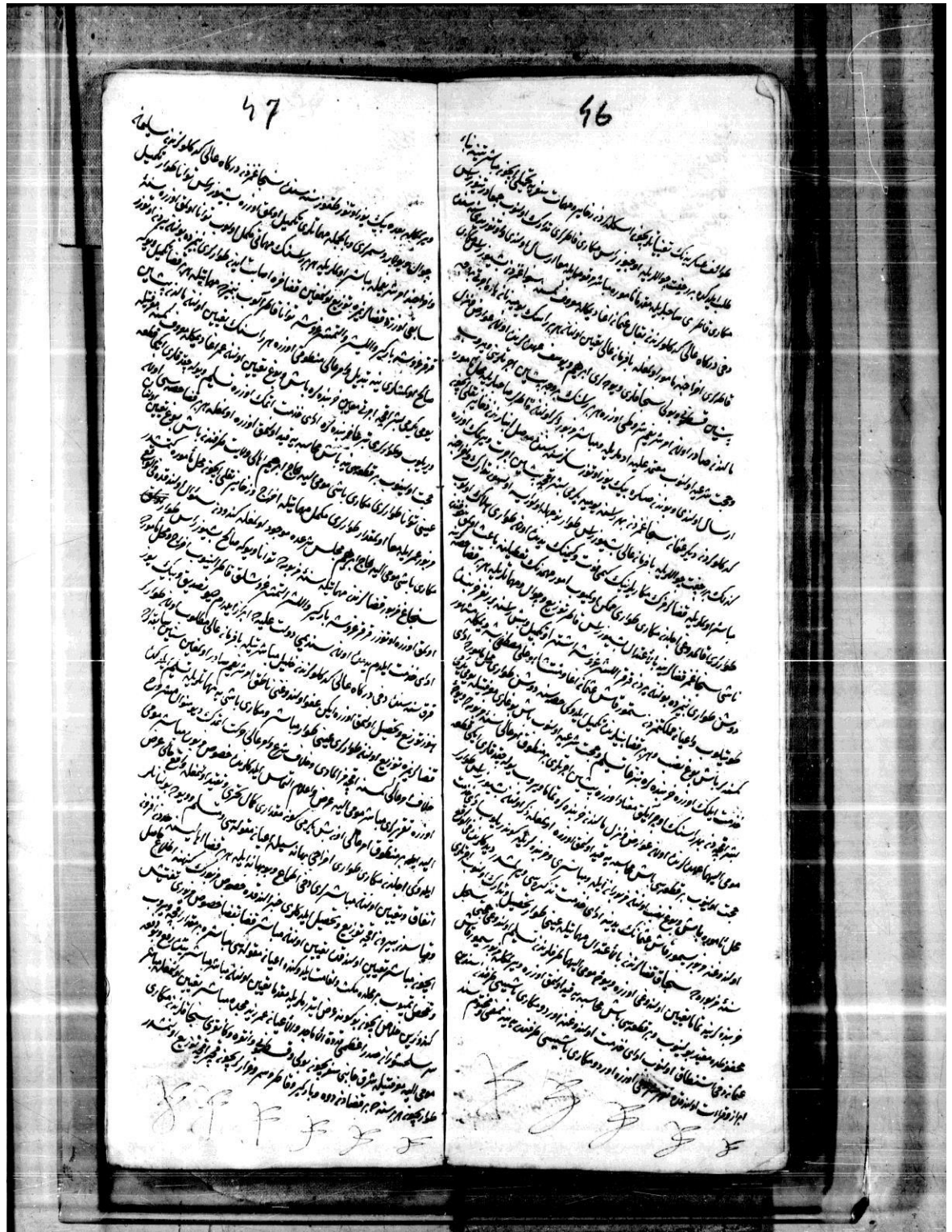
Kütükoğlu, M. (1995). *Ferman*. İstanbul: TDV İslam Ansiklopedisi. C.12.

Kütükoğlu, M. (1992). *Berât*. İstanbul: TDV İslâm Ansiklopedisi. C.5.

- Kütükoğlu, M. (1992). *Buyruldu*. İstanbul: TDV İslâm Ansiklopedisi. C.6.
- Özcan, M. (1991). *Ayan*. İstanbul: TDV İslâm Ansiklopedisi. C.4.
- Ortaylı, İ. (2001). *Kadı*. İstanbul: TDV İslâm Ansiklopedisi. C.24.
- Örenç, A.F. (2006). *Mutasarrıf*. İstanbul: TDV İslâm Ansiklopedisi, C.31.
- Öz, M. (2006). *XV. Yüzyıldan XVII. Yüzyıla Samsun Yöresi*. Geçmişten Geleceğe Samsun. Büyük Şehir Belediyesi Kültür ve Eğitim Hizmetleri Daire Başkanlığı.
- Özdemir, R. (1987). Şer'iyye Sicillerinin Toplu Kataloğuna Doğru. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. C.I. S.1.
- Özdemir, R. (1986). *XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Ankara*. Ankara: Kültür ve Truzim Başkanlığı Yayınları.
- Şahin, İ. (2001). *Kastamonu*. İstanbul: TDV İslâm Ansiklopedisi. C. 24.
- Turan, T. (1989). *Selçuklular Döneminde Kastamonu*, Ankara: Ayyıldız Matbaası, Türk Tarihinde ve Kültüründe Kastamonu Tebliğler.
- Uzunçarşılı, İ.H. (1979). *Ferman*. DİA, C.IV; MEB Yay. İstanbul
- Uzunçarşılı, İ.H. (1979). *Berât*. İstanbul: MEB İslâm Ansiklopedisi. C.2.
- Yakupoğlu, C. (2009). *Kuzeybatı Anadolu'nun Sosyo-Ekonomik Tarihi (XIII-XV. Yüzyıllar)*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Yücel, Y. (1963). Kastamonu'nun İlk Fethine Kadar Osmanlı-Candar Münasebetleri(1361-1392). Ankara:1 *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Tarih Bölümü Tarih Araştırmaları Dergisi*. C. 1. Sayı: 1.

EKLER

1.30 Numaralı Kastamonu Şer'iyye Sicili'nden Örnekler

[illegible][illegible][illegible][illegible][illegible][illegible]

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı : Huri ALOĞLU

Doğum Yeri ve Yılı : Kastamonu / 01.04.1986

Medeni Hali : Bekar

Eğitim Durumu

Lise :Kastamonu Abdurrahman Paşa Lisesi (2003)

Lisans :Kastamonu Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi
Tarih Bölümü (2015)

Yüksek Lisans :Kastamonu Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Tarih Anabilim Dalı
Tarih Bilim Dalı

Mesleki Deneyim

Kastamonu Deniz Eczanesi

Kastamonu Kapalı Ceza İnfaz Kurumu(halen)